

I
261139

ncunabel

FS

Aus

der Bibliothek der k. k.
Theresianischen Akademie

in Wien

angekauft am 17. Februar 1899.

(Erlass des Curatoriums * * * * *
* * * * * ddo. 31. Jänner 1899.)

0. 5. ~~III~~

Prologus

Folium 2

I

ncipit liber ma
nualis ac intro
ductorius in biblie historias
figurataqz veteris ac noui te/
stamenti proptinus Aurea
libria vocatus.

Religiosis

Ratqz honestis vi
ris in christo dile/
ctis fratribus scu
ditibus neapolim Conuictus
ordinis fratru heremitaru san
cti augustini. Frater antoni
us Ampigollus ordis memo
rati. Salute dilectioni vestre
postulatam referens metuo no
incogere ne litus maris ara
uerim dumqz multo labore su
doreqz condidero. velut insipi
da relinquatis mei ipertita ex
igete. Ideoqz receptis tabulis
vn raceni deciduntur et ne de
stra frustretur intecto et mea si
ne fructu anprie peracta opera
coticescat. Retrahunt teta que
protuli. Infringat vero largito
ris manus que sapias prestat
paruulis et dicit prudetia po
stulantibus. Na sanctarum
mctiu precibus inclinata lar
gienda donare nouit. et elargi

ta sue bndictionis rore perfun
dens suscipientis et seminatis
cultura abundantius fecuda
re. Verget etia me ad hoc opus
qm noui mea inertiam no late
re. Cu ipsectu meu videtur oc
culi dei. Idcirco sagitte quas
proprie arcus ia cit preface mi
nus feruit. presertim cum mee
tato amplius imbecillitati ce
nauim compati. quato apper
tius vna percepit dilectio me
modicu qd noui sine arrogan
tia peccibus impartit. In hu
iusmodi figuraru copendio. ne
loco refectionis fastiditu gene
retur. succinete loquar et clare
vt mihi propria valitudo per
miserit. Malles opusculu sub
breuitate coponere diuisioibus
ac subdiuisioibus sectoru ex
erctis derelictis. q nimita pro
lixitate cofunderet intuentes.
Materias ei destinguat per or
dine alphabeti. pauioresz plu
res in fabrica collocas. vt pau
peris ingenij facultas perme
serit. Vt aut quesita facilius
occurrat. Tabula precedentes
alphabetica posuit. Spiritus
sancti gratia annuente. In
hoc em opusculo si quispiam
vestru legentiu. vel audientis

43

Conuentus Cumbriae. Ed. Prad.

Capitulum .I.

un quisq; me nouerit defectis
se. Meminerit cultoris inuti-
lis fragilitatem qui licet fru-
ges debiles paucasq; produ-
xerit. mente tamen et corpo-
re fideliter laborauit. Ideo
igitur loco effectus affectum
recompensans animam meam su-
perno recomendet agricolae. ut
satum cum hora. vi. operantibus.
non quod iustum fuerit tribuat
sed quod consuevit egredi a sue
misericordie largitate.

Capitulum .I.

De abstinentia.

Abstinentia est meriti au-
gmentatiua.

Sapientie acquisitiua.

Religiositatis ostensiuu.

Carnis refrenatiua.

Victorie impetratiua.

Orationis auxiliatiua.

Indulgentie obsecratiua.

Exempli demonstratiua.

Abstinentia

Abstinentia primo est meriti au-
gmentatiua. auget enim
merita et uirtutes. Ideo uoluit
Dominus patres nostros pri-
mos non omni cibo uti in pa-
radiso sed ab aliquo abstinere.
ut ex obedientia et abstinentia

amplius mererentur. ut habe-
tur. Gen. ii. propter eandem cau-
sam precepit Dominus filius
israhel. q. a multis cibariis ab-
stinerent. ut haberetur. Leuit. vi.

Abstinentia ualeat ad habendam
sapientiam. Moyses post
q. ieiunauit et abstinuit. auerit
a Domino legem in monte sy-
nat accipere. Exod. xxxviii. He-
lias ut liberius et sapientius
prophetaret utebatur uictu te-
nuu et uisui. quando pecijt a ui-
dua sarcinata aquam et buc-
cellam panis. iij. Re. xvij. Et
notandum est q. corui pascebant
heliam carnibus bis in die. s.
angelus pane et aqua. et hoc so-
lum semel in die. iij. Reg. xvij
et. xix. Danieli propter eius ab-
stinentiam ostendit ei Deus ui-
siones mirabiles. Danielis. xij.
Et eodem post ieiunium reuelatum
est mysterium passionis et
incarnationis ihesu christi. post
ebdomadas. lxxij. Duas occide-
tur christus. Danielis. ix. Quia
anna seruebat domino die ac
nocte ieiunio et orationibus. Ideo
meruit a Domino prophetare de
christo. ut habetur Luc. xx.

Abstinerere debent clerici et
religiosi pre ceteris. Ideo dicit q.

solebat consecrare Domino ab
omni eo quod eū inebriari po-
tuerat abstinebat. Numeri. vi.
In horum figura commen-
datur abstinentia rechabita-
rum a Domino qui noluerunt
bibere vinum sicut pater eorum
mandauerat. Jeremie. xxxv.
Propter eius abstinentiam di-
cabatur iohānes baptista san-
ctus ultra omnes. Nam ipse
fuit primus religiosus in no-
uo testamto. cuius cibus erat
locustarum et siluestre. Mat. xi.
Ideo dixit christus de eo. Ve-
nit ad vos iohānes nō mādu-
cās neq; bibēs vinū. mat. xi.
Mittens Dominus discipu-
los suos ad predicandum di-
xit. Comedite et bibiteq; apud
illos sunt. Hoc est sitis contē-
ti de appositis. et ne delicata pe-
tatis. Luce. x. Petrus volens
ostendere qd religiosi discipuli
non essent ebrii. Dixit hī ebrii
nō sunt. cum sit hora diet ter-
cia. Actū. ij. Abstinentius
est ab esu carnum maxime re-
ligiosis et clericis. qui debent
carnem suam pre ceteris refre-
nare. Ideo xpor ter oboam va-
dens ad achiam prophetaz tu-
lit panem et mel. et carnes ve-

ro non legitur attulisse. ij. Re-
gum. viij. Dulcimentum et pa-
nes. sed nō carnes per abacū
Dominus transiit danieli.
vt ipse Daniel abstineret car-
nibus. Danielis. xij. Mult-
tū facit abstinentia carnum
patet ex illo. qd Dominus mul-
toctens multiplicauit p̄fces
et nunq; carnes. de quibus p̄-
scib; plures saturauit. vt ha-
betur mat. xij. Mar. xi. Johā-
nis. vi. Non legimus saluato-
rem nostrū comedisse carnes.
nisi de agno pascale. sed de p̄-
scibus comedit et dedit disci-
pulis. Luce. xxij. Johā. xxi
Populo vero iudaeo tāq; car-
nali. i. de carue curanti Des-
dit carnes. sicut in eoz maluz:
vt habetur Nume. xi. Exod
xvi. Abstinentia prebet v̄-
ctoriā in temporalib; et spūali-
bus bellis. ideo xpor manue
cōcepte sampsonem fortissimū
pugnatorē angelus abstinen-
tiā iudixit. Iud. xij. In ecc. vi
ris aquam bibentibus tempe-
rate dñs liberauit populum
suum. Iudicium. vii. Ob hāc
causam populo israel existen-
te in castris nullus comedit
nisi tonas cōtra preceptū p̄is
a ij

Capitulum. 2.

ut haberetur. i. Regū. p̄t̄ij. Josaphat rex iuda victoriā hūit. q̄ teinavit ipse et alij teinutiū predicavit. ut haberetur. ij. para lip. xv. Judith. h. i. st̄issima. quia omnibus diebus teinavit de Holoferne tyranno victoriā cepit. Judith. viij. z. xij. filij israel bis debellati a filijs beniamin teinaverunt z victoriā habuerunt. Judi. xv. Ph. listet debellaverunt filios israel z archam ceperunt. i. Regū. iij. Postea vero filij israel fleverunt z teinaverunt z victoriā habuerunt. i. Regū. vij. Saluator cum dia solo pugnaturus teinavit et ipsum in tribus temptationib⁹ superavit. Mat. iij. Abstinentia tunc ordem. i. Tobias dixit. Bona est oratio cū teinatio. Thobie p. Predicavit esdras teinutium. quia petiti ei erant a domino viam rectā i. Esdre. viij. Filij israel timentes potentiam holofernis teinaverunt prius z postea oraverunt. Judith. iij. In huius figura Hester locutura regi asuero teinavit cum ancillis z mar docheo. Hester. iij. Muleū dāset abstinentia. ut homo pos

sit vigilare z orare. Nam post cenam crepavit apostolos dominus quia vigilare z orare nō poterat. ut haberetur. Mat. p̄vi. Abstinentia meruit indulgentiā peccatorum. Nam temperavit dominus penam achab quā et cōminatus fuerat propter teinutium quod servavit. iij. Be. p̄vi. Ninivitis dominus dimissionem civitatis pepercit. quia a maxio vsqz ad minutū omnes se teinutio afflixerunt. Jone. iij. Abstinere debet homo propter aliorū exemplum. Nam dāvid desideratam aquam de bethleem allatam sibi bibere noluit ut exemplum abstinentie alijs demonstraret. ij. Regū. p̄t̄ij. Eleazarus maluit occidi q̄ vitē a manducare. ut exemplum alijs preberet. ij. Machabe. vi. Septem fratres cum pia eorum matre potius vultus cruciat⁹ voluerunt recipere q̄ de esu sacilego manducare ne alij similia peccarent. ij. Macha. viij. Quāq̄ esuriret petrus. tamē immunda noluit manducare ne exemplum ingluvieri alijs demonstraret. ut haberetur. Ac. p̄

Capitulum. 2.

De acceptione munerū
 Acceptio munerū vendit si-
 bertatis obsequium.
 Peruertit veritatis iudiciū
 Nutrit p̄ditōis flagitium.
 Prebet symonite vicium
 Nocet ad dei seruitium
 Valeat si munus fuerit pro-
 prium.

Accipere
 non debet hō mu-
 nera pro impensis
 seruītūs q̄si seruītū vendens
 Ideo abraham noluit accipere
 munera que ei obtulit rex so-
 domoꝝ pro victoria quā fecit de
 inimicis suis ne seruītū ven-
 dere videretur. Gen. xiiij. Ma-
 gister militie regis babilonis
 non recepit mercimta munera
 pro liberatōe iptus. s; dedit et
 munuscula z dimisit eū. Jerre.
 pl. Daniel en̄dit balthazar re-
 gi munera promittēti pro ex-
 positōe scripture. munera tua
 tibi sunt. z dona tua dom⁹ tue
 affecta. Da. Dan. v. Acceptō
 munerū puerit iudiciū z veri-
 tatem. Jo balaam amicus. Ba-
 lach acceptis muneribus cū-
 tra iusticiā maledicere populo
 dei satagebat. Numer. p̄ij.
 Munera que sibi obtulit fue-

ruit causa q̄ dauts sententi-
 am falsam tulit contra iustis
 boses. iij. Regū. xvi. Alencia-
 us propter vasa aurea que de-
 dit andronico contra iusticiā
 fecit Otiā cecidi. z propter
 pecuniam quā p̄tholomeo pro-
 misit euasit ipse z fecit accusa-
 tores occidi. ij. Mach. iij. Pro-
 pter pecuniā quā custodes se-
 pulcra christi acceperūt a prin-
 cipib⁹ sacerdotū mētti sunt
 corp⁹ xpi furtim ab apostolis
 fuisse sublatū. Mat. xxvij. Fe-
 lix preses tenebat paulū in vi-
 culis. q; sperabat ab eo pecuni-
 am obtinere. Actū. xxij.
 Acceptio munerū generat z nu-
 tret proditōem. Nā aroth pec-
 unia q̄ dedit egison regi mo-
 ab ipm proditōe occidit. Iu-
 dicit. ij. Salida sampsonē tra-
 didit philistēis propter mune-
 ra q̄ recepit ab eis. Iudicū. xv.
 Propter mūera missa hndab
 regi syrie rūpit sed⁹ qd fecerat
 cū rege isracl eū tradēs. ij. De-
 guz. xv. Munerib⁹ triphontis
 decept⁹ ē ionathas remittēs
 socios q̄ fuit p̄ditōse occisus
 vt habetur. i. mach. viij. mene-
 la⁹ accepit mūera a iasē ipm
 postea nequiter supplantauit
 ij. Machab. iij. a iij.

Capitulum 3.

Acceptio munerum est cau-
sa synode. Ideo de filiis samu-
elis dicitur. Declinauerunt
post auariciam et susceperunt
munera. i. Reg. viij. Quia gra-
ti recipit munera pro sanatio-
ne naaman accepit euz lepra-
tij. Reg. v. Propter munera
que promissit iason anthiocho
summum sacerdotum occu-
pauit. ij. Macha. iij. Aleshim^o
capiens facti summi^o sacerdos
de merito coronam aurea pre-
sentauit. ij. Macha. be. viij. sy-
mon magus voluit spiritum san-
ctum pecunia et munerib^o co-
parare dicitur. Date et mihi hanc
potestatem ut cuiusq; impo-
suero manus accipiat spiritum
sanctum. actu. viij. Accipe-
re possunt munera deo seruitu-
te et pauperes a diuitib^o ad-
deum placandum In cuius fi-
gura iacob misit fili suo mune-
ra ut placaret euz. Gen. xxxij
Munera obtulerunt filij isra-
el ad opus tabernaculi quan-
tum oportebat in opere. Exod.
xxxvij. In signum qd munera
danda sunt deo dedit regina
saba salomoni. centum viginti
et talenta aurei. iij. Reg. v. In
terfectio amon uidet pauperib^o

largiti sunt elemosynam. He-
ster. xv. In cuius etiam figura
ionathas dedit alexandro mu-
nera et tenuit gratiam cora
eo. i. Macha. v. Accipi no de-
bent munera de alieno. sed de
proprio. ut deo sit placitum. Ideo
david noluit offerre sacrificium
de munere alieno. ij. Re. p. vij.
Rey achas spoliata domo do-
mini misit munera regi assyri-
orum. sed nihil ei profuerunt.
ij. Paral. xv. Magi apertis
thesauris suis no alienis mu-
nera. i. aureum. thus. et mirra
deo obtulerunt. Mat. ij. Duo
minuta paupercule vidue pro-
prio quesita labore a domino
ditantur muneribus preferuntur.
Luce. xxi.

Capitulum 3.

De accidia.

Accidie victim

Requirit reprehensionem.

Requirit transgressionem.

Requirit mortis occasionem.

Exquire punctum

Accidiosi
reprehendendi et solli-
candi sunt a patribus dicitur

nis et prelatibus. Ideo iacob acci-
diosus filios increpauit et sol-
licitauit dicens. quid negligi-
tis. gen. xliij. Propter hanc cau-
sam precepit iohannes leuiticus ut es-
sent solliciti qui negligentes
erant. ij. Paral. xxx. Redarguit
dominus in sua parabola octo-
sophos et remunerauit operantes
Matth. xx. Dormiebat ionas
sopore graui et gubernator nauis
redarguit eum iohanne i. Re-
darguit dominus dulciter di-
scipulos qui secum vna hora
non poterant vigilare. Matth.
xxvi. Accidia est causa qua-
si omnium peccatorum. unde
filius israel manducantes panem
angelorum accedunt sunt
accidiosi innumerantes viles
egypti cibos desiderare ceperunt
vbi patet quod accidia fuit eis causa
innumeracionis impatientie
corporalis desiderij et mendaci-
e. Num. vi. et xxi. Tempore
belli manens dauid octosus
in domo aduerserum et homi-
cidarum commisit. ij. Reg. vi.
Cum dormirent homines pro
seminationem seminis inu-
entis homo superseminauit ziz-
aniam. Mat. xiiij. Accidia est
causa corporalis et spiritualis

mortis. Ideo zizana tacens op-
portus passio. clauo edussus
est in terra ayabel uxore abel
cuius. ut habetur iudicij. i. ij.
Sampson dormiens inter ge-
nua dalide fuit captus cathe-
natus et mortuus. iudic. xvi.
Quia abnece negligenter cur-
studiebat saul poterat eum da-
uid occidere si volebat. i. Reg.
xxvi. Iffoseth dormiens super
lectum a latronibus perire potuit
occisus est. ij. Reg. xxiij.
Accidiosos perimit deus graui-
ter. Nam quando cepit popu-
lum redere itineris et laboris
locutus est contra moysen de-
cedens. Anima vestra nauisat su-
per cibo isto leuitissimo. Jo mis-
it dominus serpentes ignitos
qui populum occidebat. Nu-
meri xxi. Virgines dormien-
tes et lampades accensas. si-
cidi operis non habentes a sp-
sibi celestis nuptijs sunt excludi-
se. Mat. xxv.

Capitulum. 4.

De adoracione dei.

Adorandus est deus et colendus.
Cum honorum oblatione
Cum verborum oratione
Cum templorum fabricacione.

La. 4. 2. 5. de adoratione dei

Credendorum ordinatione
Aduersorum tolleracione
ydolozum detestatione

Adorandus

Adorandus est deus
innumerabilis bonis. Ideo duo/
bus primis fratribus adorantibus
et sacrificiis deo respicit dominus ad Abel et eius
numera. et non ad caym. quia ille
obtulit meliora. Genes. 4. 7.
Paratus erat abraam unicum
filium suum domino offerri super
montem in holocaustum. ut habe
tur. Gen. 22. Postquam preceperat
dominus moysi quod ipse et aaron
et leuite ascenderent et adorarent
duodecim vitulos obtulerunt.
Exo. 32. Salomon abijt ut
ymolaret mille hostias. et ibi
apparuit ei dominus. 1. Regum. 11.
Magi intrantes domum adora
uerunt puerum et numeram obtu
lerunt. quid ergo deberent fa
cere christiani iam regnanti si
gentiles sic fecerunt parvulo
vagienti. Mat. 11. Adoran
dus est deus in ordine. unde Enoch
filius seth fuit primus qui oran
do cepit invocare nomen domini
Gen. 2. Salomon stetit ante
altare et expandens manum ges
tibus fletus oravit. 1. Regum

11. Leprosus adoravit domi
num orans et dicens. Domine si
vis potes me mundare. Mat.
11. Mater filiorum zebedei accep
sit ad iesum orans et petens a
liquod ab eo. matth. 21. Ad
adorandum deum debent fir
mari ecclesie et altaria. Ideo
Noe edificavit altare domino et
de mundis animalibus et vo
lucibus obtulit holocaustum
domino. Gen. 8. Belchana tante
fidei erat. quod descendebat de ci
uitate sua statuis diebus ut
adoraret deum in sylo. 1. Regum. 1.
Rex dauid cultum dei in sa
cerdotibus et cantoribus au
plauit. 1. Paralip. 16. Cecus
natus et illuminatus a deo ait.
Credo domine. et prociens a
doravit eum. Johan. 9. Ado
randus est deus in tribulatio
nibus et periculis. ut ab ipsis
homines liberentur. Ideo filij
israel afflicti in egipto audien
tes quod respicisset dominus afflictio
nem eorum prout adorauerunt in
terra. Exo. 11. in fine. Cum de
pisset dominus de percussione egi
pti. inclinatus populus adora
uit. Exo. 17. Offerente samue
le sacrificium liberatus est popu
lus a tribulatione philistinorum
1. Regum. 11. Reuersi filij israel

De egypti uitate babilonis die
 ac nocte cōfitebatur dño Ne.
 ip. Cū audisset Job nuntioruz
 uerba dicentiū sibi perditōem
 eoz adorauit dñm dicēs. Qui
 dus egressus sitz de utero ma
 tris mee. Job. i. Adorāuus ē
 deus solus. z nō aliq̄ creatura
 Jod p̄tinū preceptū dealogi
 fuit. Non adorabis deos alie
 nos. z nō facies sculptile. Ex
 odi. xx. Manue uolenti sacri
 ficare angelo ait angelus. Si
 vis offerre sacrificiuz offeras
 dño. Judi. xij. Cuz irent filij
 israel ad vitulos aureos tho/
 bias fugiebat consortia eozuz
 z ibat in ierusalē ad templuz
 z ibi adorabat dñm deū israel
 Thobie. i. Quātuis esset prohi
 bituz ut nullus peteret aliq̄d
 ab aliquo dño nisi tm̄ a dario
 tm̄ daniel tribus temporibus
 dñm adorabat. Dan. vi. Po
 pulus qui uoluit paulum et
 barnabam adorare prohibitus
 est ab eis. Act. u. x. Angelus
 iohannē prohibuit ne se sed so
 luz dñm adoraret. Apoc. xlii.

Capitulum. V.

De adulatōe z blandicijs
 Adulatores in adulatōibz
 Querūt complacentiam

Reperiunt displicentiam.
 Tendunt ad infamā

Adulatores

A semper locūtur ea q̄ cre
 dunt placare audētibus eos
 Jō chore z cōplices populo pla
 cere uolētes dixerūt. sufficiāt
 nobis. Nume. xvi. Absalon
 ut causam in curia patris hntē
 bus cōplacere dicebat. Cui si
 bet uideatur mihi sermōes tui
 recti. ij. Re. xx. Prophete dice
 bāt achab prospera de bello fu
 turo sicut ei complacere crede
 bāt. ij. Regū. xvij. Consiliarij
 assueri aduantes ei dixerūt.
 Regis iusta ē indignatio cū tm̄
 tēpare et itā cōtra regnā po
 ti' debuit scē. De. i. Amici anō
 uolētes ei cōplacere dixerūt.
 Iube parat excelsā trabē. De. v.
 Alehum' pditor uolēs placere
 dimetrio dixit. Perdidit iudas
 amicos tuos. ij. machab. viij.
 herodi ipso acclamabat popu
 l' uoces dei ei desiderās cōpla
 cere. Act. xij. cōfessū aut percus
 sit eū āgel' dñi z cōsump' a
 uentib' expirauit. Adula
 tores displicēt sapiētib' q̄bus
 placere credebat per suas bla
 dicias. Nam adulescens nar
 rās dautō morte saul is iuncti

Capitulum. 6.

sui et placere credens fuit in eius visione occisus. 11. Reg. 1. Duo latrones qui occiderunt ysboseth. et attulerunt caput eius dauid placere credentes displicerent multum ab eo. si iustiter sunt occisi. 11. Regum 11ij. Adulatores laudant in facie et in absentia detrahunt et diffamant. Contra quorum consuetudinem saluator noster recedentibus discipulis iohannis cepit iohannem multipliciter commendare. quem in eorum presentia non laudante ut lucide habetur Math. 23. Pharisaei uolentes iesum capere in sermone. et postea ei detrahere in facie. eum laudare ceperunt. Dicentes. Magister scimus. quia uerax es. Math. 23. 34.

Capitulum. 6.

De ambitioe et ambitiosis.

Ambitiosi sunt:

Alieni nominis detractores
Innocentis sanguinis effu-
sores.

Presumptiuosi fame iactatores.

Cito regimini sui desertores
Prophanti sermonis secutores.

Superbi cuiusmodi celatores.

Ambitio cau-
sat detractioem. nam
ambitiosi id detrahunt alijs
ut ipsi magis appareant. Sic
maria et aaron ambitioes dominum
populi detrahebant moysi de-
centes. nobis locutus est dominus
Nume. 17. Chorer complices
ambientes dominum populi moy-
si similiter detraxerunt. Nu-
23. 34. Ambitiosus absolon regnum
detrahebat patri dixit can-
tibus uideatur mihi sermones
tui recti. sed non est qui te audit
at constitutus a rege. 11. Regum
23. Achinnus qui uolebat fieri
summus pontifex coram deme-
trio detrahebat iud. 1. math. 23.

Ambitiosi non timent san-
guinem effundere. et multa
mala committere ut liberius uo-
leant dominari. unde abyma-
sech. procurauit eligit per ami-
cos in dominum qui postea.
sperxit fratres eius occidit.
et multa mala fecit. Iudic. 19.
Parabola yonathe de samno
uolente ligna ambitiosos et eo-
rum opera mala declarabat. iud.
19. Jeroboam ambitiosus pessime

regnavit et multa mala comi-
sit. iiii. Reg. vi. Achalia sibi
dine dñandit omne semen regnū
interfecit. iiii. Re. vi. Prolome-
us ut obtineret regionē. symo-
nem et eius filios interfecit. i.
Mach. vltimo. Ambitiosi
semper mala et presumptuosa
de se loquuntur. Ideo baal presū-
ptuose dicebat ut daret alijs
populū istum sub manu mea
et auferē de medio abymalech
qd nō fecit. ut habetur Judic.
ix. Cleuabatur adontas dices
Ego regnabo. quod nō euenit
postea. iiii. Reg. i. Nabuchodo-
nosor dixit cogitationē suam
in eo esse. ut omen terram suo
imperio subiugaret. Judith. ii.
Dicebat seron faciā mihi no-
men et glorificabo in regno. et
debellabo iudā. et ipse fuit po-
stea debellatus. i. Mach. iiii.

Ambitiosorum dominatū et
to transit diuino iudicio. Ideo
zambri q̄ occidit dñm suū ut
regnaret post eum. vii. diebus
tm regnavit. Ingressus est cū
pallatiū. et succendit se cū do-
mo regia et mortuus est in pec-
catis suis. iiii. Reg. xvi. Ptolo-
meus regnū alexandri voluit
occupare ambitiose. sed parum

gatus est. quia die tertia de-
fectus ē. i. Mach. vi. Ambi-
tiosi ut in plurimū sunt sy-
montaci. Nam q̄ tā tasan suū
mum sacerdotum ambiebat.
Ideo promisit antiocho. ccc. lxx.
viii. talenta argēti et alia mul-
ta tamē modico tempore fini-
ctus est hoc honore. q̄ menela-
us. quem ipse ad antiochum
miserat. sciuit i se dictū sacer-
dotum retorq̄e. ii. Mach. iiii.
Symon magus ambies pote-
statem dandi spiritū sanctum
voluit illū pecunia comparare.
Actu. xiii. Ambitiosi et
superbi plus dolent de paucis
qui non honorant eos q̄ letentur
de multis qui eis obedi-
ant et honorant eos. Talis fuit
Anō q̄ plus volebat de mar-
docheo eum adorare nolente q̄
letaretur de alijs qui eū quoti-
die adorabant. Hester. v.

Capitulum. 7.

De auaritia.

Auarici habere debent com-
mune gaudium.

Familiare colloquium.

Fidese obsequium.

Malitie tedium.

Salubre consortium.

Capitulū. 7.

De Amicitia

Amici debēt sibi cōmunicare gau-
 dia omnia tempora
 lia et spiritualia bona. Ideo la-
 ban vocatis amicis fecit cal-
 cli impetias et desponsauit eaz
 vt habetur. Ge. xxix. Dilexit
 Dauid ionathas sicut animā
 suā. et exposuit se tunica sua
 et dedit ionathe. i. Reg. xvij. In
 hu^o figur a laudauit dñs villi
 cū itiquitatē et cōsuluūt nobis
 facere amicos de mamona in-
 quitatis eis. bona nostra com-
 municando gratanter Lu. xvi
 Patens etiam exemplum de
 illo qui vadit media nocte ad
 amicum. et sibi petit commu-
 nicare panē. vt habetur. Lu. xi
 Amici debent simul habere
 de suis negotijs secretum
 colloquium. Ideo loquebatur
 dominus moysi de agendis
 sicut solet loq hō cū amico suo
 Eyo. xxvii. Vocauit amō am-
 cos suos ad se. et exposuit eis
 magnitudinem diuitiarum et
 filiorum turbam et prospera et
 aduersa que reputabat se ha-
 bere. Hester. v. Tres amici iob
 uenerunt consolari eum et lo-
 qui secū. Job. ij. Saluator cū

Dilexisset suos q̄ erant in mū-
 do in fine dilexit eos et factus
 sermone finaliter locutus ē eis
 Joh. viij. Amici debent esse
 fideles. et vnus altū nunq̄ de-
 bet deserere. s; verbis et factis
 inuicē se iuuare. Ideo ruth de-
 xit necni quo perreperis per-
 gam. et vbi stabis stabo. Ruth
 i. fidelis amicitia sed in disce-
 ta fuit. q; amiger saul mortu^o
 ē cū eo. i. Re. ppyi. Oletio dixit
 abner ad dauid. fac mecū am-
 citias et erit manus mea tecū.
 ij. Re. iij. Chusi amicus dauid
 fidelis. eū nō dereliquit. sed di-
 sipauit cōsiliū achitofel cōtra
 eum. ij. Re. xvij. fideles am-
 ci erāt eleazaro hui corpus q̄ et
 cōsulebāt ne pateretur. ij. Ma-
 cha. vt. Amicitia tñ maloz
 est detestanda. q; semper tēdit
 ad malum. Ideo propheta tehu
 dixit ad tofaphat. Vis q̄ odes-
 rāt. dñm auxiliū prebes. et cur-
 eis amicitia iūgeris. tō trā dī
 nō mereris. ij. Para. ppx. Alehi-
 nus proditor factus amicus
 demetrij cōcitauit eum aduer-
 sus iudā. et fratres eius dicēs
 pdidit iudas amicos suos. vt
 habetur. ij. mach. pxiij. Duo et
 basid et pessimi homines heroz

Ca. 8. 7. 9. De amore dei 7 pxi. 8

des 7 pylatus facti sūt amici i morte xpi. Luce. xpiij. Amicitia cōtrahenda est cū bonis sapientibus 7 potētibus vites Ideo rex alexandete scripsit io nathe. audiuit q potēs sis 7 ap tus esto amicus noster. i. Alarha. v. Alsit alexāder ad ptho lomeū regē vt faceret secū amicitias. i. Alach. v. Bonos amicos habuit paulus. q rogauerunt eū ne sederet in teatro. Actu. xij.

Capitulum .8.

De amore dei.

Amor dei.

Misericōdia obtinet peccatorum
Scripturam continet pre
ceptorum:

Amor dei facit misericordiam obtinere Ideo daturus dñs lege moysi dixit. Ego dominus facio misericordiam his q diligunt me 7 custodiunt pcepta. Epo. xx. Ob hanc causam post decem. repetita pcepta dixit moysi. Diliges dñm deū tuū. Et hoc iō post posuit. vt si i aliquo pceptorū offendimus per dilectionē dei misericordiam habeamus. Deuter. vi.

Amor dei pceptū. pinctū et finis est oīm mādator. Ideo dixit moyses. quid petit deus a te nisi vt ābiles tu vñs etus et diliges eū. Deu. v. Josue post alias monitōes dixit populo Diligetis dñm deū vestrum quasi faceret cōclusionē oīm pceptorū. Josue. xpiij. Paulus etiā dixit. Si quis nō amat deū anathema sit. ac si dices talis nullum pceptū seruat. i. Cor. xvi. Hoc ē etiā q paulus dixit. Si linguis hominum loquar 7 angelorū. charitatem aut non habē. factus sum sicut es sonans. 7 cymbalum tinnens. vbi oñdit q nullū bonū pōt fieri sine dilectione dei et ipsa habita non facit homo malum. i. Corineth. xij.

Capitulum .9.

De amore proximi.

Amare debemus proximū
Spietualē offerēdo orōem
Singularem ostendēdo de
lectionem:
Salutarem exhibēdo cō/
passionem.
Liberalē faciēdo subuēdoz
Personalem dimitteudo
offensionem.

Capitulum. 9.

Honor pxi
nt dicit esse vee. qn
p eo oram? et si sit ma
lus vel inimicus. Ideo abraa
soliciter deuote orauit deū. vt
peccata sodomitis indulgeret
quod fuit signum magne dile
ctionis. vt habetur Gen. xxiij
Tanta dilectione habuit moy
ses erga proximos q̄ oras pro
eis. Dicebat dño. aut dimitte
eis noxā hāc. aut dele me de li
bro iquo me scripsisti. ecce quā
ta dilectio. Epod. xxxviii. Dñs
ēt monuit nos orare proximos
nō solū pro amicis. s̄ etiā pro
inimicis dicēs. orate pro perse
quentibus vos. Math. vt.

Amare debet hō proximū si
cut seipsum. Ideo reprehēsus
est grauitter cayn q̄ dixit t e nō
esse custodem fratris sui. Gen. iiii
Moyse ita dilexit quilibz de
populo suo sicut seipsum. ita vt
optaret quilibet propheta sare.
sicut h̄ tpe i hoc honor fuit i t
minui videretur. Num. xi. No
luit tpe moyses matorē populū
q̄ dñs sibi promittebat eo q̄ si
cut se quilibet de populo dili
gebat. Num. xviii. Anima to
nathe colligata erat ante da

uid. r dilexit eū sicut animā suā
i. Re. v. xij. Amare debet ho
mo proximū suū ostendendo ei
cōpassionē in eius aduersitatē
bus. sic filij israel post occisio
nē filiorū beniamin cōpatien
tes fleuerunt. Judi. xxi. San
ctus propheta dauid ostendit
cōpassionē dilectionis scilicet
et in planctu saulis. ii. Reg. i
Hoc idem ostendit in planctu
scilicet ionathe. ii. Reg. i. Ostē
dit hoc etiā idem in filio licet
malo in fletu quā fecit i moy
se absolon. ii. Re. xviii. Ama
re debet homo proximū subue
nendo et in necessitatibus su
is. Ideo magnā dilectionē ha
buit neentias ad filios trāsunt
grattonis in multis. q̄ anti
cablitate fecit eis. Nec. per to
tum Thobias etiā multū pro
ximos diligebat. qui multis
multa bñficia exhibebat. i. Ho.
i. Hūc amorē samaritanus per
fecte habuisse ostēditur. q̄ vul
nerato r semituro relicto mult
ta beneficia est largitus. Lu. x
Amare debet homo proxi
mum iniurias dimittendo. In
cuius signū dixit dñs petro
Dimitte fratrem tuo nō tm septē
es. sed septuagies septies. Ma

ebe. xvij. Ultra dilectione ha
buerunt ad propinquos christus
et stephanus qui non solum de
misericordiam inuicem. sed etiam
pro persecutoribus orauerunt
Luce. xxij. Actuum. viij.

Capitulum .Io.

De amore carnali

Amor consanguinitatis non
debet impedire.

Bonorum distributionem

Dolorum mitigationem

Supernarum propositioem

Diuinarum reuelationem.

Amore car
nalis consanguinitatis
non debet prelatum bona ec
clesiastica et alia distribuere
sed solum amore meriti et utilitatis
Ideo moyses distribuens leu
itis boues et plaustra nullum
dedit filiis caath sibi carnem
propinquis. Nume. vij. Non
legimus moysen aliquod ma
gnum officium dedisse alicui
de filiis suis. Exo. Leuit. Num
me. Deute. Aligeaturus moy
ses rogauit dominum ut po
pulo suo prouideret de duce
ydoneo. nullum autem de fili
is aut consanguineis nomina

uit. Nume. xxvij. Distribuit
iosue terram israhelitis iuno
rem partem dedit tributum sue.
Josue. xxij. Iohannem et xru
qz iacobum christi fratres non
distinguit dominum caput eccle
sie fieri. sed solum petrum. Ioh
han. xxi. Amari debent in
tantum non consanguinitate ut
nuntius dolor de eorum mor
te habeatur. Ideo heli audies
mortem filiorum non est visus
multum curare. sed solum de
captione arce. i. Regum. iij. Da
uid etiam mortuum filium par
uulum non prolauit sed gau
dium potius demonstrauit. ij.
Regum. xij. Joab increpauit da
uid d nuntio fletu in morte ab
salon filij sui. ij. Reg. xij. Ma
ter illa mirabilis septem filij
os mori videntis. non ostendens
dolorum. sed eos mirabiliter co
fortauit. ij. Mach. vij. Ama
ri debent consanguinitate mode
rate. ut eis semper preponatur
diuina. Ideo iudei prelatum
contra nycanorem plus time
bant de templo et diuinis q
de vxoribus et filiis. ij. Mach.
vlti. Loquente iesu ad turcas
cum quidam dicerent adesse
matrem et fratres. xviij. Que

Capitulum .ii.

est mater mea. et qui sunt fratres mei. Quicumque fecerit vobis sicut facit pater meus qui in caelis est: ipse meus frater. soror et mater est. Mat. viij. Luc. xij.

Amor carnalis consanguinitatis impedit consolationes diuinas. Iohes dixit christus petro. Caro et sanguis non reuelauit tibi. ostendens quod pura caro reuelationes ostendit. Mat. xvi. Ob hanc causam dicebat paulus apostolus. Cum placuit ei qui segregauit me ex utero matris. continuo non acquieuit carni et sanguini. ut haberetur ad Gal. i.

Capitulum .ii.

De angelis bonis

Angeli boni sunt.

Reuelatores contingentium.

Liberatores innocentium.

Regulatores promerentium.

Excitatores nescientium.

Propugnatores confitentium.

Iuceptatores delinquentium.

Incitatores excentium.

Confortatores patientium.

Introducores decedentium.

Angeli boni

ut reuelant et annuntiant secreta que debent contingere de fides adhibeatur. id apparuerunt angeli abrahe. et seerga eum familiariter habuerunt reuelantes ei plura secreta. Genes. p. vij. Reuelauit angelus ypo si manue conceptione samptis. et vitam quam eius facere oportebat. et hec eadem yporiz viro nullus postmodum reuelauit. Judi. xij. Reuelauit angelus helie quod nunciaret nuncijs ochozie quod dilecto sue infirmitatis descendere non debeat. ut haberetur. iij. Reg. i. Dani est sunt mulca et magna mysteria per angelos reuelata. Danielis. iij. p. vi. Zacharie apparuit angelus conceptorem et vitam pariter annuntians et reuelans. Lu. i. Marie etiam modum incarnationis saluatoris idem angelus nunciavit. Lu. i. Magdalene et sociab' angeli reuelauerunt ypm a mortuis resurrexisse. Mat. xxvij. Mat. xvi. Lu. xvij. Johan. p. v. Aduentum christi ad iudicium angeli reuelauerunt apostolis in die ascensionis. Act. i. Per angelum suum reuelauit dominus Iohanni euangeliste diuersa genera toy.

mentorum. Apoca. per totum

Angeli boni liberant et ad
iuuant in periculis. et maxie
innocentes. Ideo illi q̄ hospita-
ti sunt cū loth. cum de pericu-
lo sodomie de quo erat innocēs
eruerūt. Gene. xij. Raphael q̄
fuit dux thobie cū a piscis de
uoratōe eruens liberauit. Tho-
bie. vi. Hoxem etiā eius a de-
moner p̄cīm ab oculoꝝ cecita-
te curauit. Thobie. viij. et. xi.
Descendit angelus cū azaria
et socijs in fornacem et eus ab
ignis incendio liberauit Dan.
ij. Carcerato petro angel⁹ a-
stitit et lumen refuffit et cum
de carcere liberauit. Actu. xij.

Angeli boni regulāt et di-
rigūt hoīes vt nō peccēt s̄ me-
reātur. Iō angel⁹ regulauit ab-
raā phibēs ne filiū iterficeret
et offerret. Ge. xxij. Stetit an-
gel⁹ i via cōtra balaam q̄ sede-
bat sup aznā. et phibuit ne po-
pulus dei maledictōnem offer-
ret. Nume. xxij. Regulauit an-
gelus ioseph uolentē mariam
cōiugē suā dimittere. phibēs
dīmissionē et rēcēm eius inte-
gritatis oñdens. Matthei. i.
Angeli bōi erudūnt et docēt
ignorantes. In cuius figura

uēdit iacob scalam et angelos
ascendentes et descēdentes
per eam. significabat vias eun-
di ad celum in qua docent an-
geli per viam conten. plattinā
ascendere. et ad compassionem
proximoz descendere per accē-
uam. Genes. xxvij. Appar-
uit Isate vnus de seraphim et
mundauit labia eius calculo
instuens ad loquendum. Isa-
ie. sexto. Vocuit angelus pas-
tores inuenire christum puer
natum in bethleem. p̄ans in
uolutum pauperibus. Luce. ij
Instruxit angelus ioseph ac-
cipere mariā et puerum et fue-
gere in egiptus. q̄ sit figura no-
strī. vt salutarium operum in-
sistentia p̄auitatem mundi
qui nos persequitur fugiam⁹
Matthei secundo capt.

Angeli boni pugnant pro
nobis nos ab inimicis corpo-
ralibus et spiritualibus Defen-
dendo. Ideo angelus demitit
stetit inter castra egiptiorum.
et populū israel defendens eū
Exod. Decimoquarto Phares
boni angeli in specie equitum
erant cum Elizeo quos puero
demonstrauit. itij. Regum. vi.

Capitulum XI

Cum magna pugna esset itee
 vtrouam machabeum et thym
 motheum apparuerunt de ce
 so quinqz angeli sedentes in
 equis. z armis machabeum z
 populū defendentes. ij. mach:
 p. Angelus apparuit precedēs
 iudam z exercitum eius in ve
 ste candida. ij. Macha. vi.

Angeli boni inceptant z pu
 uiunt deliquentes. sic inceper
 pavit angelus filios israhel q
 amicitiam fecerunt cum cha
 naanitis diuina beneficia me
 morando. Iudicū. ij. Numerat
 to populo a dauid angelus ex
 tendit manum super ierusalē
 vt disperderet eam. z dicit da
 uid angelum cedentem popu
 lum. z ait. Ego sum qui pecca
 ui. vt lacte e habetur. ij. Regū
 p. Percussit angelus dñi
 vna nocte centum octoginta
 quinqz milia peccatorum in ca
 stris senacherib qui intraste cō
 tra populum dei dimicabant
 iij. Regū. p. Percussit ange
 lus dñi herodorum q tem
 plū excolitate volebat. ij. Mas
 chabe. iij. Herodem volentem
 recipere diuinos honores per
 cussit angelus domini et cō
 sumptus a venibus eppica

uit. vt habetur. Actū. xij.
 Angeli boni confortant z con
 solantur timidos z afflictos.
 ne in tribulatione desperent.
 Sic confortauit gedeonē ant
 mans eum ad pugnam. vt ne
 desperaret de triumpho victo
 riam repromisit. Iudi. vi. Et
 cetera agar z tribulate eum filio
 apparuit angelus z confortauit
 eam Gen. xvi. Fugientem
 helyam a facie gezabelis an
 gelus cibo reficiens confortauit
 eum. iij. Regū. p. Trans
 tulit angelus abacū d iuda
 in babilonem. vt confortaret
 danielē in lacu leonū. Da
 nie. viij. Post recessus tempta
 toris accesserunt angeli z mi
 nistrabant ei. Mat. iij. Orati
 te christo a se transfereat calicē
 passionis apparens angelus vt
 rister confortauit eū. Lu. p. ij.

Angeli exortant z sollicitate
 proficientes z exerceōtes ad bo
 num. sic angelus domini a po
 pulo de carcere conuictos exort
 tauit dicens. Surgite et so
 quimini ad plebem. Actū. v.
 Apparuit angelus philippo et
 incitauit eum vt iret. qui va
 dens in illo itinere eum chuz
 conuertit. Actū. xij. Incau

Ca. 12. De Angelis malis .ii.

uit angelus et suscitauit con-
nelium vt iret ad petrum. qui
vadens fidem christi recepit
Actuū. v. Angeli boni de/
ducunt hominē ad portū salu-
tis vite eterne animas eorū de-
ducentes. In cuius figura res-
deuites iacob ad patrē suum
apparuerunt angeli ⁊ ipm de-
duperunt securū. Gen. xxxij.
Propter hāc causam dixit do-
mīn' po pulo. Ecce mitto an-
gelū meum q̄ precedet te. ⁊ ⁊
introducet te in terrā p̄missio-
nis. Eyo. p̄p̄ij. Baphael ange-
lus sub huius figura reduxit
thobīā ad p̄cēm. Tho. vt. Ob
hoc dixit iudith. Custodiuit
me angelus Dñi hīnc euntes
illie comorantem. ⁊ inde reuer-
tentem. Iudith. xij. factū est
vt moxeretur mendicūs ⁊ por-
taretur ab angelis in sinū ab-
rāe. Luce. p̄vj.

Capitulū. 12.

De angelis malis
Angeli mali sunt christia-
noꝝ tormentatores.
Adulterorum punitores
Victoꝝ introductores
Mendaciorum relatores.
Diuinorum fornicatores

Angeli ma-
li tormentāt fideles
In cuius figura legitur q̄ sp̄s
ritus dñi malus exagitabat
saul. q̄ dicitur spiritus dei. q̄
potestate dei potest quicquid
potest. i. Regū. p̄vi. Sic etiaz
tormentauit tob in rebus. fili-
is. ⁊ carne propria p̄missioe
diuina. Job. i. filia chananee
male a demōio vexabatur quā
christus misericorditer libera-
uit. Mat. p̄v. Sic etiam vexa-
batur ab eo ille demoniacus
q̄ sp̄mabat ⁊ stridebat. Mat.
p̄vij. ⁊ Luce. iy. Angel' ma-
lus habz potestātē super luxu-
riosos adulteros ⁊ male vtēs
matrimonijs ⁊ coniugibus:
nā hoc est quod occidit septē
vtros filie raguelis qui intra-
bant ad eam sicut equ' ⁊ mu-
lus nō amore prolis sed ardo-
re libidinis. Tho. vi. Propter
hanc causam dicitur dñm de
magdalena septē demonia eie-
cisse que luxurie vacans ope-
ribus in ea vniuersaliter pote-
statē diabol' possidebat. Mat.
p̄vi. Angelus malus omēs
defectum inducit in hominē
quem possedit per peccatum.

Capitulum .Ij.

Man facit hominem crudelem q figurant illi demoniaci seu nimis de quibus dicitur Mat. viij. Iterum facit hominem timendum. qz demoniaci habitant in monumentis Mat. viij. Petierunt etiā demones tuteare porcos ppter timendum dicitā possessor ab eis. Lu. viij. Jō vocatur a dño spūs timidus. qz aliqui per prius exiit ab hoīe post b sunt alios septem spiritus nequiores se r igressi habitant ibi. vt Luce. xi. Facit hoīem cecū de sui cognitōe. r matum ad confessionem. Mt. xij. Luce. xi. Angeli mali virtute diuina eieciuntur quā ipsi timent potentissimā cognoscentes. Vnde saluator noster octo demoniacos liberauit. vt patz in capitulo de miraculis dei. infra hoc eodem capitulo octa. Paulus i hac virtute curauit puellam quā spūs phitoniceus possidebat. Actu. xvi. Quidā de risiue i nomine dei r pauli demōn in eos insiliter cōfudit. vt habetur. Actu. iij. Angeli mali mendaces sunt r mendacia pferunt. r si aliqui vera dicūt

semper falsa veris cōfitecent Jō audiret nō debēt propter qd saluator noster laudes eoz remittit. r ipsos tacere fecit. sicut ipsi dicerēt. vt habetur Lu. iij

Capitulum .Ij.

De anime resurrectione r immortalitate
Anime immortalitātē probant exempla
Personarum decedentium
Locorum continentium
Perfectorum credentium
Mortuorum resurgentium
Verborum permanētium
Sanctorum asserentium

Prime ratio

Animas immortalitas probat exemplis psonarū defunctorum q i n alia vita leguntur viuere. Jō dicitur de abraam apposita est ad populū suū Ex quo probatur q alia vita habet populum. scz eos qui in hac vita bene vixerunt. sicut ipse vixit. et similiter dr de ysaac. r simile de iacob. Gen. xxx r xxxv. Apparens dñs moysi dixit. Ego sum deus abraaz ysaac r iacob Epo. iij. Per hoc probat saluator resurrectione r

De anime resur. et immor. 17.

mortuorum dicens. Nō est deus mortuorum. sed viuorum. mat. xxij. Dñs reddidit omnia Job que perdidit in duplo. et tamen non habuit nisi septem filios et tres filias sicut pat. ut sū Gregorū in moralibus. Et q̄ fuerant mortui. viuere cōprobantur. Job vlt. frequēter legitur in libris regum. Dormiuit euz patribus suis. Ex quibus verbis mōstratur eos viuere post mortem. et iterum resurrecturos. sicut de dormiente apparet. Ex verbis etiā defunctorum damnatorum colligitur. q̄ viuēt tam boni q̄ mali in alio seculo dicentium. Nos insensati vitam illorum existimabamus infantaz. Ecce quomodo computati sunt iter filios dei. Sap. v. Anīme rationalis immortalitate probant loca in sacra scriptura animabus specialiter deputata. scilicet infernus. et requies paradisi. Ideo cū iacob crederet esse mortuum ioseph dixit. Descendam ad filium meum cū dolore ad inferos Genes. xxxvij. Fratres ioseph dixerunt. Duodecim fratres sanus. quasi adhuc. viueret.

quem mortuum credebant / vnus cum patre nostro est. aīe us nō est super sed sub ter Genes quadragesimo secundo. De chore et complicitibus dicitur. Descendeturne vti ad inferos. opperti hūmo. ut p̄ hoc ostendatur q̄ mali in infero viuunt sedm animas tu mortales. Namet. xxi. Cū absalon interisset dauid facinatur et plangit euz et dicit sanctus Augustin. ij. De doctrina christiana Non orbiterem filij doluit. sed nouerat iniquas penas. tam impia et patricidialis aīma torquetur Nam prius q̄t alio filio innocenter egrotante affligebatur moriente letatus est. ij. Regum. xij. et xvij. Thobias dixit. Filij sanctorum sumus et vitam illorum expectam. quā Dominus datur est hīs qui fidem eius non mutant. Thobie. ij. De nabuchodonosor dicitur. Infernus conturbatus est in aduentu tuo. Isate. ylij

Anīme immortalitate ordie fides credentium et p̄fectorum respectu. si ei saul nō credidisset samuelem sū aīaz viuere. n̄ eū suscitari potisset. i. Reg. xxvij

Ca. 13. de aīe resurrectōe et imor.

Hanc fidem habuit Daud p/ fecte dicens quando intranti bus seruis q̄ ipse pro mortuo filio non lugebat dixit. Ego ibo ad eum. ipse vero nō reuertetur ad me. ij. Regū. vij. Hāc fidem tenebat thobias dicens Prec. pe in pace reponi spīritum meum. Tho. ij. Fidelis elazarus ostendit sibi suadentibus manū Dei. nec viu⁹ nec defunctus effugiā. ij. Mach. p. vi. Ex verbis fidelibus. vij. fratrum credentium aperte coligitur animas vitare p⁹ hāc vitam. ij. Macha. vij. Anīme immortalitatem probat resurrectio mortuorū veteris testamenti ⁊ noui. Ideo Helias resuscitatur⁹ p̄ter hospite sine dixit. Reuertatur anima p̄ter et huius ad viscera eius q̄ n̄ si dixisset nō potuisset viscera intrare. ij. Regū. vij. Heliscus nō suscitasset filium sonamitis nisi tunc anima ei⁹ dixisset. iij. Re. iij. Saluator noster suscitaturus adolescentem defunctū. ac si viueret vocando surgere impetrauit. Lu. vij. Dormiente n̄ appellat puellam mortuā quā tanq̄ de sono exierat suscitauit. Mat. ty.

Lazarum quā ad iduanū tanq̄ viuentem vocans dixit. Lazare veni foras. Johan. vi. Anīme immortalitatem probat testimonium veritatis quod mentiri nō potest. sed iesu ch̄risti dicentis discipulis. Nolite timere eos qui occidūt corpus. animā autē occidere non possunt. Matthei decio. Hoc idem patet ex verbis eius resurrectione p̄nuntiantib⁹ sacerdotibus. ut habetur. mat. xxij. In parabola eius de lazaro et diuitie epulone. ⁊c. ostendit animas viuere post hanc vitam. Luca. xvi. Consiliū ch̄risti est. Facite vobis amicos de mona iniquitatis. ut cū defeceritis recipiāt vos in eterna tabernacula. Ergo anima p⁹ hanc vitam eterna tabernacula possidebit. Lu. xvi. Anīme immortalitatem probant testimonia sanctorū qui fuerunt docti o spīritu sancto. Ideo salomon ait. Reuertatur puluis ad terrā suā ⁊ spūs ad deum q̄ creauit illū. Ecclesiastes vltio Stephan⁹ cū lapidaretur dicebat. Dñe iesu accipe spīritū meū. Act. iij. Paulus ait. si terrestres dom⁹ n̄a corrupas

Ca. 14. De Apparētib' s̄actis 13

tur habemus domū nō manū
factā creāā in celis. ij. Corin
the. v. Idē. cupio dissoluī t̄ et
se cū christo. qd̄ nihil esset. Dice
re si auitā nō videret icceruz.
ad Philip. i.

Capitulum 14.

De apparentibus sanctis
Apparuit deus aliqñ nesciē
tibus instruendo

Delinquentib' corrigendo

De q̄rentibus puniēdo

Cōsistentib' defendendo.

Nō credentibus asserēdo.

Patientibus refouendo

Diligentibus experiendo

Apparuit
deus aliqñ vt instru
eret nesciētes. et amoneret eos
sicut ante pctm̄ apparuit. et lo
cutus est ad adam. dicens. In
struens et amonens eū ne d̄ li
gno vetito māducaret. Gen.
ij. Noe apparuit et instruit. vt
faceret arca et modū et ordines
demonstrauit. Gen. vi. Monu
it etiā dñs abraham vt de ter
ra et cognatōe sua eperet. Gen.
xij. Multociens apparuit mo
ysi ipsum de liberatōe ducen
tū et regimēte populi instruēs.

Eyo. p. xx. et i multis locis. Sic
et ioseph multociens apparuit
instruēdo eū. Josue. i. iij. v. vi.
et. xxvij. Spū sanctus appar
uit in liguis igneis. vt discet
palos ardētes instruere. predi
care. Actu. ij. Petro oranti ap
paruit dñs. et eū de cōuersioe
cornelij instruit. Actu. v. Pau
lo apparuit et monuit. vt sicut
in ierusalē predicauerat sic p̄
dicaret et rome. Actu. xv. p. iij.

Apparuit qñq; dñs ad corri
gendū delinquentes. Sic post
pctm̄ apparuit et locutus ē ad
eue. et serpenti penas et male
dictōes inferēs pro pctō. Gen.
iii. Sic apparuit caym p̄ fra
tercidū eū arguens de cōmū
so pctō. Gen. iij. Per somnum
apparuit abimelech dicens.
Mortis propter mulierē quā
tulisti. Gen. xxx. Salmōi ap
paruit et eū dicit de cōmissis
sceleribus increpauit. iij. Reg.
vi. Cū appropinquaret saulus
damascū vt caperet christia
nos apparuit ei dñs in luce d̄
celo. p̄stravit. cecauit. arguit. et
corripit. Actu. ix. Apparuit
aliqñ dñs puniēdo uerē de
querentibus se. Sic apparuit
abrae dicens. Semī tuo dabo

Ca. II. De incauto aspectu

terram hanc. Gen. vii. Salo
moni apparuit Dñs dicens.
Postula qd vis & dabo. et hi.
qui petierit sapias a Dño quod
petierat impetrauit. iij. Re. ij.

Apparuit qñq; ad defendē
dum sic multoctiens apparuit
iacob qñ frateris iracundiam
fugiebat. & eū defendere pmi
sit. & ipso redeunte dixit Dñs
ad laban. Cave ne quicq; loq
ris aspere cōtra eū. Gen. xxxij.
Qñ dauid debebat cōmitte
re prelitium semper cōsulabat
Dñm. qñt semper apparebat. &
respōdebatur. pmitte dō sibi au
piliū. & referendo. i. Re. xxij.
& p. xv. Apparuit aliqñ ad
testificandū veritatē. vt incre
duli credant. Sic supra chri
stum baptizatū spūsanctus
visus est. paterna vox audita
ē. Hic est filius meus dilect.
Mat. ij. Lu. ij. In transfigu
ratōe vt discipuli crederēt ap
paruit spūsanctus in nube.
pater in voce testificans filiū
dei esse. vt habetur Mat. xxij

Apparuit aliqñ ad consolā
dām afflictos. Sic apparuit
iacob in psecutione Esau mō
strando ei intrabiles visiones
Gen. xxxvij. Sic chrisi post

resurreccionē suā apparuit pri
mo marie magdeline afflicte.
Deinde petro. postea duob; di
scipulis euntibus in emaus.
Luce vlti. Stephano in sua
passiōe ostendit celos apertos
& ei apparēs seipsum stantem
a dexteis dei ostēdit. Act. vii

Apparuit qñq; ad temptā
dum & probandū. Sic apparuit
abrac temptans eū vt tolle
ret filiū suū & super vñū mon
tium offerret in holocaustum
vt habetur. Gen. xxij. Appa
ritiones & reuelationes auge
sorum. quee supra capt. vi.

Capitulū. II.

De incauto aspectu

Aspectus est incautus
Preceptorū transgressiuis
Lasciuorum incensuris.

Aspectus
incautus est causa
transgressionis oīm peceptorū
& cōmissionis oīm peccatorū.
Nā prima mulier que pomū
incaute aspexit. trāsgressa est
preceptū dñicum gulae vicis
letaliter cōmisit. Gen. ij. Qz
etiam verenda patris incaute
aspexit transgressus est et ins

Ca. 16. de astutia & calli. falsa 14

currit maledictionis effectus
 Gen. ix. Timuit abeaa ne ex i
 cuto aspecta homicidii se q/
 recut. Ideo dixit sare ypori sue
 Sicut detint te egypci. occidit
 me. & te seruabunt. ut habetare
 Gen. vii. Dyna volens incau
 te aspicece mulieres regtonis
 illi? fuit violata a sicheu. vñ
 multa homicidia sunt secata
 Gen. ppxiij. Herodes q; salta
 tricem aspevit icaute caput io
 hãtis pmisit. & neqter admi
 pleuit. Mat. xiiij. Mar. vi.
 Aspectus incautus accendit
 & fouet lasciuas & luxurias.
 & maxime aspectus pulchritu
 dints mæliet. Nã filij dei vi
 dentes filias hoimq; cõnt pul
 cre yporos. quas elegerãt acce
 perũt. Gen. vi. Judas q; Tha
 mar aspevit in bũrio exarsit li
 bẽdine. & cũ ea peccauit. genes
 ppxiij. Dña mephittica cui
 seruitabat Joseph. oculos iiecit
 & in eius ardens libidine euz
 molestauit. gen. ppxix. Vidit
 dauid mulierem lauare ser ex
 hoc adulteriu & homicidium
 perpetravit. ij. Regum. xi. Ido
 loferues iudith pulchram vi
 dens & ornatam ab eius pul
 chritudine fuit captus. & tunc

pter capite trũcatus. Iudith
 p. Videbant duo senes susan
 nam in pomerio ambulantem
 in eius concupiscentia exarse
 runt. Dan. xiiij.

Capitulũ. 16.

De astutia & calliditate falsa
 Astuti sunt imitatores de
 m onitorum
 Deceptores sociorum
 Suppressores sociorum
 Stimulatores amicorum
 Extinctores intintorum
 Celatores delictorum

Astuti sunt
 imitatores diaboli. q
 primus magister astutie & cal
 liditatis fuit. & hoc in serpen
 te qui erat callidior cunctis a
 nimantib; terre q; primã mult
 erem sua seduxit astutia. & cal
 lidie nõ e aggressus. iquo ma
 tor prudẽtia resistebat ut di. ge.
 ppx. q; sathã corã doveritati &
 scitanti tob ñ potuit drogare eũ
 callide dectpe voluit oia auferẽ
 do & nũctos simul venire faci
 endo ut multiplicato dolore ei
 ti? p ipatiẽtiã frãgeret. Job. i.
 Astuti sunt deceptores so
 ciorum suoz & aliatũ etiã pec

Capitulum .16.

sonarum ⁊ semper nouas vt
as subtilitatis ad decipiēdū
inueniūt. Sicut laban mul
tociens voluit iacob seducere
nunc in vore. nunc in merce
de. ⁊ semper nouas astutias ex
quirendo. Gene. xxxij. ⁊ xxxij.
Cum laban fecitaretur omnes
suppellectilem quā habebat in
iob callide fuit a rachele illu
sus. Gen. xxxij. filij iacob vo
luerunt p̄c̄m astute decipere
mittentes etimnicā itineam
sanguine. vt crederet filium a
bestij s deuorātū. Gen. xxxvij
Sabaonice nouis astutijs to
sue ⁊ filios israel decipere pro
curauerūt. Josue. ij. Barium
circūtū fecerunt pharisei ce
co nato vt eum verbis caperēt
⁊ monstrarent mendacem. Jo
han. ij. Astuti sunt simu
latores fugentes se esse quod
nō sunt. Nam fratres Dyne
callide deceperunt sichein. et
populū ciuitatis. religioem ⁊
amicitiā simulantes. Genes
xxxvij. Sedechias propheta
fecit sibi cornua ferrea. vt eum
propheta se simulans ⁊ fesel
lit regem achab dicens. His
cornibus syriam ventelabis.
vt habetur. ij. Reg. ppij. Calli

de cogitauerunt pharisei de
monstrantes se esse honorare
tesum dicentes. Magister. sc
mus q̄ vetares ⁊ v̄a dei in
veritate doces. ⁊c. Et volētes
eum capere in sermone. Mat.
xxij. Simile fecerunt cū ad
dixerunt ei mulierē in adul
terio deprehensam. Johan. viij
Astuti sunt tyranni nouas
inueniētes astutias vt subdi
tos ⁊ alios deprimant ⁊ occi
dant. Sic fecit pharas q̄ no
uas adinuenit astutias. vt se
lios israel exspiraret. Eyo. i. ⁊ v
Callide voluit saul facere oes
cidi dauid. simulans se velle
esse consanguineū eius. dans
ei filiaz in vore. i. Reg. xvij.
Sceleratā nouā rezabel inue
nit astutiā vt vineas auferret
naboth. vt eum occidi faceret
sine culpa. ij. Re. pvi. Athalia
regia vt regnare posset omē se
niē regitū callide iteefecit. iij.
Re. vi. Herodes tyrann⁹ ipius
callide cogitauit p̄m occide
re ep̄c̄do magis nūc inocen
tes pueros occidēdo. Mat. ij.
Astutias subtiles inueniūt iu
ntici. vt posset vnus alium su
perare et decipere. sic cogita
uerit callide pharisei vt sabee

De Auari. et cupi. terrena K

feracius non inueniretur in
israhel ne fabricaret arma vel
gladios. & sic eos facile supe-
rarent. i. Re. viij. **Q**ui Absalon
intimicabatne amon qui eius
sororem oppressit callide. vt euz
occideret conuictu ordinauit.
ij. Regū. viij. Astute nūcijs se-
nachetib loquebatur. & apfacer
alta voce vt audiret populus
q̄ erat super muros vt timēs
ei traderet ciuitatem. iij. Reg
viiij. Sathape perfarum. inu-
micantes danielem astute pecu-
rauerunt q̄ rex faceret decre-
tum contra quod sciebant da-
melem facerē. & sic ipse regi ex-
osus incurreret penam mortis
Dan. vi. Calliditate quorum-
dā intimicantium paulo in ci-
uitate sizoram vbi paulum vo-
luerunt populi adorare vt de-
um. fact postea paulus lapida-
eius Actū. xij. Iudei callide
paulum volebant educt. quez
ipsi contumauerunt occidendū
Actū. xij. Astute inuātur sua
scelera occultare facta vel sic
da aliquo velamine bonitatis
ne cognoscantur. Sicut dan-
ielis astute voluit celare adul-
terium pietate qm̄ in sic p̄ vicia
vt cum vxore quiesceret & dōz

iniret. i. Regū. vi. Nephanda
astutia tenuit amonq̄ volens
violare sororem sub specie egri-
tudinis iniquitatem celauit. ij.
Regum. viij. Ambitionem ee-
gri celabat astute Absalo sub
pietate iudicij dicendo canē-
tibus. Videntur mihi sermo-
nes tui boni & recti. sed nō est
qui te audiet a rege constituet
ij. Reg. xv. Duo senes sub. pie-
tatu iudicij iniquitatem pes-
simam celauerūt. Dan. iij.

Capitulū. 17.

De auaricia & cupiditate eorū
Auari sunt (reus
Iurgiorum materiam exq̄-
rentes.
Thesaurorum pecuniā ap-
petentes.
Iudiciorum iusticiam per-
uerentes.
Sacrilegiorum nequitiāz
committentes.
Occisorum maliciā in-
currentes.
Proditorum peccatū expe-
centes.
Punitoz iusticiam susti-
nentes.

Auari et

Capitulum .I7.

amâtes diuitias sât litigiosi
z discors. sub cui⁹ figura cai q̄
iterptatur possessio abel sc̄m
suum occidit. Gen. .iiij. Pro-
pter nimiam substantiã Ab-
eae et loth. non potuerūt habi-
tare simul. propter pastorū tur-
gia veriusqz. Gen. .xliij. Locu-
pletatio ysaac pastores sūt z cō-
uictioz iurgia inceperūt. Ge-
nesis. .xxvi. Propter hanc cau-
sam saluator noster noluit se i-
tromittere de diuisione terre
ne hereditatis cum super hoc
fuerit requisitus. Luce. .xij.

Auari nunq̄ temporalibz
satiantur. s; semper acq̄rere et
congregare nituntur In cui⁹ fi-
gura dicit Cayn edificasse ci-
uitate enoch noīne filij sut. et
nō abel. Q; sancti z pauperes
pp̄i nolūt h habere manētē
diuitiã. s; futurã inq̄rāt. Ge-
nesis. .iiij. Obiecta victoria de
arphaxat nabuchodonosor a-
sia regna cepit. Judith. .i. A-
dolascens iuuenis q̄ semper i-
hiabat ad plura recessit tristis
cū audiuit a dño. q̄ nō solum
plura nō q̄rret sed relinquere
acq̄sita. Mat. .xix. Contra illos
qui bona temporalia congre-
gare nituntur. Dixit christus si

inuitadine diuitis. cui⁹ age-
ruce⁹ vberes afferet. Mat. .xij.
Propter auaritiã questuari-
orū q̄ amplius volebāt acq̄-
rere. factum est vt paulus z si-
las fuerūt virgēs cesti. Actū
xxi. Ex auaricia vterius con-
gregandi pecuniã demetrius
nomine argētarius seditionē
in paulū concitauit. Act. .xix.

Auari cōpeditate ducti per-
vertunt rectū iudiciū. z ve-
ritatem i falsitate conuertūt
Ideo dixit petro moysi. Elige
tibi consiliarios hoīes deū ti-
mentes q̄ oderint auaritiã
q̄si diceret tales nō pervertūt
veritatem. Ego. .xxij. Balaz
seductus auaricia bñdictōz
pp̄i in maledictionē cōuertit.
Nu. .xxij. Fily Samuelis se-
cuti sunt auaritiã vt iudiciū
peracterūt. .i. Re. .xij. Vineã
Naboth fuit causa q̄ falsi te-
stes p̄ducti fuerunt cōtra euz
ij. Reg. .xvi. Per pecuniã cor-
rupti custodes sepulcri menti-
ti sunt dicentes. Q; corpus
christi per discipulos sublatū
fuerat. Mat. .xxvii. Felix p̄-
ses q̄t a paulo pecuniã nō
recepit. ipsum vero eestituit li-
bertati Actū. .xxij. Auari

De auaricia et cupi.terrena 16

clerici symonias committunt
et oblationes requirunt. vñ priu
et sunt hodie clerici qui faciunt
oblatiões populo phibere, sicut
qui preerunt opert et empli. Ex
odi. p. p. xi. Sicut propter auar
ritiam vendidit curationē na
aman. quam heliseus fecerat
gratis inuera recusando. iij.
Regū. v. Menelaus propter pe
cuniā quā promissit androni
co habuit sacerdotiū. ij. mach.
iij. Sacerdotes propter auar
ritiam peemittiebant vendi in
tēplo oues et columbas. mat.
xxi. Auari propter suā cupi
ditatem multociens incurrunt
mortem. Nam achior cupidita
tate ductus tulit de anathes
mate tericho. idō fuit uoxi ad
iudicat. ut habetur Josue. viij
Nabal qui nūcys danid fuit
it nimis auarus. vere totā sub
stantiam et vitā perdidit. sed
nisi q̄ propter largitatē et pau
dentiam v. ports euasit. i. Reg.
xxx. Quia seneci ex auaricia
exiuit seruos requirere. fecit eū
salomon occ. di. iij. Re. ij. Pro
pter hanc causā dixit iudas
cōmilitōibus suis. nō cōcupi
scatis spolia. quia bellum con
tra vos est. quāsi diceret. Fas

ciliter occiduntur. i. Machab.
iij. Obsidentes fures corru
pti pecuniam dimiserūt quos
das. idō sunt occisi. ij. Mach.
p. Creditur iudeos corruisse i
prelio. quia inuenta sunt do
naria ydolorū sub tunicis in
tersectorum. quod prohibebat
tur eis. ij. Machabeoz. viij.
Auari ut pecuniam habeant
proditiones exercent. et anti
supplantat antiuum. Nazir
sida propter pecuniam Sam
psonem tradidit quē prius di
ligere ostēdebat. ut dicitur Ju
dicum. xvi. Judas scarioth p
pter cupiditatem decime quā
perdidit de vngento cēstima
tradidit et vendidit. a quo eos
et tanta receperat beneficia. ut
habetur Matthei. xxxi.
Auari sunt grauitē punien
di et corrigendi a prelato. et gra
uiter puniuntur a deo omni
potenti. Nam precipua occas
io reprobationis Saul vide
tur fuisse cupiditas quam ha
buit in preda Amalech. ut ha
betur primo Regum decimo
quinto. Opprimentes alios p
vsuras et exactiōes nequias
grauius increpauit. Ne. i. Pro
tomcus vituperauit alexandri

Capitulum 18

quia regnum eius per auaritia
tam concupuit. i. Macha. vi
Acerbe est punitus diues ei
pulo qui fuit de micis panis
lazaro auarus. Luce. xvi. En
ptores bonum et villarum. i. mo
bilitum et immobilium sunt ex
elusi a cena magna quam domi
nus preparauit. Lu. xiii. Ter
ribiliter punita est auaritia a
nantez zaphire per apostolum
petrum. qz subitanea morte oc
cubuerunt. Actu. v. v.

Capitulum 18.

De verbi Dei auditu.
Audit debet verbu Dei
Cum fidelitate credendi.
Cum sinceritate reuerendi.
Cum assiduitate ad intellegendu.
Cum voluntate penitendi
Sine impietate resistendi

Audiri de
bet verbum Dei cum
credibilitate et fide. Ideo cum a/
aron verba dimitit locutus fu
isset ad populum. credidit po
pulus omnis. et prout adora
uerunt. ut publice haberetur Ex
od. xiiij. Post aduentum spiriti
tuffaneci multi qui audierunt
verbum Dei. crediderunt. et re

uit ecclesia. Actu. xiiij. Ceteros
audientes q paulus et Bar
nabas predicarent gaudiosi sunt
et crederent. Actu. xiiij. Pau
lo et Barnaba predicantibus
yconij audierunt multi cum
auditate crediderunt. Actus
xiiij. Intrante paulo in syna
gogas betoni audierunt multi
cum auditate q crediderunt.
Actu. xiiij. Audiri debet ver
bu Dei cum reuerentia et deuoti
one cordis et gestus. Ideo egston
rex statim surrexit de solio qm
aroth dixit ei. Verbu Dei ha
beo ad te. o rex maximam re
uerentiam exhibens verbo dei
Judi. xiiij. Heli docuit samuelem
ut reuerenter diceret. Loquere
domine. quia audit seruis tu
is. i. Regum. xiiij. Legit es duas
verba legis a matre vsqz ad me
dia diem. et antea populi erat
erecte ad libru. y. Esdre. viij.
Hoc est neemie. viij. Reueren
ter audiebat Maria soror mar
the. que sedens secus pedes do
mini audiebat verba illius. Lu.
x. Loquebatur iesus docens in
templo. et omnis populus sa
spensus erat audiens verbu
eius. Luce. xvi. Reprehendentes
se discipuli de ignorantia eor

gnitionis christi dicebant ad
 inimicem. Nonne cor nostrum
 ardens erat in via dum loque
 retur nobis. Luce. p. xiiij. Pre
 dicante philippo in Samaria
 intendebant turbe deuote his
 que dicebantur ab eo. Act. viij.

Audiri verbum dei nō suf
 ficat nisi homo adimpleat ope
 re illud quod audit. Ideo dixit
 populus moysi. Omnia ver
 ba que locutus est dominus
 factum est. Exo. p. xiiij. Job di
 xit dominus Auditum auris au
 diui te. et post pauca ago penit
 entiam in fauilla et cinere. Job
 p. xij. et xlvi. Herodes licet pesti
 mus audiebat iohannē. et au
 dito eo multa faciebat. Mar.
 vi. In fine sermonis in monte
 dixit iesus. Omnis qui audit
 verba mea et facit ea similabi
 tur viro qui edificat domum
 suam supra firmam petram.
 Mat. viij. Mulieri dicenti be
 atus venter qui te portauit di
 xit christus Beati qui audiunt
 verbum dei et custodiunt illud
 Luce. xi. Estote factores verbi
 et non auditores tantum. Jaco
 bi. i. Auditus verbi dei conuer
 ti facit peccatores ab errore vie
 sue. Ideo dixit dominus Jere

mie. Noli subtrahere verbum.
 si forte audierit conuertatur
 Jeremie. p. xvi. Verbum predi
 cationis iohannis ad regem
 et conuertit eum. et populus to
 ttus ciuitatis iherosolymę. Jone. iij.
 Post predicantem christus in
 nauicula petrus et alij reliqui
 omnibus secuti sunt eum. Lu.
 v. Videntes discipuli quod p
 predicacionem conuertebantur et
 fideles dixerunt multitudini
 Non est equum nos deserere
 quere verbum dei et ministrare
 re mensis. et tamen ille mensis
 erant pauperum et viduarum
 ut ostenderet quod predicatio ver
 bi dei ad homines conuertem
 dum preualeret operibus mise
 ricordie corporalis. Actu. vi.
 Quia enim iohannes audiuit ver
 bum domini a philippo con
 uersus et baptisatus est. Actu.
 viij. Predicatio petri et ammo
 nitio angeli cornelium conue
 terunt. Act. p. Lioda purpura
 rea ad predicacionem pauli est
 conuersa. ut habetur Actu. p.
 Paulo loquente de resurrecti
 one mortuorum sponsum ar
 ropagitta credidit. Actu. p. xij.

Audire verbum dei nolunt
 mali et incorrigibiles ne con

Capitulum. Iy.

nerantur. Ideo dixit moyses
Dñs filij israel nō me audiat.
z quo nō audiet me Pharaō.
Eyo. iij. Rey achab noluit au-
dire micheā prophetā. qz nō p-
phetavit ei nisi malum. sicut
ipse merebatur habere. ij. Re-
gum. viij. Dixit dñs ezechie-
li. Dominus israel noluit audire
te te. qz noluit me audire. quia
dominus exasperatus est. Ezech.
ij. Judet obduraverūt aures
suas ut nō audirent stephanū
z audientes dissecabant cor-
dibus suis. Actum. vij. Cum
audisset quidam paulus de re-
surrectione mortuoz tredebāt
eum. Actum. xvij.

Capitulum. Iy.

De auditate mulierum.
Autde sunt mulieres in ve-
ticorum prohibitione
filiorum impetratione.
Genitorum pspiratione
Sublimoz cumulatione.
Secretorum reuelatione
Inimicorū vindicatione
Surdorū secretorū enarratione

Auide sunt
mulieres semper de
sibi prohibitis z amplius de-
siderant velle. Ideo pūa mu-

lier de concessis fructibus co-
medisse nō legitur. nec eos de-
siderasse. sed solū velle cōcu-
pitit. z vito suo attulit ad co-
medendū. Gen. ij. Vxo: loth
voluit cōtra phibitiōem retro-
ver post tergū respicere ut ver-
sa est in statuā salis Gen. xij
Dyna contra licentiā patris
z fraterū voluit videre mulie-
res regionis illi. z oppressa est
a sicheim. z sic de illis q volūt
videre vros z videri ab eis. ut
habetur Gen. ij. Dña cui ser-
utebat Joseph. qz sciebat adul-
teriū a naturali lege fore phi-
bitū aude sollicitabat eiz ad
peccandum. Gene. x. xxxij
Autde sunt mulieres habere
filios ut carerent sterilitatis
opprobrio. Ideo zara ita deside-
ra bat filios q potius voluit
aberaam habere filios de an-
cilla q nō habere credēs de se-
nūq posse filios generare Ge-
ne. xvij. filie loth potius volu-
erūt habere filios de pre ppro.
q filios nō habere. Gene. xij
Rachel vides sorore secundā.
Dixit marito. Da mihi liberos
alioq moriat. Gen. xxx. Au-
na desiderio habendi filios fle-
bat. z nō capiebat cibū. i. Re. i.
Miltū desiderabat illa milti

De audivitate mulierum .18.

et proprium filium que rapuerat
alienam. iij. Regū. iij. Audivit
sunt mulieres de pfectibus
z pspertatibus filioz. Jō mu-
lier sūamitis voluit ire ad he-
liseum p suscitacione filij q̄
uis vir eius plenā licentiam
nō cōcessiss. iij. Be. iij. Dux
thobte quotidie respiciebat ut
aut ut videret filium prospere
vententē. Tho. v. Mulier cha-
nanea sic seculi desiderabat
filie sanitatē. q̄ dñm plures
pro ea rogavit. z plura obpro-
bria sustinens nō desistit do-
nec quod petierat impetravit.
Mat. xv. Mater filioz zebedi
sic audivit pro filioz pspert-
tate q̄ accessit ad iesum. z pe-
tijt filios ante laborē remune-
rari. Mat. xv. Audivit mulie-
res poscūt habere possessiones
z gloriā. Jō asa filia caleph ob-
tinuit terrā iriguan. q̄ suspi-
cās affectuosissime postulavit
Josue. xv. Ita cōcupivit yezā/
belvinea naboth qd fecit eum
injuste lapidari. iij. Be. xv. A-
thalia cōcupiscēs gloriā z pos-
sessionē regis oēm semē reguz
excepto ioas abscondito iterfe-
cit. iij. Be. vi. Audivit mū-
lieres scire secreta vtroz. z q̄n-

tomagis eis occulcātur. ad am-
plē scire desiderāt. s̄ nullū se-
cretū cōtineāt. Dñ vpor sanz
psonis tm̄ istititq̄ ei sanzson
revelavit secretā z ppositicōem
obscurā quā parentib⁹ noluit
revelare. q̄ eā postea p̄latait.
Jud. xiiij. Salda sua iporavit
tate deicit sanzsonē. ut ei se
panderet fortitudis sue. qd sci-
tū philisteis postmodū revela-
vit. Jud. xvi. Audivit sūt mu-
lieres ad v̄dictā z nō vacūt
ntsi vlciscātur. Dñ hester nō
fuit cōtēta de v̄dicta amō sic
sp̄si. z. cccc. vtroz occisoz. s̄ i-
crastinū fecit ceteros trucidā-
ti. Hester. iv. Herodias sic desi-
derabat v̄dictā de iohāne q̄
dixerat cōtra eā. q̄ magis ele-
git petere herodi caput iohā-
nis q̄ dñm dñū regni sui mar-
vi. Mat. xiiij. Dixit p̄ps exē-
plū d̄ v̄dua q̄ multū fuit in-
festa iudici ut eā d̄ aduersario
v̄dicaret. Lu. xvij. Audivit sūt
mulieres secreta gaudia sui cor-
dis expunere z alijs revelare
vñ iterrogata rebecca si velle-
t eū seruo abraā ad marituz
suis leticiā volens oñdere. nō
dixit sibi. placet vobis. sed lei-
tante dicit vada. Ge. xxv. ij.

Ca. 20. De auxilio dei

Puella nomine eode pre gau-
deo non apparuit petro. sed q
petrus adesset letanter cucure-
rit intro fratribus nunciare.
vt habetur Actuu. pñ.

Lapitulum. 20.

De auxilio dei
Auxilium petendum est a
deo. quia solus
Auxiliator in tribulatione
Solutus in temptatione
Solutus in contemplatiõe.

Auxiliator in tribulati-
one posticus. psalmista. Da no-
bis auxilium de tribulatiõe.
Et hoc tripliciter conseruãdo
sive defendendo. psalmi. Mit-
tat tibi auxilium de sancto.
et de syon tueatur te. Isate. l.
Dominus deus auxiliator me-
us et ideo non sum confusus.
Item confortando. psal. Ma-
nus eius mea auxiliabitur et
Item spem glorie donãdo. ps.
Deus auxilij mei et spes mea
in deo est Auxiliator deus
in pugna temptationis. ij. Pa-
ralipo. pññ. Cum senacherib
brachium carniũ est nobis
cum dñs deus noster aux

liabitur noster. Itez hostes de
bellando. Isa. xxx. Egiptus ho-
mo et non deus et equi eorum
caro et non spiritus. Inclina-
uit dominus manum et cor-
ruet auxiliator et cadet ppter
hoc dicebat ysate. Ecce domi-
nus deus auxilium meum. q
est qui me contemnet Item
corroborando. ij. Paralip. pññ.
Egressum est nomen ozie pro-
cul eo q auxiliaretur ei dñs
et corroborasset illum Auxi-
liator deus in contemplatiõe
Deute. penult. Beatus es tu
israel. quis similis tui populi
qui saluatis in dño scutu au-
pily tui. et gladius glorie tue.

Item gratiam insurriendo
Hebre. iij. Adeamus cum fi-
ducta ad thorum glorie eius.
vt misericordiam consequimur
et gratiam in auxilio oportio.

Item mittendo. psal. Leua-
ui oculos meos in montes vn-
de veniat auxilium mihi Ite
concupita et petita ad libituz
faciendo. psal. Beus vir cuius
auxilium est abs te. beat' em
est cui oia optata succedunt.

Lapitulum. 21.

De baptisimo christianoz

Ca. 21. De baptismo christiana .19.

Baptismus christianorum est
Demonstratus in figuris
Prophetatus in scripturis
Roboratus Christi curis

Baptismus

prefiguratus fuit in
figuris antique legis. Nam si
guratus fuit per mare rubrum.
in quo filij israel liberati sunt.
tunc est prophetatus. et Pharaon. tunc
dicitur eum fuisse sequacibus
est submersus. Exodi. viij.

Per aquam signabatur bap-
tismus. in quam heliseus misit
salem. i. christus gratiam ut ei
sceleritas sanaretur. ut lucide
habetur. iij. Regum. xv. Se-
prena locis namman in iordane
ne que eum mandavit a lepra
signat septem dona spiritus sancti
et mandantia hominem bap-
tismum. iij. Regum. v.

Baptismus prophetatus fuit
in scripturis a prophetis an-
tiquis et novis. Nam deo p-
phetavit Ezechiel dicens. Ef-
fundam super vos aquam man-
dam. et mundabimini ab omni-
bus inquinamentis vestris.
Ezechiel. xxxvi. Johannes bap-
tista ipsum prophetam pro-
phetavit et predicavit bap-
tismus

num. et tunc cepit eum et christi
baptismus in prophetice. nunc
aut. Mat. ij. Baptismus
consecrauit et approbavit ipse
quando baptisatus est a Jo-
hanne. et spiritus sanctus ap-
paruit in columbe specie. et a-
liquis virtutem tribueret sa-
lutarem. Mat. xxx. et Luc. ij.
Precepit christus baptismus
fieri de necessitate. cum dixit
Nisi quis renatus fuerit ex
aqua et spiritu sancto non in-
trabit regnum celorum. Joha-
nis. ij. Predicari etiam ipse
voluit baptismum. et formam bap-
tismi tradidit dicens. Cum
tes docete omnes gentes bap-
tismum in nomine pa-
tris et filij et spiritus sancti amen
Mat. xxv. In baptismo et fi-
de ostendit christus esse salutem
nostram dicens. Qui crediderit
et baptisatus fuerit salvus
erit. Mat. xli.

Lapiculum. 22.

De benedictione dei ad homines
Benedictionem dei recipiunt
Coniugiorum perfecti observatores.

Preceptorum subiecti executorum

La. 22. De benedic. dei ad hoies.

Flagelloꝝ electi supposito
res
Arduoꝝ accepti opatores
Deuotoꝝ dilecti hospita
tores

Benedixit
Deus opntibus i ma
trimonio ad filios pccandū
sicut bñdixit ađe z eue dicens
Crescite z multiplicamini zc.
Gen. i. Noe etiā z filijs eius
bñdixit dicens. Crescite zc. ge
nes. ix. Bñdixit deus obedī
entibꝫ pcepto eius. nō dixit ad
abraā. egredere. Bñdicā tibi z
magnificabo nomen tuū. Ge
nes. xij. Ascensus in celoz
saluator eduxit discipulos in
bethania in montē oliueti. q/
bus obedientibꝫ. eluatis ma
nibus bñdixit. Lu. xxiiij.
Bñdixit deus tribulatis tet
bulatoꝝ patietē. portātibus
Sic benedixit deus abraam
de ysmahēle eiecto z tribula
to dicens. Ecce bñdicā et z au
gebor multiplicabo eū valde.
Gen. xxij. Job bñdixit. qz pa
tiens fuit z restitit ei duplt
etiā. Job. xliij. Benedixit de
us iustis z bene opantibꝫ. au
gendo eis bona temporalia et

spūlia. sic bñdixit ysaac z isa
piciens. Gen. xxvi. Jacob lu
ctaturus cū angelo dixit. nō
dimittam te nisi benedixeris
mibi. z benedixit ei in codē lo
co. Gen. xxxij. Operibus ma
nū tob deus benedixit. z pos
fessio eius creuit i terra. Job. i.
Desideranda est illa bñdictio
quā daturus est dominus ius
tis et bene operantibus i die
iudicij dicens. Venite bene
dicti patris mei percipite regnum
zc. Mat. xxv. Benedixit de
us recipientibus sanctos ho
mines. vel sanctas reliquias
hospicio. Sic dixit iacob ad
laban. Modicū habuisti ante
q̄ uentem ad ter nunc diues
factus es. z benedixit tibi de
us propter aduentū meū. Ge
ne. xxx. Propter ioseph benedi
xit deus domui egypti. z mul
tiplicauit in omnibus. Gene.
xxxix. Habitabat arca dñi in
domo obediōni tribus mensi
bus z benedixit deus domui
obediō. ut habetur. ij. Re. vi.

Capitulū .23.

De benedictione hominis
ad deum

Bñdicere debet homo deo

Ca. 23. de benedictōe hoīs .20.

Pro supatōe Decertationū
 Pro acq̄sītōe illustationū
 Pro adeptōne p̄fectionū
 Pro p̄mōtione p̄latōum
 Pro effusione orationū
 Pro euasione tribulatōnū
 Pro cognitōe retributōnū

dixerunt Deum. ij. Macha. ij.

Benedicere deus homo debet pro acquisita vel acquirēda sapientia. Ideo cum audisset trān verba salomonis. ait Benedictus deus qui dedit dauid filium sapientem. ut habetur. ij. Re. v. Cum aperuisset librum lefortis. ut instrueret populum b̄ndixerūt dño ipse et populus. Nec viij. Thobias instruens filium sapientiam docens inter cetera dixit ei. oī tēpore bene dic dominio. Thobie. iij. Daniel qui accepit sapientiam et reuelatōnes a doat. Benedictus deus q̄ dat sapientiam. Dan. ij. Benedicere debet homo deo pro cōplēmento et p̄fectōe cuiuslibet operis boni. Sic salomon edificato templo b̄ndixit deo qui dedit gratiam complēdi opus suum dicens. Benedicteus dominus deus israel q̄ locutus est ad dauid patrem meū et cōpleuit. ij. Re. viij. Cōpleto muro ierusalē sub esdra et neemia dixerūt leuite. Surge b̄ndicte dñm nēm ab eter no. nec. ix. cōpleta p̄missōe scti sp̄. nedi a sp̄ s̄cō accepit thm et b̄ndixit dñm di. nūc dñm. sa. ij

Benedicere

Debet homo deo pro obēntis victorijs corporalijs inimicōr. Jō melchisedech occurrens abrae post victoriam quam habuerat ipse de quatuor regibus dñm pro obēnta victoria benedixit. ut habetur Gen. xij. Obēnta victoria de zizara delhora et harat cece necunt dicentes. Qui sponte obtulistis aias v̄as de israel ad periculum b̄ndicte deo. Jūdi. v. Post victoriā quā habuit dauid de godolia dicitur fuisse psal. scz. B̄ndicte dñs. 20. i. Re. v. psalino. cplij. Ozi as p̄nceps v̄dens Judith cū capite holofernis benedixit deū. Judith. viij. Obēnta victoria edificato altari sub iuda machabeo benedixit populus dñm. i. Macha. iij. Ibeli odor volente spoliare templū sed terribiliter flagellato. b̄ndicere dñm di. nūc dñm. sa. ij

Capitulum .14.

Bñdicere debet homo deo in electione ⁊ promotione boni prelati ⁊ iusti principis. Ideo facto principe Asaph ad confitendum domino sequitur. bñdictus dñs. rc. i. Paral. .xvi. Videns esdras animum atteritiss regis esse bonum dixit. Benedictus deus patrum nostrorum qui dedit hoc i corde regis. i. Esdre. vii. Benedicere debet homo deo in oratione ⁊ maxime in ecclesia. Ideo zara filia raguelis orando dixit. Benedictum nomen tuum deo qui cum iratus fueris misericordiam facis. Thobie. iij. P̄ ascensionem domini erat i templo discipuli orantes ⁊ benedicentes deum. Luce. xxiiij. Bñdicere debet homo deo pro euasione tribulationum. Ideo raguel et vxor eius videntes qd demon thobiam nõ vexaret dixerunt. Benedictus es domine deus israel. quia non contigit nobis vt putabamus. Thobie. viij. Ananias et soaj liberati a flamma fornacis benedixerunt domino. Et similiter nabuchodonosor deus p̄ eorum liberatione plurimũ benedixit. Dan. iii. Petrus apo-

stolus tribulationes patiens dicebat. benedictus de⁹ ⁊ pater domini mei Jesu christi. pater misericordiarum. ⁊ de⁹ totius cõsolationis qui consolatur nos in omni tribulatione nostra. i. Petri. i. Benedicere debet homo deo pro receptis beneficijs gratias referendo. Ideo raguel sollicitè monuit thobiam ⁊ filiam. vt p̄ receptis beneficijs benedicerent deum celi. ⁊ omnia eius beneficia ⁊ misericordia narrarent. Thobie. v. De recuperato visu ⁊ auditu sermionibus raguelis Thobias dñm bñdixit. Thob. viij. Machabeus ⁊ qui cum ipso erant audientes auxilium a domino sibi missum. benedixerunt dominum. ij. Macha. vi. Zacharias recepta prole. ⁊ soluto vinculo lingue eius prophetauit dicens. Benedictus dominus deus israel. Luce. i.

Capitulum .24.

De benedictione hominis ad hominem
Benedicere debet hõ illis
Bellatorum victoribus
Gentiorum pignoribus.
Hospitorum cultoribus

Egenorum factoribus
Et bonorum actoribus

Benedicere

Debet homo deo ad ac-
quiritā victoriā. Ideo melchī
sedech benedixit abere reuertē
ti euz victoriā quo fuerat pro
iusticia preliatus. Gen. viij.
In cantico pro victoria habita
de zizara dicitur. Benedicta
inter mulieres yabel. Ozias
p̄iceps populi dixit ad iudith
que decap. cauerat holofernes
Benedicta tu es filia a domi-
no deo excelfo. zc. Judith. viij

B̄ndicere debet hō filijs su-
is z propinquis sic reuertē-
ti eum victoriā quō fuit p̄ iu-
sticia preliat. Gen. viij. Fien-
te esau dixit pater eius. In ro-
re celi z pinguedine terre desu-
per erit benedictio tua. Gene.
p̄xviij. Jacob b̄ndixit filio suo
Ioseph et duobus filijs eius
dicens. Benedicat deus pue-
ris hīs. z post modicum bene-
dixit om̄ibus filijs suis. Ge-
nesis. pl. p. Raguel benedixit
filiam tradens eam thobie di-
cens. Deus sit vobiscum que
coniungat vos et impleat be-
nedictionem. Thobie. vij.

B̄ndicere z salutare debet ho-
mo hospites suos. sicut pha-
rao postq̄ Ioseph introduxit
patrem suum iacob benedixit
ei interrogans eum de tempo-
re vite sue. Gen. p̄lxvij. Raguel
osculatus thobiam hospitem
suum pie gaudio fleuit et ait
Benedictio sit tibi fili. mi. qz
bonit̄ optimi vixit es fili. Tho-
bie. vij. Gabelus iuuenēs tho-
biam hospitem in domo rague-
elis b̄ndixit sicutli modo Tho-
bie. ix. Veniente maria ad do-
mum elizabeth. z salutata ea
exclamauit elizabeth dicens
Benedicta tu in mulieribz et
b̄ndictus fructus v̄teris tui.
Luce. i. Benedicere debent p̄-
lati subditos suos. Ideo dixit
dominus moysi. sic benedices
filios israel Benedicat tibi do-
minus deus tuus et custodi-
at te. Numer. xl. Exertens
manum aaron ad populū be-
nedixit eis. Leuitici. ix. Non
solum prelati boni. sed etiam
mali debent benedecere sub-
ditos suos. Ideo dixit balaaz
Ad benedecendam dicitur surz
benedictionem prohibere non
debeo z nō potero. vt habetur
Numeri. p̄xviij. Conuertit sa-

Capitulum 25.

homō facte: n̄ suū et b̄ndixit oī
israhel & om̄n̄s ecclesia stabat
ij. Re. vij. Cū dard obcaſſ
ſet holocausta b̄ndixit populo
in nomine d̄m̄ni. t. Para. xvi

Benedicere debent paupes
res benefactor: his suis. Ideo
dixit moyses populo. Non p̄
noctabit apud tep̄ gnis pau
peris vt dormiens in veſtim̄
to benedicat tibi. Deut. xv. ij
Necni videns q̄ boos bene
dixit ruth m̄m̄ ſue & paupe
ri & vidue benedixit et dicens
Benedictus ſit a d̄no. q̄ gra
tiam quam ſeruauerat vitis
creauit & mortuis. Ruth. ij.

B̄ndicere debet hō b̄n̄ ope
rātes et ſancta opa facientes
Jō toſue dixit eubenitis & ga
aditis ſeciſtis oīa q̄ p̄cepit mo
yſes. Et ſequitur benedixit eis
toſue. xvij. Q̄ ruth caſte vire
rat & bene fuerat operata. Bo
os benedixit ei. Ruth. ij. Heli
ſacerdos b̄ndixit helchane et
xpori eius or̄telb̄ & offerent̄
bus in tēplo. t. Be. i. Nūciatā
eſt d̄. t̄. q̄ vici tabes gala
ad ſepeliſſent ſaul mortuū d̄
p̄tq; ad eos b̄ndicti vos a d̄
m̄o q̄ feciſtis miſericordiam
hanc cū d̄no veſtro ſaul & ſepe

ſeſtis eum. ij. Regum. ij.

Capitulum 25

De benignitate dei.
Benignus eſt deus opor̄ā
tib̄ p̄ alientis delictis
Tollerantibus et habentis
aſtictis
Operantibus ceſt cenis a
ſcriptis
Deccantib̄ ſed effrenis
Deictis
Jam peccantibus et pent
tentibus delictis
Egeot̄ibus morbi pentis
afflictis.

Benignus
eſt de^o operantibus
pro peccantibus. Vñ abrae
petenti a d̄no vt parceret ſodo
mitis qui euz multa fiducia
loquebatur ſemp̄ benigne en
dic. & q̄uis abraam viſus fu
iſſet hominibus importunus
Dominus ei quod petebat be
nignus cōceſſit. vt luc. de pōt
tue Gen. xvij. Dixit domi
nus moyſi. cernop̄ popul̄ iſte
d̄. re ceceit̄is eſt. Dimitte me
vt teſcatue furor meus & dele
am eos. quaſt benigne diceret
Tu tenes me benigne p̄ eis o

rādo. Epo. xxxij. Similia dī
 cebat terentie oranti p̄ populo
 quē volebat propter peccā dele
 re. Jeremie. vij. Benignus est
 Dñs tribulatōem sustinētib⁹:
 Jō fugiētī iacob itā frateris do
 minus benigne apparuit. et re
 uertentē benigne ab insecuti
 one defendit. Gen. xxxij. Lo
 q̄batur dñs moysi ut am teo
 et ipsam a detractoribus plu
 rics liberauit. Nu. xij. xptij.
 Desic angustiato coru⁹ panes
 et carnes dei cur benignitate
 ferebant. iij. Re. xvij. Eidē he
 sye fesso et tribulato de⁹ panē
 et aquā p̄ angelus destinauit.
 Regū. iij. et. xij. Cū azacia et so
 cius eius i fornace vidit Na
 buchodonosor filiū dei
 ad pbandū q̄ semp de⁹ est cū
 tribulatis sustinētib⁹ patien
 ter. Dan. ij. Danieli exiit in
 lacu leonū deus benigne mis
 sit cocinū p̄ abacub de fōgin
 quo. Dan. xij. Discipulis de
 christi recessu tribulatis ipse
 spm̄ pacificū p̄misit et dedit. Jo
 hā. xij. actu. ij. Petrū fluctu
 antē in mari dñs eū benigne
 et fluctib⁹ liberauit. Mat. xij.
 Stephano posito i tribulatoe
 martyri dñs benigne celū a

pertū et sep̄m ondit. Actu. xij.
 Johānes existēs in pathmos
 a deo est multis reuelatiōib⁹
 cōsolatus. Apoca. p̄ totū. Su
 sanna existēs in maximis tri
 bulationibus et periculo mor
 tis deus eā misericorditer per
 danielē liberauit. Dan. xij.
 Latronem clamantem in suis
 tribulationibus consolatus est
 cum dominus dicens. Hodie
 mecum eris in paradiso. Luce
 xvij. Jonā qui deglutitus fu
 it a pisce dñs misericorditer li
 berauit. et dicitur Jone. ij. Ex
 his omnibus colligitur beni
 gnitas dei omnipotentis.
 Benignus est deus iustis et
 recte vitantibus. Ideo iacob
 qui fideliter vixerat et fiducia
 liter dicebat. Non dimittēs
 te nisi benedixeris mihi beni
 gne benedixit ei. Gene. xxxij.
 Ezechias rex dixit. Dñs p̄pt
 ciabitur cūctis q̄ in toto cor
 de q̄rūt deū. ij. Paralip. xxx.
 Misit dominus benigne an
 gelū raphaelem qui thobiam
 duxit in colomem et reduxit.
 Thobie. v. vsq̄ ad. xij. Magda
 lenā pio opt̄ incedēti p̄ps bent
 gne discipulis miramurancib⁹
 excusauit. Mat. xxvi. mar. xij.

Ca. 74. De benignitate dei

Exaudiuit Dominus inuocem
tam susannam et benignè eam
ab iniustis senibus liberavit
Dan. xij. Discipulos iustos
christus benignè defendit te-
pore passionis dicens. Si ex-
go me queritis: sinite hos ab-
ire. O quanta benignitas. Jo-
han. xvij. Benignus est do-
minus prestantibus pro iusti-
cia eos confortando et adiun-
do. Ideo obediuit Dominus vo-
ci iohannis dicenti. Sol cetera ga-
baon non moueatis. Josue. v.
Dedit dedit benignè bis si-
gnum in uellere quod de hostibus
victoriam obtineret. Iud. vi.
Nathabeus et qui cum eo erant
bis a deo auxilium acceperunt
i. Macha. p. Benignus est
Dominus peccatoribus et spe-
cialiter uolentibus penitere. Jo-
benignè pepercit dauid consti-
tenti peccatum anima nathã
exstitit reprehensus. ut dicitur.
ij. Regū. vij. Licet posteri da-
uid multipliciter peccaret ta-
men Dominus misericors pe-
percit eis. iij. Regū. xvij. Pre-
parauit Dominus piscem qui re-
cepit ionam quousque iuste ex in-
bedientia puniretur. Ione. ij.
Statim post uocatioem mat-

thei benigne cum peccatoribus
manducauit. Mat. ix. Mar. ij.
et Luce. v. Magdalene parte pec-
cata pepercit ut a marmura-
te phariseo eam defendit Luce.
vii. Exemplum christi de filio
prodigo maxima christi beni-
gnitatem ad peccatores ostendit
Luce. xv. zacheus publicanus
qui cristum desiderabat ut de-
re benigne fuit a Domino visi-
tatus. Luce. xix. Latroni peccati
fuit a christo memorati in bre-
ui promissit tempore paradisi
Lu. xxij. Magna pietas christi
petrum ter negantem non ab-
iecit. sed potius benigne respe-
xit. luce. xxij. Thomam non cre-
dentem non repulit. sed se tan-
gitur passim permisit. Johā. xx
Saulis persecutores benigne
prostratum cecauit pariter et
conuertit. Actū. ix. Benti-
gnus est Dominus debilibus
et infirmis eis sanctatem lae-
tando Nam circumibat ierusalem
totam galileam sanans omnes
languorem et infirmitates quod
nisi fecisset multet infirmi ad-
eum non potuissent accedere.
Mat. iiij. et iij. et iij. et iij. Dicen-
tem. Domine si vis potes me
mundare. extendens manum

Ca. 26. De blasphemia i deū . 23.

Iesus tetigit et mūdauit Mat
vii. a muliere sāguiflūa sū
legem immūda iesus se tāgi
pmissit spāmqz sanauit Mat.
ix. De benignitate dei circa i
firmos quos creauit. require
capt. vliij. Mat. xij.

Capitulum. 26.

De blasphemia in Deum
Blasphemi acerbitates pu
nitiois subeunt
Iniquitatem transgressionis
committunt
Benignitatem correptionis
omittunt
Sublimitatem elationis
premittunt
Malignitatem detractio
nis immittunt

Blasphemi

B in Deum grauteer pu
nituntur etiam in pñti et tamē
propter hoc nō dimittūt mal
ti. Nā fili? mulieris israel. te
qz blasphemauerat deū iussus
est a dño lapidari. Leu. . xviij
Vir dei dixit ad regem isra
el qui dixerat. deus montēz
dñs et nō deus vallūm da
bo omnē multitudinem hanc
grandem in manu sua. ij. Be

gum. xx. Multū displicuerūt
dño blasphemie setoz saur
cherib regis assyriorum ppter
quos percussit deus. clxxxv.
milia hoīm de exercitu suo
ij. Regū. xij. Blasphemi
committunt pctm grauissimuz
et acriter deū in sua iniquitas
te impugnat. Ideo dixit Hely
filijs suis. Si peccauerit vir
in virum placari et potest de
us. si aut in deū quis orabit
pro eo. vt habetur. i. Regum. ij.
Multum aggrauauit iustitiam
pctm dauid qz fecerat nūcios
blasphemare nomen domini
i. Regum. viij. Manus pctm ne
sciunt excogitare impia ysa
bel qz blasphemia. vt i iaboch
faceret blasphemari. ij. Regū
xvi. Blasphemi quanta ma
gis reprehenduntur et rēdetur
eis peiores fiunt et amplius
blasphemant ppter quā cau
sam prohibuit Ezechias ne pu
pilus responderet aliqd blas
phemis. rapfactis. vt habetur
quarto Regum dectinoctauo
Et Hata tricesimo sexto. Cum
argueret Jeremias ppheta po
pulum. quia sacrificabat dijs
alienis responderūt. Sermo
nem domini non audiemus

Capitulum .27.

sed sacrificabimus regine ce-
li. Ieremie quidragesimo quarto.

Blasphemia ex magna su-
perbia et elatione trahitur. Jo-
superbi sunt qui blasphemant
et maiores se domino reputant
Unde nabuchodonosor dixit
tribus pueris. Quis est do-
minus qui extipat vos de ma-
nu mea. Hec autem dicebat.
quia scitiam eius adorare no-
lebant. Danielis. iii. Holofer-
nes indignatus quia Achior
dei potentiam commendauit
Dixit et propheta si quod israel de-
ferendaretur a domino ostenda-
tibi quod non sit deus in terra nisi
si nabuchodonosor. Judith. vi.
Dicentibus iudeis nycanori.
Est deus potens in celo qui tu-
bat custodire sabbatum. Respon-
dit. et ego potens in terra qui
iubeo sumere arma. ij. Mach-
abeorum. vii. Blasphemant de-
um increduli et infideles de-
trahentes dei operibus. Unde
de cum Jesus eiecisset demo-
nem. pharisaei clamabant dice-
tes. In beelzebub principe ei-
us cit demonum. matthei. vii. Lu-
cae. xi. Pendente cruce in celu-
ce pretereuntes blasphemabant
eum iuocantes capita sua de-

centes. Vach qui destruit te-
plum dei et in tertio recedisti-
cas illud. Matthei. xxvii. Co-
tra dicebant iudei his qui a pau-
lo dicebantur blasphemantes.
Actuum. xiiij. et xviiij.

Capitulum .27.

De castitate et continentia

Castitas sociorum inlinguitate
annuitur

Flagellorum acerbitate di-
mittitur

Precinctorum utilitate di-
ligitur.

Electorum maturitate di-
ligitur.

Relictorum sobrietate acq-
ritur.

Sine morum equalitate perditur

Ostendas ser-
uatur in societate ho-

norum et perditur in societate
malorum. In cuius signum par-
rentes nostri dum in paradisi
suo fuerunt erant casti. sed post
peccati fuerunt conuersantes
in terra cognouit adam ypo-
rem suam Eam. Genes. iii.
Donec dyna fuit cum factis
bus suis et pare fuit casta sed
extens in istis videre est fa-
cta corrupta. ut habere. Ge-

De castitate et continētia .24.

nestis. ppyliij. Castitate frā
gentes contra preceptum dñi
grauiiter puniuntur. Naz cū
sichem violasset dynam filiaz
iacob. fratres eius sichē et pa
trem et populum occiderunt.
Gen. ppyliij. Post debellatio
nem madianitarum iussit mo
yses. coruptas iugulari. et vir
gines seruari. Numeri. pxi A
mon propter deflorationē tha
mar ab Absolone in conuictus
est occisus. ij. Regum. xij. Post
violaciones xporis leuite plus
q̄ septaginta milia viroz sūt
occisi. Iudicū. xv. Castitas
cara res ē et multū diligenda
et se debet homo morti oppone
re vt eam custodiat. Jo Joseph
licet esset iuuenis et sollicitate
tur a domina. maluit incarece
rar i et diffamari q̄ perdere ca
sttatem. Gen. ppxij. Judas
qui castus nō erat diligebat
in alijs castitatem. Ideo dete/
status fornicatorem thamar
Gen. ppxvij. Sic diligebat
sara castitatem. vt diceret. Tu
scis dñe. qz nunq̄ cōcupiui vi
cū. Tho. iij. Grauiiter fuit su
sanna molestata a senioribus
sed nec famā nec vitam prepo
suit castitati. Dan. xij. Maria

non est obrita votū castitatis
tenere. licet angelus diceret et
q̄ de ea filius dei nasceretur.
vt habetur Luce. i. Castita
tem maxime seruare debēt sa
cerdotes et ministri dei. In cu
iūs figura dicitur. q̄ mundi
debeant esse a mulierib⁹ qui
panes sacerdotales manduca
rent. vt habetur. i. Regum. pxi.
Qñ mulier sumamitis vole
bat loqui heliseo. tunc helise⁹
mittebat puerum. i. fernū tan
q̄ vitans conforcia mulieruz
iij. Regū. iij. ppter illud qd
p̄s dixit q̄ i alio. seculo nō na
bent neqz nubentur. sed erunt
sicut angeli dei onditur q̄ vi
ta mistroz di in terra dz eē ca
sta vt sequāt vitā celestīū mī
stroz. Mat. pxiij. Argumentū
ē castitatis platis et clerictis
q̄ stephan⁹ mulierib⁹ ē p̄post
tus. Actū. vi. Caste dñt vt
uere rel. cte vidue inter alias
mulieres et qz castitas ē eis dif
ficilior ppter voluptates exp
tas ad eā suā dā dñt itēdere re
tūys et orōib⁹. iō iudith p̄ mor
tē viri sui n̄ cognouit al̄ vītz
sz cū puell suis clausa morā
bat hñs casticū supra snbos et
ictūās cūct⁹ dieb⁹ Iudith vij.
d iij.

Ca. 28. De casu peccati

Anna vidua fuit casta q̄ stererat cum viro annis septem tantum ⁊ vidua fuit vsq; ad annos octogintaquatuor. que nec descendebat de templo teiunys ⁊ orationibus vacans Luce. ij. Castitas non sufficit sola ad salutem si non alijs virtutibus et moribus bonis adornatur. Qd ostenditur in parabola de decem virginib⁹ vbi tot virginis fatue ⁊ exclusae sunt. sed sapientes introducte sunt. Quia fatue licet virginis caste erant. oleum tamē bonorum operum non habebant. vt lucide habetur Mat. th. p. xv.

Capitulum. 28.

De casu peccati.

Casu peccati cadunt aliqui presignati bona vulgariibus predonati donis singularibus.

Cadunt aliquando vtri boni in peccatum ⁊ reputati sunt sancti. Ideo qui se existimat stare videat ne cadat. Nam s; p̄mitti parentes essent in innocētia sancti in loco tam eminez

ti ⁊ domino satis propinquē h. hominibus tamen ceciderunt. Genesis. ij. Lot⁹ qui bonus fuit inter malos egressus a sodomitis cum duabus filiabus suis cecidit in peccatis luxurie. Gen. p. xv. Dauid qui fuit sanct⁹ ⁊ electus a deo de graui peccato in grauius cecidit dum post adulterium in seruicium dei fideliū homicidius perpetravit. ij. re. vi. Judas cecidit ⁊ petrus qui erat discipulus christi ⁊ soci⁹. quia vni⁹ tradidit eum. ⁊ alius negauit eum. Mat. p. xv. Cadunt aliquando in peccato homines dotati multis donis quibus se tueri debebant. Nam angeli ceciderunt qui fuerunt creati in celo. Dotati multis dotibus. nullam habentes inartem inclinātem ad casus vt dicitur Ite. p. iij. Salomon dotatus sapientia cecidit qui cum amaret alienigenas mulieres ydola ppter suam purtam pessimam adorauit. iij. Regum. p. i. Fortissimus san⁹ pson qui cum mādibula mille vtros occiderat et portas apportauerat ciuitatis deceptio ne muliercule cecidit cecatus

Ca. 29. De cōfessione dei .25.

et mortuus est. Iudicium. xv.

Capitulum. 29.

De confessione peccatorum.
Confessionem peccatorum
efficit defecta accusatio
Insuper erecta desperatio
Minuit incepta iteratio
Consulit recepta tribulatio
Perficit accepta reputatio

Confessio peccatorum debet esse accusatoria et nullum debet excusare peccatum. Ad quod mouebat dominus adam ut cognosceret et accusaret peccatum suum sed ipse recorsit in deum et in mulierem et mulier in serpentem. Gen. iii. Reprehensus dauid a nathan peccatum suum patenter et humiliter est confessus. i. Regum. xv. Similiter cognouit peccatum numerationis populi. et oblatit se pene portande. i. Regum. xxv. Veniebant ad iohannem omnes populi iuda cōfiteutes peccata sua anathe. i. Mar. i. In cuius figura dixit christus leprosis. Ite ostendite vos sacerdotibus. Luce. xvij. Predicante paulo multo veniebant

cōfiteutes peccata sua. Actus. iij. Confessio peccatorum debet esse cum spe venie. et non cum desperatione. Ideo cōfessio s. o. cayn non deo placuit nec sibi profuit. quantūcumque peccatum recognouerint. quia cū desperatione iniusta fuit. Cū dixit. maior est iniquitas mea quam ut veniam mereat. Genes. iii. Judas confessus est peccatum suum dicens. Peccavi tradens sanguinem iustis. et. sed sibi non profuit. quia cum desperatione fuit. Mat. xxvi.

Confessio peccatorum debet esse cum proposito vltierius non peccandi. Ideo pharaoni dicenti. peccavi non profuit ista confessio. quia non intendebat desistere a peccato. nec de relinquere duritiam cordis sicut Exod. v. Simile accidit saul cum reprehenderet eum sanus et de inobedientia ad deum. i. Regum. xv. Sed quia dauid dixit illud verbis. scilicet peccavi cum intentione vltierius non peccandi. Dixit ei nathan Transiit dominus peccatum a te. secundo Regum. xv. Confessionem inducit aliquando tribulatio et afflictio. cum

Capitulum. 30.

entz homo tribulatur cogitat
q̄ pro peccatis suis patitur z
domino confitetur. Ido dicit
psalmista Multiplicata sunt
infirmittates eorum postea ac-
celauerunt scilicet ad confessi-
onem. psalmo quindecimo. Af-
flicti israhel per serpentes di-
perunt moysi. Peccauimus.
q̄ locuti sum⁹ contra te. Nu.
xvi. Oppressi filij israhel a phi-
listeis z filijs Amon tunc cō-
fessi sunt dicētes. peccauim⁹
Iudicium. p. Confiteret dñe
homines quantumcumqz iu-
sti et se peccatores asserere z re-
putari. Exemplo necmie. Dicē-
tis. Ego z domus patris mei
peccauimus iniquitatem feci-
mus. Necmie. i. Quis Da-
uid qui erat vir perfectus di-
cebat confitendo. peccauimus
iniquitatem fecimus. Dau.
ix. Sextus illorum septē fra-
trum qui pro domino sustine-
bant martyre. us dixit. Nec pa-
timur. quia peccauim⁹. vt di-
citur. ij. macha. vii

Capitulū. 30.

De confidentia
Confidenter debent homi-

nes delinquentes prohibe-
re arguendo

Audientes adhibere rese-
rendo

Insurgentes cohibere. fugi-
endo.

Dei gentes edocere. Disse-
rendo

Indigentes se prebere in pe-
tendo

Obsequētes se exhibere pa-
rendo.

Confidens
Debet esse. homo ad re-
darguenda vicia z peccata. Ido
confidenter arguit moyses cō-
tra pharaones. vt habetur Ex-
odi. v. z infra. Audacter z con-
fidenter sed discretē mathā. ar-
guit dauid. De peccato. ij. Bez-
gam. xij. Elyas confidenter
reprehendit achab dicēs. Nō
ego turbō israhel. sed tu. iij. Re.
xvii. Stephanus audacter
z confidenter arguit turcos d
peccatis eorum. dicēs. O di-
tincorda ceruice. et insensatis
cordibus. vos semper spiritu
sancto resistitis. vt clare habe-
tur Actuum. xij. Paulus pre-
sente precorsute Elyman ma-
gum acriter reprehendit lu-

m̄neq; p̄uauit. Actum. viij
 Confidenter debet homo
 referre ⁊ nunciare audientib;
 que annuntianda sunt. Ideo
 Helyas confidenter retulit o
 chozte regi. Hec dicit Dominus
 De seculo quem ascendisti nō
 descendes. s; morte morieris
 ūq;. Regum. i. Helyseus homo
 magne confidentie dixit ad to
 riam regem. Quid mihi ⁊ tibi
 Vade ad prophetas peis tui
 et matris tue. quarto Regum
 tertio. Confidenter ⁊ auda
 cter debet homo pugnare pro
 iusticia. ⁊ in prelijs pusillani
 mes adiuuare. animare sicut e
 zechias cōfidenter bellatores
 ad bellum confortabat dicens
 Viriliter agite ⁊ confortamini
 ut nolite timere. ij. Paralipo.
 p̄vij. Alique sine constante
 Neentis qui ad inimicos nō
 potuit cedere. Neentis quidam
 gesimo septo. Judith fuit val
 de magnanimitas quando de
 capitabat holofernem. Judith
 vij. Judas dixit socijs. timē
 tib; multitudine hostiū
 Absit vt fugiamus. i. Mach
 abeorum. ij. Pugnante Jona
 tha fugerunt socij. sed viden
 tes eum fortiter preliari tenece

se victoriam habuerūt. primo
 Machabeorum vndecimo.

Confidenter debet homo
 loqui et predicare publice ve
 ritate nec timore nec alia cau
 sa declinare ab ea. sicut mar
 docheus non declinauit a ve
 ritate diuini cultus adorādo
 Anton et confidenter verbore
 ritatem loquebatur regie. He
 ster quarto. Cec' illuminat'
 a domino audacter confiteba
 tur phariseis. in iacobi verita
 tem. vt sicut de habetur Johan
 nis nono. Sanctus Petrus
 q; prius ad vocē ancille nega
 uit christam. excepto autē sp̄it
 u sancto sic confortatus est vt
 audacter coram toto collegio
 confiteretur eum. Actum se
 cundo ⁊ tertio. Magnanimitas
 et audax fuit Paulus predi
 cando coram magistratibus
 et ciuib; ⁊ coram multis iu
 dicibus veritatem. Actum
 Decimo septimo. Decimo nono
 ⁊ vicesimo capitulis.
 Confidenter debet homo pete
 re quod iustus est maxime. sic
 confidenter petijt Bersabee a
 David. q; Salomon filius ei
 us regnaret. vt publice habe
 tur tertio Regum primo capti.

Capitulum .31.

audacter s̄ idiceret petijt ma-
ter filiorum zebedei pro filijs
suis eos sedere cū cristo. Mat-
thei. xv. Magna fiducia mul-
lier chanaanica filie liberatiōez
a dño postulauit. Mat. xv.

Cum magna fiducia petijt
iohannes proditorum sibi a do-
mitio reuelaret. Johan. xij. Jo-
seph audacter inuocauit ad pi-
latum et petijt corpus christi.
Mat. xxvij. Confidenter et
audacter debet homo a se pa-
rare ad obedientiam prelatoꝝ
et vsq; ad mortē. sicut thomas
volens obedire christo dicebat.
Eamus in iudeā iterum ali-
is discipulis timentibus di-
xit. Eamus et nos moriamur
cum illo. Johan. vi. Petrus di-
xit magistratibus. Obedire
Deo oportet magis q̄ homini-
bus. Actū. v. De hac mate-
ria querantur plura capitula
De fortitudine capitulo. v. per
totum

Capitulum .31.

De compassione propin-
quorum ad propinquum.

Compati debet homo car-
ceratis liberando

Tribulatis confortando.

fatigatis subleuando

Mortis datis deplorando

Obstinatis supportando

Orduatis consolando

Secum natis adiuvando

Re priuatis res dādo

Infirmatis visitando

Euagatis hospitando

Compati

Debet homo capti-
uus et eos pro posse liberare. si-
cut abraam audens captiuū
loth et compatiens velociter
et vtiliter iuuit eum. Genes-
tij. filij israel ducentenamis
sua mulierum et puerorum ca-
ptiuorum habentes vescerūt
et remisserunt eos. ecce quan-
ta cōpassio. ij. Paral. xxvij.
Thobias multum compati-
batur captiuis pasceus et re-
dimens eos. Thobie primo et
secundo. Abimelech compati-
ens Jeremie in locum misso p-
curauit liberare eum. Jeremie
tricesimo octauo. Darius au-
diēs i lacu leonū esse dantele p-
dolore domiuit incenat? da-
nielis. viij. Compati debet
hō omnib; tribulatis et conso-
lari eos verbis et factis. Si-
cut ruben et iudas cōpatices

De cōpassiōe p̄ximī ad p̄xi. .27.

tribulatio ioseph̄ uidebantur
liberare eum. Gen. xxxvii. Dū
yezabel persequeretur prophē-
tas propheta domini ab d̄cas
compatiens a b̄condit ab eis
centū. ut habetur. ij. Regum
xviij. Hester audita tribulati
one populi sui compaties eis
se morti exposuit ut liberaret
eos q̄d et fecit. Hester. vij. De
scipuli compatientes chana-
nee tribulate p̄ filia. p̄ etus ex
auditione dominum rogaue-
runt. Mat. xv. Et uidit iesus
martam fletem et propter mor-
tam lazari tribulatam cōpati-
ens ei fleuit et lazarus a mor-
tuis suscitauit. Johā. xi. Pen-
dens christus in cruce habēs
compassionem de matre quas
uidēbat i anima crucifigi. Jo-
hā. xix. Compati debet ho-
mo fatigatis et eos refocillare
si potest. Ideo gedeon compati-
ens socijs fatigatis postula-
uit pro eis panes. Iudicū. xviij.
Dauid compatiens lassis so-
cijs nō valentibus ire ad bel-
lum et remanentibus ad sacri-
nas constituit q̄ equa esset ps
eorum sicuti bellatorum. i. Be-
gum. xxx. Compati debet
hō mortuis. et specialiter mor-

tuis in malo statu anime vel
mortuis contra iusticiam. Jō-
filij israel compatientes benta-
min et filijs suis in eorum ex-
dio amare fleuerūt. licet ab eis
fuerint grauerē offēsi. Iudicū.
xxi. Doluit dauid de occasio-
ne absolon compatiens ei sci-
ens eum esse damnatū. ij. Be-
gum. xvij. Antiochus h̄ esset
malus audiens ontam inuis-
ste esse occisum compaties fle-
uit. ij. Macha. iij. Compati
ti debet homo peccatorib̄ obi-
stinatis et se iniuriantibus et
benigne parcendo et supportā-
do. sicut samuel iugebat saul
regem ei compatiens quē scie-
bat a deo probatum. ut habet-
tur. i. Regū. xv. Contra no-
lentes delinquentibus con-
pati et se iniuriantibus parce-
re proposuit christus parabolam
deseruo nequam cui do-
minus multa dimiserat et ipe
noluit dimittere pauca. Ideo
dominus eum tormentis et si-
bi quod dimiserat repetiit. ut
habetur mat. xvij. Compa-
tiendum est relictijs et d̄mis-
eas dulciter consolando. Ideo
helias benigne accepit uerba
uidue satis dura et ei compati

ca. 31. de cōpassōe proxi. ad proxi.

ens filium suscitauit. iij. Reg. p. vii. Similiter cōpassus est heliseus vidue debitis obligate oleum augmētādo. iij. Regū. iij. Magnum dolorem habuit onias sacerdos quando vidit ab heliodoro templū spoliari in quo erant deposita viduarum. Mat. iij. Vidit iesus flentem viduam compatiens consolatus est eam et eius mortuum filiū suscitauit. Luc. vii. Petrus vidēs flere viduas pro morte thabite que aiebat eas eis compatiens suscitauit eas ut eis iterū alimēta preberet. Actuum. iy. Cōpati debet hō singulariter patre et matris i. ca. et qñ vidit eā esse in periculo vel i. malo statu. ideo neccitas audiens matris statū ierusalē fleuit diebus multis et tandē cōsiliū et auxilium arripuit oportunū. Neccitas. i. et postea magnā cōpassionē habuit ieremias de destructione sue ciuitatis p. loams et vtilans super eā. Trenz. i. Saluator videns ciuitatē ierusalē destruendā fleuit compatiens super illam. Luc. xix. Cōpati debet hō pauperibus priuatis temporalibus

bontis et eis in necessitatibus subuenire. Jō dicebat iob. Auertis audiens beatificauit me eo q. pauperem liberassem. Job p. xv. Multū valet ad cōpatiendū pauperibus q. disceptatō futuri iudicij solum de operibus misericordie fiet exhib. it. et nō exhibitis pauperibus et egētis ut habetur. Mat. xxv. Misericors est dñs turbe que eū expectauerat tribus diebus. et ita pauperes erāt q. nō habebant quid manducarent. et eis cōpatiens de quinq. panibus et duobus piscibus satiauit. Jōhan. vi. et Mat. p. Similiter cum septē panibus satiauit q. si quatuor milia hoīm. Marci vii. et Mat. xv. Cōpati debet homo infirmis et eos qñ tum potest iuuare debet. Sic cōpassus est samaritanus homini vulnerato alligās eius vulnera et imponens iumento Luc. x. Petrus videns flere viduas p. morte thabite q. aiebat eos eis cōpassus est. Actuum. iy. Quia diues epulo non est compassus lazaro vulnerato. Ideo sepultus est in inferno. Luc. ce. xvi. Multum compassus est saluator surdo et mudo quā

do ingenuit et sanauit eum.
 mat. ty. marci viij. Quociens
 christus ex compassione infir-
 mos sanauit. quere de mat. viij/
 cistis caput. lxxviii. Mat. viij.

Compati debet homo pere-
 grinus et eos viagos recipere et
 hospicare et reficere quando po-
 test. Sic compassus est ab an-
 gelis quos credebat ho-
 mines peregrinos. Gen. xv. ij.
 Loth etiam compatiens pere-
 grinos angelos quos credebat
 esse homines in hospicio intro-
 dit. Gen. xvij. Dico discipuli eu-
 tes in Emaus compatiētes
 peregrino eum ad hospitium
 coegerunt. Luce. xviii. Quomodo
 autem recipiendi sunt pere-
 grini et eum compassione car-
 itatis tractandi. quere infra ca-
 pit. De peregrinis. C. per totum.

Capitulū. 32.

De consilijs bonis.

Consilijs acquiescendū est
 Angelorum viriliter erudi-
 entium.

Continentium humiliter
 admonentium

Potentium salubriter isten-
 entium

Sociorum fideliter equis

ferentium

Aduersorum utiliter edo-
 centium

Consilijs
 Angelorum et san-
 ctorum acquiescendum est. Jo-
 legitur quod angeli dederunt co-
 silium loth et exort eius. quod
 quia dicitur non tenuit versa est
 in statuam salis. Genes. de-
 cimo nono. Loth etiam. quāt
 non statim ascendit in mon-
 tem quod angeli consuluerunt
 duplicem incestum commisit
 quia cum duobus filiabus
 suis peccauit. Genes. xvij.

Consilijs bonis consangu-
 neorum non acquiescentes pe-
 cūnt vel male eis accidit. Si-
 cut generi loth. quia non cre-
 diderunt loth socero suo cum so-
 domites perierunt. Gen. xvij. Quod
 fratres ioseph ruben non cre-
 diderunt eius consilio venit
 super eos turbatio. Gen. xliij.
 Ruben consilium fratribus pro-
 redderent ioseph patri suo qui
 non acceperunt. Gen. xxxvij
 filij beniamin non crediderunt
 filijs israel consilium tibi post
 scelus commissum. id perierunt
 ut habetur iudicij. vicesimo

Capitulum .33.

Bonum consiliū dedit p̄-
lato vxor sua. sed ipse non cre-
didit et occidit christum. Mat.
xxv. Consiliū sapientū
seruandum est. Ideo dicebat fi-
lio thobias. Consiliū semp̄
a sapiente perquire. vt dicitur
Thobie. iij. Qui nō credit cō-
silijs sapientum perit. sicut
filijs israel qui noluerunt crede-
re moysi sapienti. et cyperto di-
cenci nō ascendatis. ideo victi
fuerunt. Numeri. xij. Robo-
am quia nō tenuit consiliū
sapientum perdidit maiorem
partem populi. iij. Regum. vij.
Daniel sapientia dei plenus
dabat bonum consiliū. Na-
buchodonosor q̄ peccata sua e-
lemosinis redimeret. s; ipse nō
credidit. Ideo in bestia est mu-
tatus. Dan. iij. Joseph et asa-
rias nō crediderunt cōsilio sa-
pientis turde. ideo perdidit
duo milia viroz. i. Macha. v.

Consilijs amicorū et socioz
credendum est. Naz fedele cō-
siliū dabat achior hosofeni
cum quo erat in exectū. s; q̄
non credit occisus fuit. Ju-
dith. v. Holiās qui non credi-
dit consilijs Johannaū vt si-
bi caueret mozem incurrit. Je-

remte. pl. Judas cum paucis
pugnaturus cum multis nō
credidit ideo perdidit vitas. i.
Macha. iij. Consiliū non
solum amicorū. sed etiā int-
micorū tenendum est si est
utile. Nam absolon non cre-
didit achitofel. ideo postea a to-
ab tribus lanceis est percussus
ij. Regum. xvij. Consiliū ab
ner spernens azabel vt desiste-
ret persequi eum. sed seipsum
despiciens lanca est trāssus.
ij. Regum. ij. De hoc quere
pl. iij. ca.

Capitulum .33.

De consilijs malis

Consiliū malis procedit
a feminis deceptiuis
A subditis contradicētib;
A reprobis male loq̄ntib;
A sapientis vana docenti-
bus
A cupidis lucra q̄rentib;

Consiliū
malarum mulierū
detestandum est. nec acquirē-
scendum est eis. Naz eua ma-
le consuluit et persuasit viro
q̄ delignit veteri fructu man-
ducaret. quod et fecit. iō amē

nissimum locum paradisi per
didit. Gen. iij. Domina cui ser
uiebat ioseph male cōsulebat
et persuadebat ei ut castitatem
perderet. Ge. xxxij. Mulieres
sunt persuasionibus peruertere
eunt cor salomonis ut adora
ret ydola. ut habetur. iij. Re. vi
Athalia mater ochozye regis
iuda ingressa vltā domus ach
ab impulsit eum ut male age
ret. ij. Paralip. p. xij. Sculptor
consilium dedit iob eius exor
sed ipse tanq̄ sapiens et sanctus
non acquieuit ei. Job. ij. Ne
phardum cōsiliū dedit he
rodias felie dicens. Nichil ali
ud petas nisi caput iohānis.
Mat. xij. marci. vi. Consi
liū malū aliquando dāt sub
diti principibus et prelatis ut
eos venire faciant in scanda
lum et in malum. Sic populus
israel male consuluit Aaron
ut faceret eis vitulum aureum
quem adorauerunt. quibus A
aron stulte credidit et scanda
lus incurrit. Exo. xxxij. Atta
perthes persuasus a subditis e
nullis iudeorum prohibuit fi
eri opus tēpli. i. Esdre. iij. Fi
lij ammon male suggesterūt. re
gi suo. ut dehonestaret ninet

os dauid. propter quod scan
dalum et odium fuit iter ipso
reges generatum. ij. Regū p.

Consilium malum dant p
uersti homines et faciunt ali
os cadere in periculum et pecc
atum. Sicut balaam consu
luit balach. q̄ filios israhel fa
ceret fornicari et iram dei incur
rere. Numer. xxij. Jonadab
inquit consilium dedit ammon
ut violaret thamar sorore suā
ij. Regū. p. xij. Amici Ammon
male consuluerunt ut pararet
suspendiū mardocheo in dā
num suum. Hester. v. In die
bus antiochi aliqui peruersti
ex filijs israhel persuadebant
alios deserere domos dicētes
Eamus et disponamus testa
mentum cum gentibus que
circa nos sunt. i. Machabeo. i.
Helymas magus peruerse p
consulit consulebat. ut nō cre
deret verbis Pauli. Actū. xij.
Cum esset paulus et Barnas
bas in magno honore. quidam
peruersti persuaserunt populis
ut lapidarent eos. Actū. xij.
Consilium malum aliquā
do dant mundani sapientes
quorum deus stultas fecit sa
pientiam. Sic nephardum

Capitulum .34.

consilium dedit Achitofel
absoloni ⁊ tamen erat consili-
um eius illis diebus quasi cō-
siliū dei ita sapientis ꝑ omnes
excedebat preter deum. ij. Re-
gū. vij. Sapientes phara-
onis dederunt consilium insu-
ptens. ut haberet Hays. xlv.
Rectores populi ⁊ sapientes cō-
sulerūt sedechie ꝑ occideret te-
reniā. Jerem. xxxvij. Ad ma-
kam suggestionē satepaz sta-
tuit rex persarum peruersum
decretum. Dan. vi. Consili-
um malum dant cupidī auita
et propter auaritiā. Sicut me-
nelaus iniquū consiliū dedit
Andronico ut occideret onyaz
sacerdotem. ut ipse haberet sa-
cerdotiū. ij. Macha. iij. Pro-
somenus corruptus pecunia cō-
siliū te andronico ꝑ menalaū
absolueret. ⁊ faceret onyā occi-
di. ⁊ iustos suos accusatores
occideret. ij. Macha. iij. Que-
stores per dīco quēsta persitase
erunt magistratibus ⁊ fecerūt
paulus cedi vigēis. Actu. xv

Capitulum .34.

De consolationibus diuinis
Consolatur dominus vtrū-
que patientes.

Humiliter obsequentes
Safubiter penitentes
Fideliter confugientes.
Hofiliter subsidentes.
Vtiliter incedentes.

Consolatur dominus obe-
dientes mandatis
eius. Iaco Abaram postꝑ epi-
uit de cerea sua ad mandatū
domini. Dñs consolatus est
eum diuersis apparitionibus
Gen. vii. xv. ⁊ xvij. filius isa-
hel qui obediētes deo exierūt
de egipto ut sacrificarent i de-
serto misit dñs consolationes
qñ pluit eis in deserto māna
⁊ carnes. Eyo. xvi. Conso-
latur dñs tribulatos post tē-
pestatem tribulatos ⁊ dñs tē-
quillam consolationis. iuxta il-
lud qđ dicebat psal. Secūm
multitudinē dolorū meorū in
corde meo consolationes tue se-
tificauerūt aiām meā Jō fugi-
ente iacob a. facie feis fuit deus
est eū multipliciter cōsolatus
in somno. Gen. xxxvij. Moysi
epulāt apparuit dñs in desee-
to cōsolans eū. qñō accidit et
in domo pharaonis. ut habe-
tur Eyo. ij. Lucrum iudeorum

De cōsolationibus diuinis .30.

Dominus conuerterit in gaudium qm̄ per hester fuerunt a tāto periculo liberati. Hester. xij. **N**otabile est qd filij israhel tēpore tribulatiōis. scilicet captiuitatis babilonice habuerunt plures pphetas q̄ tempore salomonis in quo fuerūt in magna pspicitate scz Jeremias in iuda. Jere. i. Ezechielē z danielem in babilonia. Ezechie. iij. z Dan. iij. Paulus sentiebat multas consolaciones diuinas in tribulacionib⁹ suis. vñ dicebat. Sicut abundat tribulaciones christi in uobis. ita p̄ christū abundat consolatio nostra. ij. Cor. i. Johannes epul z tribulatus in pathmos plures uisiones z consolatiōes habuit q̄ in pspicitate cū castro habuerat. Apoca. per totum. **C**onsolatur dñs penitētes in multis tribulatiōibus z necessitatib⁹ z temptatiōibus q̄ in penitētia accidunt. In cuius figura moyses q̄ ieiunauit in mōte. xl. dieb⁹ z. xl. noctib⁹ cibat⁹ fuit diuina cōsolatiōe. Ego. p̄p̄ij. In hui⁹ etiā figura Helyā in torrete cuius p̄cepte ut pasceret. iij. Re. p̄p̄ij. Saluator etiā discipulos exentes

in mari qd p̄niam signat euz habere ut uentū sez temptatiōnis cōtractū ingressus ad eos ipsos est multū p̄liciter consolatus. Mat. xij. Paul⁹ etiā uolens cōfortare eos qui. etāt secum in uari. similiter cū uento contrario ait. Astitit. mihi angelus domini dicens. Ecce donauit z saluauit om̄s qui nauigant tecum. Acta. p̄p̄ij.

Consolatur deus p̄liantes pro fide z iusticia adiutans z confortans eos i pugna. Sic confortatus est ioseph dicens. Noli timere non dimittas te confortare z esto robustus. Josue. i. Machabeus et qui euz co erant uidentes sibi adiutorium missum a domino z dace letati sunt. z benedixerunt dño. z confortatis animis cōualuerūt. ij. Macha. pl. **C**onsolatur de⁹ obsessos corporate et sp̄aliter ab hostib⁹ z carceret m̄cipatos. sic cōsolatus est ezechiaā regē qm̄ interfecit per angelū. ely. p̄p̄. milia uicior⁹ deyerat scacheribeg⁹ assirior⁹ obsidēt⁹ z est liberat⁹. iij. re. ij. Filios israhel obsessos ab holoferne in bethulia cōsolatus est in uicioria eoz per manus

Capitulum .35.

femine iudith. Iudith. p. 2. viij
Petra inclusum in carcere he
rodus. consolatus est per ange
lum suum liberans eam. Acta
viij. Paulus et sylanus positos
in carcere dominus misso ter
remotu consolatus est fragēs
vincula et liberans eos. ut ha
betur. Acta. xvi. Paulus so
lum positus in custodia clau
dy Dominus per visionē suā
eum mirabiliter consolatus est
Acta. xviij. Consolatur
Dominus iustos vtilia opera
facientes. Sic consolatus ē
thobiam et sarum liberando a
demonio qui vitos eius occi
debat. ut habetur Thobie. xviij
Dantelem iustum bis posi
tum in lacum leonum Domi
nus consolatus est per ange
lum et abacuk. Dan. vi. et viij.
Susannam que adulterio no
lebat consentire morti damna
tam Dominus per dantelem li
beravit. Dan. xviij. Implevit do
minus promissum. consolato
rem apostolis quando in pen
thecosten spiritum suum scem
misit. Acta. ij. De ecclesia ut
citur qd edificabatur in timo
re Domini. et consolacione spi
ritus sancti. Acta. ij.

Capitulum .35.

De contemplacione ad deū
Contemplantur Deum et
illustrantur penitentes in
religione

Quiescentes ab occupatio
ne.

Recedentes ab occupacione.

Presidentes in prelatione

Abstinentes a commestione

Consistentes in oracione.

Patientes in tribulacione

Contemplatur Deum et illustratur
viri religiosi qd reflecta pa
trita et parentibus vadunt in
terram religionis sibi a Deo mo
stratam ut libere contem
plentur. In cuius figura post
q egressus est abraham de ter
ra sua et de cognatione sua et
venit in terram quam monstra
uit et dñs in feruore contem
plans apparuit et dñs. Gen.
xx. Velye fugient a facie yza
bel. i. religioso a facie carnali
tatis ostensum est qd dñs non
erat in spiritu grandi. t. super
bie. nec in commotione scilicet
auaritie nec in igna. luxurie
sed in sibilo auris tenuis. i. qe

De cōtemplatione ad deū 31.

te cōtemplationis. *ij.* Regū
p̄. Johanne sequestrato a cō/
solatione mundana reuelata
sunt celestia. vt habetur *Apoc.*
cal. p. per totum. Contem-
plari possunt deum vix men-
te et corpore quieti. nō discurren-
tes nec vagabundi. sicut esau
vix vagus nō habuit benedi-
ctionem patris. sed Jacob do-
mi remanens b̄ndictionem re-
cepit et reuelationes plures ha-
bit. *Gen. xxxvij.* Item Jacob
reuescens super lapidem post
solis occasum vidit scalam et
angelos descendentes et ascē-
dentes. *Gen. xxxij.* Sara cū
ancillis suis ascendit in supe-
riori cubiculo. vt oraret et con-
templaretur. *Thob. ij.* Dant
et ingressus est domum suam
et de nocte reuelatum est ei mi-
sterium. *Dan. ij.* Notabile est
gymnasia que quiete sedebat ad
pedes dñi preponitur marthe
que ministrabat et. *Lu. p.* Cuius
petrus oraret in superiori do-
mo reuelatū est ei gentes nō
abiciendos. *Actū. p.* Con-
templari volentes liberi ne-
cessē est esse solitarios et a tur-
ba remotos. Sicut ysaac ha-
bitans i terra australi relicta

sanctia egressus est ad meditā-
dum in agro. *Gen. xxxij.* *P.*
transitum fluminis iacob so-
lus remansit et cōtemplat⁹
est angelum luctantē secum.
Gen. xxxij. *H.* elyseus quando
voluit orare pro filio sunami-
tis remāset solus et clausit o-
stia. *ij.* Regū. *ij.* *D.* David con-
templaturus dicebat. Quis
dabit mihi p̄nas sicut colū-
ber volabam et et equiescā. Ec-
ce elongati fugiens et ināsi in
soli tudine et expectabam eum
qui saluū me fecit. *psal. v.* *D.*
missa turba iesus ascendit in
montē solus orare in quo dat
exemplum fugiendi turbas.
Mat. p̄. ij. Cōtemplatur
deum prelati debite prelatōis
officiū exercentes. In cuius
figura moyses pascens oves
easq; inducēs ad interiora de-
serti cōtemplatus est deum
in flammā rubi ardentis. sic
prelatus ducens populum ad
asperam penitentiā deinde cō-
templatur. vt habetur *Exodi.*
ij. Petrus dixit moysi q̄ eēt
in populo in his que ad deū
pertinent. *i. in doctrina contē-
plationis.* *Exodi. xvij.* Prela-
to ascendente in montem con-

293. d contēplatiōe ad deum

templationis reuelat Dominus
quod debeat populo nuncia-
re seruanda. Sicut reuelauit
moysi qñ precepta et ceremoni-
as et dedit in monte. Exo. xx.
Loq̄batur Dñs presatis in cō-
templatione. sicut loquebatur
moysi facie ad facie. ut ante
amico. Exo. xxxiii. Zacharias
ingressus templam et offerens
sacrificium contēplatus est
angelū nunciante. Luce. i.
Contēplatur Deū nō cras-
pulosz ebrosi. sed ieiunantes
et sobrii. Jō moyses stetit cum
Dño in mōte cōtemplando. pl.
Diebus panē nō māducās et
aquā non bibens. Exo. xxxiii.
Elyas ieiunans contēplatus
est angelū qui pauit euz
spirituali cibo quo abulauit i
montē dei. iij. Re. xix. Sara
ut vacaret liberius orōit et
contēplationi tribus dieb⁹
ieiunauit nō māducās neqz
bibens. Thobit. iij. Danieli
ieiunanti et abstinenti osten-
dit Deus mirabiles visiones
in eius contēplatiōe. Dan.
ij. Ad saluatorem nostruz post
ieiunū accesserunt angeli et
mistrabāt ei. Mat. uij. Saul⁹
prostrat⁹ et peccat⁹ ieiunans

per tridū vidit mirabiles vi-
siones. et tūc rapē creditur q̄
se in tertū celū et ibi audiat⁹
se et vidisse secreta dei. Act. ix.
Contēplatur Debet homo
Deū orando. et Deū in ecclesia
horū debitis collaudādo. In
hūius figura samuelē domiē
tem in templo. i. in orōne cons-
templantem Dominus vocat
uit. i. Regum. iij. Dum canca-
rent psallentes ante heliscum
facta est super eum man⁹ Dñi
et prophetauit. iij. Regum. iij.
Dixit angelus danieli oran-
ti. egressus sum ut docerem te
et intelligeres. Dan. ix. Oran-
tibus apostolis in die penche
costes descendit spiritus sanctus
et illustrauit eos. Act. ij.
Contēplatur Deū tribula-
ti p liberatione tribulationuz
et sic contēplabatur Judith
quando videns tribulationes
ciuitatis sue i gressa oratoruz
et in cinerē se pferens orauit.
Judith. viij. Hester vidēs su-
um pplm i tāta tribulatiōe et
piculo positū depositis vestis
bus regis iduit se sacco et fer-
uētē orās et cōtēplans orauit
p liberatiōe populi. Hester. iij.
Ezechiele stāte i medio capti

uoz facta ē super eū man⁹ do
mini. Ezechielis primo

Capitulū. 36.

De correctione fraternā
Corrigendi, sunt fratres et
propini.

Ex intentione miserendi.

Cum discretione arguēdi.

Cum lesione resistēdi.

Sub affectione diligēdi.

Comminatione puniēdi.

Executione patiēdi.

In contemplatōe dirigēdi.

De reprobatio

Fraternā est opus mi
sericordie et pietatis spiritali
lis. et est opus magis merito
rum q̄ misericordia corporalis
q̄ corporalis lucratue vitam
corpalem. spūalis vero vitas
anime. Dñ abrahā postq̄ iura
uit abymelech facere secū mi
sericordiā statim increpauit euz
Gen. xxi. Magnā misericor
diā fecerūt euben et iudas ar
guētes frēs suos volētes iter
ficere ioseph. q̄ frēs retraxerūt
a satetico. et ioseph seruauerit
vitā. Gen. xxxvii. Fures
et socij misericorditer egerunt
q̄ arguerūt fratres suos qui

edificauerunt altare in scan
dalum filioz israel. et eos cons
uetos misericorditer suscep
erūt satisfactionem acceptan
tes. Josue. xxiij. Misericordiaz
duplicem fecit ionathas quā
do prēm reprehendendo tempe
rauit. et dāuid portum libera
uit. i. Regum. xix. Perfectam
regulam dedit dominus Pe
tro dicens. Si peccauerit i te
frater tuus. et. Et si audierit
te lucra⁹ es fratrem tuū. Mat.
xviij. Correctio fina dz fiet
benigne. discrete et caritative
talis correctio deducit hoīes
errantes ad viā veritatis et pa
cis. et sic benigne et discrete cō
pescuit abrahā iurgiu inter pa
stores loth et pastores suos. ge
nesis. xiiij. Nō cū furore argu
it nathā dāuid de adulterio et
homicidio di. Nessime fecisti
sz cū discretōe assumpta sili
tudie illa quāuit eū verbis oris
eius et conuertit. ij. Regū. viij.
similiter dn⁹ de filijs pphet
arū rephesurus regē israel dī
cretoselementūne pposuit et re
gē cōuertit. iij. re. viij. Benigne
reprehendit iudith. ciues su
os et fecit eos ab incepto pro
posito remouēt. iudith. viij.

Capitulum 36.

Quia petrus discrete arguit quosdam terribiles apostolos Ideo conuertit eos. Actus. 11. 2. 11. Post sanationem claudi ostendit petrus quibusdam eorum culpam benigne aliqua liter eos excusans. 2. Discederba dicens. Itaqz conuersi sunt quinqz milia hoim. Actu. 11. Paulus benigne 2 discrete arguit romanos conuersos ad fidem. Ad Roma. 11. Ob quam causam discrete arguit iohannes apostolos ecclesiasticos q̄ reprehendendo eos de malis q̄ factebant semper memorabatue bona que factebant vt nō desperarent. sed magis confortarentur. Apoca. 1. 2. 11 Correctio 2 reprehensio nō prodest obstinatis. imo deteriores fiunt. Ideo dimittendi sunt et habendi tanq̄ heretici 2 publicani. vt dicit os veritatis. Mat. 18. Satis benigne et dulciter increpat soch. Sodomitae. sed obstinati nō audierunt. Gen. 19. Hebr. vtrū cū reprehēderetur a moysi i iur. 2. os a verba obstinatis precepit. Exo. 11. filij israhel reprehēderunt filios bentamin de scelerē xpois sentite 2 voluerunt

punitē malos. sed ipsi obstinati nō consenserunt. ideo perierunt. Iudicium. 11. Abnee rep̄hendebat asahel de persecutio ne eius. sed ipse contempit. 10. perijt. 11. Regum. 11. Dulce ac guebāt 2 conuincebat cecus phariseos illuminatus a domino. sed ipsi obstinati eiecerunt eū extra templū. Johā. 11. Corrigentes 2 arguentes bonos. Diliguntur 2 honorantur 2 correpti meliores efficiuntur. Ideo moyses reprehensus a petro q̄ stulto labore cōsummaretur quīs homo esset gentilis verba non desepit. sed omnia implens cum dilexit 2 honorauit. Exodi. 17. Daniel discrete arguit regem balthasar exemplo patris sui Rex vero patienter verba audiuit. 2 ipsum dilexit 2 magnifice honorauit. Dan. 5. Corrigendi sunt duri cum zelo 2 feruore. 2 dure 2 acriter increpandi. Ideo helias cū magno zelo arguebat populum durū dicens Si deus est dominus sequimini eum. Si autē balal sequimini illum. 11. Regum 17. Grandi feruore 2 zelo reprehēdebat Delyseus regem

israhel circūstante exercitu di-
cens. Vivit dñs in cui⁹ con-
spectu isto q̄ si nō vultum Jo-
sophat regis iude trubesceres
non attendissem te nec respec-
tissem. iij. Regū. iij. Johannes
baptista cū magno seruire di-
cebat phariseis. Progenies vi-
perarū. Mat. ij. 2. uce. ij. Mul-
ta audacia zelo arguebat he-
rodem dicens. Non licet tibi
collere vxorē factis tū. Mat.
p. iij. Marci. vi. Unus de sa-
tronibus q̄ pendebat in cruce
cū magno zelo alterū reprehē-
debat. Luce. p. iij. Stephan⁹
in consilio iudeorū feruenter et
audacter increpauit eos. Actu.
vi. Corrigere debent prela-
ti subditos suos 2 eos. De quo
libet victo singulariter argue-
re. q̄d vita subd. eorū debet stare
sub manibus prelatorū. Dñt
enim eos reprehēdere. sic sacer-
dotes restituerunt Ozie volen-
ti offerre incensum quod non
erat sui officij dicente. Nō est
tū officij adolere incensum. ij.
Paralip. p. x. Item dñt eos
reprehēdere si nō seruant iur-
ta 2 statuta ecclesie. sicut rep-
hendit Esdras filios trāsmit-
tentes qui dixerāt contra

legem filias alienigenarū. i. El-
dre. ij. 2. p. Item debent repre-
hendere oppressores minorū 2
pauperum. sic necitas incre-
pauit optimates p̄pter grauā
mīna que a ditia hō iponebā-
tur pauperibus. Neemie. v.
Item debent eos reprehēde-
re de violatione festorū. Sic
arguebat necitas portantem
onera sabbato dicens. Que ē
hec res mala quā vos facitis
2 profanatis diem sabbati.
vt habetur Neemie. p. iij. Item
debent eos reprehēdere di-
re de mendacio. sicut Petrus
anantiā 2 zaphiram. Actū. v.
Debent increpa. e subditos de
malo exemplo per quod alij re-
trahuntur de bono. sicut pau-
lus elyman magum dure re-
prehendit qui mtebatur auces-
cere proconsulem. Actū. p. iij.
Reprehēdere etiam dñt di-
re simoniacos. sicut petrus sy-
monem magum volentē eme-
re sp̄m sanctum. Actū. viij.
Item de peccato carnis. sicut
apostolus reprehēdit Chori-
thecos de fornicatione. i. Cor. v.
Reprehēdere etiā debent ligā-
tes. Sic paulus eosdem chori-
thecos qui de secularibus ne-

Cap. 7. De curiositate humana

gotijs litigabant. i. Chor. vi. Item de reverentia circa sacerdotem. Sicut paulus eodem de reverentia eucharistie. i. Chor. vi. Magis debent eos arguere de errore circa resurrectionem. i. Chor. xv. Nulli debent inceptari subditi si non reverenter honorant prelatos suos ut decet. Sic apostolus reprehendebat eos qui pro a falsis apostolis gratia sustinebant et ipsum non honorabant. ij. Chor. viij. Arguendi sunt subditi vel qui ingressum religionis vel iure spirituales volunt etiam aliquid tenere de vico et seculari. sic paulus arguit Galathas qui post receptionem evangelij voluerunt tenere observantias legis. Ad Galathas ij. Item debent prelati corrigere subditos otiosos et pigros. sicut paulus corripuit thessalonicen. otiosos. ij. Ad thessalocen. vlt. Curiosi et capillosi sunt ebriosi et capillosi non in ipsa ebrietate et ebrietate. quoniam tunc non habent intellectum et spiritus clares. sed obfuscatos. sicut cum vinum vel capillosi digesserunt. In citius figurat hemeris a sapientia abstrahit quare volens reprehendere debet nabi super du-

ctiam quam ostendit nuncius dauid. noluit tunc dicere illi post pradium statim sed expectavit tempus opportunum quousque vinum bibitum digessisset. ut haberetur. i. Regum xvij.

Capitulum 7.

De curiositate humana
Curiositatem sapientes diligunt per successionem sapientie
Cupit accessione eundem te
Appetunt ostensionem eminentie
Exigunt inquisitionem perverentie.

Curiosi desiderant semper novum scire et ipsa scia appetere. Iocunda mulier que desideravit bonum scire sicut deus vocem serpentis audiens primum aspexit et omnium precepta contempsit. Bone. ij. Discipulorum curiositate scire volentium episcopus secundi adventus reprehendit dominus dei. Non est vestrum nosse tempora vel momenta. Actuum. i. Achemen. que curiosi non vocabant nisi audire vel dicere aliquid novum ut semper novum scirent. Actuum. xvij.

Curiosi volunt videre semper magna et nova et aliquid in eorum

La. 38. de decimis et primi 34

periculū. Nā dyna curioso sero
lens videre mulieres regiōis
capta et corrupta est a sichein.
Nota illud de mulierib⁹. Ge
nefis. viij. Jūdet videntes mi
racula dei fieri manifesta ad
huc signa q̄rebant. Luce. xi
Herodes curioso desiderabat
videre cristū vt videret ab eo
signa fieri. Luce. xxij. Cu
riosi cupiūt apparere potētes et
magni quod est cōtra manda
tū dei. Ideo precepit dñs po
pulo ne ī montē ascenderēt .i.
alta nō saperent et terminos nō
transirent. Ego. viij. Mandā
uit dñs vllam curiositatē in
terare sacrificiū. nisi prius oīa ī
uoluerentur. Nume. iij. Ozi
as rex iuda voluit adolere in
censum vt videret posse fungi
officiū sacerdotis. ij. Paralip.
xxvi. A curio sitate processisse
videtur q̄ symon magus va
luit baptisari. quia videbat. si
gna que faciebat philippus et
ea ad ostentatōem facere cupi
ebat. Actū. xij. Curiosi de
bēt ammoneri. p̄dicari a pui
dentibus et bonis vtrīs. q̄ fre
quenter conuertunt et curiosi
tatem relinquunt. Ideo predicā
te apostolo in Epheso multi q̄

fuerunt curiosa s. etati litres
et combussunt eos ce. ā om̄i
bus discipulis. Actū. xv. Re
prehendebat apostulus quos
dā thessalonicenses curiosos
curiose et inquiete ambulātes
et nihil operātes. ij. Thassalo.
ij. Adolescentiores viduas mo
net apostolos esse vitandas q̄
sunt frequēter vage et curiose
otiose et verbose. i. ad Thio. iij.

Capitulū. 38.

De decimis et primitiis
Decie cōsiderantur q̄tunt
ad qualitatem offerentium
et eorum modum
Ad dignitatem epigentū
et eorum modum

Decime cō

siderāde q̄tū ad eas
dātes et q̄tū ad clericos reci
piētes. Decias d̄ dare q̄libet
q̄tūcūq̄ magn⁹ et potēs liben
ter et d̄ meliorib⁹ reb⁹. sic fecit
melchisedech q̄ dedit abrae
Decias de oib⁹ q̄ hēbat. q̄ melch
isedech fuit rex salē. De. xij.
Dat hō decias. q̄ dō eū custo
dit pascat et vestit et dirigat. sicut
petuit iacob. Gen. xxxij.
Cito dñe decie dari. sicut p̄
cepit domin⁹ dīcōs. Decias et

Ca. 39. de derisiōe ⁊ cōuitiis .39.

primitias non tardabis. Epo
di. xvij. De melioribus ⁊ pul
chrioribus ⁊ pinguioribus de
bent decime ⁊ primitie dari.
Numeri. xvij. A fidelib⁹ de
bent decime ad templū p̄sen
tari. etiā si sacerdotes nō peccāt
Deute. xvij. Decimas re
cipientes sunt clerici qui nō
debēt superflua petere. s; deo
vacare ⁊ de decimis ⁊ primit
iis debent esse contenti. Nu
meri. xvij. Per sacerdotes re
cipientes decimas debent cō
municari decime ⁊ primitie ⁊
alii redditus ecclesiarū paupe
ribus pupillis ⁊ viduis. De
utero. xvij. Sacerdotes q̄ reci
piunt decimas debent va
cari spūalibus ⁊ diuis. nō. tē
poralibus. ij. Paralipo. xxxi.

Capitulum 39.

- De derisione et conuiciis.
- Deciduntur a derisoribus
- Moderatores malorum af
fectionum.
- Operatores rectarum ope
rationum.
- Predicatores sanctarum
operationum.

Derisores

suis derisiōibus accedūt pa
cificos. aliquando nocendo q̄
prius nō habebant intentiōes
nocendi. Sicut viti sochor de
ridentes gedonē ipsis nunci
antibus cū induerunt ad no
cendū eis. qui prius nocere no
lebant. Iudicū. xvij. Nabal i
citauit dauid contra se et soci
os eius qui prius fuerant sibi
pacifici ppter derisiones ⁊ cō
uicia dicta nuncijs eorū. nisi
q; per Abigail fuisset retētus.
i. Regū. xxv. Iustitendi sunt
pueri a parentibus ne deride
ant senes. q; pueri qui deride
bant heliseum dicētes. Ascē
de calue ascende calue permis
si sunt deuorare ab vrsis. qui
alias compassus puerū mo
rtuum suscitauit. vt euidenti⁹
sine habetur. iij. Regū. ij.
Decidēt mali ⁊ peccatores bo
nos iuste operantes sine iuste
operari volētes. Sicut mich
ol videns ludentē dauid an
te arcam Dñi derisit eū dicēs
Quā gloriosus rex est factus
ij. Regū. vi. i. Paralip. xvij. et
xxx. Sanaballat ⁊ Thobias
deridebant edificātes muros
terusalem. mali decidunt bo
nos q̄ in bonis opibus tanq̄

La. 40. de detractōe ⁊ susur. 35.

diuis lapideibus edificant si
deles ecclesie. *Nem. titij. Ni*
canor. vidēs holocausta offer
et deridebat offerētes. i. mach
abew. viij. Deridēt positi in
p̄speritate tribulatos positos
in aduersitate. q̄d maximum
malū est. Sic excecato thobie
ypor parētes ⁊ cognati deride
bāt eū. dicētes. *Vbi est spes*
cua pro qua elemosynas facies
bas. Thobie. ij. Similiter les
git de Job cui dixit ypor sua
Adhuc p̄manes in simplici
tate tua. *Job. ij.* Saluator noi
ster tēpore sua sanctissime pas
sionis multas derisiones ⁊ in
fusionses recepit. vt daret ep̄s
plum tribulatis nō curādi de
derisionibus mūdānoz. vt di
citur *Mat. xxij. ⁊ xxij.* De
ridētur hodie predicatorēs ⁊ p̄
lati. missi ad predicandū. q̄ ve
ritatē dicunt ⁊ predicant. In
cuius figura filij israhel derise
rūt cursores quos miserat *E*
zechias. ij. Parastip. xxx. Sic
etā deridebat populus. p̄phe
tās missos a deo. q̄ eis veritaz
tē annuntiabant. *ij.* Parastip.
xxxvi. Iudei deridebant popu
los predicantes ⁊ loquētes va
rijs linguis. dicētes eos p̄se

nos multo quos spiritus sc̄us
repleuerat. *Actu. ij.* Cū au
dissent athētienses resurrect
onem mortuorum quā paul⁹
predicabat iridebāt euz. *actu.*
iii. xxij.

Capitulu. 40.

De detractōe et susur
ratione

Detractores habent sancti
tatis malignationem
Felicitaris indignationem.
Seueritatis punitionem.
Iniquitatis occasionem
Sublimitatis elationem
Et bonitatis peruersionem

Detrabuut

viri pessimi v̄ris bo
nis solum ex malicia multa
falsa plura imponentes. *Su*
cut d̄na cui serutebat ioseph is
taque detrapit ei apud virū su
um imponens ei q̄ eam volu
issz opprimere. Gen. xxxij. *Et*
militer pharao detrapit moy
si dicens cui d̄bitū est q̄ non
pessime cogitētis. Exo. x. *Pe*
tores sunt tales q̄ balaam qui
voluit detrahēre ⁊ maledicere
populo dei. Nume. xxij. *Ans*
cissa pessima detrapit ⁊ maledi

Capitulum. 40.

Stylt zate imponens et inter
fectorem viroz. Thobie. iij. Se
nes illi pessimi sustinã turpi
ter infamaverũt magnã falsi
tates imponẽtes ei. Dan. viij.
Simon in tle loquebatur de
Oma pũsore civitatis z de
fensore gentis. ij. Michã. iij.
Falsi testes Detraherunt Ste
phano dicẽtes. Homo iste nõ
cessat loqui. Actũ. vij. De
tractio vicũ est invidoz qui
invidentes felicitati alioz in
fũmant eos vt Deprimãt. sic
principes Detraherunt David
apud achis. vt amoverent eã.
i. Regũ. p. vij. Enuli edifican
tium scripsẽrũt artaxerxi De
trahentes et vt opus faceret i
termittere. i. Esdr. iij. Principes
populi Detraherẽt Jeremie apud
Sedechiã regẽ invidentes et
Jeremie. p. vij. Viti chalvet
invidia moxi accusaverunt iu
dos detrahentes eis coram re
ge. S. m. iij. Satrape Darij i
videntes felicitati Danielis
Detraherunt ei corã Dario. Da
nielis. vi. Pharisẽi inviden
tes chysto muldoctens Detra
perunt ei. quia cum publica
nis conversabatur. Matthei
to. Luc. v. Paulo phariseis ep i

vidia Detractum est. Actũz
v. iij. Apud ephesum. Actũz
v. iij. A quibus oã invidis in tẽ
plo. Actũz. p. vi. A trichinio co
rum felice rege. Actũz. p. iij.
Athenis a phariseis. Actũz
v. iij. Detractores grauttee
punituntur a Deo in presentẽ z
in futuro. Nam maria locus
ta est Detrahendo moysi modẽ
ca occasione assumpta. s. ceto
secuta est lepre pena. Numeri
p. iij. Filij israhel detraherũt tee
re promissionis in malum su
um. quia nullus eoz intravit
eam. sed mortui sunt ab hosti
bus z bestiis in deserto. Nu
meri p. iij. z. v. iij. z. tã ppter de
tractõem chore et complicituz
eius multi fuerũt occisi. Nu
meri. p. vi. Detractio et accu
satio causa est homicidioz
et multoz malozum. Naz oca
sione Doech ydumey referẽs
tis saul q abimelech confõr
tauerat David occidit. Saul
p. p. vi. viros indutos ephode
mulieres et parvulos. i. Reg.
p. vi. Principes filioz amõ de
trahentes inimicis David per
vererũt praviã intentionẽ et?
et fõerũt causa belli guere de
bellatõis et homicidioz mult

cor. ij. Re. v. Symon ppositus
 tēpti suis malis relatorib⁹ fa
 ciebat templū dei desfoliare
 ij. Macha. ij. Mala verba ⁊ d
 tractoria q̄stuatorum fecerūt
 paulū capti ⁊ verberari. Act. ij.
 pvi. Detractio a supbia pro
 cedit et ambitioe. volētes em̄
 epalcant et alios deprimere d
 trahunt eis. Sic absolon am
 bliens regnū patris detrahebat
 et dicens. Nō est q̄ audiat te
 cōstituentus a rege. ij. Reg. xv.
 Amnon superb⁹ q̄ nō adoraba
 tur a mardocheo detrapit oī
 bus iudeis corā rege. Nēste. in
 Alchimus q̄ volebat fieri sū
 mus sacerdos detrahebat iu
 de corā demetrio. i. Mach. vij.

Detractores nō dnt audiri
 nec verbis eorū est adhibenda
 fides. Nā siba seru⁹ Misiboi
 seth neq̄ter detrapit domino
 suo coram dauid. Et dauid ei
 cōfidam adhibuit verbis ei⁹.
 Et deo peruersum dedit iudi
 cium. ij. Re. pvi. Sapiēs fuit a
 sepāder rex q̄ v̄tros pestilētes
 q̄ venerūt aduersus Jonathā
 detrahētes ei ⁊ iterpellātes re
 gē aduersus eū ip̄e eos nullas
 ten⁹ audire voluit. i. Mach. p.

Detractores puerūt semp

bona in mala vel mala inten
 tione facta. Nā si ieiunas di
 cit te ypocritā. si comedis vor
 race. si q̄scis p̄grū. si vidis i
 quietū. si taces stultū. Si lo
 q̄tis p̄sumptuosū. si tua paupe
 rib⁹ das xl erogas dicit te fore
 vanū et gloriōsū. si nō erogas
 auarū. si sapiēs es superbus. Ite
 religiosus dicit te ypocritam
 si bone conuersatōis diffidus
 tius es. si aliorū gratiā habes
 adulator es. si aliorū gratiā nō
 habes maledictus es. Si ma
 turitati melancolicus es. vñ
 dicit Crisostomus. Sunt q̄
 dā peruersi hoīes similes pha
 risaeis q̄ de omni re quā vidēt
 malū iudicāt ⁊ in pei⁹ inter
 tātur. Jō de iohāne baptista
 multū tetimāte dicebāt q̄daz
 detractores demontū habet.
 De iesu autē comedēte dicebāt
 Ecce hō vorax ⁊ potator. vñt.
 Mat. xi. Vno miraculo de ce
 co nato detrauerunt pharisaei
 dicētes. Nos scim⁹ q̄ hic hō
 peccator ē ⁊ maledixerūt illū
 nato. Johā. ty. Et cetero demōio ⁊
 loq̄nte nullo q̄dā detrahētes
 xpo miraculū puererūt dicē
 tes. In bezzebus p̄ici. Demo
 q̄cit de. Lac. vi. Mat. vij.

Capitulum. 41.

Capitulū. 41.

De discordia et lite.

Discordia oritur ex inuidē
tia fraternitatis.

Ex adiacentia cupiditatis

Ex eminentia sublimitatis

Ex fraudulētia carnalitatē

Ex placētia cupiditatis

Ex assistentia fidelitatis

Corrigit ex purdētia plati

Discordia

multocens oritur
ex inuidia fratrum. v. patet i
prima discordia fratrum. vide
licet inter Cayu z abel quam
mouit inuidia cay. q. nune
ra abel deo placebant. Genes
itij. Occiso a dauid philisteo
z auditis cantantibus saul p
cussit mille z dauid decēni/
lia inuidia motus. q. min' de
deceant sibi persecutus est da
uid. i. Reg. xxij. In turba erat
dissensio de iesu. Nā dicenti
bus quibusdā. q. bonus est. q
dam moti inuidia dicebāt. q.
malus est z seducit turbam.
Johā. vij. Aliqñ ex inuidia dis
cordant religiosi sicut baptista
to cornelio a petro disceptabāt
aduersus illū qui erat ex cir

cūcistone fideles inuidētes et
quia gentilis fuerat. Acta. vt.

Discordie fiūt aliqñ ex auarē
tia propter tēporalem substāttē

am. Nam ppter multaz sub
stantiā quā habebat abraham z

loth facta est discordia z rixa
inter utroqz pastores. Ge. xij.

Quia iacob decepit esau tu
hereditate z benedictione pa
terna facta est discordia inter

cos. Gen. xxvij. Locupletato
ysaac pastores sui et pastores

dictiorum iurgā inceperunt
Genesis. xxvi. Et propter au

ariciā z tenacitatem nabal
facta est discordia eius ad da

uid. sed per abygarū prudentis
simam largitatem fuit sapitē

ter sedata. vt dicitur. i. Reguz
xxv. Discordie oriunt mult

ocens ex superbia z ambitio
ne domini. Nā q. reges so

domorum a seruitute godorilao
morum factū est bellū a qua

tuor regibus contra eos. Ge
nesis. xij. Ex timore perden

di dñi pugnant Amalech
cōtra israel per transitum ma

ris. Exodi. xvij. Inter abyme
lech z vitos sichein qui male

fecerant eius principē facta est
magna discordia. Iudicū ij.

De discordia et lite .36.

Nimis perniciosa discordia facta est inter absolon et dauid. 1. Regū. xv. Et propter superbia/ am et durā responsionē quam roboam fecit populo diu. sum est regnum. 11. Regū. xij. Con- tentio inter discipulos facta est quis eorum esset maior. ex sup- bia videbantur transisse origi- nem que per humilitatē feda- ta fuit. Luca. xxij. Discordie fiunt frequenter propter mulie- res. sicut propter luxuriā. Nam filij sodomite vallauerunt do- mū loth in qua erant angeli i- humana specie ut libidini va- carent. Gen. xix. Occasione dy- ne quā sicheu oppressit facta est discordia et secuta sunt ho- micidia. Gen. xxxij. Propter uxorem Leuite pessime abuse facta est discordia tanta. ut ex- inde bellaretur et ex vna parte tantū. M. M. cccc. hominum morerentur. Iudicū. xv. Quia thamar violata ab amon fra- tre eius facta est discordia in- ter fratres. ex qua frater iussit interfici fratrem. 1. Regū. xij. et xij. Propter uxorem sampso- nis alteri traditam dissensio facta est cum philistinis. Judi- cū. xv. Discordie oriuntur

aliquando ex vitio gula. Sicut ac- cidit de filiis israel qui iur- gati sunt contra moysen du- ctorem eorum propter defectum et- bi et propter potū. Exod. xv. et xvij. Attediati filij manna i- pati sunt contra moysen pete- bant carnes. Nume. xvi.

Discordia et dissensio in dis- putatione pro inveniendis verita- te vel defendenda fide et facte- dis bonis bona est et sustinē- da. Iō barnaba et paulo predi- cantibus yconis diuisa est ci- uitas. et quidam erant cum iudeis quidam vero bonos apostolos defendebant. Actū. xij. De- per paulū iusticia per Barna- bā misericordia monstraretur facta est dissensio inter eos propter iohannē. Actū. xv. Cuius exclamasset patrus in consilio de resurrectione mortuorum fa- cta est disceptatio inter phari- seos et saduceos. Actū. xv.

Discordes ripantes debent prelati et maiores corrigere et ad pacem et concordiam episcopis et reuibus prouocare. sicut mo- yses correxit ripantes hebreos ad inuicem. Exo. 17. Mulieres ripantes propter infantem vi- uum salomon cum vera iusti-

Ca. 42. de duricia et obstinatōe

cia prudenter quietante. 11. re.
11. Contentōem discipulorum
quis esset maior christus seda
uit. Et sua dans exemplū hu
milia c. Luc. xxij Litiganti
bus videts quō christus pos
sit ei s dare carnē suā ad man
ducaū saluator: mltis ephor
atombus sētauit. Johan. vt

Capitulū. 42.

De duritia et obstinatōe
Duri et obstinati verbis vti
libas non informantur
Signis sublimibus non
corriguntur.
Auditis correctionibus pe
iores efficiuntur

Duri et obstinati in malo ppter
ba et predicationes non emol
liuntur. sicut duri lapides su
per quibus si cadat aqua non
molefcunt interitus. Sic He
ly verbo filios corripuit s; nō
profuit. vt habetur. i. Regū. 11.
Samuel satis dixit p̄lo gra
ues conditōnes regis et volū
tatem dei nō potuit inmuta
re animū eorū. i. Regū. viij.
Nec per verba ionathe admo
nētis nec per bñficia dñs cor

Durū saul potuit inmutare. vt
habetur. i. Regū. xvij. Nabab
fuit ita durus q̄ ad duricia ver
ba nuncioz dauid flecti non
potuit. i. Reg. xxx. Mustaxce
ba dixit abner ad asahel vt n̄
persequeretur eū. sed ipse nō as
sensit et occisus crudeliter fuit.
i. Regū. ij. Numen ezechiel
lis instruebant et predicabāt
vivos iuda. s; t̄p̄ indurati sub
sannabāt eos. 11. Paral. xxx.

Duri et obstinati quātācūq;
qz viderint signa et mirabilia
fieri ppter hoc nō mollificant
mentes suas. Sic indurātū
fuit cor pharaonis qui ad nul
la signa que moyses de mans
dato domini faciebat emollie
batur ad credendū dño. Exod
v. vi. vij. viij. et. ix. Iudei q̄ ap̄
prehenderūt iesū fuerūt duri
sunt et obstinati q̄ neqz per si
gna p̄stratōis eorū neqz per si
gnū sanationis amicum moti
sunt cōtra eū. Lu. xxij. Johan.
xxij. Duri et obstinati non
solū nō acquiescūt. s; etiā si rep̄
hendātur peiores fiūt. Nam
Durtor fuit cayn post amonitō
eōm dñi et fratrem occidit. Be
ne. iij. Obstinati iudei zach
aria increpate et amonente eunt

Ca. 43. De ecclesia vel templo. 38.

crudeliter occiderunt. ij. Pres-
lip. v. p. t. i. S. ephani i. e. p. i.
e. s. i. a. d. e. o. s. De eoz duricia ipsi
eū nescit lapidauerūt. Act. i.
i. m. v. j.

Capitulū. 43.

De ecclesia vel templo.

Ecclesia materialis est

Sine pigritia edificanda.

Sūma leticia dño iocūda

Ubi flagitia non sunt per-
petuanda

Ibi spurcicia est emendāda
Est ad officium sic v. i. s. e. a. n.
d. a.

Ubi plebis vicia sunt pre-
dicanda.

Ecclesia cū

solicitudine et seruo-
re debet a fidelibus edificari.
Iō seruentio: fuit salomō in e-
dificatione templi prius ince-
pit et prius perfecit. q. r. tēplum
in septem annis. domus vero
in. vij. iij. Regū. vij. Aliqua
causam habet dñs de edifi-
catione ecclesie qñ precepit Cy-
ro q edificaret ei domū in i-
erusalē. quod prius predicaret
per ysaiā. ysai. ij. i. i. Esdr. i. i. i.

dei prius edificauerunt tem-
plum quam iherosolimitatis
licet haberent inimicos p. ope-
i. Esdr. ij. ecclesia edifica-
ta debet solēnter et cū gaudio
consecrari in toto v. i. i. in parte
scilicet in altari. Ideo magnā
solemnitatem fecit Salomō
in dedicatione templi. ij. Reg-
ū. vij. Obsecuta victoria de
inimicis machabeo. Dixit ite-
ecce contriti sunt inimici no-
stri cui contaminauerunt tē-
plū asecrādamus nunc mūda-
re et inuocare sancta. i. dedica-
re ecclesiam nec de suis do-
mibus fecerunt mentionem:
prius Machabeorum quarto
Mullum debet homo timere
violacionem dedicationis tē-
pli. Nam turdet prelatum cur-
nycanore plus t. m. bant de p-
olacione templi q. De suis p-
pys v. p. t. i. s. e. a. n. d. o. Machabeo-
rum decimo quinto. Ecclesia dedicata debet
esse libera et gaudere priuilegio
libertatis. vt fugientes ad eā
saluentur. nec ibi aliquis oc-
cidatur. Ideo precepit iohādas
pōtēfex. vt athalia educeretur
extra templum et non occideret-
retur. nec sibi aliquis fieret in-

Lq. 43. De ecclesia vel templo

templo. ut habetur. iij. Re. vi.
Rex demetrius statuit q̄ qui/
cunq; fugeret ad templū in oī
maleficio esset liber. i. Macha.
p. Quāuis urdet graui odio
persequerentur paulū. tñ pro/
pter reuerentiam & libertatem
templi noluerūt eum occidere
in templo. Actu. xxi. Eccle/
siam debet homo intrare mū/
dus a peccato. In cuius figu/
ra dixit dñs moysi. Facies sa/
bium enū ad lauandū & mis/
sa aqua lauabant aaron & fi/
lij eius manus suas et pedes
eū ingressuri sunt tabernacu/
lū. per manus opationes p pe/
des affectiōes. Exo. xxx. Nō
licebat nisi paucis & mundis
intrare templū & tangere vasa
eius. Numeri. iij. Quoniam
sepe mundauit domū tem/
plū eiciens vendentes & emē/
tes & mensas & oues & boues
& columbas q̄ templū redde/
bāt immandū Mat. xvi. Lu.
xix. Ecclesiam debet homo i/
trare & sepe visitare. & speciali/
ter clerici ad horas canonicas
reddendas & orationes offerē/
das. Jō commendatur thobi/
as q̄ frequenter iuit ad tem/
plū orans Deum nobis in ep̄

plum. Thobie. i. Instruēdt sūt
pueri ut ecclesiam visitent ep̄/
plo cisti qui. xl. Die a nititate
voluit ad tēplū deferri. & duo
dēntis in templo in medio do/
ctoꝝ fuit a matre repositus:
Luce. ij. Petrus & iohānes a/
scenderunt in templum ad ho/
ram orationis nonā. & tunc sa/
natus est claudus quē petrus
sanauit. Actu. iij. Eunuch⁹
candactis regine ethiopū com/
mendatur qui de ethiopia ve/
niebant in ierusalem ad visi/
tandum templum & sedens i/
curium leggebat Isaiam pphe/
tam. q̄ est contra illos qui ad
sacra loca euntes et redemptes
non reserunt documenta. sed
vana. Actu. viij. Eccle/
siam debet homo visitare fre/
quenter & predicationes & do/
cumenta audire que debent p̄/
lati & religiosi facere de restan/
do vicia & laudando virtutes
Exemplo christi qui plures
predicauit & docuit in templo
ut habetur Matthei xxi Lu/
ce. ix. et Johannis. vi. Angel⁹
aperto carcere in quo erant apo/
stoli vinceti. Dixit eis. Ite soq;
mini. ut habetur Actu. xij. qui/
to capitulo.

Ca. 44. De electōe prelato. 39.

Capitulū. 44.

De electione prelatorum
Electionem semper oratio
Debet precedere
Designatio solet incedere
Justificatio debet accedere.
Sed malignatio solet incedere.

Electiones

Debet et precedere de-
uota oratio ad Deum. ut deus
eligentiū corda illuminet ad
veraciter eligendū. Sic nos
instruit moyses qui mortuus
ante electōem alterius prelati
orauit dicens. Preuides de
homine q̄ sit super multitudi-
nē. ut habetur Num. xxxij.
Post mortē tosee orauit popu-
lus dñi et consultauit eū p̄ du-
ce. Iudicium. v. Apostoli cū eli-
gerent apostolū loco Jude stā-
tuerunt ioseph et mathiā et orā-
tes dixerunt. Tu dñe q̄ nosti
corda hoīm ostende nobis quē
elegeris ex his duobus. Actū
primo. Elegit deus aliquan-
do prelatos. per signa vel p̄ re-
uelationes. et iste sunt optime
electōnes. sicut precepit moysi.
Tolle virgā et p̄c in tabernaculo

culo. q̄ cum fecisset iuuentus te-
gam Aaron germinasse in se-
gnum diuine electōnis. Nu-
meri. xxxij. De mādato domi-
ni speciali elegit samuel Da-
uid et dixit eū in regem. i. Re-
gum. xvi. Barnabā et pau-
lum elegit dñs per reuelatio-
nē dicens sequimini. re. Act.
xiii. Eligendi debent esse
boni et iusti. ut iuste et pacifice
regant populū. Tales dixit
petro moysi esse eligendos. d.
q̄ eligeret sapientes et timen-
tes deū in quibus esset veri-
tas et qui oderint auaritiā no-
bis et precipue religiosi in ex-
emplū. Ep̄o. xv. ij. Saul quā-
do fuit electus erat bonus et
nō erat in filiis israel melior.
i. Regū. ix. Post mortem saul
illi de tribu iuda elegerūt da-
uid bonum in regem. ij. Re. ij.
Appropinquans morti dau. d
dixit. De filiis meis elegit do-
minus salomonē. i. Paralip.
xxxij. Scripsit dñs rex di-
cens. Elegite meliorē de filiis
dñi vestri. iij. Regū. v. Vocauit
Jesus discipulos suos et
elegit ex eis duodecim. melio-
res quos vocauit apostolos.
Luce. vi. Elegerunt apostoli

Capitulum. 45.

Stephanū vtrū plenū spīritu
sancto ⁊ fide. Actū. vi.
Eligere Dñe electores prelatuz
nō infamū. s; fortē qui possit
contra hostes spūales vel tem
p orales vel corporales eos de
ferre ⁊ onera prelatōtis ma
gnanimitē portare. Jō moyses
videns madianitas supare p
pūlū Dei ad vlciscendū ē elegit
duodecim milia vīroz de omī
tribū fortissimos q; bellare pos
sent. Numeri. xij. Vidētes
filij israhel q; gedeon vīriliter
pugnabat dixerūt. Dñare tu
nobis. ⁊ elegerunt eum in du
cem ⁊ Dñm. Judicū. viij. Ma
iores natu galaad elegerūt Je
pte vt imperaret eis ⁊ pugna
ret pro eis. Judicū. x. Amici tu
de dixerūt Jonathe. Ecce Ju
das defunctus est ⁊ nō est ei
similis te eligemus hodie in
principem populo. ⁊ Ducem ad
bellādū hū nostrū. i. Mach
abco. ij. Eligent ut aliqn di
uino iudicio in damnū eorū
⁊ mali populi eligentis. sicut
abimelech qui p̄uauit eligi
p̄r amicos. sed male successit
verisq;. Judicū. ij. Parabola
De rāno electo ab arboribus p
tinet ad prelatos malos. Jud.

ij. Terribili Dei iudicio factus
est rex Jeroboam super decem
tribus q; fuit occasio. q; popu
lus recederet a cultura dei. iij.
Regum. vij.

Capitulum. 45.

De exhortatione ⁊ predicat
tione.

Exhortatio bona solet
Contententes nō timere
Audientes honorare.
Morientes liberare.
Exercentes recreare
Delinquentes coartare
Patientes confortare.
P̄r parentes obsecrare.
Negligentes incitare
Referentes animare.
Nō credentes reuocare.

Exhortatio
⁊ predicatio obsti
tis non prodest. Exterioꝝ cuiꝝ
exhortatio sine interiori nihil
prodest. ⁊ parū est efficax. Nā
Cayn exhortatus expectioni in
voce Dei a concepta nequitia
non destitit. sed p̄m fratres
suos cum delictis occidit. Gen.
iij. Sodomite cum ammonē
rentur male responderūt ⁊ p̄
sine egerūt. Gene. xij. Hōra

De exhortatōe et p̄dicatōe 39.

tuus est abnece asahelē. s̄z ipse
obstinatus non acquiescit. et
occisus fuit. ij. Regum. ij. Cur
sorez ezechie ephorati sunt fl
lios israhel. sed ipsi obstinati
destruxerunt eos. ij. Paralip
pp̄. Satis ephorabatur Da
uid. Nabachodonosor. q̄ pec
cata sua redimeret elemosinis
sed nihil et profuit. Dane. iij.

Exhortationes bonorū au
dientibus et sequentibus mult
tum profuit. et bene accidit eis.
Sic bene accidit iacob q̄ ac
quiescit exhortationibus in
teris. et benedictionem habuit.
Gen. xxxij. Bene successit fra
tribus Joseph qui ceciderunt
exhortationibus Ruben. et tu
da. ne interficerent Joseph. q̄
per eum postea ab inopia sunt
subleuati et exaltati. Genes
xxxvij. et lviij. Sicut Na
man hortati sunt eam ut ce
deret verbis Helisei. qui acqui
esit et in iordane se septies la
uit et sanitate recepit. atq̄. Re
gum. v. Thobie bene accidit
quia ceciderat exhortationibus
sachael. Niz incolumis iuit
et redijt. ut habetur Thobie. vi.

Exhortatio bona quā dōq̄
liberat hominem a morte. n̄

exhortatio quā fecit soror moy
si filie pharaonis mulier He
braea pro nutriendo puulo cum
vocaretur libertate moysen a
morte q̄ nō subiebat egyptias.
exod. ij. Bona exhortatio quā
fecit abigail ad dauid libera
uit nabal a morte. i. Reg. xvj.
Q̄. mardocheus exhortat̄ ē he
ster. rogaret regē p̄ populo. p̄
pulu a periculo eruit Hester. iij.
Abimelech exhortat̄ ē sedech
tam et liberauit Jeremiam a cre
cere i quo morabatur. Jer. xxxviij.

Exhortatio bona laborem
et fatigatiōem minuit et recre
ationem tribuit. Nam exhor
tatio quam fecit petro Moysi
ut iudices miores statueret et
ipse stulto labore se nō cōsume
ret. Sicut dicitur est labor et fa
tigatio moysi. Exodi. xvij. E
dificantes templum in ierusa
lem de captiuitate reuersos
hortabatur eggeus et zachari
as ppheta et recitabāt eos in
labour̄ suis. i. Esdra. v. Dis
deris neuitas edificare mu
ros ierusalem hortat̄ est optia
tes et magistrat̄ di. Sarga
mus et edificem̄ et alleuare
ē labor. et confortate sūt in mu
rorum in bono. N. emie. ij.

Capitulus .45.

Exhortatio ret rahit a peccato
tam in pposito existentes. Si
cut exhortatio A bygaril ad da
uid eū a peccato homitēdy qd
conceperat facere retraxit. i. re
gū. xxx. Quā dū dicit iotada
qui exhortabatur ioas regem
iuda tamdiu fuit ioas bon?
sed eo mortuo factus est pesse
mus. Exhortatio cū illius re
trahēbat eum a malo. r postea
quando nō habuit exhortatō
non fuit in omne pctm. vt ha
betur. ij. Paralip. xxij. r. iij.
Regū. xij. Ad exhortatēem ne
cime vsuratij reddiderūt vsu
ras r rertus nō acceperunt
Necnie. x. Baptista exhortā
tem populū multū baptisaba
tur confitentes peccata sua.
Matthē. ij. Exhortatio bo
na tribulatos confortat r tri
bulationes portare sciuit ad
iuuat. Ideo thobias pecebat
per omnes in captiuitate post
eos exhortans eos. Thobie. i.
Tribulato iob uenerūt amict
etius ad confortandū euz. Job
secūdo. Primus illoꝝ septem
fratū eum in sartagine torq
retur ceteri cū matre hortaba
tur vna se mori fortiter dicen
tes. Dñs aspiciet. vt habetur
ij. Macha. xij. Exhortatio

Bona parentum ad filios fa
cit eos esse bonos. Jō sumope
re studere debent parentes fi
lios r filias exhortare. Sicut
parentes uxoris thobie mor
nuerūt eum honorare soceros
maritū diligere gubernare do
mū r seipam irreprehensibiles
exhibere. Thobie. xxij. Mort
turu s mathathias filios effica
citer hortatus est ad ageuduz
vtiliter pro lege dñi quod ipi
optime seruauerunt. i. Macha
beoz. ij. Exhortatio bona iu
citat r iuuat homines ad bo
num r virtutē. Sicut iudith
sua exhortatōne animauit ho
mines de bethulia ad vtili
ter resistendum olosem et ad
complacēdū Deo. Iudith. viij.
Judas machabeus hortabat
r animabat populū sermōn
ibus bonis. i. Macha. ij. r. iij.
et. ij. Mach. viij. x. r. xi. Paul⁹
et barnabas hortabantur fra
tres r animabant vt perma
nerent in fide. Actuum. xij.
Exhortationes in predicati
ombus debent predicatores si
benter facere. cū quia eis hoc
officiū a Deo iniungitur. Jō
quia ex ipsis peccatores r iusti
desunt ad dñm conuertuntur
ppter primū dixit dñs Isa. i.

De exhortatōe et p̄dicatōe .40.

Clama ne cesses q̄si tuba ex
alta vocem tuā & annūcia p̄
pulo meo scelera eorū. & domit
itacōb peccata eorum. Isa. lviij.
Jeremias primo de predicatio
ne se excusauit. postea dño cō
sistente cōsensit. Jeremie. i. & ij.
Facta est uerbu dñi ad ionā p̄
pheta: ut iret predicare in ni
nuien ciuitate grandem. qui
licet primo fugerit postea obe
dit. Jone. i. & ij. Misit salua
tor discipulos dicēs predica
te dicentes. Appropinquabit
em̄ regnū dei. Mat. x. Expro
brata incredulitate eorū chri
stus dixit discipulis. Predi
cate euangeliū omni creatu
re. Marci. xvi. Exhortatio
predicationis utilis est. q̄ pec
catores & infideles ad deum
conuertuntur. Sicut predica
tio Jone conuertit ninuitas
q̄ propter peccata subuerſi de
bebāt. Jone. ij. Petrus in p̄
thecoste sic efficaciter predica
uit. q̄ circiter tria milia hoim
conuertit ad fidem. Actū. ij.
Ad predicatōem petri tot occi
diderunt q̄ factus est nume
rus credentium quātingz milia.
Actū. iij. Predicantibz pau
lo & barnaba ycouys credide

ruit miser iudei & greci. Actū
am. viij. Non debet homo p̄
dicato: attedari predicare les
gem nec auditores audire dñi
modo sermo sit utilis. Naz q̄
dam vice predicauit Paulus
vsqz ad mediam noctem. ubi
quidam adoleſcens oppressus
somno. cecidit & mortu? ē quez
descendens suscitauit & iterū
predicatōnem resumens vsqz
ad dñem proterat. Actū. ij.
Esdra stante super graduz su
gueum et predicante siue legē
te libros a mane vsqz ad me
rdiem omnis populus cōgre
gatus est quasi viri? & aures
eorū erant erecte ad sibus
Necmie. viij.

Lapiculū. 46.

De fallacijs mulierum:
Fallentes mulieres intem
dunt.
Bulositatis deceptōem:
Dertatis subreſionem
Carnalitat̄is accensionem
Cupiditatis repletionem.
Dei pietatis compassionē.

Illacia nu
lterū ē ut seducant homines
ad omne malum siue uictum

Sicut Rachel q̄ p̄pter auariciam
 furata fuerat ydola prijs. surz
 cū pater in fecit supelleceles
 iacob fructuaretur pecm̄ p̄f
 era ad inuentōe delasit. Gen.
 xxxi. Saphira p̄ auariciā fu
 rata fuerat. p̄ccū agit z crede
 dit p̄ccū decipere. z ipsa expe
 ra est diuina p̄litione. Accus
 v. Fallūt aliqñ mulieres i
 quos volētes alijs nocere ex
 compassione z pietate detrahen
 do z eruido de eoz manibus
 innocētes. Sicut obstetricēs
 pharaonē nolentes iuterficere
 pueros filiorum israhel. et ha
 betur. Exo. i. Raab exphatorem
 abscondit z eos ad mortē que
 rētes illisit. Josue. ij. Nicot se
 cit fugere dauid a saulē q̄ren
 te eum occidere z posuit iuuir
 lacru super locū suū. z sic de
 lasit saul z dauid liberauit. z
 Reg. p̄ij. Mulier abscondit fi
 lios dauid i puteo z posuit ve
 lamē super os putei. z sic eos
 saluauerit liberauit. z eos que
 rentes delasit. ij. Re. xxij.

Capitulū .47.

De fide ad deum.

Fides ad deum.

Commendatorum perfecti

one ostenditur

Miraculorum processione
 extenditur

Inimicorum abiectione at
 tenditur

Periculorum euasione atz
 cenditur

Mira signorum ostensio
 ne defenditur

In diuicorum saluacione p̄
 penditur

Predicatorum instructio
 ifunditur.

Incredulorum vexatione p̄
 tenditur.

Idem ha

bentes magnā z deo
 credentes i scriptura commē
 dantur et eozū exemplo creda
 ntur. Nam credidit abraam
 deo z reputatū est ei ad iustici
 am. Gen. xv. Moysen de ma
 gna fide comēdat apls diceēs
 fide moyses magnū effectū est
 Ad Hebr. xi. Mariā uirginē
 de magna fide comēdat elize
 bech. St. Btā es que credidisti
 qñ p̄ficiatū ea. etc. Luc. v. Et
 mēdat saluatoz fide ceteroīs
 St. nō uel tāta fide i isrl. ma
 xij. Credētes laudat dñs de
 eos et b̄dōs. b̄ti q̄ i v̄t. etc. to. pp.

Capitulum 47.

De fide commendatur Ste-
phanus. Nā dicitur stepha-
nus plenus fide & spiritu san-
cto. Actuum. vi. Fides ali-
quando acquiritur ex miracu-
lis precedentibus & offensis.
Cum em̄ homines viderent mi-
racula indicuntur citius ad
credendum. Jō postq̄ filij israel
transierunt mare miraculose
divisam & viderunt pharaones
submersum tunc crederent deum &
crediderunt deo. Eod. xiiij. Ma-
gi videntes stellam eius mi-
raculose monstrata magnā et
novā fidem receperunt ven-
tes de longinquo adorare par-
vula puerū ipsum fremitee cre-
dentes esse deum. Mat. ij. Vi-
so miraculo de claudio, sanato
per petrū & Johannem factus
est numerus credentium quin-
q̄ milia. Actuum. iij. Paulus
et cornelius vario modo vtri-
q̄ offenso sibi miraculo est, cō-
versus ad fidem. Actuum. ix. et
p. Proconsul viciens ephram
magū per paulum miraculo-
se cecatum credidit. Actuum. xij.
Fidei attribuitur victoria
ipsa em̄ est que triumphus ha-
bet de hostibus. Juxta illud.
Sancti per fidem dicebant re-

gna. Debe. vi. Hec em̄ victo-
ria que vincit mundum fides
nostra. Jdeo dixit Jona cū ma-
gna fide armigero suo. Non
est deo difficile salutare i mul-
tis vel paucis qui postea vi-
ctoriā habuerunt. Regum. viij.
Cū magna fide dixit dauid
ad goliath. Tu venis ad me
cū gladio hasta & clipeo. Ego
autē ad te venio in nomine do-
mini. et triumphavit in pugna.
i. Reg. xvij. Magna fides su-
it q̄ dixit aza. Dñe nō ē apud
te villa distantia verū in paucis
auxiliaris an in pluribus
& bellando victoriā habuit. ij.
Paralip. xij. Simile dixit
iudas machabeus socijs exet-
tit triumphator. i. Machabe.
ij. Fides facit hoīem securus
in omni periculo & aufert omnes
timorem. Jō dixit iosophat ex
exercitu suo. Credite in dño deo
& securi eritis. ij. Paralip. xv.
Esdras venturus in ierusalē
per periculosam viam noluit
conductus petere a rege. s̄ cū
fide magna convertit se ad do-
minū ieiunjs & orationibus.
ut haberetur. i. Esdre. viij. Vi-
des neccitas tot imminere pe-
ricula et laborem edificanti-
bus.

Dixit. Cum fide magna. De
 noster pugnabit pro nobis et
 nos secuti faciemus opera.
 Noverit. iij. Cū magna secu-
 ritate dixerunt tres pauci re-
 gi. Deus pater nos eripuit &
 manibus tuis. Dan. iij. Exa-
 bundanti fide & securitate pro-
 cesserant verba illoꝝ septē fra-
 trum. ij. Macha. vij. Fides
 operatur miracula siue fidem
 habentes. Ideo christus dixit
 Si habueritis tantam fidez
 ꝑtati granū synapis & dixe-
 ritis hunc monti tollece & mit-
 tete te ī mare. Mat. xvi. Mat.
 vi. Dicitur autē ibidē. Signa
 autē eos qui in me credent hec
 sequentur. In noīe meo eiciēt
 demonia. Mat. x. vltimo. Mi-
 racula etiā recipiunt fidez ha-
 bentes. Jō dñs propter fidem
 centurionis sanauit seruum.
 Mat. viij. Multū debet vale-
 re christianis fides propria. si
 cū valuit paralitico alieno
 ꝑ sanauit eum. Luce. v. Mat.
 ip. Q. mulier chananea ma-
 gnas fidem habuit ideo san-
 tatem filie impetrauit. Mat.
 thei. xv. Credens pater pueri
 lunatici dixit. Credo dñe ad-
 iuuā incredulitatem meam.

Mat. x. Paulus vidēs quī-
 dam qui iungē ambulauerat
 habentē fidem sanauit eum.
 Actū. viij. Fides saluat
 sue facit homines saluari. Jō
 mulier patiens fluxū sangui-
 nis ait ita se. si tetigero fun-
 buā vestimentū eius salua ero
 Et sequitur. Confide filia fi-
 des tua saluā te fecit. & san-
 ta est. mat. ip. Magna fuit ma-
 gdalene fides ꝑpter quā chri-
 stus dixit ei. Fides tua saluā
 te fecit vade in pace. Luce. viij
 Custos carcerū ī quo erat pau-
 lus videns terremotoꝝ carce-
 re apertū dixit. quid me opor-
 tet facere vt saluus stam. cū-
 dit ei. Crede in Jesum & salu-
 eris. Actū. xvi. fidem in-
 struunt & instruere debent ꝑ-
 dicatores verbum dei populū
 audientem & ad eam induces
 re nō credentes. Nā predicant
 te petro in parthecoste credi-
 derunt. ccc. milia viroz. Actū.
 ij. Multi samaritanī credide-
 runt in predicatione philippī
 & etiā symon magus. Actū.
 viij. Postꝑ philippus predi-
 cauit eunuchꝝ dixit eunuchꝝ
 Ecce aqua quis prohibet me
 baptizare. Dixit philippus. si

Capitulum. 48.

credidit deus in deum per totum mundum
 et ait. Credo dominum Iesum Christum
 Actuum. viij. Quidam christi et ci-
 uicium loquuntur ad gentes et
 multi conuersi sunt ad fidem. Actuum.
 xij. fidem non habentes vel
 modicam habentes duntaxat reprehendit
 et punire. Iohannes zacharias. qui ver-
 bis angelus fidem non adhibuit
 angelusque taciturnitate per-
 cussit dicens. Non poteris loqui
 quousque hec fuerit pro eo quod non
 credidisti. Luc. ij. Puniat dominus
 istos de patria sua propter caren-
 tiam fidei subtrahendo virtutes
 et miracula. Nam quod quidem ipsi
 fidem non habebant. Ipse ibi virtutes
 et miracula non ostendebat.
 Mat. xij. Reprehendit saluator
 petrum dicit. Modice fides quare
 dubitasti. Mat. xij. Thomam
 etiam non credentes dominus arguit
 dicens. Noli esse incredulus
 sed fidelis. Johan. pp.

Capitulum. 48.

De fide magna mulierum
 fides magna mulierum ma-
 gna est
 Moyses viroorum sic excoluit
 verbis sanctorum sic ob-
 fecerunt
 Ne creditorum corda pro-

mittitur.

Fides san-
 ctarum mulierum in
 scriptura extollit et lau-
 datur. Nam commendat apostolus
 ad Hebræos. xi. Baab me-
 riticam quod non perit cum incredulis
 suscipiens nuncios. exploratores
 in pace. De quibus et Josue.
 ij. Comedatur de fide ruth
 que dixit sicut fuit. Populus
 tuus populus meus. et deus
 tuus deus meus. ut habetur.
 Ruth. i. Redarguitur zacharias
 ab angelo de incredulitate.
 Et Elizabeth commendatur dicitur.
 et quod fideliter exclamavit. Luc.
 i. De resurrectione domini multos
 viros legimus dubitasse. sed de
 mulieribus nihil legimus tale
 sed quod apparuit primo marie ma-
 gdalene et illa credens et ceteris
 fideliter apostolis nuntiavit. Mat.
 xxvij. Marci. xvi. fidem
 habent mulieres secum credendo ver-
 bis sanctorum viros et eis fides
 plenarie adhibendo. sicut in sa-
 crptana verbis helise fide ad-
 hibuit. et ille eum multum diffici-
 le sibi iuberet. Regum. xvij.
 Alia mulier debitas obligata
 verbis helise magna adhibuit

De fide magna mulierum .43.

re fide: & vasa in unum acquisita
& olea multiplicata in unum.
11ij. Regū. 11ij. Leda purpura
et paulo instructi crediderit. et
baptisata cu omni do: no sua
fuit. Actū. p. 11. Fide non
solum mulieres. s. hoies debēt
ore cōfiteeri. Q. corde creditur
ad iusticiā. ore autē fit cōfessio
ad salutē. Romā. 10. Vñ & mū
di creatorē & corpō resurrectio
nem cōfitebatur illa mulier q̄
septē filios ad mortē p. dei se
gibus ai. 11. 11. Maria. 11. 11.
Anna pphētissa cōfitebatur
Dñm & loq̄batur de tūdo oī vo
lentū audire. Lu. 11. Mulier fa
uitāntā. cōfess. e. fide dicit
Scio q. messias venit q. di
ctur pps Johā. 11. Confessio
fidei marie similis fuit con
fessio: petri. Johā. 11. q. dixit.
Ego credidi q. tu es pps filii
dei viui. vt supra. Johā. 11. De
fide mulieris sanguis filie chi
nanee & magdole. qre. et. 11. 11.

Capitulū .49.

De fidelitate hoī seruanda
Fideles debent esse homines
Obedientia vere p. reudo
Bentivolentia se diligendo
In presentia bñ se regendo

Diem scientia in suscipiendo
Et iocunda p. cta tenendo

Fideles de
bent esse serui domi
nis suis & nunq. sibi inuolū
ta preteremittere. Sic Elazar
secutus abeac fideliter egit sibi
cōmissum a Dño q. iuit p. Re
becca iura ei. vt habetur ge
nesis. 11. 11. Jacob fideliter ser
uit laban pascendo fideliter
& sollicito gerges. Gene. 11. 11.
Ergo dicitur suum Joseph
se fideliter habuit quādo vxo
rum eius videntem tāgere re
casauit. vt habetur Genesis
11. 11. Noluit d. n. d. tangere
sunt dñm persequentē sibi eius
potuit eū occidere. i. Re. 11. 11.
Aunt ger saul licet indiscrete
tamē fideliter se hūit. q. noluit
vire post mortē ei. i. Reg.
11. hoc est vltimo. fideliter se
habuerūt viri iabs ad dñm
suū licet in illū honorifice sepe
licet. i. Reg. 11. 11. Vitas fide
lis fuit nōlens equitescere tū
dicitis q. dñm Joab eius capt
tuncus esset in exercitu quāt
tuncusq. esset a d. n. d. vt ei
q. resceret plures super hūit
eius. secun do Reg. 11. 11. 11.

Ca 49. de fidelitate hoī seruāda.

Joab fuit domino suo vald̄ fi
delis q̄n̄ capiēdo ciuitates vi
ctoriam non sibi sed d̄no pre
buit. 7. Regum. viij. Tres vici
robustissimi vtiliter defende
runt d̄num suum afferentes et
aquā de cisterna bethleem eū
magno periculo personarum.
Paralip. vi. 2. y. Regum. xvij.
Fidelitatem in ea se debēt
seruare amici tempore tribula
tionis 7. aliter eorum se iurare
Sic Jonathas iudicauit. da
uid iram patris 7. ipsam quā
cum potuit expensauit. i. Regū
xix. Dixit dauid ad filiū aby
melech amicū suum. Non te
mear 7. non paueas quicquā
qui quesierunt animā tuā q̄
rent et meam. i. Regum. xxij.
Cum fugeret dauid Absolon
dixit et ethay. Diuit d̄ns in
quocumq; loco fueris siue ipe
ta siue in morte ero tecum. ij.
Regum. xx. Rex israel dixit re
gi iuda amico suo. vbi ego ibi
7. tu. 7. sicut populus tuus sic
7. populus meus. ij. Paralip.
xxij. Fideles debent esse p̄
laci subditis. 7. eos more boni
pastoris 7. nō mercenarij fide
liter defendere. Ideo fideliter e
git tota da pontifex cum toas

filio toiam. vt habetur. itij. ro
gum. vi. Licet ipse male reco
gnouit postea. ij. Paralip. xvij.
Quia summus pontifex fe
deliter laborauit vt custodiret
depositū vtriarum 7. pauper
quādo simeon voluit templū
d̄ni sacre spoliari. ij. macha.
ij. Fideles debent esse ho
mines in consilijs 7. fideliter
dare consiliū indigentibus.
Sic ioseph fideliter se habuit
erga pharaonem in cōsilio qd̄
ei dedit per quod famem eua
sit. Gen. xliij. Dixit dauid de
derunt ei fidele consiliū q̄
ipse non exiret cum eis ad pre
lium vt non exiguas lucret
nam israel. ij. Regū. xv. Di
seretum et fidele consiliū de
derunt paulo qui dan de asia
ne sederet in theatro. Actus
xix. Fidelitas seruanda est
i promissis. vt homo ex pacto
id quod liber promittit obser
uet fideliter. sicut raab fide
liter se habuit cū exploratorib;
quos saluare promissit. Josue
ij. Josue etiam fideliter se ha
buit erga eam saluando eam
sicut exploratores promiserāt.
Josue. vi. Quamuis gabaoni
te fecisset Josue et populus

Ca. 50. De filijs erudiēdis . 44.

eius. tamen Josue et populus ei
iuramenta et pacta facta cum
eis fideliter seruauerunt con-
tra hostes eos fideliter deser-
uendo. Josue. ty.

Capitulū. 50.

De filijs erudiendis

Filijs instruendi sunt a patre
et a matre

Cū reuerentia deū timere
Summa decētia mala ca-
uere.

Cum complacētia mores
habere

Filijs instru

endi sunt et erudiendi
di. Primo. et ante omnia dili-
gendo deam et reuerendo quod si
non faciunt peccāt mala mor-
te. Nam quia filius mulieris
israhelite de viro egyptio fue-
rat male instructus. sicut plu-
res tales spurij proprie bācl
hardini mali sunt qui non be-
ne a parentibus instruuntur
primus blasphemauit deum
qui postea fuit a populo de p-
cepto domini lapidatus. Le-
uiti. xxiij. Precepit dñs filijs
israhel ut docerent filios suos
magnaui q̄ fecerat eis ut euz

magis honorarent. ut habetur
Deuter. p. Solicitus erat iob
de filijs suis ne forte deū of-
fenderent. Ideo pro eis quoti-
die sacrificium offerebat omi-
bus parentibus in exemplum
Job. p. Mater septem fratrum
mirabiliter instruebat eos in
his que dei erant. ij. Macha.
xij. Filijs instruendi corrigē-
di et increpandi sunt de vicijs
que committant. Sic Jacob
increpabat ioseph filium suū
reuelantē fontē de superbia
et ambitione per quam videba-
tur patri et matri et fratribus do-
minari. Ge. xxxij. Arguebat
iacob filios suos de negligē-
tia dicens. Quare negligitis
Gen. xliij. Quia helij male cor-
ripuit filios suos ipsi et ipse gra-
uiter sunt puniti. i. Regū. iij.
Contumax filius et superbus
qui propter patris monita nō
dimisit peccata percipitur a do-
mino lapidari. Deutero. xxi.
Adonias quia non fuit cor-
reptus a patre volēs superbe re-
gnare fuit a fratre occisus. ij.
Regū. ij. Filijs erudiendi
sunt et docendi bonos mores
et operari virtutes. Sicut da-
uid appropinquans ad mortē

Capitulum .xl.

Iustitiam scilicet suam Salomon de regimine bono. q. regnare debebat. i. Par. xxxij. Et. ij. Reg. ij. In tempore debet patre iustitiam filius bene agere. Nā et hobias docuit filium ab infantia. Thob. i. Et postea in iuventute. Thob. iij. postea in morte. ut habet Tho. vlt. Patres multū dicit istere filias qm̄ matrimonio traduntur ut bene in oibus se habeant. Sicut patres zare monuerunt eam honorare focum diligere maritū. gubernare domū. et regere familiā. et seipsam irreprehensibile exhibere. Thob. xvij. Qui parentes suscipere cuperent iusti et erudierunt eā ipsa noluit ad aliter cōsentire. Dan. xij. Athathias iustitiam filios suos dans eis vniq. ex fratribus in ducem. et alium in consiliatorem oibus nobilibus in exemplū. i. Mich. ij.

Capitulum .xl.

De fortitudine bona
Fortes et strenue debet esse
se vti potentes ad succurrendum.
Pure viventes ad afferendum.

Sinceras agentes ad con-
fringendum

Bella regētes ad accendendū

Preuidentes ad inuadendū

Se munientes ad resistendum

Et patientes ad sustinendū

Quod illis fuit
fortitudo abrahe q̄
audiens esse captū
Loth assumptis cecēris ve-
naculis succurrit ei. et debel-
lauit quatuor reges et libera-
uit Loth. et reduxit eū cum co-
ta sua substantia et populū so-
domorum. Gen. xij. Saul forti-
ter et viriliter succurrit vi-
tis Jabes. galaad obsessis Ana-
as. et liberauit eos. ut habetur
i. Reg. vi. Jotada strenue eri-
puit regem de manu athalie
succurrens totis paruis eiecit
per eū a regno et ipm̄ in reges
regni perdit coronauit. ut ha-
betur. iij. Reg. vi. et. ij. Para-
xv. Force strenuū et au-
dace reddidit homines puritas
conscientie et ad dicendū et a-
gendū secure. Sic Jacob et
mens iurgū dixit ad laban
Quā ob culpam. Gen. xxxv.
Propter veritatem iacob eū se

iure emarcuit lactas cū āge
 lo dixit angelus ei. Si cōtra
 deū fortis fuisti p̄tomagis cō
 tra hoīes p̄ualeas. Gen. p̄p̄i.
 Moyses purus & innocēs au
 dacter & constantē stetit corā
 pharaone arguēs eū. Exodi. v
 & sequētib⁹. Judith quia purā
 & bonā intencōem habebat cō
 tra holofrenē magnā strenui
 tate fecit. Iudic. vii. & viii.
 Fortes sunt beliatores in pre
 lijs & vialiter & strenuē bel
 lantes & maxime iustū bellū.
 Sic phinices cū duodeci mil
 libus pugnatorū madiantas
 & p̄ter homines & mulieres q̄
 occisi sunt. p̄p̄i. milia virgī
 nū dixit in predaz. nec aliq̄s
 defuit est mortuus Numeri
 p̄p̄i. Caleph dixit q̄ ita fort
 erat ad bellādū in. lxxv. āno
 sicut fuerat in. xx. q̄n fuerat ex
 plorator. Josue. viii. Gedeon
 fortissimus in trecentis viris
 maximū populū vialiter supe
 ravit. Dixerat em̄ ei angelus.
 Dñs recūditōz fortissime. Ju
 di. vi. Et post hoc in illa forti
 tudine liberauit israel. Iudicū
 viii. Vn⁹ formidolosus disti
 pat totū exercitū. Jō dixit ge
 deon. Qui formidolosus est re

uertatur. Iudic. viii. Sampson
 multa fortia superat⁹ est con
 tra philisteos. Iudic. xvi. & xvii.
 Daud fortiter superauit leones
 & vsūm in heremo & goliath.
 i. Regū. xvii. Fortiter licet de
 sperate sunt preliati. vii. pueri
 ex parte dauid. & duodecim ex
 parte ysboseth. i. Regū. i. Vi
 rititer percussit Jēhu duos regi
 ges & fratres Ozie & prophet
 tas & baal. iiii. Regum nono
 . Fortem reddunt exercitus
 confortationes principum et
 ducum exercitus Jēo caleph
 et Josue vialiter confortauerūt
 populū dicentes. Ascenda
 mus & possideam⁹ terrā. Num
 me. viii. Moyses dixit ad Josue
 Confortare deſto robustus tu
 introduces populū. Deute.
 xxvii. Pergens Josue ad bel
 lum contra plures reges erat
 in fronte exercitus confortās
 alios sequētes regū us & prin
 cipib⁹ in exemplū. Josue. viii.
 Captis quinque regib⁹ dixit.
 Josue principib⁹ ponite pedes
 sup colla regū & nolite timere
 Josue. x. Aroth p̄nceps cōfor
 tavit pplū dice. Sequi me
 tradidit Dñs inimicos nros
 in manibus nostris. Iudic. iiii.

Capitulum. 52.

Judas machabeus hortabatur milites suos dicens. Ego, fortes in bello. i. Macha. iij. 2. ij. Macha. viij. v. 2. vi. Fortis 2 audax debet esse vite bellator ad preveniendū. Nā sicut Tullium. Melius est prevenire, quā preveniri. Magnū enim habet a natagium qui potest dare primos ictus. Sic superavit David cum uno milite, ad castra saul 2 abstulit sceptrū 2 cyphū 2 hastam eius. i. Regum. p. vi. Jonathas cum solo acutigerō invenit in philisteos 2 per eum filij israhel victoriā habuerūt, ut habetur. i. Regū. p. iij. Tres milites David intraverūt in castra philistinorū 2 diriserūt eos. ij. Re. p. viij. Judas machabeus viriliter transiit Jordanem 2 invenit in hostes suos. i. Macha. v. Eleazar audacter treuit in elephantes 2 occidit licet ipse sit postea mortuus. i. Macha. vi. Machabeus 2 socij in ore leonum irruentes in hostes occiderunt multitudinem inimicorū. ij. macha. vi.

Fortis est nihilominus et strenuus qui strenue 2 valenter resistit. licet aliquā pueniatur. Ideo filij israhel armati

et recesserunt de terra egypti ut se ab insequentibus tuerentur. Ego. p. iij. filij israhel vna manu edificabant, 2 alia tenebant gladiū ut resisterent inimicis. Neemie. iij. Audientes filij israhel potentia holosevnis viriliter paraverūt se ad resistendum ei. Judith. iij. Magnā fortitudinem habuit machabaeus ad resistendū hostibus turdeorū. i. Macha. ij. Fortitudo perfectissima est tollerātia aduersarioꝝ. Unde dicit philosophus huius. ij. Bethoor. Fortitudo est considerata periculorū susceptio 2 laborū perperessio tali fortitudine apud deū tollerantur fomacē pueri dicentes regi. Deus potest nos crepare de camino igitur. Dm. iij. Stephanus plenus gratia 2 fortitudine viriliter sustinuit lapides. 2 sic de alijs martyribus. Actuum. viij.

Capitulū. 52.

De fortitudine mulierum
Fortes sūt aliquā mulieres
Ad viroz sicut creationem
Aduersoriam tollerandem
Ad amorum demonstratōnem.

De fortitudine mulierum .46.

Fortes in-
uente sunt mulieres
ad saluandum viros in sacra
scripturar aliqñ se piculis ex
ponetes. Nā Delbora sic sua
fortitudine populuz liberauit
cū iudicaret israhel q̄ barach
noluit exercitū ducere ip̄a cō
sistente nisi ipsa iret cū eo. Ju
dicum. iij. **V**aliter saluauit
Abigail virū suum a morte z
dissipatione. i. Regū. xxx. Na
guo periculo exposuit hester se
vt populū liberaret a lata sen
tencia. Ester. vi. Judith fuit
in magnis periculis vt holo
fernem occideret z populuz li
beraret. Judith. xij. Fortes
etiā inuente sunt mulieres ad
sustinendū aduersa. Ideo di
xit Boos ad ruth que erat vi
dua de sua terra egressa. Scit
omnis populus mulierem es
se virtutis. Ruth. ij. Erane ī
prophetiā sustinuit zara filia ra
guelis ab ancilla. nec ei respō
dens. Thobie. ij. Mulier ma
ter filiorum septem valde fuit
fortiter tormentata sustinēdo
duplicita in filiis z etiā in se
ipsa. ij. Macha. viij. In passione
sūy Maria fuit fortissima. qz

stans iuxta crucem gladius
passionis eius ipsius animam p/
transiit s̄ in vaticiniū syme
onis. vt habetur Luc. ij. Johā.
xij. De statione iuxta crucem

Fortem facit mulierē z au
dacem amor. in s̄ā mans. ita vt
caesacta igne amoris nec pa
ueat quid occurrat. Vnde in
uente sunt mulieres que ardo
re filiorū succense scombis q̄
fidos rapuerūt occurrisse legit
tur. Sic magna fuit magna
lene fortitudo z audacia que a
more creuit saccesa in passione
affuit. iudeos armatos z cru
delissimos non expavit. toti
ens ad sepulcrū veniens val
satum custodibusqz recedenti
bus discipulis non recedebat
audacter etiā dicebat. Sñe si
tu uisulisti euz dicitō mhi.
vbi posuisti eum. vt habetur
Johannis. xx.

Capitulū .53.

De fortitudine mala
Fortes sunt femines mali
ad offendendā innocentia.
Inferendam violentiam
Postponendā reuerentiā

Fortes sūt

Capitulum de fortitudine mala

mali ad nocendum innocen-
tibus et eis antequam nocerent
se multis periculis exponentes
qui postea sine pessimo sermone
uadent. sic fortis fuit caym quoniam in-
surcepit in fratrem innocente et
occidit eum. Et ipse postea simili-
ter est occisus. Gen. iiij. Aby-
malech multum laborauit occi-
dendo. lxx. fratres suos inno-
centes. Iu. iij. Multis periculis et la-
boribus exposuit se saul persequen-
do dauid. sed nequitiam suam anti-
mi non profecit ut dicitur. Regum
i. Similiter saul multos
labores assumpsit et periculis
se exposuit et male seruauit. i.
Regum. xv. Plures
per quadraginta iudei uouerunt
se non comedere donec occide-
rent paulum innocentem. Actuum
xiii. Fortes sunt mali ad
mouendas guerras et bella se
multis periculis exponentes.
Mali multum laborauerunt illi qui
tunc reges qui post magnam stru-
gem hominum debellauerunt reges
sodomorum. et loth in captiuitate
tem ducebant. Genes. xiiii.
Terras multas perambulauerunt
et destruxerunt holofernes mul-
ta bella parauerunt et mouerunt
tunc una mulier decayerunt eius

antequam compleret desiderium suum.
Iudith per totum. De hac
materia requiritur plura ca. plij.

Fortes sunt mali homines
uolendo se contra Deum erigere
opera diuina minare. Ido, Je-
roboam multum laborauit ut pos-
set populum a domo dauid et a
cultura dei deuotare. iij. Regum
xii. Antiochus multum labores
sustinuit ut cultum dei desereret
et in iudea. et eandem depauper-
peratus et confusus in terra
aliena miserabiliter est defun-
ctus. i. Mach. iij. Non solum
pudenciores sed et ferociores
sunt filij huius seculi filij
etis. Luce. xvi. Mali alij. Dou-
mencibus discipulis iudas
traianus perditionem christi solici-
te uigilabat. Mat. xxvi. Prin-
cipes sacerdotum multa solici-
tudine fatigati sunt ut nomen
christi possent extinguere. naz-
custodes sepulchri corrumperunt
pecunia. Mat. xvi. Et discipu-
los eius increpauerunt. et pre-
ceperunt ne in nomine iesu lo-
querentur. Actuum. iij.

Capitulum .54.

De gratijs agendis Deo
Grates sunt reddende de

pro beneficiorum receptōne
gratifica

Peculorum euasione iustificata
Iuniorum electione ma/
gnifica.

Pro filiorum adeptōne ce/
lifica.

Pro infirmorum sanatio/
ne deifica

Pro celorum assumptione
pacifica

Grates sūt

agende et reddende
de generaliter p mul/
titudine beneficiorum que a deo
recepimus. Ideo Jacob p^o mul/
ta beneficia que a deo abun/
danter receperat dicitur ple/
nis libertis et omnibus bonis
gratias agebat dño vicis. Do/
mine, memor sum omn. et. Ge/
ne. xxxij. Audis etiam multi/
ta beneficia sibi pmissa gratias
as humiliter egit. ij. Re. xxij.
Daniel de multis bñficijs q̄
a deo acceperat benedixit so/
minū dī. Et nōm dñi bñdix/
itū. Dan. ij. Paul^o ap^o s gratias
agebat p bñficijs sibi a
deo collatis di. Gr̄as ago deo
meo. i. Cor. i. Itē gr̄as agebat
p bñficijs fratrib^o collatis et

oēs hoīes ad agēdas gr̄as in/
ducbarat. Semp gaudere se
ne intermissioe orare. i oib^o gra/
tias agite Ephesi. v. et. i. The/
sa. v. Grate reddēde sūt de/
singulariter p liberatōe et euas/
sione peculorū et tribulationū. et
voluit dñs ut tribulatō istorū
filiorū isrl^o de seruitute pharaōis
nō p^o recederet ab eorū mēoria
di. Et q̄st signū ī manu tua
Exo. xij. Postq̄ filij isrl^o l. be/
rati sūt trāsito mari rubro de/
perit. Cātem? Sñō glose. Exo.
xv. Tres pueri bñ dicebāt deū
dignis iēdō liberati. Dan. ij.
Scripturē uidet et p^ole auiso/
bolo de magnis picul^o liberati
ij. Mach. i. Grate reddēde
sūt deo p triumphos et victorias
iuniorū q̄ dīna bōitate obtē/
nerūt. Jo p^o mirabile victoriā
auhabitā a filijs isrl^o obtulerūt
dño dona. ij. p^o p^o. Sēte
p^o victoriā d sizarā barath et
dellora dño gr̄as ceant. Ju/
di. ij. Et ita victoriā et mūdā/
to tēplo p iudā machabēū bñ/
dixat i celū. i. Mach. ij. Vi/
cto et dellato thimotheo filie
p iudā i iuniorū et p^o sēssōib^o bñ/
dicebāt. ij. mach. p. Sic referē/
de sūt deo p ixtiatōne sine re/
h ij

Ca. 4. de gratijs agendis deo

demptione filioꝝ bonoꝝ. Sic
laudauit dñm Anna pro gra
tia qua accepit ad libito fertilita
tis obprobrio. t. Reg. ij. Pro sa
lomoẽ dñ. Benedictus dñs qui
Dedit dauid filium sapientis
simũ. iij. Regũ. v. Post conce
ptionẽ filij dei in se beata m. r.
tia uirgo laudauit dñm dicẽs
Magnificat anima mea do
minũ. z exultauit spũs me. zc.
Luc. i. Nito iohanne zachari
as laudauit dñm dicẽs. Be
nedictus dominus deus is
rael. zc. Luc. i. Gratias de
bet homo agere pro sanitate a
deo recepta. vel in se vel i alio.
Nã cũ thobias recuperasset
visum ipse z uxor eius et nati
glorificabant deũ. Thobie. vi.
Turbe uidentes paralyticum
curatum a dño glorificabant
dñm qui dedit talem potesta
tem zc. Mat. ix. Marc. ij. Pro
uitã z salutem adolescẽti tra
ditam accepit omnes timoꝝ z
glorificabant deum Luc. viij.
Quis de decem leprosis cu
ratus reuersus est cur magna
uocẽ magnificans dñm. Lu
ce. xviij. Claudus sanatus a Pe
tro suscepit z ambulans z ex
liens laudans deũ. Actũ. iij

Grattias referre debent ho
mines deo pro uictualibus q̄
dñs concessit ets ad sustinen
dã uitam corporalem. Sicut re
ligiosi faciunt exemplũ cristi et
oim apostoloꝝ. Unde Crisosto.
Grattia uactio ad plus dan
dus est imitatio. Et Gregori.
Nõ est dignus dandis q̄ nõ
agit deo grates de datis. De
bemus autẽ deũ laudare ante
assumptioẽs cibi qui parat no
bis escas. z omni carni apertẽs
manũ suam. z implens omne
animã benedictõẽ. Sic fiet
cristi añ multiplicatoẽs panẽ
qñ uoluit turba pascere in de
seto. qui suscepit in celũ gra
tias agens. Mat. viij. Post
cenã etiã laudare debem⁹ de
um et gratias referre q̄ nos sa
tiant z pauit. Exemplo cristi
z apostoloꝝ q̄ post cenã dixe
runt ymnũ anteq̄ exirent in
montem. Mat. xxvi. In prepara
tione spiritalis z angelici
cibi. scz eucharistie z in ei⁹ cõ
secratione z cõmunionẽ agen
de sunt deo magne gratie. Ex
emplo cristi qui accepit panẽ
instans et uenerabiles man⁹
suas z grattias agens benedix
it. Mat. xxvi.

Ca. 55. de gratitudine hoīser .48.

Capitulum 55.

De gratitudine seruanda
hominī

Gratus debet esse homo li-
berantibus operose

Dona dantibus generose

Declarantibus seriose

Amicantibus gratiose

Laborantibus uirtuose

Gratus dē

bet esse homo et q̄ eius
De aliquo piculo liberauit. uel
in aliqua tribulatiōe tuuit. sic
gratus fuit abrae rex sodomo-
rū qui liberauit eūz et populū
suū de preda quatuor regū of-
ferens et oīa spolia. sed ille libe-
ralis nihil uoluit recipere. Ge-
ne. xiiij. Q̄ moyses liberauit
filios Jetro sacerdotis fute et
gratus. Exo. ij. Bene remūe-
rauit Josue raab que liberauerat
exploratores ab hostibus.
Josue. vi. Cū gedeon liberaffet
populū. grates populū dixit
Dnare tu nobis. Judicij. viij.
Thobias gratus fuit raphaeli q̄
liberauerat eū a cecitate yporē
a demontioz filiū a deuotiōe
one piscis offerēs et multa. qz
hoīem credebat eū esse. Thob.

viij. Naamā liberatus a sepra
multa dona obtulit helisco. li.
cet ipse remuneret. itij. Reg. v.
Gratus debet esse hō laborā-
ti et fatigato i eius seruicio et
retribuendo ut decet. Jō abra-
am oblata a rege sodomoz. licz
p se tanq̄ liberalis respiciat.
uoluit tñ ut socij partem pre-
de haberēt. q̄ secū p eo fatiga-
ti fuerāt. Gen. xiiij. Dixit. las-
ban ad iacob. Nā qz frater me-
us es seruitus mihi gratis. Ge-
ne. xxxij. Regratiat' est dauid
seruis et uiris iabes q̄ laborā-
uerāt ad sepeliēdum saul dī.
Bñdicti uos a Dño q̄ fecistis
misericordiā hāc cū Dño x̄ro
saul et sepelissetis eū. ij. Regū. ij.
Helyas ascensurus in paradē
suum remunerauit heliseū qui
seruierat ei. itij. Reg. ij. Gra-
tus debet hō esse illis a quibz
recepit donauel bona. cui sem-
per obligat' est si nō retribuit
Jō laban uidēs tocalia q̄ seru-
abrae dederat rebecca so. orz sire
dixit ei. Ingredere bñdiete do-
mine cur foris stas. et prepara-
uit ei conuitium. Gen. xxxij.
Quia regina saba multa de-
derat salomon. retribuit ei sa-
lomon sicut gratus. ij. Re. p.

Capitulū .56.

De his propter beneficia, rece-
pta a vidua eius filiū a mor-
te suscitauit. iij. Regum. xvij.
Eliseus hñ conuēruit mu-
lierē suauitē apud quā trāsi-
re et habitare consueuerat im-
petrans ei filiū et suscitās. iij.
Regū. iij. Plene recognosce-
bat paulus collata hñificia di-
cens. Sicut angelum dei re-
cepistis me. Gala. iij. Gra-
ti debent esse homines mul-
tū instructorib⁹ et doctoribus
Quod ut cōmentator ait. Patri-
bus et doctorib⁹ non possum⁹
reddere equalēs nec possum⁹
esse nimis grati. Sic pharao
multū fuit gratus ioseph qui
eū visionē et interpretatōez do-
cuit. et in lagenis consuluit.
quē pharao magnifice subli-
uit. Gen. xli. Nabuchodonoz-
sor et balchasar bene retribuit
danieli pro eunditōne eoz et in-
terpretatione visionū et somni-
orū. Dan. ij. et v. Gratus de-
bet esse hmo amicis et heredi-
bus eoz. Jō qz cynens amicus
fuerat et bene se habuerat de fi-
liis israel pepceerat et saul.
i. Regum. xv. Dixit dauid ad
abimelech cuius pater fuerat
mortuus. pro eo mane in eoz

qui quiescis animā tuā que-
ret meā. i. Regū. xxij. Retribu-
it dauid gratia misibosech pro
gratia et amicitia patris. vt dicit
ij. Regum. ix.

Capitulū .56.

De gula et ebrietate

Gula viciū solet inducere
temptationes

Veneris adducere possunt
ones

Mentis inducere peccatōes

Iuris deducere subuersiōes

Cordis pducere duritiōes

Necis deducere occasiōes

Quale viciū
In temptatōe obauece
primū locū. Naz qz comedere
et bibere sunt de necessitate na-
ture. Siabolus ibi laqueū tem-
ptationis abscondit vbi ne-
cessitate esse ostendit. Et eū
primū de vicio gula primū ho-
mine in paradiso temptante
imo et vicit. Gen. ij. Prima tem-
ptatio filioz israel fuit de po-
tu. secunda de cibo. Exod. xvij.
et xvij. Volens Siabolus sal-
uatorē experiri. prius ipum de
gula q̄ de alio vicio tempta-
uit vel temptare presumpsi.

Mitthet. iiij. Gule victus
 incendit et luxuria nuceit. Jo
 venter et genitalia sunt propi
 qua. Ideo venter nemo estuas
 De fac. li spumac in libidinez
 Hic est q loth qui in sodomis
 bonus fuit. inebriatus cu pro
 pijs filiabus peccavit et du
 plice incestu comisit. Ben. p. p.
 In cuius figura dictum est.
 Spus immundus. i. luxuria
 habitat in sepulcris. i. in hois
 bus gulosis. Juxta illius psal.
 Sepulcreu patens est guttur
 eoz. Et demones petierunt in
 porcos inecare. i. temptatione
 luxurie in gulosos. Luc. viij.
 Mir. v. Gule victu hoim
 infatuat et dementat. it. ut se
 ipm et quicquid facere debeat
 non cognoscat. Nam hoc qui
 erat vir perfectus. inebriatus
 sic dementatus est ut postpo
 sita omi. peccadia demudat
 taceret. Gen. ix. Satis stult?
 et dementis factus est esau. qui
 propter lentis edulium vendi
 dit. pat. in genita fratru suo. ut
 habetur Genes. p. xv. In que
 stione etiam sapientiam. in for
 etudine dicitur vultus. Dum
 pientialet omnibus qui bibunt
 illud. p. vultus. i. iudicio de sa

ptente in stultis. iiij. Esdr. iiij.
 In Isaya dicitur. Absorpet sut
 a vino. scilicet propter ebrietat
 tem. ut dicitur Isay. p. xvij.

Gule viciu deordinat ho
 minem in omnibus. scilicet i
 lictis. in verbis seu actibus.
 et in omnibus operibus malis.
 Ideo sedit populus manduca
 re et bibere. et surreperunt lorde
 re. Ego. p. xvij. In epulis homi
 nes fiunt loquaces et inor
 dinate audaces. Ideo sic he
 nite iter epulas et pocula ma
 ledicebant Abimelech. Judit
 cum. ix. De inordinato popu
 lo dicitur. Comederunt et sa
 turati et impinguati sunt et p
 uocauerunt te. scilicet propter
 inordinationes suas. Neem.
 ix. De inordinatione guloso
 rum dicitur. Vocavit deus
 ad fletum et ad plangentium. Et
 ecce gaudium et leticia. occi
 dere vitulos. iugulare asinos
 bibere vinum et comedere car
 nes. Comedamus et bibemus
 etiam enim moriemur. Isaya vi
 cesimo secundo. Propter inor
 dinationes factorum suorum
 Job in conuersationibus et in
 epulis offerebat quotidie sacrificia
 Job holocausta. Job. i. ca.

Capitulum. 57.

Propter inordinata verba t e-
pulis dicta dices epulo cen-
tabatur in lingua. Luce. xvi
Gule viciū r si detestabi-
le est in omnibus hoibus. in cle-
ricis tñ r religiosis est magis
deestandū. Ideo dixit. Domi-
nus ad Aaron. Omñi et omne
quod inebriat nō bibetis tu r
fily tui qñ intrabitis taber-
naculus. Leuiti. x. Nume. vi.
Fily hely sacerdotis qui in ta-
bernaculo seruebant noscāt
accipere carnes coctas i sacri-
ficijs. sed etudas. vt lati? sac-
cupititati preparant. i. Reg. ij.
Religiosi r clerici qui habent
eteca diuina obsequia sedule de-
eruire attendāt ad discipulos
qui post cenā inerte r oculi eoz
erant grauati a somno. et non
possent cum dño vna hora in
oratione solimmodo vigilare.
Mat. xxvi. Gule viciū ml-
tociēs causa vel occasio ē mor-
tis. Nā in yrasapientis sentē-
tia. Per crapulā multi pierūt
Vnde philisteis epulancibus
r letancib? dominus cecidit sup-
per eos. Judi. xxi. Amon in cō-
uiuio temulentus fuit ab ab-
solone occisus. ij. Regum. viij.
Comedit Jonathas modicus

medis contra preceptum pa-
tris. et fuit condemnatus ad
mortem. sed populus ipsum li-
berauit. Regū. xij. Benadab
rex syrie temulentus per prin-
cipes prouinciarum pueros ad
mortem fugatus. ij. Regū. xx.
Fily Job descendibus r bibē-
tibus vinum dominus cecidit
super eos r expressit eos Job. i.
Propter ebrietatem Holofer-
nis Judith habuit oportunita-
tem ad eum occidendum. Ju-
dith. xij. Benasus Amon est
a conuiuio letus. et statim fu-
it cum duabus filiabus r cū
decem filijs occisus. Hester. xij.
Fecit Prothomeus conuiuium
symoni r cum eum duobus
fily interfecit. i. Machabeo.
vlti. In conuiuio natalis He-
rodis regis fuit innocens san-
ctus Johannes baptista pro-
pter veritatē miserrime decol-
latus. vt habetur. Marci. vi.
Matthæi. xij.

Capitulum. 57.

De conuiuio et occasio-
ne.

Conuiuia committuntur ab
inuidentiū iniquitate.

A defendentiū nobilitate.

De homicidio et occasiōe .No.

A superbiētū sublimitate.

A lasciuētū carnalitate

A decipientū ferocitate

Ex retinentium vix equi-

tate

Sed delinquentium penā
pensate

Homicidi-
um procedit aliqñ ex ī-
uidia. qz videt aliquis illū cui
invidet prosperari occidit euz
ne pseretur amplius. Sicut
Cayn motus inuidia fratrem
suū occidit. Gene. iij. Tanta
erat affectio saul ad occidēdū
dauid propter inuidiam quas
habebat ei qz ipm nō valens
occidere occidit abimelech. qz
confortauerat dauid. r occidit
similiter alios sacerdotes cum
mulieribus et pariuulis eorū/
dem. i. Regum. viij. Iudei occi-
derunt saluatorem solū moti ī
uidia. sciebat em Pilatus qz
solam propter inuidiam trade-
rent eū. Mat. xxvij. Homici-
diū fit aliqñ propter defen-
sionē suam vel alior. sic moy-
ses occidit egiptium calum-
niantē hebreuz. vt defenderet
fratrem suū. Eyo. ij. Aliqñ oc-
cidit homo aliqñ propter de-

fensionē patrie vel gentis sue
Sic dauid occidit golyam p-
pter defensionem populi sui et
rahel cui ille placuit inuisita-
bat. vt habetur. i. Regum. viij.
Occidit abner asahel psequē-
tem se ad occidendum. nec vo-
lentē a persecutōne desistere.
ij. Regum. ij. Homicidia as-
siqñ committuntur ppter super-
biam r ambitōem domini. sicut
aut abimelech occidit septem
aginta fratres suos. vt ipse so-
lus domini obtineret. Iud. i.
Zambri occidit Elam do-
minū suū tenulentium. vt re-
gnaret post eum. iij. Reg. viij.
Athalia tanta libidine exarsit
dominū di qz omne semē rei-
gūm interfecit. iij. Regū. vt.
Sallus cogitauit cōtra zach-
ariam dñm suū r interfecit
eum. vt regnaret post eum. iij.
Regū. v. Proluueus occidi-
fecit alexandru regem vt re-
gnum quod desiderauerat pos-
sederet. i. Machabe. vi. Ho-
micidia fiunt sepe propter lu-
prietiam. ppter quā causam et
in sacra scriptura qz in acti-
uū gestis multi regūtur oc-
cisi. Nam ppter luxuriā sichē
desforans dynam filiā iacob

Capitulum. 57.

ipse cū patre & populo ab ipsi
Syne fratribus est occisus Gen
xxxvii. Occasione uxoris Le
uite incredibile uxoris uxore
luxuria occisa est maxima mil
itudo. Judi. xv. Saad vt li
berius cū herabree vacaret li
berum fidelem militem occidi
fecit. ij. Regū. vi. Amon ppter
luxuriam quā exercuit in Cha
mar ab absolone in conuulso
est occisus. ij. Regū. viij. Ado
nias quia uxorem patris pe
tijt in uxorem. fuit salomonis
sua occisus. ij. Regū. ij.
Homicidia multa exercuit p
ditores & proditore. sicut Joab
missis nuncijs vt abuer redi
ret pacifice ad David cum loq
retur ei percussit in inguinem
& occidit eum. ij. Regū. ij. Itē
Joab tenens mentem amase sa
lutans eū & quat sedderans
eum osculari percussit eum la
tentē & proditore occidit. ij. re
gū. xx. Occidit triphon Jo
nathan & duos filios eius. cuz
recepisset pro liberatione eius
duos filios obsides. & triginta ta
lenta ageret a synione fratre
suo. i. Macha. viij. Ptolomeus
fecit conuulsum sumoni sacerdoti
& duobus filijs eius quasi vo

lens eos honorare. In quo con
uulso eos proditor. interfecit.
vt habetur. i. Macha. vlti.
Homicidium fit aliqui iustie. cuz
occiduntur hoies ex iusticia.
eoz exigentibus culpis. Nā
quia zebee & salmana occiderūt
fratrem gedonius iustie & rōnabi
liter sunt ab eo occisi. Qui ois
qui accepere gladium. gladio pe
ribit. Judi. viij. Matthei. xxvi.
Iuste fecit David occidi adole
scētē. qz saul dñm suū dixe
rat occidisse. ij. Regū. t. Quia
ioab occiderat duos viros p
ditose. qz abner & amasa ipm
iustissimus salomon mandas
uit occidi. ij. Re. ij. Duo senes
peccati qz susanna condemnata
uerūt in morte iusti fuerunt a
populo lapidati. Dan. viij. A
nania & saphira dño mentien
tes dei & petri sua sunt occisi
Actu. v. Homicidium valde
Deo displicet inter omnia vicia
ipsuz legitur grauitate puniuis
se. Nā homicidium cayn panis
uit acerbe. & tñ adhuc nō erat
phibitū lege scripta. Gen. iij
Vnde ostenderet dñs qz ipse
homicidium abhoreret. & homo
etā abhorere debet sub figur
re vclamine. carne cuz sangui

Ca. 58. de honore parentū .51.

ne prohibuit comedi. Leuit. ty.

Domitridia in antina dnt
reputari mortu? & occisus. Jd
dicebat rebecca tunc ne esau
occideret Jacob cur oraboz
vtrorq; filio vno die. scz vno
anima. alio in corpore Genes
ppvii. Tantum offenditur de
us innoxius sanguine effiu
dendo. q; voluit q; dauid q; sa
guitineu innoxiu effuderat q;
etiam occidit debet et q; ei sa
lomon templum edificaret et
non dauid quod & salomon
fecit. ty. Regum. vii. Q; ioas
fecit zachariam inuste occidit
grauiter fuit punitus a domi
no. q; diuina permissione e occi
sus. nec in sepulcro regio est
sepultus. ij. Paralipo. p. viii
Dñ dicit quidaz sanctissim?
doctor hortans & ammonens
quelibet honore dā vt penite
at dicens. O homitrida qd fe
cisti. si totū orbem tace cobur
sisses. celū destituisisses. pax
disimul spoliasses. deū nō inem
turbasses q; q; fudisti sangui
nē p; quo dñs noster iesus xps
sui sanguine roseū effudit. in
teremisti em hoīem quē deus
vniuersificauit. conuertere & age pen
itentia. & eris tibi gratia a deo.

Capitulū. 58.

De honore parentum

Donate debemus paren
tes eis loquendo cum car
rentia

Eis parendo cum obedien
tia

Curam gerendo in indige
ntia

Non efficeudo tristis rei
dentia

Fructum querendo ex cō
placencia

Penam timēdo de negligē
gentia

Honorare

Debet homo parentes
eis exhibendo reuerentia. scz
reuerenter loquēdo & reuerēter
assurgendo. Sic salomon ho
norauit Beesabee matrem su
am. quia tpe surrexit d; solio e
ius in occursum matris & po
suit eam super sedem suam. iij.
Regum secundo. Thobias iu
stus in ee alia que dedit filio
documentum fuit honore h
bes matri tūc Thobie. iij. Ex
pellens Iesus de templo ven
dentes et emētes dicit. Dicit
peum est. Dominus inas dom?

Capitulum. 59.

rationis est. vos aut fecistis
Nam speluncā latronū. Luc.
xix. r. Mat. xxi. Et nolite face
re domū patris mei domū ne
gotiationis. vos aut fecistis.
zc. Volens christus ostende
re q̄ patrem in miraculis et
in omniū honorabat dixit
post excusatiōez demonij. ego
honorifico patrem meū. Johā.
viii. Omnia opera que faciebat
iesus attribuebat patri. osten
dens quō pater debebat hono
rari. Johan. viij. Honorare
debet homo patrem r̄ matrem
in p̄ceptis. nisi p̄ r̄ in oībus
obsequēdo. quia nō obedientes
malas incurrent sententiam
Ideo filij hely qz non obedie
runt patri ut desisterēt a ma
lis diuinā suam grauissime
incurrerunt. i. Reg. ij. Jona
thas qz nō obediuit p̄cepto
patris. sed contra eius man
datū modicum mellis come
dit mortis suam incurrit. i. re
gū. xliij. Puer iesus ascēdens
in nazareth cū parentib⁹ erat
subditus illis. Luc. ij. Obe
dire debent filij parentib⁹ scī
ta eoz voluntate. Dato q̄ ver
bis nō exprimit Ideo Iesus
sciens q̄ de voluntate matris

erat q̄ vinū in nuptijs nō ha
beretur aquā in vinum muta
uit. Nam t̄m dixit mater. ut
num non habent. Johan. ij.
Honorare debemus parentes
De ipsis iuxta r̄ in morte ha
bendo curam. r̄ in necessitati
bus eis subueniendo. Jo. Da
uid in magna necessitate epi
stans curā de parentibus ha
buit r̄ ipsos regi moab dilige
ntius cōmendauit. i. Reg. xxiij.
Thobias senior dixit filio suo
Cū accepert deus animā me
am corpus meū sepeli curz ho
noribus. matrē tuaz habebis
in omnibus diebus vite tue
oībus filijs in exemplū. Tho
bie. iij. Pendens chustas in
cruce matrē suam dilecto di
scipulo cōmendauit. Ep̄ quo pa
ter quantā sollicitudinē de ipa
gerebat qui de ea in tali arti
culo cogitabat. ut habetur Jo
han. xix. Nota hic exempluz
quod dicit sanctus Augusti.
De quadam filia que inuertute
matrē in carcere p̄bēs ei sur
gulis diebus v̄era eius. pro
pter quā caritatē rex matrē v̄
culatā liberauit Hoc i de ciui
ta. dei Honorare debemus
parentes in nullo eos cōtristādo

Nec eos inoptum possimus
contristari sciendo. Nam licet
esau esset malus et fratrem suum
vellet occidere. non tamen volebat
hoc perpetrare vivente matre
vel patre nec contristaret eum.
sed patrem. sed dicebat. Veniet
dies luctus patris mei et iter
fictam eum. Gen. xxxij. Timens
Iuda contristationem patris ad
magna penam se obtulit. cum
dixit de beniamin. Si non re-
diero eum tibi reus ero in te
in omni tempore. Gene. xliij.
Dicens iacob quod iudas non pa-
tiebatur eum. tristari acqueunt
verbis eius. qui non acquiesce-
rat verbis ruben dicentis. di-
os filios occide si non reducas
eum tibi. ut habetur Genesis
xliij. Iuda cum supplicaret io-
seph quod remitteret beniamin ait
Non possunt redire ad patrem
meum absente puero. ne casti-
tatis patris mei existam testis
Gen. xliij. Honorare debe-
mus parentes propter sanctum
consequendum. Nam sicut alij
precepto deus non adiunxit pe-
nitentiam servantibus. et penam non
servantibus. nisi solum precepto
de honore parentum. unde ait. Ho-
norat patrem et matrem ut sis boni

genus super terram. et sequitur
Qui maledixerit patri vel ma-
tri. sit ille maledictus et morte
morietur. Ego. xx. et. xxi. Quia
Sem et yaphet patrem denuda-
tuz honoraverunt. Ideo eius be-
nedictionem acceperunt. Gen.
ix. Benedictio autem patris magne
reputatiois erat quando esau
et iacob pro ea taliter contem-
debant. Gen. xxxij. Quia
patrem non honoravit. sed detulit
sibi eius maledictionem incurrere
Gen. ix. Ad ruben dixit iacob
Non crescas. quia ascendisti
habeat patris tui. Gen. xliij.

Honorare debemus parentes
ut durum divinum iudicium fugi-
amus. et eius ultionem quam in pre-
senti parentes non honorantibus
preparavit. Precepit enim Domi-
nus per moysen. Si generit
quisquam filium contumacem
protervum. et lapidibus obruet
eum populus. Deute. xxi. Ab-
solum pessime persecutus est pa-
trem suum. Ideo fuit morte pesti-
ma interemptus. ij. Re. xvij.
Duo filij senachert occiderunt
eum sed neuter eorum regnavit
tunc. Regum. xvij.

Capitulum. 59

Capitulum. 59.

De humilitate;
Humiliare debemus in pe-
ccatione diuinorum
Famulatione dominorum
Gubernatione subditorum
In responsione iudiciorum
In religione electorum.
Eiuslatione prelatorum
Reputatione iudiciorum
Cum despectu laudato-
rum
De remissionem peccatorum
Christi sanctione exemplorum

Humiliare

Debemus deo in ora-
tione loquendo humiliter et se-
uere. Sic abraham deo hu-
militate loquebatur dicens. Loq-
re ad d. n. deum meum quoniam ciuis
et p. l. i. s. i. u. m. ego. Gen. xvij.
S. deon humiliter locutus est
angelis a deo iussu dicens. f. u.
milla mea infirma est in mu-
nasse. et ego mirum in d. n. o.
p. a. c. t. i. s. i. m. e. i. d. i. c. a. t. v. i. d. a. u. i. d.
coram deo humiliter se habuit.
quoniam ante eius arcem stans
falsitate. ij. Reg. vi. Quando
naeham uenit ad dauid ex par-
te dei dauid se humiliter ha-
buit ad eum. ij. Reg. vii. Disce
p. l. i. a. n. t. e. d. n. o. p. o. p. u. l. u. s. d. a. u. i. d.

humiliter se exultant dices
Ego sum qui peccavi. ij. Reg. vii.
Magnus humilitas fu-
it in magis. qui p. d. e. n. t. e. s. a. d. o.
r. a. r. e. r. e. t. i. n. e. p. r. e. s. e. p. i. o.
Mat. ij. Centurio humiliter
se deo d. i. d. n. e. n. o. n. s. u. n. t. d. i. g. n. i.
r. e. f. e. c. i. t. s. e. d. i. g. n. u. m. r. e. c. i. p. e. r. e. g. r. a.
t. i. a. p. e. g. r. o. t. a. n. t. e. s. e. r. u. o. q. u. a. m. a.
c. h. r. i. s. t. o. p. o. s. t. u. l. a. b. i. t. Mat. viij.
Mater filiorum zebedee precatur
ea pro filiis accessit humiliter
et adorant. Mat. xx. Humilis
liet debet homo d. n. i. s. t. e. m. p. o.
r. a. l. i. b. u. s. e. t. e. t. s. s. e. r. u. i. t. e. r. e. z. r. e. s. p. o.
d. e. r. e. I. d. e. o. d. i. x. i. t. a. n. g. e. l. u. s. a. d. a.
g. a. r. e. R. e. u. e. r. t. e. r. e. a. d. d. o. m. i. n. u. m. t. u. u. s.
z. h. u. m. i. l. i. t. a. t. e. d. o. m. i. n. e. t. a. e. G. e.
n. e. p. v. i. M. i. l. t. u. m. h. u. m. i. l. i. t. a. t. e. s. e.
d. a. u. i. d. c. o. n. t. r. a. s. a. u. l. d. n. i. m. s. u. u. z.
c. u. d. e. b. e. b. a. t. e. s. s. e. e. t. i. u. s. g. e. n. e. r. d. i.
c. a. u. s. Q. u. i. d. e. g. o. s. u. m. z. q. u. e. e. s. t.
d. o. m. u. s. m. e. a. u. t. s. u. a. m. g. e. n. e. r. r. e.
g. i. s. z. c. i. B. e. g. i. n. u. p. v. i. j. S. i. m. i.
l. i. t. e. r. e. t. u. s. s. a. u. l. p. e. r. s. e. q. u. e. b. a. t. u. r. e. u.
m. i. l. t. u. m. s. e. h. u. m. i. l. i. t. a. u. i. t. d. i. c. e. n. s.
C. u. e. p. e. r. s. e. q. u. e. r. e. t. i. s. p. u. l. i. c. e. u. i. u. z.
i. B. e. g. u. p. p. v. i. M. i. s. b. o. s. e. t. h. t. u. i. q.
a. c. c. u. s. a. t. u. s. r. e. g. i. a. s. e. r. u. o. i. n. i. u. s. t. e.
e. p. h. e. r. e. d. i. t. a. t. u. s. a. d. o. m. i. n. o. h. u. m. i.
l. i. t. e. r. l. o. q. u. e. b. a. t. u. r. ij. B. e. g. u. p. v. i.
z. p. t. o. H. u. m. i. l. e. s. d. e. b. e. n. t. e. s. s. e.
p. r. e. l. a. t. i. n. o. n. s. e. a. u. d. i. t. i. o. s. e. p. r. e. l. a.

tionibus inherendo vel iuge-
rendo. sed humiliter excusau-
do ac cum subditis humiliter
conuersando. Ideo humiliter se
quingues moyses excusauit
anteq̄ daretur. Ducatum populi
li accipere. Ad vltimum volē-
te domino accepit Exodi. iij.
Non debent prelati totum se
ibi velle superbe. s; alijs humi-
liter partem dare. Ideo moyses
licet ducatum a domino ha-
beret. tamen rogauit roaboe se
cum iret et populi ductor esset
Nunci. p. Nō debent nego-
cia de suo capite facere. sed hu-
militer requirere consiliū sub-
ditorum. Nam licet moyses
sic familiariter loqueretur cū
domino. tamen consiliū ye-
ro consulentis sibi. fideliter
nō despicit. Exo. xvij. Quā-
tum debeant homines prela-
tionem respicere patet in He-
deone. qui licet electus noluit
et tamen populo dominari. Ju-
dicum. vij. Non debent vul-
se prelati salutationes. hono-
rum infectorum et genuflexio-
nes. ante se sust. nate r adora-
ri vt deus. Nam. euz. petrus
adoraret a Cornelio ait. Sur-
ge q̄ ego homo sum. Similiter

fecit paulus et barnabas. Ac-
tuum. p. z. p̄ij. Humiliter
debet homines autē et respō-
dere. Quia iuxta sapiētis sen-
tentiam. Melius responsio p̄-
git iras. sermo durus suscitāt
furorem. Nam quia Jacob lo-
quens cum esau humiliter re-
spondebat. ideo cōpescuit iras
eius. Genesis tricesimo tertio
Dat de humiliter respōdit. da-
uid ad saul quando. Debuit fi-
eri gener ipsius. primo Reges
Decimooctauo. Si Roboam
humiliter respondisset neque
q̄ decem. partes populi. p̄ceder-
isset. tertio Regum duodeci-
mo. Princeps quinquagena-
rius certius non est consumi-
ptus ab igne. quia humiliter
loquebatur. iij. Regum primo.
Quia mulier ethiōpica respō-
dit humiliter verbis christi q̄
aspera videbantur. asserens se
carnalium de mictu. uenise dñi
capientem. sanitatem. integritā-
tē procurauit. Mateh. xv.
Querente dño a petro. et cum
plur alijs diligeret. respondit
humiliter dicens. Domine tu
scis quia amo te. nō dixit p̄-
alijs. sed humiliter amo te. Jo-
hannis vicesimo capitulo

Capitulum .59.

Humiles debent esse religi-
osi p̄ ceteris gentibus exent
p̄lo aliorū religiosorum et heres-
itacum nouit̄ veteris testa-
menti. scz helye et Johānis ba-
ptiste. Ideo debent religiosi de
se humiliter sentire et se viles
et humiles reputare. Sic Jo-
hānes dicebat. nō sū dignus
soluere corrigiam. et. Johan. t.
Item debent de se humiliter
loqui. Sic tohānes dicebat.
Ego vox clamantis in deser-
to. Johan. t. Debent et nō pon-
tifice. sed humiliter indat. q̄
qui mollibus indunt in do-
mibus regū sunt. In car? si-
gita tohānes erat indutus 3
pilis cameloz. Mat. ij. Vn-
Aug? in regula dicit. Non
sit notabilis habitus vester.
Sup̄ quō verbo dicit Hugo
de sancto victore. Non em̄ te-
nera vestis. sed m̄dicta men-
tis ornata facit clericū. Vn-
Gregor? Si cultus vestis
subilit̄ p̄ctm nō esse nequit.
q̄ sermo diuinas tam v̄gi-
lante expressisset. dicens. Q-
dices ille qui purpura fuit in-
datus apud inferos torquere-
tur. vt habetur Luce. xxi. De
helya humiliter qui erat accu-

ctus zona pellicea et cetera fumo
bos eius. ity. Regū. t. Item de-
bent humiliter et nō truce pasci
vt murmurent in deserto eius
filijs israhel dicentibus. Vel
nā mortui essemus in terra es-
gypti q̄ sedabanius super ob-
las carniū. sed sunt edentē vt
cui tenui cū togante. cuius et
bus erant focuste et mell silue-
stre. Mat. ij. Hec et̄ in ci-
uis figura angelus solum pa-
nem subcinericiū ministravit
ity. Regū. xij. Dnt et̄ victus
humiliter querere. nec ex sup-
bia vererundari medicare. cū
talita seruis dei a v̄dua sare-
ptana bucellā panis humili-
ter postulauit. ity. Regū. xvij.
Item debent humiliter habitare
re nō in altis domib? et excel-
sis palacis. s; in locis solita-
ris et desertis. Jō habitauit
iohannes in deserto. Luce. ij.

Humiliantes se dño humi-
liter exaltantur. iuxta salua-
toris sūas. Qui se exaltat hu-
miliabitur. et qui se humiliat
exaltabit In cuius figura saul
q̄ querebat asinas fuit a dño
super regnū israhel exaltatus.
i. Regū. ix. Veniens holisus
ad iordanē p̄tino. percussit aq̄s

nihil dicens et non est. Dicitur.
 quia superbe agebat. Secundo
 nomen helise inuocauit humili-
 liter, et sic exaltatus est. quia spi-
 ritu helise dupliciter habuit. pro-
 pheta fuit et mira facere incho-
 auit. ut habetur. iij. Reg. 17.
 Dispersi sunt filij israhel per
 holofernē humilitauerunt se. et
 fuerunt per victoriā exaltati. et
 tantū quod per triginta dies vix
 collecta sunt spolia assyriorum
 a populo israhel. Iudith. 13. Pe-
 tro dicente humiliter christo.
 Exi a me quia homo peccator sum
 ego. Ex hoc officio apostolatus
 sibi dās linguē comisit. Lu-
 ce. 9. Optima regula humili-
 tatis et exaltationis sue osten-
 dit saluator dicens. Cū imita-
 tus fueris ad iustitias recum-
 be in nouissimo. Luc. 14.
 Humiliari debet homo quantū
 cuius magnus. iuxta senten-
 tiā salomonis qui ait. Quan-
 to maior es humiliā te in omni-
 bus. Iohannes magnā humili-
 tate abominabatur figurā et
 signa superbie. i. i. d. 17. Da-
 uid licet magnus et in regem
 vinctus. tamen victualia fratribus
 humiliter deferebat. i. Reg. 17.
 Propheta magnis ieiuniis

et vtero vocatus propheta di-
 cebat. Nescio loqui. Ieremi. 1.
 Ioseph vti iustus et castus re-
 putans se indignus coniugio
 virginis voluit eā occulte di-
 mittere. Mat. 1. Iohannes cum
 per sanctitatem crederetur chris-
 tus dicebat. Non sum dignus
 soluere corrigiam. et. Iohan. 1.
 Humiles debent esse homi-
 nes quā aliqua bona faciūt ut
 non velint inde ventū vane glo-
 rie. vel ab hoibus collaudari.
 Nā christus publica sua in-
 racula prohibebat dici. dicens
 ut etiā patet in leproso man-
 dato. Mat. 11. Et de duobus
 cecis liberatis. Mat. 10. Et de
 sudario et muto sanato. Mar. 16.
 Et similiter de transfiguratione.
 Matthei. 17. Ad fugiē-
 dam iactantiā et vanā gloriā
 de bonis que nos agimus et
 ad habendā humilitatē mul-
 tū valet exemplū de humili-
 phariseo. et de superbo publi-
 cano. Lu. 18. Petrus loquens
 humiliter de claudo sanato se
 sibi attribuere noluit. Act. 13.
 Humilitas hominis meretur
 indulgentiā peccatorum. non solū
 autē bonis. sed etiā malis. Epē-
 plum. Nā achab nequissimus

Capitulū .59.

audiens sibi penā debitā pro peccatis humiliatus est et de us ei penā temperauit. **ij.** Regū. **xxi.** Roboam et principes eius humiliati sunt. et dominus mutauit sententiam per prophetas suū. **ij.** Paralip. **xxij.** Ezechias humiliatus est. et dicitur non uenit ira dei in diebus suis. **ij.** Paralip. **xxxij.** Nabuchodonosor humiliatus recognouit statum suū. et reductus est ad statū pristinum. **San.** **iiij.** Quia uiri uirtute humiliati sunt non est eorum ciuitas subuersa. **Jone.** **iiij.** Magdarena quia ad pedes christi humiliter accessit. peccatorum uentem humiliter impetrauit. **Luce.** **xiij.** D. uilitatis exemplū de christo dicitur suscipere in triplici suo statu. scilicet necessitatis uite et mortis. In uirtute fuit humilis. quia conceptus uoluit in ciuitate parua scilicet nazareth. unde dixit nathanach. A nazareth poterit aliquid boni esse. **Jone.** **i.** Item quia de humili matre **Luce.** **i.** Respexit humilitates in humili loco collocando eum in precepto. **Luce.** **ij.** De humilitate autem christi quod humiliter uixit. humiliter docuit. nunc quia

to. quia de hoc plena sunt omnia euangelia. De morte autem christi notandum est quod fuit humilis. Caruit enim sepe quod superbi querunt. scilicet terrena affluentia. mundana sapientia. popularis et fama. inimicorum victoria. numerofitate inimicorum contra fuit christus uestibus spoliatus in carnem uulneratus. in spiritus reputatus. corporaliter uictus. a discipulis derelictus ab his qui amici esse debuissent acriter afflicto et crucifixus. Hec omnia patet **Mat.** **xxvij.** **Luce.** **xxij.** et **Johan.** **xix.** Quomodo deus omnipotens suam deitatem abscondit sub humanitate patet ex hoc prout pulchre effert deducit in quodam sermone de christi transfiguratione. ubi ait sum deus et homines dicit. **2c.** Si non erat deus gabriel que deum uocant. Si non erat homo maria que in ventre gesta bat. Si non erat deus elizabeth que salutabat. Si non erat homo in precepto que inacebat. si non erat deus angeli que glorificabant. si non erat homo maria quem lactabat. si non erat deus magister quem adorabant. si non erat homo ioseph quem circumdebant. si non

erat de colūba que prestabat
 si nō erat hō iohānes que ba-
 ptisabat. si nō erat de quis re-
 lavabat peccā. si nō erat hō in
 deserto quis esuribat. si non
 erat de mare exiit cum obed-
 ebāt. si nō erat hō in uani q̄s
 dormiebat. si nō erat de mor-
 tuos q̄s suscitabat. si nō erat
 hō cibos q̄s sumebat. Si non
 erat de latroni regnū q̄s da-
 bat. si nō erat hō in cruce quis
 pendebat. si nō erat de solū-
 cem p̄pter que tenebat. si non
 erat hō in sepulcro q̄s iacebat
 si nō erat d̄s die tertia quis re-
 surgebat. si nō erat hō thomas
 que palpabat. si nō erat deus
 in celū quō ascēdebat. P̄ter ce-
 go q̄ p̄ps fuit de r hō ex sub-
 stātia p̄ris an̄ seculi nat̄. oīa
 implet. oīa continens. Cālis
 p̄ oīa pater in substātia. ex ip̄o
 z cū ip̄o sempitern̄. Nā in se
 suscepit hūanā naturā crea-
 tor ac d̄ns oīm creaturarum.
 z suā gloriosissimā deitātē ve-
 lauit ac hūanauit. sua humi-
 litate nobis ī exemplū ut ita
 faciamus ut eū eo eternāter
 gaudere valeamus.

Capitulū. 60.

De iactantia z gloriatiōe.
 Iactatores consueuerūt ali-
 os desp̄cere detrahendo
 Nō p̄ se p̄ficere extollēdo.
 Sic deū abhorere obloquē-
 do
 In factis despicere abdicen-
 do.

Iactatores
 alioz facta z personas
 desp̄ciūt z sc̄ipos extollūt. sic
 Baal dicebat. Quis est Aby-
 melech. z que est sichein ut ser-
 uamus ei. utinā daret aliq̄s
 populū istū sub manu mea. q̄
 si diceret. Ego magna faceres
 iudicari. Sanctōia uerba d̄i
 pit in p̄saces ex p̄te regis assy-
 rior̄ desp̄ciēs regē turca. et re-
 gē egypti z extollens d̄m̄ su-
 um z sc̄ipm̄. Regum. v̄tin̄.
 Contra iactātes se z ceteros
 desp̄ciētes ponit p̄ps pabolā
 de publicano hūti. z de phar-
 iseo sup̄bo exaltāte se. z dep̄i-
 mēte alios d̄i. Dñe nō sum s̄
 cut ceteri hoīm raptōres adul-
 teri. s̄ peior oī hoī. In. v̄tin̄ De-
 sp̄ciebāt pharisei cecū illūta-
 tū d̄i. In peccis nat̄ es z do-
 ces nos. Jo. iij. Arrogāt aut̄ p̄-
 lat̄ p̄p̄. Nescis q̄ potestates

Capitulū. 60.

habeo ērētfigere te et dimitte
te te. Johan. xij. Iactatores
pompatice et ex superbia ma/
gna locūtur. sed homo sapiēs
de quibus iactari posset tacet
Sic sampson incensis interfe
cit leonem volens ostendere sa
mū pbitatē. Judi. viij. Sultū
est se iactare de futuris conti
gentibus. Nam adonias ele/
uabatur dicens. Ego regna/
bo et postea nō regnauit. iij. Re
gū. i. Vñ philosophus de fu/
turis cōtingentibus nō est de
terminata veritas. Benadab
rex syrie pompose lucit' est re
gi israel per nūcios suos. cui
bene responsum est. vt dz. iij. Re
gum. xx. Amon supbus pom
pose iactauit se q' solus cū re
gina pranderet. qui fuit postea
suspendio condēnatus. vt di
citur Hester. v. et viij. Nabuch
odonosor in aula deambulās
dicebat cū supbia. Nōne est
hec ciuitas quā edificauit mi
hir cetera verba iactatoria. Da
nielis. iij. Quātūcūq; hū
liantur superbi se iactare non
desinūt. Sicut antioch' tur
piter fatigatus supbe se iacta
bat. ij. Māch. v. Iactatores
nō solum supra hōies se extol

lūt. sed etiā supra Deū. Jō dicit
tur de lucifero angelo qui di/
cebat in corde suo. In celū ascē
dam supra astra exaltabo so
lū meū. qui postea confuse et
turpiter cecidit. Isay. xliij. Na
bachodonosor dixit socijs Da
nielis. Quis est deus qui ex
piat vos de manu mea. Dān.
iij. Dicentibus in dets. est de'
potens in celo qui iussit cele/
brati diem septimū. Respōdit
nycanor. Et ego potens in ter
ra q' impere sumi arma. secun
do Mācha. xx. Qui se sic ta
ctant semp' inuentiūt et imi
tantur diabolū. q' se iactabat
plura posse dere q' deus. dices
christo. Nec omnia dabo tibi si
cadens adoraueris me. Mar.
iij. Sedm vero Lucam se ia
ctauit dicens. Nec mihi tradi
ta sūt et cui vobis dabo illa. Lu
ca. iij. Iactatores multa di
cūt et pauca faciūt. imo vt in
plurimū confundātur et defi
ciunt Juxta illud poetiā. Se
pe minus faciūt homines qui
magna mirantur. Sic Goli
ath se iactans iactabat alios
ad singulare certamē qui fuit
a puero superatus. i. Reg. xxij
Dolofernes iactabat se coram

Ca. 61. de idolatria et ido. cul. 56.

Achior q̄ ipm occideret ⁊ filio
 os israel superaret. q̄ postea fu
 it a femina interfect'. Judith
 vi. ⁊. xij. Dixit seron. factam
 mihi nomē et desebō iudam. ⁊
 ipse fuit postea desellatus. i.
 Macha. ij. Demetrius super
 ba verba misit ad Jonathan.
 sed cito male sibi successit. pri
 mo Macha. v. Nicanor iacta
 uit se dare pro vno talento no
 naginta mancipia iudeoz. s̄
 ipse succubuit. ij. Macha. viij
 Petrus iactat̄ se obtulit cū
 christo mori. q̄ eum ad vocē se
 mitue ter negavit. Mat. xxvi.

Capitulum. 61

De Idolatria et Idolorū cul
 tura

Idolatrare facit homines
 Turbiditas vel absentia platorū
 Castitas et adherentia la
 sciuorum

Malignitas et complacen
 tia sciorum

Tumiditas et excellentia
 superbiorum

Iniquitas et conscientia re
 proborum.

Idolatra

re facit homines ali

q̄n absentia prelatoꝝ Tales fu
 erūt filij israel. q̄ dicit moyses
 esset in monte. interm̄ dixerit
 ad aaron. fac nobis deos qui
 precedant nos. Qui pusillanī
 mus timens populi insultuz.
 fecit eis vitulum cōflattam
 quē ipse adorare ceperunt. Ex
 od. xxxij. Mortuo to sue filij
 israel fecerūt malum in con
 spectu dñi. ⁊ deseruerūt dñm
 Deum patrē suoz. ⁊ idolis ser
 uerunt. Judicū. ij. Idolatra
 re facit homines luxuria ⁊ in
 ordinata concupiscentia mu
 licrū. Nā fornicatus est pp̄s
 sus israel cū. f. liabus moab
 que vocauerunt illos ad sacri
 ficia sua. ⁊ illi comederunt ⁊ a
 dorauerunt idola sua. Num.
 xxx. Cum esset senex solomon
 deprauatū est cor eius p̄ mu
 licres. vt sequeretur deos alie
 nos. nec erat p̄fectum cor eius
 apud deū. ij. Regū. xi. Ido
 latrare facit homines mala
 societas vel malū exemplum
 qd̄ videtur in alijs q̄ male ege
 runt. Nō em̄ sufficit Achab
 regi israel vt ambularet i pec
 catis teroboā. sed insuper seruit
 ut baal ⁊ adorauit eum. ij. re
 guz. vi. Acham rex. iuda anis

Capitulū. 62.

Balsamū in vngt regum israel
tu super & filium eius cōsecra
uit transfereus per ignem. vt
habetur. iij. Regū. pvi. Trans
lati filij israel in syrios collo
cate sunt diuerse gentes in ci
uitatibus samarie. & vnaque
q̄ fecit deū suum iuxta] con
suetudinē gentiū. iij. Regum
pviij. Idolatrare facit hoies
superbia corū qui se reputant
equales vel maiores Deo Sic
hohoseues iratus contra ach
tor q̄ cōmendabat potētā dei
hebreor. Dixit se esse ostensurū
q̄ nō esset deus nisi nabucho
donosor Iudith. vi. Dar^{us} rex
persarū precepit q̄ nullus pe
ree aliquid ab aliquo deo ifer
triginta dies. nisi ab ipso can
q̄ se. sicut deū ostenderet potē
tiam. Dan. vi. Nabuchodonno
sor fecit statū aureū & precepit
superbe vt omnes gentes ado
rarent ipam. Dan. iij. Ido
latrare facit hoies malicia p
pria & peccata animi. Si
cut Iroboā excogitato cōsilio
fecit duos vitulos aureos a
dorari pro deo. vt habetur. iij.
Regū. viij. Edificauerunt vici
uda aras & statuas super col
les & subter arbores. iij. Reg.

pviij. Confusus senacherib ee
uersus est in nitinen. et cum
adoraret i templo dei sui. Duo
filij eius occiderunt eum. iij.
Regū. pxiij. Manasses rex iuda
fecit aras Baalim. & adorare
runt omnē militiā celi. ij. Pa
ralipo. ppxiij. Babiloni prius
adorantes idolū post eius sub
uersionem adorauerūt deo
nem. Dan. pxiij. Antioch^{us} ius
sit edificari aras & idola & im
molari carnes suillas. vt p̄z
t. Macha. i. Manente Paulo
athenis incitabatur videns
idolatrare totā ciuitatē i quo
monetur quilibet dolere de i
iuria dei. Actū. pxiij.

Capitulū. 62.

De patientia & murmure
Impatientes sunt & mur
murantes subiacētes core
ptionibus dominorū.
Seruientes' capulationi
bus gulozorū
Inuidentes cōsulationib^{us}
aliorū
Iuscētes in implecionib^{us}
aduersionū
Nescientes in iustectio
nibus peccatorū
Excētes in inuentionē

De impatientia et murmure .57.

Sus sublimiorum

Impatientes sunt. serui et subdit ad correptiones verba domini minor et prelatorum aliquando. Sic Agar non ferens correptionem domini sue que affligebat propter superbiam eius recessit impatientis. sed est ad angelum monitionem conuersa. Gen. xvi. Prepositi filiorum israel dixerunt moysi platorum iudicet dominus inter te et nos. Exo. v. filii israel impatientes dixerunt prouince. propter spiritum sanctum moysi. Nam quod non erat spiritus sanctus in egypto. ut habetur Exo. piii. Videns populus quod moraretur cum domino ut istrueret eos. impatienter dixerunt ad Aaron. fac nobis deos qui precedant nos. Exo. xxxij. Ananias fare impatienter ferens increpationem cotinente respodit. Thobie. iij. Impatientes et murmurantes sunt homines gulosi non volentes pati aliquod defectum escie et potus. Nam impatiens populus israel murmurauit propter defectum potus. Exo. xvij. Murmurauerunt postea tanquam impatientes propter cibum et grauiter puniti

sunt. Exo. xvi. Gulosi multas habentes murmurare non desinunt. Sic filii israel habentes manna et cotinences a domino ad huc murmurabant propter ariditatem sitis. Exo. xvij. Recordantur filii israel carnum de egypto. scilicet de miseria et seruitute in qua fuerant non fecerunt aliquam mentionem. de qua a deo fuerant liberati. Exo. xvi. Propter defectum potus et fructuum murmurauerunt ad aquas cotradictionis. Nume. xv. Impatientes et murmurantes sunt homines inuidi de aliena felicitate. quod domino multum displicet. Item propter murmuracionem contra Aaron et dominum ex inuidia factam egressus est ignis a domino et deuorauit extrema castrorum. Nume. xvi. Discumbente domino in domo matthei pharisei inuidi murmurare ceperunt quoniam potum etiam manderet. Mat. ix. Luc. x. Sicut cum discubret cum zachario. Lu. xij. Operari murmurabant aduersus presfamilias. quia largus fuerat in tantis laboribus tota die scilicet venientibus hora vnde dicit Mat. xx. Principes sacerdotum etiam audientes pueros cantantes oisana et lignati st. lu. xij. m. xvi

Capitulum. 63.

Frater filij prodigi inuidens
festo frateris indignatus vole
bat intrare. Luca. xv. Impa
tientes sunt homines iracu/
di q̄ ne sciūt aliquid patienter
pati. Aliq̄ impatentes sunt
in damnū suū. Sic achitof
fel qui videns consiliū suū
dissipatum irā r indignatōe
cōmotus liquo se suspen dit
ij. Regū. xvij. Quia dure locu
ti sunt filij iuda tribus decem
lute r sep. irate sunt ab eis. ij.
Paral. po. p. r. ij. Regum. vij.
Greci q̄ viderāt viduas saas
in quotidiano inuitferto de/
spici. irati aduersus Hebreos
inuenire cepere. ut habe
tur Actū. vi. Impatiētes
sunt aliq̄ multi q̄ instruit
r veritas eis manifestatur. q̄
habentes oculos obtenebra/
tos illuminari recusant. Sic
dyor thobie. cū eam thobias i
stiteret furem impatiēter re
spondit. Thobie. ij. Disputan
tes maxime q̄ supant ab ostē
dente veritatē turbantur r im/
patientes sunt. Sic helyas cō
uictus a Job multa signa im
patientie mōstrauit. Job. p. ij
Q: eleazarus instruebat eos
in veritate. q̄ eum dixerūt in

iram cōuersi sunt. ij. Mitha.
vi. Phariset audientes cecū
illuminatū d: spātantē r con
uincētē eos maledixerunt et
Johan. ix. Audierat u det ver
ba stephani dissecabantur cor
dibus suis. Actū. vij. Im
patientes sunt hoīes superbi
qui audire nequeūt verba que
eorū extollētē opponūt. Naz
cū cessasset loqui achior holo
fernes impatiēter tulit. Iudich
v. Sic fuit impatiens super/
bus amon. p. q̄ mardocheus
nō adorabat eū paruam repu
tās omnē aliā gloriā. mores
eius r alio r iudeorū procureant
nequiter. Hester. ij. Nabuch
odonosor audiens q̄ tres puer
ti eius statuanū noluerūt ado
rare quā superbe exegerat i tra
r in furore precepit eos mitti i
fornacem ardentem. Dan. ij.
Herodes rex iratus audies q̄
christus rex natus esset. ppter
superbiā Dominandi. pueros
in furore mandauit occidi. ut
habetur Mat. ii.

Capitulum. 63.

De ingratitude hñficioz.
Ingratus est homo de hñ
ficioz largienti sponte

De in gratitudine beneficio. 58.

Puris seruitijs resucenti
fronte
De precipiens eruenti pro
pte.
In amicitijs non viuente
forte

Ingrati sunt

Homines Deo sua beneficia obliuioni tradentes. nec de ipsis gratias referentes. sic filij israeli educti a dño de seruitute egipti fecerunt vitulum aureum adorantes eundem. ut habetur Exodi. xxxij. Cito obliuati sunt beneficiorum dei filij qui fastidiebant manna et murmurabant. Num. xxi. Reprehendit angelus iudaeos ingratos diuina beneficia recolendo. Iudicium. ij. Sublimauit deus Jeroboam super decem tribus et ille auertit populum a cultu dei sui. Regum. xij. Ingrati sunt aliquando homines seruitutibus suis fideliter in quocumque seruitio siue ore instruendo. siue operibus seruendo. Sic ingrati sunt prophetae et picernarum aduersus iosephum qui succedentibus prosperis suis interpretis obliuati. Gen. xl. Zaban multoties voluit salutare iacob et fideliter seruendo

Gen. xxxij. Multa seruituta receperat a dauid saul. et tamen eum occidere sepe nitentur. i. Regum. xvij. Dauid ingratus factus dauid dicitur tradidit litteras sue mortis. ij. Regum. vi. Ingratus est aliquando homo liberanti eum de magno periculo tales liberati intuntur aliquando destruere liberantes. Nam saluauit et liberauit dauid habitatores ceyle. Et tamen in manu saul cum quereretur occidere tradere voluerunt. i. Regum. xxxij. Postquam dauid peccauerat a solon fratricidium et liberauit de episto absolonem. Ipse autem eius grauitate persecutus est. ij. Regum. xv. Misit ionathas viros qui liberauerunt sametium. qui postea alienatus vixit eum. ut habetur. i. Mach. xi. Dominus vincit peccatorem persecutibus seruos qui peccata eius filium occiderunt. Luc. xx. Nat. xxi. De decem leprosis liberatis a seipso nouem fuerunt ingrati. Luc. xxij. Quos scilicet ingrati de liberatione peccati a dauid sunt postea persequuti. Actum. xxi. Ingratus est homo aliquando amicitiam honorantibus eum et puro corde diligentibus. et eis vel eorum hereditibus

Capitulū. 64.

retribuēdo contrariū. Sic si
Ishamon pro honore accepto a
Sertis dauid ad eos personale
dest. natis. p honore utcupertū
reddiderūt. ij. Regū. p. Balde
ingratu fuit dauid amicitie
Jonathe. qñ filios heredi ate
pnuant. ij. Regū. vii. Nō est
recordatus Joas rex miseri cor
die z amicitie quā fecerat ei io
tada sacerdos. qñ zachariā e
filiū interfecit. ij. Para. p. vij.
Heliseus multū honor. iuerūt
populū israhel z regem. z tñ ius
sic eum rex decapitari. iij. Be
gum. vi.

Capitulus. 64.

- De inimicitia et odio
- Inimicitia z odium
- Iniquitate acquiritur pcedente
- Cupiditate inquitur pre
pedente
- Malignitate perquitur i
uadente
- Carnalitate exquitur in
uadente
- Auctoritate cōcipit amēte.
- Cum pietate dimittitur pa
ciscente

Inimicitias
pernitit deus fieri. et

hoc ppter pctm. pctm em eti
sa est inimicitia. Dñ Aurell.
augustinus dicit. Pctm ē defor
micas quā deus desertat. int
qtas quā demon amplectatur
infernitas quam totus mun
dus dissipatur. In cui? signū
statim post pctm primoz parē
tium posuit deus inimic. tias
inter serpentē z mulierē. z in
ter xeriusq; semen. ut dicit Gen
ij. Tres inimicos suscitauit
Dñs, Salomon post pctm. s.
Bazon filii eliada. z Adad. et
Jeroboa. ij. Regū. vi. Cui filij
israhel peccarent z facerēt ma
lum coram Dño israhel perierunt
inimici eoz. Judith. v. z sequē
tibus. Judis peccantib? holo
feries obsedit eos. s. eis penta
centib? liberati sunt. Judith p
totū. Occasione peccati diaboli
suis dicitur inimicus noster.
ipse em est inimicus que odio
habe. e. desentis. q dormientib?
bus hoibus suspensitantis zis
santiam. Mat. vij. Inimicitie
malice ex cupiditate rez tēpos
ralitū ouitit. Nā inter pasto
res abrae z loth facte sunt in
imicitie ppter substantiā. Gen
vij. Bipati sunt pastores gen
ta cum pastorib? ysrahel eo locū

pletato. Ido appellauit nomen
 loci illius puteus ad inimicitias.
 Gen. xxvi. Oderat esau
 Jacob ppter hereditatē z di-
 cebat. Veniet dies lucris pa-
 tris mei z iterficiam eū. Gen.
 xxvii. Inimicitia z odium
 oritur aliqñ ex inuidia. Nam
 inuidentes fratres Joseph q a
 patre cunctis fratrib⁹ plus a-
 maref. oderant eū nec poterāt
 ei quicq̃ pacifice loqui. Gen.
 xxxvii. Egypti oderāt filios
 israel. q̃ creuerant z multipli-
 cati sūt. z affligebāt eos. Exo.
 v. Vidēs saul q̃ dauid puidē-
 ter ageret z populus eū dilige-
 ret factus est eius inimicus. i.
 Regū. xviiij. Inimicitia ma-
 gna surgit ex luxuria. Prop̃t
 defloratōem dyne inter sichē
 z filios Jacob inimicitia ma-
 gna fuit. Gen. xxxviiij. Fande-
 bat apud saimpsonē lactinas
 vpor ei⁹ di. Odisti me. zc. Ju-
 di. xvi. Et ppter caz oblatas si-
 bi fact⁹ est inimic⁹ oibus phi-
 listeis. Jud. xvi. Iudicio dei fit
 vt post carnalē amorē sequat
 odiū. vt ptz ī amorē z charita-
 tē. i. Regū. viij. Inimi-
 citias z odiū portant aliqñ ho-
 mines mali rep̃hendētib⁹ eos

z loquētibus veritate. Nā cū
 helyas argueret achab p̃ iniq̃
 morte naboth. Dixit et achab.
 Num iuensit me inimicū et
 bi. iij. Re. xvi. Dixit achab ad
 Josaphat de michea Ego odio
 cum. qz nō pphetat mihi nisi
 malū. iij. Regū. xxij. De hac
 materia req̃re multū in ca. De
 verita. ca. cxxxv. Inimicitia
 as debet hō iugere. z q̃tū pōt
 inimicos pacificare. z vt pacē
 cito inuentant nō nimis offē-
 dere. Nā Iep̃e pacificatus est
 cū galaditis q̃ expulserūt eū.
 z p̃ eis pugnant. Iudicū. xi.
 Duo latrōes rechab z baana
 q̃ tulerūt caput Iosoth Da-
 uid inimici sui fuerunt ab eo
 cōdemnati. ij. Re. iij. Cogno-
 uit symon q̃ Tephon in dolo
 teneret vel p̃teret argentū vel
 pueros iussit tñ dari ne inimi-
 citia in p̃lo magna fieret. p̃i-
 mo Macha. viij. Rep̃hendētū
 di. fuit q̃ ppter bonas causas
 nō factus pacē de inimicis eū
 ppter mortē dñi facti sūt amī
 et herodes z pillatus q̃ fuerūt
 inimici. Lu. xxij. Inimicis de-
 uictis dīna nō huana virtute
 do grē sūt reddēdē. In e⁹ figura
 Thon rex audiens q̃ Dauid
 ē iij

Capitulum. 65.

expugnasset ad arcem inimicū
cū sūt. in sic ad eum filius su
um et gratia s egit et ut dicit
i. Paralip. v. vij. Amputato
capite holoferni d. vit. Judith
Laudate deū q̄ fecit victoriā
et interfecit inimicū n̄m. Ju
dith. vij. Sabmersis egreſſus
d. vit. moyses. Cātemus Dno
glorioso. q̄ equū et ascensore p̄
tecit in m. re. Eyo. xv. Bignel
et anna laudauerūt deū qui
excluserat ab eis inimicū ve
pante Thobie. vij. Michahet
victoria habita dicentes. Con
fusi sunt re. De h. re. m. re. q̄
re in capitulo de discordia capi
tulo. iij.

Capitulum. 65.

De intentione recta in opere
Intentione in opere facit op̄
terminare qui fuerit
Opus acceptari si defuerit
Vult occidat si latuerit.
Neque iudicari q̄d voluerit
Debet regulari ne euerit

Intentione i

ponit finē operi. op̄is
D. se no iudicatur. sed intēto.
N̄ vn̄z eadē operatio facta
ad diuersas intentiones sorti

tur virtute et viciū. Dñ ea
v̄n occidit Abel et peccauit. q̄
ex inuidia fecit et malā intē
tione habuit. Gene. iij. Da
uid interfecit Goliath et me
ruit. q̄ ex iust. cia. Et. ut plim
defenderet. i. Regū. vij. Abra
am et sara miserunt in p̄missio
ne filij. sed visus fuit abrae cō
mēdatus et vitiosus. q̄ ex le
ticia. sate vero reprehensibilis.
quia ex incredulitate. Geneſ
vij. et. xvij. Pharo dixit pec
cauit. Judas etiā dixit peccauit
nec tñ veniā meruerūt. q̄ erat
intentione eoz deprauata. Eyo d
ip. Mat. xvij. Dauid dixit si
militet. et deus pepercit. q̄ rez
eam intentiones habuit. ij. Re.
v̄n. Nō soluz idē op̄s aduer
sus intentionib⁹ virtus et vi
cium. s̄ factū ab eodē. Nam
moyses quasi idem dixit nō
hesitauit. et idē postea hesitans
primo meruit. sedo peccauit vt
habetur. Name. xv. et Eyo d.
v̄n. Multiplices intentiones
habebāt turbe in sequēdo cri
stum. Nā aliq̄ eaz iudicabāt
ad virtutes. aliq̄ ad vicia. nā
q̄dam sequēbātur eum vt euz
neq̄ret obseruarent. et hi graui
ter peccauerūt. vt habetur. Lu

De intentōe recta in opere .60.

ce. p̄t̄ij. q̄dam vt de panibus eius saturarēt̄ur. et hi nec merebantur nec peccabāt. Johā. vi. Alij vt sanarentur a languoribus. Johan. vi. Alij vt audirent verba eius et inde edificaret̄. et hi multipliciter merebātur. Luce. v. Diuersitas intentionū in capiēdo p̄m̄ videre zac heum fecit mereri salutem domui sue. Luce. p̄ij. Et herodem demereri christi responsionē. Luce. p̄t̄ij. Intentio et voluntas reputatur pro facto si possibilitas nō affuerit. Naz. cōmendauit dñs bonā voluntatem dauid de edificando tēplum. sicut ipse noluerit q̄ edificaretur per eum. ij. Regū. vii. Herodis intentio qm̄ occidit pueros voluit occidere cristū. licet nō potuerit. Ido christi dāto caritur. nā ita peccauit ac si cristum occidisset. Mat. ij. Sñ causa nō dixit Iesus. Qui vt dicit mulierē ad concupiscendam eā tam mechatus est in corde suo. Mat. v. Intentio cēlatur ab opere. nō opus ab intentione. Nā dauid in sic ad Detam vt veniret et q̄sccret. nō p̄pter eius quietem. sed vt suum peccm̄ cēlaret. ij. Reg. vii

Quante se Judith vt solēt se ornare lasciuie mulieres. sed illa ornatio nō ex libidine. sed ex maxima veritate patriā defendit p̄cessit. Judith. vi. Herodis intentio erat christū occidere. sed tñ eā sub aduocōnis pallio abscondit. Matthei. ij.

Intentio hoīs in his q̄ agitur ab eo nec debet nec potest. Sicut iudicari dicitur sic bona vt mala. maxime in ambiguis. et debet homo semp bonū opus in bonā partem cōuertere. nā filij tiberi et gad edificauerunt altare ad bonā intentionem. qd filij israhel in oppositū conuertuerunt. vt habetur Josue. p̄ij. Quid mar docheus nō aduabat amon. credebatur amon q̄ faceret ex despectu. sed nō ex despectu p̄cessit. s̄ q̄ creature noluit facere reuerentiam creatoris. He ster. ij. Prohibuit dñs duob⁹ cecis illuminatis ab eo. ne aut hec dicerent. ac illi diffamabant euz in tota terra illā. nec tñ arguuntur fore et rāgressores. vt habetur Matthei. p̄ij. Intentionis habende in operibus regulā Sedet christ⁹ quā sez intentionē debet homo habere vel bona faciendo vt mala

Capitulū .66.

la sustinendo. q̄ om̄ia debet re
fert intentionale in ipsum di.
Beati certis cū oderit vos ho
mines z maledixerint vos p/
pter nomē meū. gaudete z ex/
ultate zc. Mat. v. Sili's regu
la habeur. cū dī. Qui dederit
potū. zc. Mar. ix. Itē om̄is q̄
reliquerit domū. zc. Matthei.
ix. Elemosynā dare. tetinare
orare precepit dñs fieri nō in
tentōe placendi hoib'us. s; pla
cēdi deo q̄ in abscondito videt
z in abscondito manēs iuxta
intentōem remunerat operan
tam. Mat. vi.

Capitulū .66.

De inuidia z emulatioe
Inuidia z emulatio
Mortis doloribus dat oca
sionem
Sannitis honoribus inu
notationem
Dat detractoribus obloeu
tionem
Propinquitōib' perturbas
tionem
Dei cultoribus non dat se
sionem

Inuidia oc
casio est spūalis z cov

poralis mortis. Nā vt scribit
tur Sapient. Inuidia diaboli
mors introiuit in orbē terraz.
q; s; videns diabolus hoīem
esse ī statu felicit z ad illū locū
posse accedere. dñ' ip̄e occiderat
Foluit z temptauit ricit z ho
mo vteriq; s; finam mortis inu
currit tunc. zc. vt dī Gene. iij
Cayn motus inuidia abel feat
tem suū occidit. q; eius mūer
ra z nō sua dñs accepit. Gen.
iij. De hac materia q̄re in ca.
De homicidio ca. lvi. Inui
dia caret ola miseria. s; positis
in diuitijs. in honorib' inu
ditur. Naz q; dñs bñdixerat
ysaac z mltiplica' est. ob hoc
inuidebant ei palestini. Genes
xxvi. Propter honorē quē dai
bāt palestini Dauid canētes
percusso philisteo diceat. Saul
percussit mille z Dauid decem
milia. iudere cepit saul z p̄se
quebat Dauid. i. Reguz. xvij.
Videntes s; satrape z principes
p̄ Daniel eos in honoribus su
perabat q̄rebāt occasionē con
tra eū. vt dī. Dan. vi. Principes
sacerdotū audientes a] pueris
yp̄m honorari. clamātes osan
na. z videntes in tracula sunt
cōtra yp̄m per inuidiā idigna

De inuidia et emulatōe .61.

ti. Mat. xvi. Luc. xix. Audiētes pharisei lasarū suscitatum et turbā sequentē certū inuidēs collegērūt consiliū. Jo. h. i. xi. Inuidet sapientib⁹ et doctis bonā ab his q̄ nesciunt et docere volunt. Naz. videns achitoffel q̄ Cusi consiliū preualeret doctine et consilio suo inuidia stimulat⁹ laqueos se suspendit. ij. Reg. xvij. Petrus et Johanne loquentib⁹ ad populū sacerdotes dolebāt q̄ populū instruerent Actu. iiij. Audiētes phariseos dicebat sapientē que stephanus dissecabatur cordibus suis q̄ inuidia inuidis corumpitur et exera. et studebant dētib⁹ suis in eū. Actu. viij. Conueniētib⁹ curibus audire paulum et barnabam iudei repleti sunt zelo. Actu. xij. Inuidi nō valentes se aliter satiare inueniunt et detrahunt ad modum canis latrantes. Sic Alehanus proditor iude et Nicanor inuidia detrahebant. ij. Machabeorū. p. xij. De hac materia quere plura i. ca. de detractone capi. p. xix. Inuidi non precunt ppriis quib⁹ et actinentibus eis qui

inuidcant omnibus et detraherent et offendunt. Naz. rachael Lye soror sue inuidebat Gen. xxx. fratres Joseph inuidebant ei videntes q̄ a patre plus amaretur. Gen. xxxv. Maria soror moysi et aaro frater eius in moysen inuidia moti sunt. Num. xij. frater filij prodigi videns fratrem summi cum honore receptum indignabatur et ei noluit intrare. Luc. ce decimo quinto capitulo

Inuidi in quantum possunt nituntur impedire bonos qui ab alijs fieri volunt bene operantibus multimode detrahentes. Nam edificantibus templum filij Iuda post reditum de Babylone gentes inuidentes eis multipliciter inuidebant et grauissime vexabantur eos. primo Esdre quarto. Audiētes Sanaballat et thobias q̄ venisset homo qui q̄ereret prosperitatem israhel contristati moti sunt contra edificantes. ut clare haberent. N. c. enne quarto capitulo. Cui⁹ ex Atheniensibus multi iudei crederent inuidentes concitauerunt omnes ciues. ut haberetur Actuum decimo septimo

Capitulum. 67.

Inuidiam debent fugere boni
hoies quātūcumqz ab ea aliqui
stimulentur. Nā cū duo vult
pphetarent in castris Iosue q̄
si inuidens eis. qz mos est di
scipulorū inuidere doctrine ali
orū magistroꝝ dixit moysi Do
mine int̄ phibe eos. at ille. qd̄
emularis pro me. nec ad inui
diā pphetantiū induci potuit
verbis eius. s; desiderabat sin
gulos ppheteare vt d; Nume
ri xi. fugit Johānes baptista
inuidiā. qz euz dicerent ei di
scipuli sui similiter sunt mor
ti inuidia. qz chriſtū baptisa
uit z turbe sequebātur eū. Re
spondit. In hoc gaudium me
um impletum est. Joh an. iij.

Capitulum. 67.

De ipocriti z simulatore
Ipocrite et simulatores
gentes decipiunt bona si
mulantes.
Porros accipiunt frondes
detestantes.
Dentes suscipiunt mortē
committentes

IIpocrite et
simulatores intēdūt
semp̄ suis simulationib; ali

quā Deceptōem inferre. sicut
amō simulant se languere vt
sorore suā thamar ad se vent
re faceret. vt eā deciperet z op
primeret. qd̄ z fecit. ij. Re. xij.
Giesi st lauit dñm suū veste
bus idigere vt naamā decipe
ret z ipse accipet vestimta. iij.
Re. x. Apolloniū pacē iudicis
solemnitacib; sabbatū silauit.
z sic eos deciptōes anima sumēs
multos ex eis neq̄ter tenenda
uit. vt d; ij. Macha. x. Phari
sei placida verba saluatorū dī
cebant. volentes eū capere in
sermone. Mat. xxij. z. Marci
xij. Nō solū hoīs s; etiā ipm
deū ipocrite conant̄ decipere. Et
tō symō mag; reputabat se eē
deū silans se volare in aere. qd̄
diabol; nō fecit quē pete; tur
piter pstravit. vt p̄t; ē legēda
scōꝝ. Legit̄ z de symone quoꝝ
dā lq̄ volebat emere sp̄m̄ sc̄m̄
Actū. viij. Ipocrite cauet̄ si
bi. De petis miorib;. De matorib;
bus vicijs nō curātes. De q̄
bus dicit dñs. qz sūt collātes
pulicē z deglutientes camelū.
Mat. xxij. Phariſei noluerūt i
trare i pasceuen pilati p̄orūz
vt n̄ cotāminaret̄ xp̄s ead̄ die
occidere nō timētes. Joh. xvij

Ca. 68. de ira dei cōtra delin. 112

Archisynagogus volebat sab
batū custodire a populo ne sa
nitate reciperet. sed non time
bat offendere deum detrahen
do ei. et popu lū a bono subtra
hendo. Luc. xxij. Ipocri
tas ponit dñs maledictionib⁹
reprehensionibus et flagellis et
sic sunt a prelatis et a predica
toribus arguendi. Nā xp̄us
Jeroboā que de vtri cōsilio mu
tato habitū se aliā simulante
prophetā inquirens. Cui acchi
as propheta dñi de mandato
sibi et vico suo multas maledi
ctiones et flagella simul cum
nece filij nunciavit. ij. Regū.
p̄ij. Nā cum scriptura dicit
na generaliter impiū detesta
tur. cū singulariter de inferna
le ipocritis multipliciter ed/
minatū dicens. De vobis.
Mt. p̄vi. Manifeste ipocri
sin auante et zophire Petrus
acciter increpado puniuit. A
ctū. v. Helyman magū pau
lus grauit̄ de ipocriti incre
pauit Actū. p̄ij.

Capitulū. 68.

De ira dei contra delin
tes

Inscitur dñs non obsequē

tibus eius preceptis
Deū colentibus aris erectis
Laudes. canētib⁹ pro iā
receptis
De misericordibus rebus in
eptis
Pro presidētib⁹ p̄cit sub/
iectis.

I Inscitur

Deus cōtra inobe
diētes ei et p̄ceptis
eius. Sed notandū ante oīa
p̄ sū Augustinū in. v. de ci
uitate dei. Ira dei non est per
turbatio animi eius. sed iudic
iū quo irigatur peccato. Co
gitatio vero eius et recogitatio
mundanoꝝ est inmutabilis ra
tio. Nō em̄ sicut hoīem ira cu
tussemq; facti sui penitet. cu
tus est de omnibus oīno reb⁹
tam s̄ua sententiā quā certa
p̄scientiā. Sed si nō vtiū sc̄i
p̄tura talibus verbis nō quō
familiari insinuat om̄es gra
tiam hoīm quibus vult eē cō
suscitū. ut peccetate superbiētes
exitet negligentes exeret. q̄
rentes. et alet intelligētes. qd̄
nō faceret si nō se prius. inq̄
naret. et quō descendere ad ia
cetes. Sic iratus cōtra inoy

Capitulū. 68.

Sen noſentem recipere Ducatū
 populi qñ pſartes mādauit ei
 Epo. iij. Cōtra egyptios noſe/
 tes obedire Deo. pſim dimit/
 tendō iratus eſt deus et miſit
 iram ſuā. Epo. vii. Propter in/
 obedientiā populi ⁊ moysi irat/
 us eſt dñs contra eū ad aq̄s
 cōtradictionis. Dñ ipſe dixit
 Eſt mihi dñs irat⁹ ppter vos
 Deute. ij. Filij iſrael qz nō obe/
 dierūt ⁊ tuſerūt de anathema
 te iratus eſt deus. Joſue. vii.
 Dixit ioſias. Magnus furor
 dñi ſiſtauit ſuper nos. qz non
 cuſtodierūt patres noſtri p̄ce/
 pra dñi dei noſtri. ij. Paralip.
 pppij. Maſtū debent eſtūſti/
 ani irā dei timere. eū Artaxer/
 ſes rex paganus dixiſſ. Oīa
 in nobis ſm legem dei frant
 ne forte ira dei expurgat. i. Es/
 dec. vii. Irascitur deus idō/
 ſactis dei celi nō adorantib⁹
 Nā iratus eſt dñs ſalomonē
 eo q̄ auerſa eſſet mēs a dño
 quia deos alienos propter mu/
 lierem adorauerat. iij. Reg. ij.
 Propter peccatū r̄olatrie irat/
 us eſt dñs contra populum
 iſrael. et tradidit eos in man⁹
 azabel regis ſyrie. iij. Reg. vii
 Propter auguriū ⁊ idolatrias

iritauerunt dñm filij iſrahel
 Ideo iratus eſt eis. ij. Paralip.
 ppiij. Increduli quaſi idolatre
 reputātur ſuper quos deſcen/
 dit ira dei. Naz qui credit in
 filiū dei habet in ſe vitā eter/
 nā. qui autē incredulus eſt ira
 dei manet in eum. Johā. iij.
 Irascitur deus contra ingrat/
 tos qui ſua beneficia nō reco/
 gnoſcentes peiora mala ac/
 cuſant. ſic iratus eſt cōtra a/
 maſiā regem iuda. qui dū in o/
 auxilio ſuperante pdumicos et
 attulit eos corꝝ adorauit eos
 ij. Paralip. pxx. Ezechias nō
 retribuunt ſm beneficiū dñi. ſz
 eleuauit cor ſuū contra dñm.
 ⁊ facta eſt ira dei contra iudā
 et iſrael. ij. Paralip. pxxij. Ser/
 uis nequā ingrat⁹ au⁹. ſoz
 mī⁹ ⁊ ot ⁊ tāta dimiſerat no/
 ſuit miſereri cōſeruit. Matthei
 xvij. Idcirco iratus dñs] tras
 didit eū tortorib⁹. donec q̄dian/
 tē nouiſſimū reſignaret. Jude/
 is nō recognoſcentibus grām
 ſanctis infimoz quā creiſt⁹
 faciebat iſtū. ſz obſeruat⁹
 bus ſi ſabbato curaret vt ac/
 cuſarent eū. irat⁹ eſt dñs] ſup
 cecitate cordis eoz. Marci. ij.
 Cōtra ingratos inuitatos ad

De ira dei cōtra delinquentes. 13.

centā et nolentes venire. sed persequentes seruos et nuncios iratus est dñs qui perdidit homines et dñs et eorum ciuitates succendit. Luce. xij. Mat. xij. Irascitur dñs contra peccatores diuersorum viciōrum. Sic iratus est contra populū suū propter peccatū gile. qui populū est iratus. Desiderio carnū sedens et merens. vt h̄. Nūc. vi. De gustosis autē dicit. Comederūt et saturati sunt. precauerūt autē se ad iracundias. Neemie. iij. Propter peccatum mutacionis egressa est ira a domo. et plaga. Nūc. xvi. Propter viciū luxurie iratus est dominus contra pplm fornicatorem cū filiabus moab. Nūc. xxx. Tractantes eucharistias indignè excommunicantes iratus est Naz. Oza qui indignè tetigit arcam dei vt eam sustentaret iratus est dñs et percussit eū et mortuus est. Regū. vi. Quia Josaphat sociauerat se peccatoribus. achab dixit ei. Jesu ira dei inuenisti. ij. Paralip. xij. Contra peccatores non loquentes contra irascitur dominus. sic iratus est contra helysas et duos seruos eius. qui contra Joab

non loquebatur recta. Job vlt. Mutuum timenda est illa iracundia dñs ostendet peccatoribus in die iudicij. De qua dicit Johannes. Reges terre. etc. Dicent montibus cadite super nos et abscondite nos ab ira agni. Apoca. Iam dei debent prelati auertere a populo orationibus et obsecrationibus. sic fecit moyses dicens. Curet irascitur dñs populo suo. Exodi xxxij. Occasione chore irato domino dixerunt moyses et aaron orantes ad dominū fortissime de spiritu. Nūc vno peccante ira dei contra omnes deseruet. Nūc. xvi. Propter hanc causam constituit Josaphat iudices et principes id est prelatos dicens eis ostendite fratribus vestris vt non peccent. ne ira dei descendat super eos. ij. Para. xij.

Capitulū. 69.

De ira hominis per zelum Irascitur hō bono zelo contra inādata dei non implētes. Inordinata vita videntes Cum obstinata mente degentes De peccata sunt penitētes

Ca. 69. de ira hois per zelum.

I. Rascuntur

prelati non obedientibus
preceptis vel mandatis ecclesie.
Sed sciendum est quod ira per
zeleum est irasci contra victa. et non
contra homines. Nam sicut beatus
Augustinus. Sic diligendi
sunt homines ne errores eorum
diligantur. Aliud enim est odisse
se quod faciunt et aliud quod fa-
cti sunt. Sic moyses cum phara-
one nollet acquiescere precepto
domini ut dimitteret populum. exiit
ab eo iratus. Exo. vi. Precepit
dominus per moysen populo
quod nullus dimitteret manum
quam quisquam referuauerit. quia
sciatuere verumibus iratus est
moyses Exo. xvi. Heliseus tra-
ctus est contra ioab. quia non per-
cussit terram sagitta sicut et filius
erat imparatum. iij. Regum. iij.

Irascuntur hominum viti et
maxime prelati quam vident in-
ordinate viuentes et transgredi-
entes obseruantias. et ceremo-
nias ordinatas. Sic Moyses
reuerens et videns populum in
ordinate viuentem sicut iude-
tem et vitulum adorantem. tra-
ctus protecit ad radices mon-
tium tabulas et confregit Exo.

xxij. Cum reuersus est moyses
et reperit hircum pro peccato
epustum. qui debebat comedi et
tratus contra Eleazar et ytha-
mar. Leuiti. x. Irascuntur viti
viti contra homines obstina-
tos in malo. qui nec ammoniti
omnibus nec exhortationibus cor-
riguntur. Sic moyses videns
obstinatam rebellionem chore et
complicium eius iratus est. ut
hilominus pro eis orauit. Num-
me. xvi. Consideras ionathas
obstinatam malitiam patris con-
tra dauid suscepit a mensa in
ira furoris. i. Regum. xx. Respe-
xit dominus in ira obstinatos iude-
os qui obseruabant eum. et contri-
stus est. Mar. iij. Irascuntur
iudices contra reos ut eos
punitant. Quia sicut Chrysostomus.
Tolle terra doctrina non proficiet
iudicia non procedunt. Sic audi-
ta dauid parabola a nathana
tratus aduersus hominem dixit.
Vixit dominus quia homo mortis est
ij. Regum. xij. Neentias propter
usuras quas exigebant opti-
mates. iratus increpabat eos
Neentia. v. Audita ab herese
querimonia de amon rex asue-
rus suscepit de conuulso tra-
tus. Hester. vij.

Ca. 70. De ira hoīs per odi. 64.

Capitulū .70.

De ira hominis per odium
frascantur mali ex iudicia
tia ad felicitatem

Per attrahentia ad iniqui
tatem

Ex extollētia ad rapacitatē

Ex negligētia ad vilitatē

Ex displicentia propter viti
licitatem

Ifrascūtur
solum iūdi ppter i/
iudiciam contra innocentes. sic
tratus est cayn contra fratres
suum abel. et occidit eū. Gen.
iij. Audiens saul cōmendari
David tratus est et displicuit
et sermo. i. Regū. xvij. In
iudi etiā trascūtur cōtra exu
santes illos quibus invident
Naz cū Jonathas exensaret
David tratus est saul contra
eū iurgio. i. Regū. xx. Cū audi
ret sanabellath q̄ murus Jer
rusalem mutaret ex iudicia tra
tus est. Neem. e. iij. Audiens
anthiochus prelia et victorias
iude machabei tratus est. p̄io
Macha. iij. Frascūtur mali
ppter bonos q̄ nō possūt eos
ad malū inducere. vel a bono

retrahere. Sic tratus est Ba
lach contra balaam. q̄ noluit
maledicere populo Dei. Nūeri
xxij. Frati sunt magistratus
holoserens cōtra achior loq̄n
te pro populo Dei. volentes oc
cidere eū. ut dicitur Judith. v. Et
ut filius huzites tratus est cō
tra iob vere dicentē se iustum
ē. Job. xxxij. Centes trates sūt
q̄ filij israel edificauerūt tem
pla et sanctuariū sicut prius.
i. Mlecha. v. Tortores eleazar
audientes verba confātte ei
in trā conuersi sunt. ij. Mach.
vi. Post cōstantia verba septē
fratū accensus est antiochus
et magis desecuit. ij. Machabe.
vii. Frascūtur tyranni sup
bi contra subditos suos inue
nientes causam. vbi nō est cā.
ut subditos spoliāt et occidāt
Sic tratus est achab cōtra na
botij ut vineā eius auferret.
et iniuste fecit eū occidi seu de
cōsilio izabel damnari et la
pidari. iij. Reg. xvi. Senache
rib fugiens plagā quā intule
rat ei Deus tratus multos iude
os occidit. Thobit. i. Holoser
nes exarsit in iracundia audi
ens q̄ iudei defendere se para
rēt. Judith. v. Frat̄ ē amon cō

Capitulū. 71.

terit iudoeheū. q̄ et dīnos ho-
mores impēdere recusat. De
scr. iij. Nabuchodonosor ī tra
magna precepit sapientes ba-
bylonis occidē. q̄ nesciebant
somnia iudicare. Dan. ij. Itē
nabuchodonosor ī tra ⁊ furo-
re iussit sibi tres pueros p̄sen-
tari. ⁊ ī ignē ardentes mitti.
Dan. iij. Vidēs anthiochus
q̄ nō posset expugnare persipo-
tin iacutus est tra magna. scdo
Macha. iij. Ierascunt mali
cōtra iustitias ⁊ consules
rege. Sic post salūdie cōsiliū
hēlyse. nazanā iacutus recede-
bat indignans. iij. Regis. v.
Asa iacutus est contra anan p̄-
phetā reprehendentē eū. ut dī
ij. Para. xvi. Oritas rex iacutus
est cōtra sacerdotes ⁊ minaba-
tur eis. q̄ aruebāt. eū q̄ ado-
lebat incensum. ij. Para. xvij
Dicente thobia. Videte ne e-
dus fueritis sit. xvij. et iacutus
est. Tho. ij. Principes iuda-
teati sūt cōtra Jeremiā p̄dicā-
tem veritatem ⁊ incarcerave-
rūt eum. Jer. xxxvij. Respon-
dente christo dī veritate illis
De nazareth. repleti sunt om̄s
De synagoga tua. Luce iij
Ierascunt vidētes ⁊ credētes

se decipi vel illudī. Sic iacutus
sunt viri De effraym. q̄ sepa-
rit eis Amasias ab exercitu
suo. ut dī. ij. Para. xvij. Jonas
credens se decipi. q̄ iintueri
nō est subuersa desiccata ede-
ra iacutus est. Jone. iij. Iacutus
est Herodes illusus a magis
Matthe. ij.

Capitulum. 71.

De occultis dei iudicij
Iudicium dei occultis est
Bonū elicere de iocentibus
Penas adhibere se diligen-
tibus
Magna subijcere dīce res
gentibus
Possē desicere stare creden-
tibus
Rebndicere tā penitentibus.
Nā potest dicere quis de
latentibus

Iudicio dei
Locuto sit ut aliqui do-
fiat aliq̄ q̄ vrdē nobis male-
facta. ut in aliq̄ bonū eliciat
q̄ tūc potuit nobis fieri manē
festū. Nā sciebat deus homi-
nē peccatur. ⁊ tū face? Cab eo-
peccabilis cū potuiss̄ ipeccat-
bilis fieri. s̄ p̄tū bonū occasi-

De occultis dei iudicijs .65.

one illius culpe sequetur. s. in
carnatis filij dei. nō de incar/
nateōe hoīs. s. de incarnatione
filij dei. Gen. 1. 2. 11. Venit
Joseph a fratribus suis consecu
ta ē liberatio egypti 2 arcūstā
tū regionū. Ge. pl. Expulauit
moyses de egypto. 2 postea det
habuit visioes. 2 fuit p̄iceps
populi. Exo. 11. 2. 11. 2 sequent
bus Iudicio dei occulto p̄
mittit de aliquā iustos flagel
lati in mūdo. vt si qd habuer
int rubiginis flagelli p̄cessio
ne purgētur. Nā anteq̄ filij
israel educerēt de egypto lō
go tempore afflicti 2 flagella
ti permisit. Exo. 21. Thobias
post pia misericordie opta i q̄
bus erat solici lumine ē p̄t/
uat. Tho. 11. Mirabāt 2 scāda
lisabā uir amicti tob iusti vidē
tes cum tale flagellat. Job. 11.
Prophanatū ē p̄ athiochū ve
nerabile templū dei. 2 dei fide
lis pl̄s interfect. 11. Macha.
10. Tpe athiochi multa boni
hoies interfecti sūt. ex quo de
us elicit. maloz punitiōem 2
quorundā coreptōem. 2 mlto
tū occisoz merita fuerunt deo
multipliciter augmentata. 11.
Macha. vi. 2. vii. Judas 2 Jo

nathas 2 symon fratres s̄de/
fissimi fuerit mirabiliter mor
tuti. Mach. vii. 2. viii. Eleazar
vir bonus 2 senex 2 illi septem
frat. es fuerit p̄ lege dei cert
biliter cruciati. 11. Macha. vi.
2. vii. Maria perissimavigor
sanctissima regina celi cuius tor
seph 2 puero saluatore danti sūt
fugere in egyptū p̄ tē timorē
herodis. Mat. 11. Occisi sunt
innocētes ab herode. s. nū. q̄
tm̄ p̄fuisset obsequo p̄tum p̄re
it odio. Mat. 11. Johannes bap
ta sacritatis exemplū fuit ab
herode nequissimo decollat.
Mat. xii. 11. Mach. vi. Johānes
innocēsi passioe sua passio ē ab
iniquis diuersa genera tormē
torum. Actū per totū. Pau
lus fuit multipliciter i carce/
ratus 2 cecus. vt a predicatioe
cessarat. Actū. xvi. Et ta
men hoc factum est voluntas
te diuina vt inde multas vti
litates efficeret. Nam meritū
Pauli exereuit. exempla vti
tutū reliquit. 2 inclius docu
it per opera q̄ docuisset per ver
ba. Nec sanctus Paulus tant
tum profuit predicando quā
tum ipse profuit epistolas etiā
mittendo. vt habet Actū. 11.

Capitulum. 71.

Judicio Dei fit ut mali idu-
rentur in malo. et exaltentur in
mundo ad maiorem eorum cō-
fusione ad penā presentialis
vel future. Sic indurari pro-
misit cor pharaonis. et eum su-
per populum exaltari. ut inter-
bilem vindictā ostenderet pa-
tenter in mari contra eum. Ex-
od. viij. et xv. Multa regna p-
misit Deus ab Holoferne va-
stari ut per manū femine den-
ceret eum. Judith. xij. Satis
promisit Deus prosperari Hero-
des qui decollavit iohannem
ad p̄tēdem meretricis et salta-
trix puelle. Nec legimus in
canone de aliquo illorū deum
in presenti ultionem fecisse. s̄
reservavit eos ad futura rē-
tia tormentā. Mat. vi. Mat.
p̄ij. De hac materia q̄e plu-
ra de prosperitate mundana ca.
cvi. Iudicio Dei fit aliqui oc-
culto. ut boni aliqui in dūce-
sa peccata labātar. ut q̄ se exi-
stimat stare videat ne cadat.
ut nullus pro statu quam ha-
bet vel bonū quod facit debet
aliter sapere. sed timere. Nam
Gedeon post mirabile victori-
am Dei virtute obēta fecit e-
phod. qd̄ factum est et eius.

Domini i ruinā. Jud. vij. Mo-
yses q̄ tociens populū recon-
ciliavit peccatē. ipse ad aquas
contradictōnis peccavit. Na-
me. xv. Sampson d̄ sterili mi-
raculose angelo nunciante cō-
ceptus fuit plures per multi-
tērem deceptus. Iudicium. xvij
Saul non erat in populo me-
lior qm̄ fuit electus. q̄ factus p̄s-
sumus fuit a dño reprobatus
i. Regū. xv. Inter alia mala q̄
Saul fecit qd̄ satis videretur
mirabile sanctū Samueles a
phitontissa femina suscitari. i.
Regū. xvij. Aug⁹ tñ di. i li-
bro de doctēria ch̄ristiana. q̄
fuit imago samueles. non ipse
samuel. nec eius aīa et tal imā-
go fuit arte sacerlega demonū
presertata. David sanctissim⁹
et salomon sapientissim⁹ spe-
cialiter a domino commenda-
ti. i. Regū. xv. Ambo tam̄ in
peccata gravissima corruerūt.
David. i. Regū. xi. Salomō
iij. Regū. xi. Jeroboam q̄ fuit
a dño super decem tribus cō-
stitutus populū ad idolatriaz
concitavit. iij. Regū. xi. Je-
hu rex israhel q̄ magno zelo p-
secutus Baal ab idolatria Je-
roboam non recessit. iij. Regū.

De occultis dei iudicijs .66.

Jostas rex iuda sanctissimam
vitam duxit. qui postea cōtra
voluntate dei cuius rege egypti
pugnauit et bellum perdidit. ij
Para. ppxv. Petrus apostolo
cum princeps et caput ecclesie
ter dñm nō cognouisse asseru
it. Mat. ppxi. Thomas qui cō
fidenter dixerat. eamuis et mo
riamur cum illo in resurrectō
ne dubitauit. Johāntis. xx. Ep
istis duobus exemplis secu
tum est q petras fuerit miti
or cōtra peccatores. et q nullus
debet de sua firmitate confi
dere. et siue cadat siue dubitat
de dei omnipotentis misericordia
nunq̄ desperet. Judas aposto
lus dñi et dispensator collegij
in scelus p̄p̄oditōnis inct
dit. Mat. ppxi. Iudicio dei
fit aliquando ut peccōres puni
ant in p̄nci. ut magnificet iude
Deus. Ideo de quibusdaz dñi
sua fuit ut iduerentur corda e
orū et caderēt et perirent. Joh. ij
Hoc ip̄o q filij isrl manserūt
pl. ānis i deserto p̄pter pecca
ta sua amplius magnificat
est dñs. q tanto tpe eosdez in
solitudine paucit. et tñ in p̄missi
onis terrā nō ieroduxit. Nue
ri. p̄vii. et Deute. i. frat filijs

israhel dñs. p̄pter peccā eorū de
xit. Nō adiciā ut vltra vos
liberent. Jud. ij. filij beniamī
p̄pter scelus uxoris leuite sic
grauius sunt puniti ut pauci
remanerūt. Jud. xx. Dimisit
dñs arca capi ab icercū. sis.
vbi multa miracula fecit. ex
quo magnificat est dñs. i. rex
gū. iij. Terribile fuit ut duos
inquagenarios principes fe
cit helyas ab igne tbi deuora
ri. ut apparetet dei magna po
tentia. ad cui nūti obediunt
vniuersa. iij. Regū. i. Occidit
leo virū dei. s. de carne nō co
medit. iij. regū. p̄ij. Dima iusti
cia punit ierodū malos hoies
per peccōres. Sicut filij israhel
puniti sunt per chaldeos. Isa
ye. p̄ij. Iudicio dei occulto
dat ipse super peccōres suāz pe
ne et postea placatus p̄nā pat
cit eis. Nā cū esset achab sce
leratissimus. et audiret p̄nā p
ccūbus epigenā cepit hū
liari extertius. et dñs penam i
stigare prolongauit iij. Regū
pxi. Ezechie dedit dñs suāz
q̄ mori debebat. sed cum ora
set cum lactantibus deus sentē
tiam reuocauit. iij. Regū. xx
Manasses terribilia facinora

Capitulū .72.

perpetrauit et ad Dñm conuer-
sus fuit a Dño est exauditus.
ij. Para. xxxij. Naniuen sub
iurei. Debat. sed ppt. et pntte
etiam euasit subuersionis pnt
entū. Jone. ij. Iudicio dei oc-
culsi fiūt aliqua quoz de so-
lus inuestigator est. De qbus
nullus hō balbutiendo loqui
potest. q̄ fuit solo suo secreto cō-
silio relinquēda. Sic mortuus
eus dāuid fecit ordinatōz sa-
tis mirabilē. Sed qd scriptus
ta cōmendat eū nō debet per-
quiri dsecretus. ij. Reg. ij. Qui-
dam scriba obtulit se ad sequē-
dum dñm. et nō fuit admissus.
Aliū vero incitauit qui nō vti
debat ut volūtarius ad sequen-
dū diceōs. Dimitte me sepelire
mortuū. Mat. xij. Lu. ix. Fe-
cit dñs virtutē in Corozaim
et bethsaida vbi parū profecit.
et nō in tyro et sydone vbi plu-
rimū profuisset. Luce. x.

Capitulum. 72.

De iudicij hominū recte.
Iudex pot recte iudicet debet
perquirere cause decentiam
Sensus exquirere sufficiētā
Rectum perquirere dando
cūctentiam.

Iudex vt re-
cte iudicet debet cām
pūlis diligenter inuestigare et
examinare vt recte cognoscat
quam sententiā ferre debeat. id
ē. Causam quā nesciebā dilē-
genter inuestigabā. vt dicitur
Job. xxxij. Deus cui nil latere
pōt. vt de hoc iudicibus exem-
plū deī ostret. Descendit vt
dere ciuitatē quā superedifica-
uerūt filij Adam anteq̄ eos
puniret de Birsone linguaz
in babilonia. Gen. xi. Noluit
dñs sōdmitti iudicare an-
teq̄ diceret. Descendā et vide-
bo vtrū clamorē qui venit ad
me opere cōpleuerūt. Gen. xij.
Salomon vtiliter subtiliter
diligenter inuestigauit causā
illaz duaz mulierū. sic iustū
iudiciū iudicauit. vt patet. ij.
Regū. ij. Diligenter et disti-
cte examinauit daniel duos
senes de falso crimine in Su-
sannā. Dan. xij. Noluit fesse
preses subito paulū iudicare.
sed dixit. Non est consuetudo
romantis aliquē iudicare ante
q̄ accusatus fuerit. Preses aut
accusatores lectiqz defendens
di ad obiecta cūctia habent de

f. meli' valent iustigat Actu.
ppp. Iudex vt recte iudicet no
debet stare suo proprio sensui.
sed in quibus est aliquod di
bitu' velle debet consiliu' di
uinum p'cedere z humanu'. Sic
moyses consilio teoro acq'uit.
vt det populū salubriter iudic
curet. Exod. vppvii. Ob hanc
causam cōstituit moyses ma
tores iudices z iudices. vt si
nil haberent consilium. Exo
ppvii. Consultat moyses ppter
causam filiar' saphat. z respō
dit dñs Cum mortuus fuisset
vt absqz filio ad filiam eius
trāsibit hereditas. Nu. vppvii

Iudex vt recte iudicet post
inuestigatōnem et consilium
habitam debet rectam habe
re sententiam. z nec prece nec
p'cedo. nec amore nec odio deui
are a veritate veritatis. Sic
moyses de duodecim bobus.
et sep' plaustris nullum iudic
cavit esse filiorum carit'z. licet
essent sibi propinquiores. Nu
meri. vij. Recte iudicavit moy
ses q' filij euben z ceteri q' pe
tebant terra' n' iam acquisitas
at'nti alios ad bella p'ceder
ent donec esset alia terra ac
quisita. vt clare haberet. Nu

meri. vppij. Anchtocritus. licet
esset malus recte iudicavit ad
dionit'z. qui iniuste occiderat
Oniam. secundo Machabeo
rum quarto

Capitulū. 73.

De iudicijs hoim falsis
Judicium iniustum est cū
interumpitur vana gloria
et vicietia
Quando corrumpitur ex
auaricia
Quando proumpitur tee
nequicia
Quando dirumpitur ex a
micitia.

Iudex tūc
iniquus et iniustus iudi
cat quando cum non dili
genter examinat. sed signis z
relatōnibus cito credit. Sic
Judas male iudicavit Tha
mar cōburendam. audiens q'
esset fornicata cum alio. et no
p'ius exanimans veritatem.
Genesis. vppvii. capitū. Do
nitius Joseph nimis cito cre
ditit verbis coniugis Joseph
falsis accusantis. et eps' sine
examine aliquo tempore carce
re mancipavit. Genesis. vppvii

Ca. 73. de iudicijs hoim. falsis

Judicat turdey iuste p aua
ritia corruptus pecunia q̄ per
uerit tūc iudiciū. Sicut dicitur
De filijs samuelis. Declinat
rāt post auariciam z peruerite
runt iudiciū. i. Reg. 17. vti.
Iuste protulit dāuid senten
tiam in isiboseth propter mūe
ra que dedit ei siba. 17. Reg. 17.
Postq̄ autē cognouit sen
tentie huius veritatem noluit
eam immutare. 17. Reg. 17.
De iudicib⁹ nostris temporis
dicit potest. qd̄ dicitur De iudi
cib⁹ z p̄cipib⁹ isrl. P̄cipēs
erūt infideles socij furum oēs
diligunt numera. autē sequū
tur. ut dicitur i. Hays. i. Meue
laus culpabilis propter pecu
niam est absolutus ab Anthi
ocho. Et accusatores eius in
nocentes sunt ab eodem inq̄
morte damnati. 17. Mach. 17.

Judicat turdey nō recte qui
iudicat cum ira z furore. Na
ira impedit animum ne possit
cernere verum. Sic nabuch/
odonosor male iudicauit quā
do in furore et ira p̄cepit. q̄ oēs
sapientes babilonis interfi
cerentur. quia eius somnium
ignorabant. Dan. 17. Herodes
in igne iudicijs ptulit. quādo

tratus est valde z mittens oc
cidit omnes pueros qui erant
in Ierusalem z in omnib⁹ fi
nibus eius. Matthei. 17. Ju
dey nō recte iudicat qm̄ ad peti
tionem aliquoz amore vel ti
more a via veritatis dētat.
Sic male iudicauit sedechi⁹
as de Jeremia qui ad petitoēz
p̄ncipum eius eum sine cau
sa terribiliter incarcerationit. Je
remie. xxxv. Licet dāuid rex
persarū sciret danielē timo
centē. tñ ad petitionē satrapa
rum fecit eum mitti in lacuz
leonum. ut ibi a leonibus de
uoraretur. Dan. vi. Ad petiti
onem babiloniorū rex timore cor
rupsit danielē pena simili turde
cauit. Dan. 17. Ad vni⁹ sal
tatē petitionem iussit He
rodes Johannē iustissimū de
collari. Mat. 23. Mar. 6. In
tquum iudiciū dedit Pila
tus qui ad petitionem turdeoz
volens eis placere barnabam
seditiosum dimisit. z Iesū in
nocentem tradidit morti cru
cis. Mat. 27. Peruersus iu
diciū dederunt magistrat⁹
qui paulum qui puellam libe
rauerat a demone ad petiti
onem questuatorum fecerunt

Ca. 74. de iuramento hoim .68.

virginis diuersimode flagel-
lari. vt habetur Actuum. vi.

Capitulū. 74.

De iuramento hominum.

Jurant hoies promissiones
fidelitatis.

Contentiones societatis

Affectiones veracitatis.

Punitioes iniquitatis

Peruerfiones temeritatis

Iurare pos-

sant homines licite ser-
uare promissa cum firma fidu-
cia. Sic Abraam iob seruauit
Abimelech ad requisitōem suā
q̄ non noceret ei. Genes. xxxij.
Fleuit Dauid mortem Absolo-
turanti. et Joab. q̄ si nō desiste-
ret a fletu ipse ⁊ omnis popu-
lus relinqueret eum. Nec pro-
misit vt eum ad consolatioem
reduceret. ij. Reg. xij. Dauid
Bersabee matri salomons q̄
Salomon regnaret post eum
ij. Regū. i. Jurant homines
licite contentōnes societatur
matrimoniorū et amicorū fir-
mas seruare. Sic Joab et La-
ban iurauerūt sedus fil. Bez-
nesis. xxxij. Moyses iurauit vt
habitaret euz tetra. ⁊ accepit

filiam eius in uxorem. Ego. ij.
Pte iurauit Heliseus non de-
relinquere heliam donec possz
secum esse. iij. Regū. ij. Pepi-
git sedus amicitie Jonathas
cum Dauid et iurauerūt. am-
bo. i. Regū. xx. Jurant homi-
nes afferendo veritatem. vt fi-
des magis adhibeatur. Sic
christus in pluribus sociis ve-
ritatem iohannis afferens
dicebat. Amen amen. Mat. v.
Item paulus propter hāc cau-
sam multotiens in suis eplis
iurasse legitur dicens. Deus
et pater dñi mei Jesu cristi scit
quia nō mentior. Ad Gala. i.
Et alibi. Testis est mihi deus
cui seruiō. Romanorū. i. Ierz. ij.
Ad Cor. xi. Ecce coram deo. qz
nō mentior. Propter hāc cau-
sam consueuerunt mendaces
sua mendacia iuramento fir-
mare. vt scilicet maior fides ad-
hibeatur eisdem. quibus quā-
tum plus iurauerūt fides mi-
nor est adhibenda. Sic iura-
uit petrus mentiendo se chri-
stum nullatenus cognouisse.
Mat. xxvi. Mendaciter ⁊ cū
fraude iurauit antiochus se
psecm tenere. vt crederent ei.
primo. Macha. vi. Jurant

Capitulū .76.

aliqui hoies sūt iudices et p̄ci-
cipes malefactores p̄uiter hu-
mana vel diuina sūt. Sic rex
salomon audita petitiōe pessimā
adonitē s̄z q̄ volebat v̄p̄orē p̄-
teris dūcere. iurauit q̄ doctō de-
ret eum. iij. Regū. ij. Dixit he-
has ad achib regem pessime
operantem. Vāte dominus
in ciuitas cōspectu s̄to. Si erit
cūntis hīs vos vel p̄fūta. ni-
si iurp̄a v̄cōbū meā. iij. Regū.
v̄ij. Audita parabola dauid
de hoīe q̄ tulit iouem paup̄is
iur. iij. q̄ ouem in q̄ duplūm
reddeat. et felix mortis esset.
ij. Regū. v̄ij. Iurant aliq̄ de
meritates facere quorū iurare
perire sum et perire s̄ssimū est
obsecrare. Sic iurauit dauid
destruere nabal et om̄ia que ha-
bebat. i. Regū. xxx. Ben. ad ab-
rey sp̄te indignatus est ad re-
prehensio nē iurauit si suff. ce-
ret. iij. Regū. v̄ij. Simile iu-
ramētū fecit yezabel q̄ occi-
deret helyam. iij. Regū. v̄ij.
Nabuchodonosor iurauit per
hōnū suū q̄ vindicaret se de
filijs israhel. iudith. i. Nise iu-
rauit pessime seruauit iura-
mētū herodes dicit saluaret
et quicquid volebat et conces-

sit ei caput sancti s̄ssimū Joh̄. i-
nis baptiste. Marc. vi. Nic-
chet. v̄ij.

Capitulus .77.

De iusticia et equitate
Iusticia recta est. si p̄uere-
tibus singula reddantur
S. bona consequentia. be-
ne diuidantur
Si aliqui indigentibus pre-
cis emittunt
Si delinquentibus equi-
mensurancur

Iusticia et
equitate reddit v̄uicū
q̄ qd s̄m est. et hoc iusticiū ha-
bet a deo. s̄m psal. Redde v̄ni-
cūq̄ s̄m opa sua. et s̄m. An-
bro. Iusticia cois est v̄re red-
dēs v̄uicūq̄ qd s̄m est. Jō dixit
jacob ad Laban. Nā debita
mibi ceas iusticia mea. Gene-
p̄ij. Testimoniū dei iustitice
petierūt filie salphat quar. De
iure erat hereditas. cū in here-
ditate paternā moysi succedes-
se petierūt. Nume. p̄v̄ij. Dixit
dauid saul. Dns retribu-
et v̄uicūq̄ iusticiā suā. i. Re-
gū. v̄ij. Iusticia seruati de-
bet in diuidēdo colā reddēdo

De iusticia et equitate .69.

Diuisa in diuidendo maior de
bet diuidere et minor debet eli
gere. Sic abraam volens se sep
are a loth dedit ei optiones ut
eligeret unam partem quam vel
let. Gen. xij. Constituit Da
uid et q̄si habitus est p lege q
equa esset portio cunctū ad hel
li et remanētū ad sarcinas. i.
Re. xxx. Iusticia exigit ut
q̄ teiget aliena nō furtiue nec
violenter accipiet. s; cogerent
preco emat. Sic dauid noluit
accipere arcam gratis quaz
volebat a Jebusco. sed ipam in
sto preco compauit. i. Paral.
pvt. 2. ij. Begū. xxij. Audiens
thobias edum balantē dixit.
Videte ne furtū sit Thobi. ij.

Iusticia exigit ut malis re
tribuatut eadem mēfura. etiā in
Penei quaz ipsi alijs retribu
erūt. Et lo iustū est ut nō pre
at iustus cū impio. ut abraam
dixit. Ge. xxvij. Adōib ozeth
iuste amputate sunt manuz
sumitates. sicut ipse amputa
uerat septuagita regib. ut h̄
Jud. i. Agag q̄ sine liberis fece
rat milices remāsit sū liberis
mater eius. i. Begū. xv. Sup
bas amon suspensus est in eo
de paribus qd ipse parauerat.

maerdocho. Hester. xij. Hostes
iudeoz eadez die occisi sūt quo
ipsi iudeos occidere dicerent.
Hester. ij. Viri q̄ danielem fed
cerunt mitti in sacū seonum
missi sunt in eodē et deuorati
sunt Dan. xij. Duo senes q̄
voluerunt amiste occidere su
sammam alyopolo interfecit sūt
Dan. xij. In eodem loco i quo
arzoncus occiderat ontam ses
cit cū eunuch? occidit. ij. mach
abeorum. iij. Jason qui mult
tos interfeceros insepulcros ab
necrat inlamentatus et isepul
tus abiectus est. ij. Macha
beorum. x. Anthiochus blas
phemus et homicida pessimo
ulcere interfecit? est. ij. Macha
beorum. ij. Seruo nequaz q̄
voluit cōseruo dimittere repe
rit dñs debitum tam dimis
sum. Mat. xvij. 1

Capitulum. 76.

De iustis inter peccatores
latentibus,
Iusti inter peccatores inuenti
untur caste viuētes cū lu
fide feruētes puritatib?
cū idolatratibus
Sic innocēs cū malignatib?
Viri clemētes cū turbatib?

Capitulum. 76.

Iusti inuē

ti sunt inter licitiores
hos caste et honeste viuentes
quod magnū est. Naz qñ oīs
cato corruerat viam suā; di-
xit deus ad Noe. Te em̄ vidi
istū coram me. Gene. vi. Lot
castus et continens tūc habi-
tauit in medio sodomorū licu-
tie dōtorū. Gen. xix. Joseph ī
egypto castam fidelit̄ er dixit
viam cū muliere adultera et
lasciua. Gen. xxxix. Susan-
na iuuenis fuit in Babilōne
castissima. vbi senes iuētī sūt
impudici. Dan. viij. Iusti
inuenti sunt fideles et dei cul-
tores iter infideles et idolatras
Sic in terra mōdān infideli-
um paganorū apparuit dōmi-
nus moysi fidelit̄ eius oues pa-
sccret in deserto. Eyo. iij. Cre-
debat helyas solus esse fides
inter idolatras. et n̄ audiuit a
dño. Reliqui vici septem mil-
lenilia qui nō cretauerūt ge-
nua sua ante baal. iij. Re. xix.
Mardochens solus alijs ad-
uētibz amon et dūros ho-
nores impēdere recusabat. Ne-
ster. iij. Ezechiel dixit deus.
Incredulit̄ subuersorū sunt te-

cum et cū scorpionibus habi-
tas. Ezechie. ij. Daniel et socij
eius habitauerūt inter idola/
tras caldeorum. adorantes do-
minum deum suū. Dani. ij.
Machattas cum filijs eius et
cum paucis tempore anthio/
chi inuenti sunt fideles. primo
Macha. ij. De fide cōuentōis
dixit christus. Nō inueni tā
tam fidem in israel. Matthej
xij. Nicodemus inter iudeos
incredulos venit ad iesuz nos-
cete et credens dixit. Scimus
q̄ a deo venisti magr. Joh. ij.
Iusti inuēti sunt innocētes in
medio impiorū. Sic Samuel
cū pessimis filijs heli nate. et
sanctus et innocens permisit
vsqz ad fines vite sue. vt dicit
i. Reguz. ij. Thobias de tribu
neptalim sub regno samarie
ter pessimos innocentiam serua-
uit Thobie. i. Job de esau et gē-
tibus natus dicebat. frater
diacorum et socius strutionis
Job. xxx. Jeremias inter popu-
lum peccatorē et impius serua-
uit innocentiam suā. Jeremie
prij. Iusti inuenti sunt pijs
et misericordes inter infideles
et inmisericordes. Sic iter cru-
deles iudeos et inmisericordes.

Ca. 77. de lacrima et fletu .70.

qui christū crucifixerunt. nisi
 eodem? portante aromata. Jo/
 hān. p̄. Alijs p̄tentib? cru/
 deliter ut christus crucifigere
 tur. Joseph pie petiit ut p̄ps se
 p̄siretur. Mat. p̄. Cam/
 hiel legis doctor inter phariseos
 p̄am dedit consiliū pro apo/
 stolis. Actū. x. Corneli? erat
 in cesarea cū omni. Homo sua
 inter crudelēs religiosus et ti/
 mens deum et faciens elemo/
 synas. Actū. v.

Capitulū. 77.

De lacrima et fletu

Lacrimantur et plorant ho/
 mines pro dolorum dāno/
 stratione

Banditorum p̄mulgatione.

Cupidorum expectatione.

Propriorum auscultatione.

Misericordum ex cōpassione.

Peccatorum obstinatione

Flagellorum supportatione.

Petitorum in oratione

Amicorum separatione

Inuidorum indignatione

Lacriman/
 tur et plorant aliqua
 do hoies ex castitia et dolore.
 De morte caroz amicez benefi

torum et propinquoꝝ. Sic fle/
 uit Agar volens vedere filiu/
 suū morientem. Gen. p̄. Ve/
 nit abraā ut plangeret sarā in
 yporam suā iā defunctā. Ge/
 nesis. p̄. Plangit iacob in
 to tempore credens Joseph fi/
 lium suū a bestijs deuoratum
 Gen. p̄. Plangit Dauid
 super morte saul et Ionathe et
 alioꝝ occisorum in bello. ij. Re/
 gū. i. Dauid et om̄s populus
 plangit super abner. que Jac. b
 p̄ditiose occiderat. ij. Regū. ij.
 Fleuit Dauid super mortem
 absolon filij sui. licet cum fue/
 rit grauit̄ persecutus. ij. Re.
 p̄. In morte mathathie iude
 machabei et ionathe factus est
 fletus magnus. i. Machab. ij.
 ix. et. p̄. Occisus puer ab He/
 rode impletum est illud. Vox
 in rama audita ē ploratus et vl/
 lulat? rachel. zc. Mat. ij. La/
 crimas fundunt et plangunt
 aliqñ homines. et conuerso p̄
 gaudio quod habēt pro aliquo
 Sic elenata voce fleuit iacob
 cognita rachel con sobrina sua
 Gen. p̄. Esau videns frat/
 rē iacob q̄ diu nō viderat la/
 crimas non potuit continere.
 Ge. p̄. Comota sūt secreta

Capitulū. 77.

Ioseph super fratre suo Beniamin et lacrimis crepebāt. Genes. plij. Ioseph ut cognoscere a fratribus eleuauit vocem suam cum fleu. Dicens. Ego sum Ioseph frater vester quem vendidistis. Gen. plv. In reditu de habitone iudeis edificanti bus voces letantū fletus videbantur. i. Esdr. ij. Legente esdrā verba legis oīs populus pre gaudio et exultatione plorauit. Neemie. viij. Baguel recognoscens thobiam cū lacrimis osculatus est eum. si milititer et gabelis. Thobie. vij. vij. et. ij. Thobie redeunte occurrerunt parentes et ambo pre gaudio plorauerunt. Thob. xj.

Lacrimauerunt et flet aliqui homines ex desiderio rei quā habere desiderant. Sic fleuit Esau pro benedictione paterna quā desiderabat pre ceteris obtinere. Gen. xxxij. Vulgus per uniuersū quod descenderat de egypto pro carnium desiderio fleuit. Numeri. xi. Hoc seras omīs turba sicut dices. Vt nam moritur essemus in terra egypti quando sedebamus super ollas carniū. et comedebamus in saturitate. hoc ex dese-

derio carniū procedebat. Numeri. pty. Moram facere thobia mater eius cū vidit desiderans terremediabilibus lacrimis flebat dicens. Falsū mihi quod te misimus peregrinari. Thobie. x. Pro desiderio celestis patrie dicebat dauid. Quod admodum desiderat ceruus ad fontes aquarū ita desit. re. psal. pl. Pater filij lunatici filij salute desiderans. orauit cum lacrimis dicens. Dne. re. Mat. xvij. Luca. ij. Mar. ij. Lacrimauerunt aliqui homines et fleuerunt audientes per verba moti quidam deuotione. Sic fleuit Ioseph fratribus eum rogantibus ut obliuisceretur inuete ab eis recepte. Gen. l. Saul audita voce dauid multum pie loquens fleuit dimissa iracundia. i. Reg. xxxij. Auditis per verbis necni ambe iureis et non valentes lacrimas continere sentientes voces suas. vberie flere ceperunt. Ruth. i. Lacrimauerunt aliquando homines ex compassione quā habet ad aliam misericordias. Sic fleuit omnis populus vidēs in morte moysi et Aaron dei populi accephalū equānisse. Dicit

ero ppyitij. hoc est vltio. Pla
 Perunt filij israhel ex compas
 sione super filios Benjamin
 quos ipsi tōc iterficereēt ppter
 scel' commissū in pōre leuite Jud
 ppi. Audita obstōne Jābes
 filij israhel compatientes ele
 uauerunt voces ⁊ fleuerunt. i.
 Reg. vi. Lugebat samuel sau
 lem. quia dnm penitebat q̄ cō
 stituerat eum regem. i. Re. xv.
 Manducauit thobias panem
 cum lacrimis super mortuū
 quem sepelire volebat. Tho. ij.
 Compatiēs Job afflictis di
 cebat. Flebam super eum q̄ af
 flictus erat. Job. xxx. Jeremi
 as compaties dicebat. Quis
 dabit capiti meo aquam. ⁊ o
 culis meis fontem lacrimarū
 ⁊ plorabo die ac nocte interse
 ctus populi mei. Jere. iy. Fle
 bant amici susanne cum vde
 rent presbiteros aduersus eaz
 testimonium prolaturōs. Da
 niel. viij. Contristatus est an
 thiochus animo ppter iniquā
 mortem onte ⁊ stēpus ad mi
 sericordiaz lacrimas fudit re
 cordatus defuncti sobrietatez
 ⁊ modestiam quam habebat.
 ij. Machabeorū. iij. Ex com
 passione fleuit christus ⁊ ma

gdalena super lazarium defun
 ctū. Johānis. vi. Propter ma
 guam compassionem quā ha
 bebāt maria ad christum sta
 bat ad monumentum plorās
 Johannis. xv. Lacrimatur
 et flet homines ex contritio
 ne peccatorum suorum. Sic
 quando angelus domini in
 properavit filijs israhel det be
 neficia et eorum peccata q̄ cor
 ram deo commiserant clama
 uerūt voce magna vnanimit
 ter et fleuerunt. vt elare habe
 tur iudicium. ij. Cum audisset
 Josias rex comminatioēs scri
 ptas in libro legis domini. p
 pter peccata seroit vestimenta
 sua ⁊ sicut quod deo multuz
 placuit. vt habetur. iij. Regū
 xxiij. Fleuit Esdras et ppul'
 propter committēdum populū
 iudaicū inter gentes earuz ex
 emplo peccantis. i. Esdre. iy. c.
 Pro peccatis suis fleuit Da
 uid dicens. Lauabo per sin
 gulas necces. id est culpas lei
 ctum meum. psal. vt. Non so
 lam David de lacrimis fecit
 lacracū propter peccā sua. s; p
 pter cibū ⁊ panē. ait em. Fuit
 mihi lacrima mee panes die
 ac nocte dix dicit. cc. psal. pl
 ii iij

Capitulum. 77.

Magdalena pro contrectōe pec
catorū s. c. sicut q̄ christi petes
lacrims rigauit. Luc. vii. c.
Petrus postq̄ cenā negatio
nem fecit recognita culpa sua
egressus flet et amare. Lu. xviij.

Lacrimas fundit et plorat
tus audientes grauita mali q̄
oportet eos pati in present. v̄l
vident alios esse passuros. sic
videns dauid ciuitatē siche
lech succensam et habitatores
ductos captiuos planxerunt
ipse et populus. i. Reg. xxx. De
his videns corā se azaelm
cepit flere propter mali que il
le facturus israeli erat cui ipse
esset facturus rex syrie sicut et
pphetico spū fuerat demonstra
tum. iij. Regū. viij. Cū audis
set mardochais iniquā suāz
cōtra iudeos placam scdit ve
stimenta sua et cū ei lacu plo
rans antitū sui amaritudines
ostendebat. Heste. iij. Videns
isayas amaritudinē populi sui
dicebat. Discedite a me ama
re flebo. Isay. xviij. Fleuit susan
na inspicies celū timens intū
ste mortis suam. Dante. viij.
Cū anthiochus faceret cedere
homines in ierusalē factus e
placet magnus. i. Macha. i.

Videns iesus ciuitates fleuit
super illā qm̄ a romanis erat
funditus destrueda Luc. xij.

Lacrimant et plorat amici
et tenebant eum quādā tenetū
dine cordis qm̄ ab inuicē sepa
rant. Sic dauid et ionathas
facta amicitia cū ab inuicem
discederet lacrimas vberes ef
fuderūt. i. Regū. pp. Cū disce
deret thobias a pentibus pa
rentes eius amarissime flere
ceperūt. Thobie. v. Paulus vas
sedicēs fratribus ait Vos sci
tis q̄ ea multis lacrimis scē
uauerim. Actū. pp. Lacrimā
tū et plorat hoies in orōne ex
quādā deuotōe. Sic filij isra
hel pugnaturi cū filijs benia
min corā dño fleuerūt. Judt.
pp. Anna fleuit largiter corā
dño p filio quē erat peritura.
i. Regū. ij. Fleuit ezechias fle
tu magno. cū oraret q̄ leuaret
dñs suam mortis. iij. Regū
pp. Et Isay. viij. Audies nes
cias statū miserabile ciuita
tis. p eius recuperōe dñm cū
lacrimis exorauit. Neemie. i.
Thobias ceco audito impore
rio ab ypoze deū pro recupera
tione visus lacrimans postu
it. vt d. Thobie. ij. Populus

De Bethulia auditis verbis ho-
 lofernis ab achior q̄ referebat
 ea. Dñm exorauerūt cum lacri-
 mis vt eos ab eius tyrannide
 liberaret. Iudith. vi. Fleuit iu-
 dith ante lectū holoseris cur
 lacrimis orans vt deus suū
 p̄piciaret cogitatum. Iudith
 xij. Dauid dicebat orās. Ep̄
 audi deus orōnem meā auri-
 b̄ petere lacrimas meas. 2c.
 psal. p̄p̄xvij. Et exclamās de-
 pit iudith Conforta me dñe et
 stultim amputauit et caput. Ju-
 dith. xij. Paulus positus ge-
 nubus suis cū his q̄bus loq̄-
 batur orauit dñm. magn⁹ autē
 fletus factus est omnīū Acta-
 um. pp. Circūdederunt v̄dūe
 petrū stantes et adorantes p̄-
 dora. que illas continue refo-
 uebat vt dicit Actū. x. La-
 crimātur et plorant aliqui ho-
 mines inuidi de aliena felicitate
 ex quadā amaritudine ani-
 mi. videntes q̄ q̄bus inuidēt
 nocere nō possunt. Nā postq̄
 amon vidit mardecheū tā ma-
 gnifice honoratum festinante
 lugēs. et opperto capite ingres-
 sus i domū suā. vt h̄. Vest. v

Capitulū .78.

De liberalitate et misericordia
 Liberalis largus et misericors
 Debet esse homo
 In largiendo cum beatitudi-
 sentia
 In reuocando dignos reuer-
 rentia
 In defendendo passos vto-
 sentia
 Subueniendo templis ad-
 decentia
 Destruendo si est indige-
 tia
 Restituendo sine negligentia
 In exhibendo sponsis com-
 placencia
 In relinquendo nos afflictio-
 tia
 Pro acquirendo his cur re-
 spodencia

Liberalis
 largus et misericors
 Debet esse ho in respondendo
 et donando siue cōmunicando
 sua. cū beatus sit dare q̄ ac-
 cipere. Sic vald e liberalis fu-
 it rebecca in verbis. in factis
 plus offerens q̄ seruis abra e-
 peteret. Gen. p̄p̄xij. Grata si-
 bertas seu liberalitas tempore
 necessitatis. sic dāto gratuz

Capitulū. 78.

Habuit qñ berzellai ⁊ exerei /
 cui eius necessaria deculerat.
 ij. Regū. xxx. Obēta victoria
 De amalechitis dauid libera
 liter misit dona senioribus tu
 da. ut di. i. Regū. xxx. Largus
 donator ⁊ remunerator est cri
 stus qui relinquenti tempore
 lia pmittens eterna. tribuens
 centuplū in presenti. ⁊ vite e
 terne gloriā tribuens in futur
 ro. Mat. xix. Non debet libera
 tis peccare. qz qui cito dat.
 bis dat. Sic cristus qñ nō di
 xit latroni. eras mecum eris in
 paradiso. sed. hodie. Luce. xxij.

Liberalis debet esse homo
 ad honorandum homines di
 gnos honore. ⁊ maxime ad su
 um hospitium vententes. sic
 honorauit moyses Jetro vent
 entem ad se. Exo. xvij. Rex sa
 lomō multū honorauit Ber
 salie vententē ad se qñ surre
 pit de solio. ⁊ solium fecit sibi
 parari in pta. se. ⁊ quicq̄d pece
 ret se facturū promisit. ij. Re
 gū. ij. Rex asuerus liberaliter
 ⁊ magnifice honorauit Mar
 docheum quando fecit eū tu
 diu vestibus regnis. et ponere
 eum super equum de sella sua
 Hester. vi. Quia symon nō re

cepit honorifice christū in do
 mo sua. christus reprehēdit eū
 in comparatione ad magdalen
 nam dicens. Intraui i domū
 tuam aquā pedibus meis nō
 dedisti. Luce. xij. Liberalis
 debet esse homo ad defendendū
 dum illos quos vidit iniuriā
 pati verbis vel factis. Sic li
 beraliter egit moyses filiam ie
 tro a pastoribus defendendū.
 Exod. ij. Liberalis epistolam
 scripsit Artaxerxes pro defen
 sione populi iudeorum esdre sa
 cerdoti. Esdre. vii. Christus li
 beraliter defendit publicanos
 et peccatores appropinquātes
 sibi murmuracionibus scriba
 rum ⁊ phariseorum. Luce. xv.
 Liberaliter defendebat disci
 pulos a detractionibus iude
 orum ⁊ phariseorum. Mat. xij.
 Mariam magdalenam defen
 dit a sorore conquerente. Luce
 x. Phariseo murmurante. Lu
 ce. xij. Et iuda pro effusione
 gucci eam prodigam appellan
 te. Mat. xxvi. Johā. xij. Mite
 liberalitatis fuit paulus qui
 seruos phisoniens fugituros
 liberauit a pena scribens epi
 stolas mite libertatis. ad Phi
 lomā. i. Liberales debet e.

De liberalitate et curiali. 73.

homines ad ecclesias. ecclesia
st. ca. seruitia. et ecclesiasticos
seruitores bona distribuendo
quia spiritualia recipiunt in eis de
Sic liberales erant filij israel
hel q̄ mente promptissima ob-
tulere ad faciendum opus
tabernaculi. Num. vii. Sic
liberales fuerunt filij israel
ad edificium. ut artifices co-
puli sunt dicere et plus obte-
lerunt q̄ necesse sit. Ex. xxxvi.
Precepit rex darius reedifica-
ti templū et dicit sumptus de
arca regis. i. Esdr. v. Ad sacri-
ficia ecclesie debemus esse libe-
rales. Sic dauid pro interse-
ctis in bello prestavit sumptus
ad sacrificia. i. Machabeo. vii.
In paupere maior virtus repu-
tatur lebertas q̄ diuiti. Mat.
Duo mīuta paupercule vidue
posita in gazophylatio muner-
ibus diuitum a dño preferū-
tur. Luc. xvi. Mat. vii. Li-
beralis debet esse hō pauperi-
bus et egentis eis p̄ crisi. and-
re elemosinas largiēdo. Nobis
libris aut depaupatis p̄ vere-
cūdia medicare nolētib' ma-
gis p̄tū ē esse largi. Sic da-
uid p̄cepit misibosech q̄ fuerat
nepos regis q̄ in mēsa sua co-

mederet semp secū. i. Reg. xv.
Quidā boni viri israel capti
uos vestierūt in deos et q̄ au-
bulare nō poterāt ex magna li-
beralitate iposuerūt in mētis.
i. Para. xxxvii. Job liberalis
fuit ad pauperes. qui ait. Co-
vidue consolatur sum pater eū
pauperū Job. xxxv. Libera-
ter magi christo pauperi pau-
nis inuoluto in p̄sepio stabu-
li reclinato munera obtulerūt
Mat. ii. Saluator liberaliter
pauperē turbā. quia nō
habebat quod mīndicaret. ut
habetur Matthei. xiiij. Ma-
ci. xiiij. Multum largus erat
zacheus. qui dicebat. Dūti-
dū bonoz mīorū dñe do pau-
peribus. et si quē defraudauit
reddo quadruplum. Luc. x. p̄
Religiosis et predicatorib' q̄
sunt pauperes christi. Debent
ipsi homines esse liberales. si-
cut lidda p̄parauit liberalis
fuit paulo predicanti. Actū.
xvi. Audiat hec diuites et ma-
gnates mansuigns et placis po-
sitis paulo et socijs. Barba-
hūanitate maxīmā p̄stiterūt
Accēsa em̄ p̄ca respiciebat nos
oēs p̄pter ymbre q̄ in tuebatur
frigus. ut habet. Actū. xxxvii.

Ca. 78. de liberalitate et curia.

Liberales debet esse hoies non aliena auferendo. sed restituyendo ablata. et remittendo q̄ de iure sua sunt. Jō dixit moyses regi Edom. Liceat nobis transi e per terrā tuam. nō ibimus per agros nec per vineas nec bibemus aquā de puteis. Nume. xx. Rex Cyrus remisit in ierusalē vasa aurea q̄ tulerat Nabuchodonosor pater eius. i. Esdr. i. Thobias nimium fuit liberalis raphaheliquez hoiem reputavit offerēs omnia q̄ adduxerat. Thob. vi. Zacheus in hoc magnā ostēdit liberalitatē qui dicebat. si aliquē defraudavi reddo quaduplū. et. Luce. xix. Magna liberalitas apparuit. in similitudine de securo neq̄. cui omnia sunt dimissa. Mat. xvij. Liberalis debet esse homo in matrimonijs et nuptijs. tā ex parte dantis q̄ recipientis vporē Talis fuit raguclis libertas q̄ dando thobie filiam suā in uxorem dimisit suā substantiā. et dedit pro dotibus. Thobie xv. et. viij. Rex Asuerus fecit magnū et liberale conuiuiū in nuptijs hester. qm̄ eam sibi desponsauit. ut in uxores. Hester. ij.

Viri etiā debent esse liberales vporibus suis. Ideo dixit rex asuerus ad hester. Si sumor um regni mei. et. Hester. v. Magnā liberalitatē ostendit christus in nuptijs. quando deficiente vino aquam in vinum conuertit. Johan. ij. Valde liberalis fuit ille rex. qui nuptias fecit filio suo. et misit vocare iuuatōs ad nuptias donec mense discumbentium impleveretur. Mala rejecere mala agentibus. Mat. xxij. Liberales debent esse religiosi quādo iurant religionem ad nutriendum pauperibus omnia. et nihil sibi penitus reseruare. Sic enim christus consulsit inueni volenti esse perfectus dicens. Vade et vende omnia que habes. et da pauperibus et veni et sequere me. si vis esse perfectus. Matthei. xix. Barnabas iurans religionem vendidit agrum et posuit ante pedes discipulorum ut clare haberetur Actus. ij. Male successit Ananie et Zaphire prefatam religionem iurantibus q̄ pecuniam precij sibi retinuerunt. et partem discipulis acceperunt. ut h̄r Actuum. v.

Ca. 79 De loquaci. muli. 74.

Liberalis debet esse homo
 si attendat remunerationem
 liberalitatis. et puniendum tes-
 naticitatis etiam in presenti. naz
 de filiis bersceelai a quibus pri-
 us dauid receperat de sua sal-
 lacia fecit. Naz dixit bersceel-
 lai Veni ut requiescas secum
 mecum in ierusalē. ij. Regum
 p. xv. Regina saba multa attulit
 salomoni. et salomon dedit
 ei omnia que petijt. iij. Regū. p. Ju-
 stus liberaliter recepit paulū
 et socios eius. et paulus vporē
 eius egeam restituit sancti.
 Actū. xvij. Quia vix socij
 et phanuel nō fuerūt libera-
 les gederūt ab eo. gaudeat sūt
 puniti. Judicū. viij. Nihil ē
 inuptino ppter tenacitatē suā
 sine periculo nisi largitas abi-
 gant suppleuisset. l. Re. p. xv.

Capitulū . 79.

De loquacitate mulier.
 Loquuntur mulieres stul-
 te in petitionibus et respon-
 dendo
 Persuasionibus male con-
 sulendo.
 Secreta sermōibus eppri-
 mendo
 In ripationibus iurgia ser-

quendo
 Et petitiōibus vane respō-
 dendo

Loquitur

mulieres aliqui stulte
 petendo. Nam sara interrogat
 ta cur risisset. stulte respondit
 decens. Non est. Gen. xvij.
 Stulte loquendo petunt mu-
 lieres aliqui impossibilia fieri.
 Sicut rachel dicebat. Jacob
 Da mihi steros. quasi esset ī
 potestate sua. Genesis. p. xv.
 Stulta fuit petitiō marce-
 filiorū zebedee. et deo fuit a do-
 mino reprobat. qz pro eis pe-
 tebat querebant an labore. paul-
 um ante curesum. coronā ante
 victoriam. Mat. xv. Imposita
 petitiō ancille et stulta fecit pe-
 tē negare christū. Mat. p. xv.
 Multa verba stulta petendo et
 respondendo anteq̄ christū co-
 gnosceret dixit illi mulier sa-
 uaritana. Johā. iij. Loquū-
 tur mulieres valde stulte alijs
 qm̄ in consilijs per se nescien-
 tes. nec a prudentibus volen-
 tibus addiscere. sed solo ppr. o-
 appetant credere et stultis alijs
 omnī consilijs assentire. Joco-
 eia stulte locuta est cōsulendo

Capitulū .80.

viro vt de fructu vetito man
dicaret. qz prius legit locuta
fuisse cū serpente in suggestio
ne q̄ Deo in oratōne. vel cū vi
ro instrumente vt ab eo recipret
Documentū. Gene. ij. Vxor
Amon audīēs questione fieri
de mardecheo stultum dedit
ei consiliū. ⁊ ille stultus credi
dit qn̄ excessam erabes para et
iussit. Hester. v. De hac mate
ria req̄re plura de cōsilijs ma
lis. c. xxxij. Loquunt aliqñ
mulieres stulte reuelando sei
creta eis imposta q̄ cōtinere
nō possunt. Jō stultū est et vi
ros reuelare secreta ⁊ occultar
Nā vxor sampsonis statū qd
ppositū didicit a marito i dā
num eius alijs reuelauit. Ju
di. viij. Salida scito vbi erat
secreta fortitudo sampsonis re
tulit inimicis. Jud. xvi. Lo
quunt mulieres stulte r̄pādo
cum dicunt bonū aliqñ con
uertendo in malū Nāz q̄nta
Dauid scētus ex magna deu
tōne saltauerat corā area vxor
eius yrontee conuiciando. Si
pit. Quā gloriosus factus est
rep. ij. Regū. vi. Turpiter ⁊ euz
conuicijs r̄pābātur Dne mi
lites corā salomone p filio. vi.

iro ⁊ mortuo. ij. Regū. ij. An
cilla sare iuste reprehēsa ab ea
r̄pando dixit. Amplius nō vī
deant. Tho. ij. Vxor thobie
cū et̄ra ei respōdit Dana fa
cta est spes tua. Thobie. ij. ca.
Vxor iob conuiciādo dicebat
Benedic Deum ⁊ morere. Cū
iob ait. quasi stulta locuta es.
Job secundo.

Capitulū .80.

De luxuria ⁊ incontinentia
Luxuria ⁊ incontinentia
mulctis cā extitit hominē de
oroni
Raro sibi restitit quis planc
honorum
Hāc sectant afficit eum
fuis malorum
Et in fine prestitt penam
commissorum.

Luxuria cā
vel occasio fuit vel est
homicidior ⁊ effusōis sāgu
nis. Nā ppter violētā dyne
sichēr amo cū habitatoribus
ciuitatū sūt occasi. Ge. xxxij.
Occasione vxoris luitte icredi
bili vexat luxuria multū i fuerit
hoies iterfecti. Jud. xv. Amon
ppter violētā sororis sue thas

De luxuria et incōtinētia .75.

in re ab absolōe in eductio fa-
it occisus. ij. Re. xij. D. iud. p.
pter pūctū dīnē beelabee car-
ptas fuit cū pditōe homie dīū
ppet. rāt. ij. Re. vi. Q. ysboset
rephēdit abuer q̄ fuerat ad cō-
cubinas p̄ris et ingressus fa-
cta ē indignatio iter eos z am-
bo p̄ modicū t̄ps sūt occisi. ij.
re. xxxij. Propter luxuriā he-
rodīs z heodādīs fuit iohā-
nes baptista neq̄ter decollat̄
in carcere. Mar. vi. At. v. y. y.

Luxuria nulli p̄cit. Dime-
sic? z fun. havis hostis est. tō
vero multū timere debet. Nā
viciōsitate. Dicit potētes.
Sic dicit sampsonē dāvida
Jud. vii. Depūit fecit. re. vi
rētes sic Depssit D. iud. beel-
lee quā lū. re. p̄spēdit. ij. Reg.
pt Decipit fragilitate prudētes
Sic decipit salomonē p̄ mī-
licies q̄bus adhesit. ij. Re. vi.
Diminuit p̄bitate pollētes.
sic Diminuit holofernē p̄pter
tūdit quā cōcupit. Jud. xij.
xij. D. iud. honestate. et a-
te senescētes. Sic D. iud. p̄
duos senes p̄pter susannā et
etius pūctū dīnē aspicientes
Dan. xij. Luxuriā sequitur
tū mala mīta. nulli in con-

genā eam sectātibus. p̄pter
q̄ re luxurie viciā ab omni-
bus hominibus p̄sertim cel-
sti famulis detestandū est De
quibus ponimus quinq̄. P̄-
mum est dīvina indignatio
cum severitate. Nāz cause dē
lūy videtur esse vel fuisse lu-
pū. r. quia omnis caro corru-
per. re. viciā suam. Ideo dicit
Deus ad Noe. Delebo homi-
nem. Gen. vi. Secunda ē dē
abolita inhabitatio cum im-
p̄tate. Antina q̄ libedint vas-
cat habent super eam potestas
tem demōtia. Ob hanc cau-
sam petierunt demōtia intra-
re in porcos. tō est luxuriosos.
N. at. x. xij. Tertium est ce-
lestis glorie p̄tinatio ex iniqui-
tate. Nam si vorem querens
tes s̄a ducentes nō fuerunt
digni cena dei. q̄d erit de ad-
ulteris et fornicarijs. et alijs
generibus lascivoz. Luc. xij.

Luxuriosi graviter puniū-
tur in legibus a deo. Ideo cūz
relatum fuit tūde. p̄ Chamā
ex adulterio cōcupisset. et
cite eam ad conburendaz. Ge-
nesis. xxxv. Duo senes lū-
pū. r. velle susannā opp̄-
re a p̄lo sūt lapidati. Dan. xij.

Ca. 81. de male. qua deus male.

Graviter puniuntur q̄ fornicantur in sacra. Nā tempore Anchiſchi templū fuit luxurte plentū quod ſūmo deo diſpſicuit. ⁊ eos gravit acerbitate puniuit. vt habetur. ij. Mach. vi. Mulier in aduſterio Deprehenſa mā dabatur a Moſe lapidari. Leat. pp.

Capitulū. 81.

De maledictōne qua deus maledicit

Maledicit deus hominū Pravis peccatoribus laici tenoris

Malis ſermonibus clericaliſ mortis

Tardus in furoribus eſt aſſunt more paſtorum

Maledic
Dicit deus laycos peccantes et alios ad peccatū inducentes. In cuius figurā ſerpens que ad peccandū Enā induxerat legit a Dño maledicta. Gen. ij. Sic deteſtatus eſt deus peccm. p̄ nō. ſolum peccatores. ſed ⁊ alias creaturas in eoz opere maledixit. Ideo dixit Ade p̄ peccatum. Maledicta ſit terra in

opere tuo. Gen. ij. Et itez. tce/ra. es ⁊ in terram reuertetis. et iterū. In ſudore vultus tui veſceris pane tuo. Ecce quantaz maledictōem. Petm̄ homitē di ⁊ effuſionē innocētis ſanguinis ſic de abhorret vt eis ſpecialiter maledicat. Sic maledixit cayn et terrā que ſuſcepit ſanguinem fratris ſui. Gen. ij. Octoſis in opere q̄ dicit boſis in lingua deus ſingulartiter maledixit. In cui⁹ figurā maledixit ficulnā cum ſolys ſez verborum ſine fructu. Mat. vpt. Terribil erit illa maledictio in die iudicij. Qñ dominus dicit. Diſcedite a me maledicti in ignē eternum ⁊c. Matthei. p̄p. Maledicit deus clericis et ſacerdotib⁹ male operantibus. Et eoz maledictio peior eſt maledictōnibus ſeculariū. Ideo ſamentans Jeremias dixit. Reputit dominus altare ſuū. maledixit ſanctificatōe ſue. Trenz. ij. Sacerdotibus male loquentibus loquitur dñs per malachiam dicens. Maledicam maledicentibus vobis. Malachie. ij. Maledictionem tardat deus ſanq̄ miſericors ſepe expectat

Ca. 82. de ma. qua hō ma. h. 76.

reconciliatōem vel conuersio/
nem pctōis. benedictōem autē
festiue ⁊ liberaliter donat. Jō
de maledictōe dixit daniel
ostendens caritatē ei⁹. Stat
lauit sup nos maledictio. Da
nietis. iij. Q. autem largus
ut ad benedicendū sapiēs oñ
dit in ecclesiastico dic. ne. Be
nedictio illius quasi flumens
mundabit. Ecclesiasti. xxxix

Capitulū. 82.

De maledictōe qua homo
maledicti homini

Maledictōnes hominum.

Prima fugienda est que est
progenitorum

Alia cauenda est que est fi
liorum

Tertia timenda est si sit p̄
latorum.

Quarta deidenda est ho
minum malorum

Quinta scienda cum sor
tepunitorum

Maledictio

patris vel matris ml
tum timenda est. Quia sicut
benedictio firmat domos filio
rum. sic maledictio eradicat fr̄
dauenta. Jdeo timere debent

filij parētes offendere ne ma
ledicantur ab eis. Nā offens
derat cham Nec ostendēs ei⁹
nuditatem et det. eius ipse
⁊ filij ⁊ filij filiorum maledi
ctōne acerbissimā incurerūt
cum dixit. Maledictus chā.
⁊c. Gen. ix. Per locum a con
trarijs videt potest q̄tū time
bant Jacob ⁊ Esau. maledicti
ouem patris qui ita erant pro
benedictōe solliciti. Vnde et
Jacob dixit matri. Timeo ne
pater meus putet me sibi vo
luisse illudere. ⁊ inducat sup
me maledictōnem pro benedi
ctōne. Gen. xxxij. Quia Sy
meon ⁊ leui contra voluntatē
patris occiderunt sichein Dix
it Jacob pater eorū. Maledi
ctus sit furor eorum. quia per
tinax. ⁊ indignatio eorum. qz
dura. Gene. xliij. Maledicere
nō debent filij patribus vel
matribus carnalibus. nec sub
diti spūalibus patribus vel p̄
latis. Qz vt dicit. Qui male
dixerit patri vel matri morte
moriatur. qd non solū pro car
nali patre vel matre accipitur
sed etiam pro prelato et matre
ecclesia exponitur. Leuiti. xx.
Arguebant iudei paulum de

Capitulū. 83.

entes summum sacerdotem
dei maledictis. sed episcopus se
cis dicens. *N*esciēbā fratres
q̄ princeps esset sacerdotū. ut
habet *Actū. xxij.* *M*ale/
dictio prelatorū et episcopatū
mala est et timenda. sicut iusta
sunt in iustis etiam si sint mali
*N*i maledictus erat quē Ba
kām maledicebat. *Num. xxij.*
Seruare debemus mandata
dei et ecclesie ne maledictōem
vel episcopatū dei time
ramus. *N*i malis maledi/
ctōnes dedit moyses dei tras
gressoribus mandatorū. *Deut.*
xxvij. Josue cepit iericho di
xit. *M*aledictus sit ille q̄ edi
ficat iericho. Josue. vi. Saul
volens persequi philisteos im
precatur est dicens. *M*aledi/
ctus vir q̄ contederit panē vs
q; ad vespertas donec vlciscar
me de inimicis meis. i. *Regū*
xiij. Iustior di sunt pueri ne
deridant senes et p̄latos. *N*i
pueris deridentibus heliseus
ipse maledixit. *N*z Duo vsi
de saltu episcopi et de uolante/
runt eos. *iiij. Regū. ij.* *M*a/
ledictio male uolentū quib;
ex officio nō incūbit timenda
reuerenda nō est. Sic Stiche

mitte iter episcopus malediceb̄ te
abymelech. *Judicū. ij.* Multi
obstinau: qm̄ plura peccata pati
untur plus maledictōe quorū
maledictio timēda nō est. *N*i
obfessi t terra a iuda maledice
bant eis. *ij. Macha. p.* *N*ō fu
it timenda sed deridenda ma
ledictio illa quā pharisei illū
nato a dño dederūt eū maledi
dicentes dixerūt. Tu discipū
lus eius es. q̄ maledictō di de
scendat sup̄ vos et maneat sp̄
Joh. iii. ij. *M*aledicentes alijs
sunt causa maledictōibus et
alijs peccatis grauib; puniun
tur. Ideo dicebat Jacob bene/
dicendo filiū. Qui maledixe
rit tibi sit ille maledictus. ut
patet *Gen. xxvij.* Goliath q̄
maledixit dauid in dijs suis
i propino bello est occisus ab
eo. *Be. xvij.* Sichemite ma
ledicentes abymelech sunt ab
eo similiter interfecti. *Judicū. ij.*
Sicut qui maledixit dauid
fugiente a salomone est occisus
tercio *Regū. ij.*

Capitulū. 83.

De matrimonio.

Matrimonio iuncti debēt
iuris habere equalitatem

Uterq; iurare ad bonitatem
 Unus cauere plasticitatem.
 Ritus fouere idempnitatem
 Proles tenere causalitates
 His honor vere dat digni-
 tatem

Scire fugere carnalitates:

Matrimonio
 iuncti vir et mulier seu
 vxor debent inter se habere con-
 sultatē. Debet enim vxor viri esse
 sociata. nō domina nec ancilla.
 Ad quod designandū domi-
 nus formauit eam vtdēz eū
 de costa vter. que est in medio
 non de capite nec de pede. ita
 vt eam dūgat sicut cor suū
 Gene. ij. Quilibet tamen cō-
 iugum licet equalēs sunt de-
 bet alteri reuereri et obedire. nā
 Sara obediebat abraē vocās eū
 dominum. et ipse condescende-
 bat sate in omnibus q̄bus eū
 rogauerat. Gen. xvij. et. xxi.
 Propter hanc causam scilicet
 equalitatem ad matrimoniū
 requiritur consensus vtriusq;
 partis. Ideo dixerunt parētes
 rebecca. Queramus voluntate
 puellē. Gen. xxij. Et no-
 ta q̄ ista equalitas non est in
 sapientia animi. nec in corpor-

ris pulchritudine. sed in equa-
 tione voluntatum ad bonum
 Ideo aliquando expedit vtrū
 stultus ducat vxorem sapientē
 quia per eam dirigetur salua-
 tur. vt patet in nabal et Abi-
 gail sapiente. t. Regum. p̄. v.
 Parentes ip̄i sate matrimo-
 nialē regulam sibi dantes
 docuerunt eam diligere marit-
 tum. quia dilectio communis
 actus est. non dixerunt time-
 re quod est feruiliis. Thobie. p.
 Quantum ad actum cōiuga-
 les iudicat apostolus equalēs
 virum et vxorem dicens. Mu-
 lier non habet potestatem sui
 corporis. sed vir. Similiter et
 vir non habet potestatem sui
 corporis. eo vxor. i. Cor. vij. c.

Matrimonio iuncti sicut i
 multis debent esse equalēs. i
 agendū tamen et in consulen-
 dis vir debet esse caput. et muli-
 er virū sequi. hoc autē volens
 ostendere deus fecit virū pri-
 et mulierem de viro formauit
 Gen. ij. Ob hanc causam mariti
 debet vxores tāq̄ caput mem-
 bra dirigere. s; secreta q̄ ad eū
 p̄tinet q̄ nec alijs vult p̄dere
 hec vxori caueat reuelare eo q̄
 mulieres nō sūt bone secretarie

Capitulum. 83.

Ad q̄ta sampson reuelante
secret. i. vpori que parentib' no
fuit reuelare ipsa in dāminum
fuit alijs reuelante. Iudic. xij.
Sicut caput preualet omni
bus membris. sic vtr' p̄tuz ad
vporum preualet omnibus fr
ijs et consanguineis alijs. iō
Dixit helchana ane vpori sue
Melior sum tibi decem filijs
primis. Regum. primo ca. Sic
membra seruant froelitate
capiti. sic vpor vtro seruare de
bet. Sic susanna vt fide tho
ri seruaret exposuit se morti.
Dan. xij. O vtriam sic face
rent nostre moderate mulieres
q̄ heu timendum est. Ma
trimonio iuncti debent eē vni
ca vnicū. vtr' em vna solam de
bet habere et e conuerso. Iō di
xit deus. Exiit vno in carne
vna. Gen. ij. Ante diluuium
solus Lamech duas vporas
habuit. qui duplex poscit ho
micidiam perpetuauit. Gene.
iij. In arca noe tot vros quot
vporas iussit dominus reser
uari vt esset vnicū vnicū. Ge
nesis. viij. Quereatibus a. ca
sto discipulis. si liceret vporas
diuicere propter aliquas cur
sam et ducere aliam. Respōdit.

q̄d deus continet homo non
separat. Matthei. xij. Ma
trimonio iuncti nō debēt
esse diuersi ritus vel secte. q̄
vna alius q̄ malum cito fa
ceret declinare. Nūm ideo to
rum secte malum et ambulauit
in vjs achab. quia. filias
eius duxerat in vporum. E
p̄ quo apparet q̄ multam dñe
respicere ad parentes puella q̄
ducunt vporum. vt habet. iij.
Regum. vij. Propter hāc cau
sam uentias inceperunt di
centes vporas alienigenas et
verberant. Nunt. vij. Si au
tem alter coniugis vult face
re malum vel diuersum ritum
sequendo vel mala alia con
mittendo nō debet alter sequi
Ideo male se excusabant mul
ieres translate in egyptus de
idolateta. quia sic vdebāt fir
cere vros suos. ysa. Ideo fr
ly transmigrationis diuicere
filias alienigenas quas ha
bebāt. t. Esdr. p. Matrimo
nium debent cōtrahere vtr' et
mulieres nō ad satietatem li
bidinis. sed ad dei laudem et ad
multiplicationem prolis. Sic
fecit sara filia raguelis dices
Dicam cum e. more tuo et nō

cū libidine dñe consensu susci-
pere. Thobie. iij. Dixit āgelus
thobie. In illis qui uxores ac-
cipiunt vt deum a se excludant
dant libidini vacent semper
habet sup eos potestatem demo-
nū. Thobie. vi. Honestissimā
causam ducendi uxorem epi-
posuit angelus dicens. Acci-
pies uxorem cum timore dei et
amore filiorum magis q̄ amo-
re libidinis. vt habetur Tho-
bi. vi. Propter hanc causam no-
uū coniugati prius debebēt a-
care diuino operi q̄ operi con-
iugali. Sicut thobias qui pri-
ma nocte secunda et tertia do-
cuit uxorem orare anteq̄ con-
iugeretur. Thobie. viij. Ille q̄
se excusauit a cena q̄ uxore dū-
perat nō dixit. habeas me epi-
ciscopus sicut fecerunt alij. q̄
status eorum qui ducunt uxores
vt libidini vacent. ita so-
let eos afflicti vt eos sepe res-
trahat a diuinis. Luce. xiiij.

Matrimonium in nouo testa-
mento veteri deus multiplici-
tate honorauit. Nā ordinem
matrimoniale in paradiso cō-
stituit q̄ mulierem homi so-
ciavit. Gen. ij. Descentente do-
mulo mundi per aquas dilu-

ui solos matrimonio contan-
ctos saluauit. ex eo sc̄ q̄ noer
uxorem etas et tres filios suos
cum uxoribus corundē. Gen.
vii. Matrem suā virginem uo-
lunt desponsari vt contra her-
eticos qui damnant matrem
monū dicentes ipm esse a di-
abolo cōstitutū idē matrimo-
nium cōmendauit. Matthei.
primū. Matrimonialibus nu-
ptijs christus cum matre et di-
scipulis uoluit interesse. et ibi
prius manifestū uinculū o-
perari. vt ipsum matrimonium
honoraret. Johan. ij. Celeste et
spirituale coniugium matrimo-
nialibus nuptijs a dño sumi-
latur. Luce. xiiij. Matrimo-
nio repugnat adulter. ū quod
est maximū uictus et grauitate
punitur a dño et ppter ipsa
mala innumerabilia cōmit-
tuntur. Ido egyptij magis de-
testantur adulter. ū q̄ homici-
dium. Nā Abrahā cūcibat
occidi ppter saam. vt cū esset
sine uiro pharao cognoscere
eam. Gen. xij. Propter sa. iii
uxorem abrahā flagellauit de-
pharaonē plagis maximis.
Gen. xij. Et abimelech per som-
nium exterruit coniugando

Capitulū. 84.

Gen. xx. Ex adultereo nati vt
in plac. nū sunt mali qui ma
le nutrantur. Nam qui pri
mus blasphemasse Deum le
gitur fuit spurcius. q̄ postea ui
uente domino fuit lapidatus
Leuit. xxviii. Dauid p̄pter ad
ulterū homicidiū z proditōes
perpetrauit. deo filium abstu
it et deus. ij. Regum. xij. He
rodias vt sibi uis cum hero
de adultereo vacaret Johanne
baptistam q̄ eum de hoc uicio
arguebat neq̄ter decollauit. vt
h̄i Mar. vi. z. Mat. xiiij.

Capitulū. 84.

De mendacio

Mendaces solent grauitate
cōmittere transgressionem
Sepe p̄mittere deceptōes.
Mortis p̄mittere occasio
nem

Menti iūmittere p̄ditionez
Bonam omittēte relatōem
Falsam admittēte assertio
nem

Culpe submittere conuersi
onem

Et hinc admittēte tribula
tionem

Mendacius

est peccatum grauissimū e o q̄
ueritati. imo deo qui est uer/
tas z uita opponitur. Ita nā/
qz graue est mentiri quod Ju
das grauis estimabat mens
tiri q̄ fornicari. Ideo de Char
mar cum qua ex pacto fuerat
fornicatus mittens ei edimz
z eaz nō inueniens dixit. Mē
dacio non potest nos arguere.
Gen. xxxviii. Propter graui
tate mēdaciū non licet alicui
ex q̄cunqz causa mētiri. s̄z ali
q̄n licet et exp̄diat ueritatez
tacere. Sic fecit samuel dices
Ad iūmittendū dño ueni z et
tū aliud facere. principale ue
nerat z nihilomin? nō p̄ponēs
i. Regū. xvi. Mēdaces que
rūt decipe audientes. tō primū
mendaciū fuit a diabolo p̄se
quente platum. s̄z neq̄q̄ mor
tēnt. vt hoīem decipiendū
traheret ad pctm̄ quod et fecit
Gen. ij. Sabaonite callide co
gitātes ioseph mēdaciō uoluerūt
decepte. s̄z ille bono usus cōs
ilio pctm̄ pactū inuētū nō fre
git. s̄z eos vt meruerāt in serui
tute redēgit. Josue. ij. Vt de
q̄ p̄dixerat ieroboā destructōz
altaris a falso p̄pheta mēda
cio ē decept. iij. Regū. xiiij.

Mēdaces hoīes suis men
dacijs hoīem ducūt ad mortē
vt p̄s in p̄cedēci hystoria. Vbi
v̄t d̄t Decept' mēdacio fuit a
leone occisus. ij. Regum. viij.
Prop̄hete mēdaces fuisse v̄t
achab v̄t t̄et ad pugna. vbi ad
morte ex̄t̄it vulnerat' vt h̄
ij. Re. viij. Verba q̄ d̄x̄t Ju
dith hofolrem d̄p̄erūt eiz ad
morte turpissimē. licet ipsa Ju
dith p̄pter bonā intentionem
quā habuit excusetur. Judith
viij. Pessimū mēdaciū inuēit
anton vt possit īterficere mar
docheū. Hester. ij. Mēdaces
sūt multū hoīes ad p̄t̄itōes
qui vt p̄t̄itōes suis valeāt
ad̄p̄lere p̄llio mēdaciū eas te
gunt. Sic antioch' p̄ mē
daciū verba r pacifica ciuita/
tē plagā p̄cussit. i. Mach. i.
Bap̄it antioch' iuramentū
r mēdante d̄stent iurā. p̄
mo Mach. vi. Alchim' p̄t̄o
rie volēs eē sūm' sacerdos tu
de mēdaciē d̄cebat. i. Mach
viij. Barchides r alchim' loq̄n
tes mēdaciē factū aliter p̄ter
terūt. i. Mach. viij. Promisit
demetri' ionathe mltā si libe
rat' eēt q̄ se postea asseruit ab
eo. i. Mach. vi. P̄ d̄t̄ore t̄is

phon' mēttus ē symoni qm̄ ac
gentū r obides p̄ Ionathe li/
beratōe recepit q̄ postea Jona
than r filios eius īterfecit. i.
Macha. viij. Mēdaces vt
plurimū sunt accusatores ali
orū. r relatores nouoz q̄ semp
addūt ad referēda. Sicut oc
ciso viro de filijs Dauid ab
absolone fama accusantium r
referentiū v̄t q̄ absolon oēs
f. lios regis īterfecit. ij. Re. viij
Ab accusatorib' paulū f̄erūt
m̄ltociens mltā d̄cta mēda
cia. scz a questarijs. Actum
v̄t. Itē a q̄busdam athenen/
sibus. Actum. viij. Mēda
ces pessimū sunt testes fassi q̄
suis mēdacijs r asserōib' fal
sis mltos p̄t̄ore r intuste fir
cūt cōdēnari. Sic duo fassi
testes p̄t̄ore cōtra naboth eū
intuste lapidari fecerūt eum
blasphemasse deū mēdaciē
asserēs. ij. Re. viij. Cōtra sic
simā fassim testimoniū p̄fer
rentes d̄testabile mendaciū
p̄tulerunt duo int̄q̄t senes r
falsi iudices. Dan. viij. Duo
falsi testes q̄t locuti sunt cō
tra beatum stephanum int̄q̄t
f̄er eum lapidari fecerunt. vt
clare patet Actum. viij. capt.

Capitulū. 85.

Mendaces sunt aliquādo
perpone et specialiter mulieres
excusando se a malis operibus
De quibus aliqui arguuntur. sic
excusant se iara yxor abeae ti
more peccata dicens Non
cisi. et mentita est. Gen. xvij.
Altera mendacia dixit Pha
rao moysi se excusando de di
mitteret populū. Exo. viij. et. p
Os illius q̄ mentitur occidit
animā. et etiā aliqui corpus. si
cist anania et zaphira excusa
tes se mendaciter corā Petro
dixit mortis suam incurretūt
Actū. v. Mendaciū officii
osum remuneratū est in p̄sen
ti nō in futuro. Sic mendaci
um obstetricis que dixerunt
pharaon de filiis israel puer
los nō necaret. Epod. i. Tem
poraliter remunerata est raab
que mentita est officiose. ut ex
ploratores israel liberaret Josue
ij. Officiose mentitus est chi
si pro saluatōe dauid dicens
absoloni. Sicut fui cum pa
tre ita ero tecum. ij. Regū. xvi.
Mentita est etiam officiose il
la mulier que nuncios dauid
sub velamine abscondendo ce
lant. ij. Regū. xvij.

Capitulum. 85.

De miraculis diuine po
tentie.
Miracula fecit deus in ce
lo cum corporibus ibi con
tentorum
In angelis minoribus mo
re ministrorum
In igneis ardoribus sepe
passuorum
Aere tenoribus perditio
porum
Aqua que liquoribus tus
dat humorum
Terra que cistibus seu
ctiam dat laborum
Bestiarum morsibus atqz
tumentorum
Ex progenitoribus ortu fi
tiorum
Dominum saporibus dedi
tis ciborum
Dominum erroribus icor
rigendor
Dominum terroribus exita
bellorum
Dominum doloribus car
nis egrotorum
Dominum saporibus mor
i deditorum

Miracula fa
cit deus in celo et ce

De miraculis diuine potē. .80.

festibus corporibus inter que
miracula p̄cipūz fuit prima
creatio q̄n̄ deus celuz creauit
ī principio. ⁊ postea quarto die
solem ⁊ lunā ⁊ stellas ⁊ signa
⁊ tempora mirabiliter ordina
uit. Gen. i. Ita fuit mirabilis
mundi creatio q̄ eius noticia
nō potuit nisi per reuelatiōem
haberi. Dñ Gregorius super
Ezechielem omelia. i. De pre
teritis p̄phetauit moyses di
cens. In principio cecauit. ⁊c.
Non q̄ predixit futura. sed
q̄ predixit occulta. De Greg.
Stetit sol ad vocem toſue di
centis. Sol contra gabaō nō
moueratis. Josue. x. Val. e fuit
mirabile q̄ ad petitiōes Ezech
iel sol decem liuis retrocessit
iij. Regum. xx. Stella q̄ mi
rabiliter ī quiete apparuit ma
gos ad christum adorandum
adduxit. Matthei. ij. In passi
ōne christi facte sunt tenebre
sole mirabiliter obscurato. nā
cum luna esset. xv. ⁊ sole in p
te celi opposita non licet natu
raliter eclipsari. Quod mira
culum dyonisius vidēs dixit.
Aut de? nature patitur aut
mundi machina dissoluetur
Matthei. xxv. In ascēsiōne

corpus dñi est in celum mira
biliter eleuatum. Actū. i. Hora
tertia factus est repente de ce
lo sonus ⁊ spūs vehemens de
celo apostolos illustrauit. A/
ctū. ij. Paulum miraculose
sup de celo circūfusiō. ⁊ p̄vo
ci celesti celeriter obeduit. A/
ctū. ix. Miracula fecit de
us in angelis ⁊ celestibus sp̄i
ritibus. quos tanq̄ ministros
nostros plures in nostro serui
cio deputauit. Unde angeli
Loth de sodomis mirabiliter
eruerunt. Gen. xv. Angelus
ad locum silentiū veniens sti
lios israel ad penitentiā exor
tauit. Iudicū. ij. Deliam satis
gatam in itinere angelus a/
quam ⁊ panē subtraxerunt
ministrauit. ij. Reg. vij. Pu
cro territo ostendit helise? cur
rus auxiliantium angelorum.
iij. Regū. vi. Resurgente chri
sto āgelas domini de celo de
scendens sepulcrū custodien
tes exterruit. Mat. xxv. A/
postolos in carcere sub publi
ca custodia positos nocte an
gel? domini liberauit. Actū.
v. Liberauit miraculose ange
lus petrum ⁊ ianē tam cathēis
duobus. ⁊ a sedecim militibz

Capitulū. 85.

custodientibus eū. Actū. viij.
De hac materia quere multa
De angelis bonis. ca. vi. p. totū
Miracula multa fecit de
in quatuor elementis et ut facili-
us a legentibus miracula predi-
cta valeāt ordinate perquiri de
quolibet elemento. Distincte et
singulariter præceterunt. Pri-
mo utiq; deus miracula opera-
tus est in elemento ignis quā fili-
us israel in columna ignis per no-
ctē de egiptiaca seruitute per-
duxit. ut habetur Exod. viij.
Helyas ignem consumentem
holocaustū miraculose a dño
impetravit. iij. Reg. viij. Ad
vocem helye descendit ignis
de celo et duos quinquagena-
rios deuorauit. iij. Reg. i. Ignis
egressus a dño sup soddomā et
gommorā citates et hoīes sub-
iregēdo deuastauit. Ge. xij.
De turribus impiorū ignis e-
gressus multos incredulos co-
cremavit. Na. vi. Dignum
memoriale fuit illud qd tres
pueri in camino ignis ardētis
sidentes et benedicentes deū
illisi et incolumes persistebāt.
Dan. iij. Miracula multa
fecit deus in aere et vponibus
existentibus in eodē. Num e-

gressos filios israel de egipto
dñs in columna nubis per di-
em protegen do precessit. Exod.
xij. Leuaui moyses manus
in aere et facta est grandis qua-
lis nunq; fuit in terra egipti
Exod. ix. Pugnantibus quaz
regib; cōtra iosue facta est grādo
sicut lapides corruerūt sup eos.
Josue. v. Orante helya annis
tribus et mensibus. sex aer plu-
uiam nō emisit. iij. Regū. viij.
Jeer corāte venti ex aere plu-
uia super terrā. iij. Regū. xvij.
Pulcē miraculū ostendit de-
us tribus discipulis in crās
figuratione eius quā loquente
domino eos nubes incidit ob-
umbravit. Mat. xvij. Marc
ix. Iuce. ix. Miracula mul-
ta fecit in elemento aque quā
do firmamentū fecit in medio
aquarū superiores ab inferiori-
bus diuisens. et postmodū ex
aqua reptilia et volatilia in es-
se produciens. pisces producēs
gurgiti. reliquias aures. in aere
collocauit. Gen. i. Cui deus
a pitis diluuij tangeret omēs
terrā noe cum filiis et vponib;
in arca super aquas miraculo-
se saluauit. Gen. viij. Satis
fuit magnū miraculū qd dol-

De miraculis diuine potē .81.

mirus aquas egypti conuertit
in sanguinem. Exo. vii. Ma-
gna ualde miracula operatus
est quā mare diuisit et aque sta-
rent pro maris a deuersis et a
sinitistras. donec filij israel libe-
re transierunt. ut habetur Exo.
xv. p. lxxij. Per lignū ostensum
sibi a domino moyses amaras
aquas subito dulcorant. Exo.
xv. Aquā de petra durissima
sitienti populo deus miracu-
lose produxit. Exo. xvij. Ingres-
si filij in iordane aque superio-
res stererunt. inferiores uero in
mare mortuū descenderunt. et
sic ipsi per arentes alueū trās-
erunt Josue. iij. Helysus suo pal-
fio tangens aquas iordans. ip-
sas diuidēs libere ptransiit
iij. Regū. ij. Helysus dei po-
tentia fecit illud idem mira-
culum aquas iordans simi-
liter diuidendo. iij. Regum. ij.
Fecit idem helysus natare fer-
rum grauissimū super aquas
iij. Regum. vi. Tempestate in
mari domino dormiente ad e-
tus impetuz mare quieuit. ut
habetur Mat. viij. Ad prece-
ptum domini discipuli the-
ti mittentes in mari plenum
magnis piscibus exaperunt

Johannis. xxi. Luce. v. Mir-
ta causa multa operatus est de-
us in elemento terre. quando
animalia produxit ex ea et ho-
minum de eius limo habita d
liberatione produxit. Genesi.
i. et ij. Grande et terribile mira-
culum fuit quando terra se ap-
peruit et dathan et abiron inue-
niantes subito deglutuit.
Numeri. xvi. Non fuit prae-
uium miraculum quando illi de
nazareth ita repleti preciptas
re domini uoluerunt cum in-
ter eos ambulans se abscondit.
Et secundum Bedam terra et lapi-
des cedentes corpora suaz ma-
ginem tenuerunt impressam.
Luce. iij. In passione domini
terra mota est et petre scise sunt
et aperta sunt lapidea monu-
menta. Matthei. xxvij. Resur-
gente domino factus est ter-
remotus cuius timore exterriti
sunt custodes. Mat. xxvij.
Paulus et silas dum essent
in carcere terremotus factus
est et vincula sunt soluta. ut
clare habetur Actuum. xvi.

Miracula fecit deus in an-
imalibus ferocibus siluestri-
bus et alijs pluribus contra
naturam ipsorum mirabilia

Capitulum. 85.

operando. Nam balaam cum
fuit ad maledicendum populo
Dni fuit ab asina quam frena-
to feriebat redargutus. Nise.
pviij. Ad heliam pfugum a fa-
cie Jezabelles coram panes car-
nes quotidie deferebat. iij. Re-
gum. xij. Danieli posito i la-
cu leonam leones inter in ma-
suetudine ei ostenderunt. Da-
nielis. vi. z. viij. Pictis q Jo-
na n naufragu duorunt post
terdium cōseruauit in coluine
ipsum euouando. Jone. ij.

Miracula multa deus operat-
us est in hominibz. z hoc mul-
tipliciter sedm multiplicē stru-
tum homin in quibus est mi-
racula operatus. Et primo in
natiuitatibus miraculose ho-
mines produciens. Sic mira-
culose natus est Isaac per re-
promissionem a Dno reuelatā
Genesis. pviij. z. xxi. Sam-
pson miraculose concepit dux-
tus conceptus parentibz ab
angelo nunciatur. Judic. xij.
Filius mulieris sumantis fa-
it a Dno per heliscum pectbz
imprecatus. iij. Regum. iij.
Angelus domini qui apparuit
Zacharie Johanne nascetu-
rum miraculose nunciavit. Lu.

primo. Mirum et dulcos albe
miraculū q christus z deus
z homo est conceptus et nat-
De uirgine. ad quod qdem mi-
raculum annunciandum Jo-
hannes in utero matris edul-
cavit. ut clare habetur Luce. i

Miracula fecit de' in ho-
minibus eos c. bis z potab' nu-
terendo. z aliqua que ad uitaz
corporis p̄tinent largiendo. Jo-
em deus vniuersoz lignorum
fructus homini i paradiso tra-
didit ad vescendū. Et lignum
vite in medio ut pomū viticū
derelinquens z fructū come-
dens ligni vite uiuere in eter-
nau. Gen. i. Dedit Dns pplō
coturnices z manna ad man-
ducandū z aquā similiter ad
bibendū. Exo. pxi. z. pxiij. Mi-
sit deus panes in abundātia
carnes frangentibus in deser-
to. Nume. xi. Quadraginta
annis adduxit deus filios is-
rahel per desertum. z nō sunt
accēta vestimenta eorum nec
calceamenta eorum vetustate
consumpta. Deute. viij. Pre-
parauit dominus cibum esu-
cienti helie per vdiuam face-
peaniam cui farina ydrie non
defecit. nec lechitus olei ē dī

De miraculis diuine potē .82.

miraculis. .ij. Regū. xvij. Per
heliſſeum augmentant dñs
oleū in ſubſidijs militez debi
tis obligate. .iiij. Regū. .iiij. De
ficiēte vino in nuptijs aq̄m
in vinū. cōuertens primū mi
raculū. eſt dñs operatus. Jo.
.ij. De paucis panibus ⁊ piſci
bus ſaluator multa milia po
puli duabus vicib⁹ ſatiavit.
⁊ multas fragmentoz reliquit
as q̄ ſuprauerant apoſtoli col
legerūt. Mat. xiiij. Marc. vi.
Johan. vi. Luce. ix. Miracu
la multa operatus eſt dñs in
omnibus pctōribus eos diu
nis miraculis corrigendoz pu
nitendo. Nā q̄ omnis caro cor
roperat viā ſuam hoīes a qua
delinij inundatione purga
uit. Gen. xij. Peccatum ſup
bie turrim edificantiū de ſin
guaz confuſione puniuit. Ge
neſis. xi. Propter punitionem
chore ⁊ complicitū eius fuerūt
multa mirabilia perpetrata.
Numeri. xxi. ⁊ xvij. Propter
arcam captā puniēs dñs phi
liſteos multa eſt miracula ope
ratus. i. Regū. .iiij. v. ⁊ xi. Ex
ercitū regis ſyrie neq̄ter operā
tan dñs cecitate percuffit. .iiij.
Regū. xi. Deſtodorus voleus

cypliare templuz miraculoſe
fuit acriter verberat⁹. .ij. Mach
ty. In figura hominum ſine
fructu bonoz operū maledixit
dñs ſicilnee ⁊ fuit ſubito as
refacta. Mat. xx. Elymā mas
gum reſiſtente apoſtolis pau
lus priuauit lumine oculoz
Actu. xij. Cum q̄dam. i. noīe
dñe pauci deſiſſe demones
admirarent ipſe inſiluit cōtra
eos. Actū. xv. Miracu
la plura fecit deus hoīb⁹ hel
lis ⁊ terroribus vexatis ab as
lyis eos defendendo miraculis
⁊ alios opprimendo. Nā poſt
ſeptem circūtus muri iericho
funditus corruerūt. Joſue. vi.
Jonathas ⁊ amiger eius pec
cuſſerunt tot homines qd̄ ſas
ctum eſt miraculum. ⁊ turba
ta ſunt caſtra. i. Regū. xiiij.
Magnū fuit mirū q̄ David
philisteum in funda ⁊ lapide
ſuperauit. .v. h. i. Regū. xvij
Obſidente ierusalem rege ſe
nacherb. cētum octoginta qu
qz milia hominum ſunt pecu
ſi. .iiij. Regū. xix. Aduerſarij ſo
ſaphat tu ſe ipos conuerſi mi
tuis ſeuulnicibus conciderūt
ij Para. xx. Propter auxiliuz
datum a dño centum. i. i. i.

Capitulū. 85.

milia hominum perierunt quod omnes a
 iuda machabey et a suis fratri
 bus fuerunt in bello inextremis
 17. Machab. viij. Miracula
 fecit deus in hominibus dolenti
 bus et infirmis quicumque fuerit
 infirmitate detenti. In cuius fi
 gura percussit sunt filij israel
 serpentibus per serpentem eneam
 et cristum sine veneno peccati pe
 catoribus similem figurabat
 sunt a doloribus liberati. Na
 me. xvi. Heliens naaman le
 profum in iordanis flumine ser
 penta lotionem saluauit. iij. re
 gū. v. Thobias quatuor annis ce
 cius felle piscis miraculose est
 per angelum liberatus. Thob. xl
 Christus multos egros sana
 uit varijs et diuersis languo
 ribus. Nam duos leprosos cura
 uit. unum demoniacum. Des
 cem leprosos cum ingrederetur
 quoddam castellum. de quibus
 unum solus reuersus dedit lau
 dem deo. Luce. xvij. Demoni
 acos cristus liberauit de quo
 etiam uno patet. Mat. ty. De altero
 matthei. viij. Luce. xl. De uno
 alio. mat. xvij. Mar. iy. De al
 tero scilicet ceco secus viam habetur
 Marci. v. Luce. iij. De infir
 mis in genere inter quos ceci

mat. xv. De magdalena legit
 etiam. Ite septem demonia. id est
 septem peccata mortalia. Mar.
 vltimo. Singulariter enim unde
 cum infernos sanauit. scilicet socru
 petri a febribus. mat. viij. Pa
 raliticum per rectum dimissum
 mat. iy. Idropicum Luce. viij.
 Habentem manum arida. mar.
 iy. Languidum ad piscinam. Joh.
 v. Incuruata muliere Luc. xij.
 Seruum centurionis. matthei
 viij. Filium regum qui incipiebat
 mori. Johan. iij. Mulierem flu
 yium sanguinis patientem. mat
 ty. mar. v. Et malechum seruum
 principis sacerdotum cui percussit
 auriculam amputauit. Lu. xvij.
 Petrus sanauit claudum. actu
 iij. Et paraliticum tacentem
 in lecto. ut habetur Actuum. iy.
 Umbra petri sanauit infernos
 Actuum. v. Et philippo predicante
 multi sanati sunt. Actuum
 viij. In ciuitate listris paulus
 claudum ex utero matris san
 auit. Actuum. viij. Puellas
 a spiritu phitonico liberauit.
 Actuum. xvi. Sudariar vestes
 pauli languores curabant. ut
 habetur Actuum. xix. Mira
 cula facta sunt virtute diuina
 super hominibus morientibus eos.

suscitando. Sic helias filius
 mulieris matrifamilias eius
 hospite a mortuis suscitauit.
 iij. Regū. pxy. Heliseus filius
 sunamitis suscitauit a mortu
 is quem ei fuis precibus im
 petrauit. iij. Reg. iij. Ossa de
 funeti cadaueris tangens ip̄t
 us helisei defunctus p̄tinus
 exirexit. iij. regū. p̄ij. Salua
 tor noster tres mortuos susci
 tauit. scz filiā archisynagogi i
 domo patris. mat. ix. marci v.
 filium v̄tue extra portā de
 latum. Luce. viij. Et Lazarum
 quadriduanū mortuū in mo
 numento uertū. Johāns. vi.
 In passione domini inter alia
 signa miraculorū multa corpo
 ra sanctorum surreperūt. mat.
 pxy. Ipse etiam saluator mir
 tabilitate surrexit a mortuis ta
 ntu clausis discipulis ap
 parendo. Johan. xx. Petrus por
 cauit habitam mortuā r illa
 aperuit oculos r respondit. vt
 h̄i Actū. ix. Cū paulus pre
 dicaret cecidit de fenestra ter
 ty cenaculi adolefcens. r sub
 leuatus est mortuus. ad quez
 descendens paulus et euz in
 nomine Dñi nostri. Jesu cristi
 suscitauit. Actuum. pp.

Capitulū. 86.

De morte euentus in coi
 Mortis euentus ex pecca
 to creditur orbē introitū
 Vita carnis deditus timet
 homo dum uiuit
 Sed ut tute p̄ditus ip̄m
 acquisiuit
 Quem pressure dedit v̄as
 de concupiuit

Mortis sen

tentiā hō per pctm̄ in
 curret. qz diabolus mor̄ timē
 dia procureauit. Inuidia em̄ de
 aloli mors introiuit in orbēz
 terraz Sap. ij. nō solū s̄m cor
 pus s̄ s̄m aīaz hō mortur pe
 pctm̄. Nā dictū fuit hōi a dō
 Quacūqz hora comederit. r
 mādatū trāsgressi fuerit. mo
 te morietur. Be. ij. Jō sōga vita
 v̄tēbatur eē custodia legis. v̄n
 sōgeuo v̄uetis tpe. Deute. v.
 Ob hāc cām ob memoriaz p̄
 p̄res n̄i peccauerūt r morte
 curreūt post destructōez vite eu
 iuslibet an̄ ditūmū mortū est
 Sen. v. Mors timēda ē s̄m
 caruē cū sit finis oīm terrēbī
 lium. nō enim patres antiqui
 mortem timebant ex ratione

Ca. 86. de morte euētus in cōi.

Horribilitatē eius. tñ q̄ non
 potuerunt relin̄ ascendere do-
 nec saluo cor: veniret ⁊ q̄ aper-
 ret tan̄ n̄ paradisi. Jō loth t̄
 mittit montē ascendere n̄ for-
 te apprehenderet eū malum et
 moreret. Gen. xij. Quamuis
 moyses fecerit. Dñi velle dō-
 mino in omnibus obedire. tñ
 videtur q̄ libenter plus v̄vis-
 set si Dñs voluisset. Vñ dicit
 Iratus est Dñs. contra moysē
 ⁊c. Vñ ait moyses. Ecce mori-
 or in hac hūmo. Deutero iij.
 Ezechias bonus ⁊ iust⁹ audi-
 ta mortis sententia ab Isaya
 ppheta lacrimabilis oratiōe et
 pposita longitōne vite domi-
 nū exporuit. Isay. xxxvij. Je-
 remias ezechia rogavit ne eus
 occideret ⁊ sile ne ī carcere mo-
 rere. Jere. xxxvij. Ante aduē-
 tum spūs sancti apostoli moy-
 tē timebant. Nā omēs fugie-
 runt. Mat. xxvi. Ideo quilibet
 christi fidelis. naturalē mortē
 timere debet p̄pter aliq̄ accide-
 tū in morte. Vñ dī. Auicen-
 na. Cū v̄ta hominis extigut
 tur moy teta accidunt et exti-
 guunt. Primum visus frāgitur
 Secūdo os aperitur. Tertio pe-
 ctus subleuat. Vñ ait q̄dam

poeta. vers⁹. Hoc scio vbi quo
 modo nescio quando. Mors
 bōa et in bono statu hoīs ap-
 petenda est. Vñ aliqñ mali de-
 siderāt bene mori. sicut ait ba-
 laam. Moriatur anima mea
 morte iustorum. Nume. xvij.
 Thobias iustus mortē deside-
 rabat dicēs. P̄cepte in pace d
 poni spm̄ meū. Tho. iij. Apосто-
 li sic sunt post aduentū spūs
 sancti cōfirmati vt mortem ⁊
 verbera nō timerēt. Vñ legit
 in actibus. Ibant ap̄li gaudē-
 tes a cōspectu civitij qm̄ digni
 habiti sunt pro noīe Jesu con-
 tumelias pati ⁊c. Actuum. v.
 Desiderabat paulus mortem
 cū dicebat. Nō solū ligari s̄
 et mori. Actū. xvi. Et Cyprio
 dissolut ⁊ esse cum christo. Ad
 Philipē. Mortem deside-
 rant homines cū aliquas gra-
 ves sustinet passiones. vt ab-
 etis citius evancant. Sic he-
 lyas sedens sub tumpere quē
 p̄sequēbat yesabel petijt vt mo-
 rerecur. iij. Reg. xvij. Post cō-
 tumeliā ab ancilla receptā sa-
 ra dixit. Peto Dñe vt de v̄ta
 cūo improprij huius eriptas
 me. Tho. iij. Post mortem cer-
 cis quā saluator sustinuit on̄

Ca. 87. de morte mal. z ho. 84.

dit q nō solū mortez sed oē ge-
nus tribulatiōis mortis cri-
strans Deū sustinere liben-
ter. Mat. xxv. Quāuis pan-
lus vitaret insidias. z decuit
tate in ciuitates fugeret p̄se-
quentes nō timore mortis hec
fecit. sed furori cedens. ut exē-
plum preberet se vtilitati plu-
rimorum reseruaue Actuum
per totum

Capitulum. 87.

De morte horre da mator
et homicidiorum.

Morte horribili moriuntur
homicide rancorose sangui-
nem fundentes.

Tyranni malitiosi bonos
deprimentes

Homines supercilioz z lasci-
uantes.

Et sacra lege exost bona ra-
pientes.

Patet non obsequiosine o-
bedientes.

Dirigunttostimata sua
dentes.

Morte hor-
rede moriuntur homi-
cide affoz sanguine fundentes.
Sic Cayn q̄ fratres suū occi-

dit fuit a laanech postea ite-
fectus et miserabiliter mortu-
us est. Gen. iij. Pharao qui
submergi fecerat pueros hebre-
orum in mari cū exeret suo
est submersus. Eyo. p̄ij. Ado-
nibosech qui manū suam
tates z pedū preceiderat alijs
similiter ipse est precisus. Jud.
p̄imo. Zeeb z salnana q̄ fra-
tres occiderant gedonis. a ge-
deone silt sunt occisi. Jud. viij.
Abimelech q̄ septuaginta fra-
tres occiderat super lapidem
fuit ab vna femina percussus
z occisus. Jud. ix. Ad olefces
qui se dixerat Saul occidisse
fuit dauid iussibus inter-
fectus. ij. Regū i. Latrones q̄
occiderit ysbosech fuerūt a da-
uid intercepti cui crediderūt
placere. ij. Regū. iij. Joab qui
duos viros pditorie occiderat
fuit salomons imperio ite-
fectus. ij. Regū. ij. Sambre q̄
occidit helam regem suū post
septem dies in pprio pallatio
se combussit. ij. Re. xvi. Ach-
ab q̄ iniuste fecit lapidari na-
both canes eius sanguine po-
tauerūt. ij. Re. xvij. Jeshabel ho-
micidā iehu nā dicit p̄p̄ta-
ti. z equoz pedib' cōculcati. iij.

Capitulū. 87.

Re. ix. Athalia q̄ oē sem ē regit
 um extirpauit. ⁊ ipsa uald̄ tur
 piter est extincta. iiii. Regū. xi.
 Adronicus eodem loco occu
 bunt occisus ubi oīa fecerat tri
 ctuari. ij. Macha. iiii. Morte
 horrenda mortūtur q̄ alios op
 primere delectatur iuste. Nā
 zizara tyrannus crudelis; per
 manū femine clauo ⁊ malleo
 est confossus. vt dr. Judic. iiii.
 Saul q̄ sic inq̄ persecutus ē
 Sauls seipsum pprio gladio i
 cecidit. i. Regū. xxxi. Impius
 benadab a seruo suo Azabele
 fuit Dei iudicio iugulatus. iij.
 Regū. xx. Joas tyrannis in
 gratus q̄ fecerat zacharia^s la
 pidari. ij. Para. xxxiij. Fuit a
 seruis pprijs interempt^{us}. iiii.
 Regū. vii. Holofernes q̄ multa
 vastauerat fuit per manū feie
 capite detruat^{us}. Judith. xiiij.
 Superbus tyrannus Amou
 q̄ se fecerat adoret^{us} fuit suspē
 sus patibāto qd̄ fecerat Nat
 dotheo. vt habetur Hester. vii.
 Antiochus q̄ multoz visce
 ra euulsit est dolore viscerū in
 teremptus. ij. Mach. ix. Jason
 qui fratrem Jude captiuauerat
 ⁊ multos expulserat per reges
 est mortuus ⁊ nō sepultus. ij.

Macha. v. Morte horrenda
 moruntur luxuriosi ⁊ maxie
 qui deserunt herede luxurie
 Nam qz oīs caro in luxuria
 corruerat uia suā misse sunt
 aq̄e diluuij ex q̄bus sūt mor
 tui oēs homines super terram
 Gen. vi Super sodomā plu
 it dñs sulphur ⁊ ignē. ⁊ sub
 uertit nepharias citates. Ge
 ne. xix. Fily hūtanū q̄ uxore
 leuite turpiter deluserūt etiaz
 crudeliter sunt destructi. Jud.
 xx. Amou q̄ sorore suā oppresse
 rat ab absolone in cōtuitio est
 occisus. ij. Regū. xiiij. De hac
 materia regre cap. De luxuria
 lxxxix. Morte turpissima mo
 ritur q̄ deū offendūt neq̄ter:
 Nā nadabz abiu ignem alte
 nū cōtra dei uoluntate offerē
 tes sūt ab igne incendio cre
 mati. Leuit. x. Blasphemus q̄
 nomē dñi blasphemauit a po
 pulo lapidatus est. Leuit. xxiiij.
 Chore dathan ⁊ abyro q̄ cōtra
 deū ⁊ moysen insurgebāt ab
 sorbuit terra uiuos. Nu. xxij
 Holiyam superbū et deum
 blasphemantē dauts puer ei^{us}
 pprio gladio eū interfecit. p̄io
 Regū. xxv. Senacherib blas
 phemus in deū post fugam a

De morte horreda malorum .85.

pprijs filijs occisus est. iij. re
giz. vij. Sedechias rebellis
dedit occidi filios suos an
se r ipse malo exito clausit vi
tam suam. iij. Regū. vij. Al. hi
mirs dei aduersari? percussus
grauissimo. est mortu? tounen
to. i. Mach. ij. Herodes q̄ di
uinas exipante laudes percus
sus a vermibus exptauit. A
ctu. vij. Morte horreda mor
tūtur sacrilegi et exptores. nā
achior q̄ tulit de anathemate
tericho diuino iudicio fuit. la
pdat? a p̄plo. Josue. vij. Lisi
mach? sacrileg? Digne iudica
torūū est occisus. ij. Macha
tij. Sacrilagus menela? de
tūct altissima fuit p̄cipitat?
ij. Macha. vij. Anania r za
phira fraudātes de p̄cio agri
q̄d iā erat deo dedicatū aut de
ditū dei iudicio morte subita
nea sūt p̄empti. Actuum. v.

Morte horreda moriūt pa
rentes q̄ nō corrigūt filios sic
os delinq̄ntes. et filij p̄tib?
sp̄ualibus nō obedētes vl? eos
i fuis senectutib? deridētes.
Nā q̄ hely nō correxit filios
de eoz scelētib? de sella cecidit
frea etis suis cecutib? exptauit.
ut. i. Be. ij. r. iij. Absolon mori

solā nō obediens s̄ persecūtes
patre suū dauid capitis ad
herēs quereit fuit lāca p̄fo
ritus. ij. Be. vij. P̄ter mas
le nutriti q̄ deriserūt heliscum
ab v̄sis sūt dei iudicio deuos
rati. iij. Regū. ij. Balchasar q̄
nō fuit exemplo patris corre
ptus post manus scribētis ad
partēē fuit eadē nocte penate
interfectus. Dan. v. Morte
horreda moriuntur cōsiliarij
male sciāntes. nā achitoffel q̄
cōtra dauid dedit malū consi
liū laqueo seipsum suspēdit
ij. Regū. vij. Siba q̄ cogno
uit populū cōtra dauid fugi
ens in abela fuit decapitat?
ij. Regū. vij. Falsi accusatores
dantelis fuerunt a leon b? de
uorati. Dan. vi. r. viij. Testes
falsi deprehensi a p̄reco dante
letaste a populo sunt occisi. de
habetur Dan. viij.

Capitulum .88.

De morte preciosa iustoz.
Morte preciosa moriuntur
Innocentes moriuntur si
de vel iusticia
Patienter sustinentes
et sine iusticia.

Capitulū .88.

Sic decēter conuīctes
absq; malicia
Sapienter, instruētes eū
recta periteta

Direpcio

sa moriunt martyres
qui pro eoz innocentia vel pro
iusticia vel fide sustinet passi
ones. Sic abel innocens ē a
cayn interfectus. Genes. iiij.
Misericorditer impij lapides i zach
ariam filiū iorade et eum mar
tyrem fecerunt. ij. Para. ppitij
Ait Judas. Si appropinqua
uit tempus nostrū mortamur
nos in veritate pro fratribus
nostris. i. Macha. ix. Post tor
menta mortuus est elazarus
exemplū confortatōis Dere
linquens. ij. Macha. vi. Se
ptem fratres cum pia eorum
matre morientes pro legibus
exempla similiter reliquerūt.
ij. macha. viij. Pro veritate et
honestate fuit iohānes bapti
sta ppter herodiadem decolla
tus. Mat. vi. Mat. xij. See
phanus plenus spūs sancto te
sum vixit qm fuit a persecuto
ribus lapidatus. Actuum. viij
De hac morte loquitur sanctus
Aug. li. iij. De ciui. Dei dicit.

Q; deus tantā fidei contulit
gram vt mors q; vite cōtraria
cōstat esse instrumentū fidei
per qd transtret ad vitas eter
nā. Morte preciosa moriūt
homines tribulati suas tribu
latōnes patienter et sine mur
mure tollerātes. Ideo Job qui
in ablatōne rer. perditōne fili
orum. et infirmitate corporis sic
perculit patienter vt in his oī
bus non peccaret post flagella
centūquadragenta annis et vt
dit filios suos et filios filiorū
vsq; in qrtam generatōem ee
mortuus est senex. Job. xlij. vt
vltimo Lazarus paup et ple
nus vlcibus mortuus ē si
num abrae ab angelis est por
tatus. Luce. xvi. Qualitercū
q; vixerit satro qui ppendit a
Septreis. q; pna crucis patien
ter sustinuit dicēs. Digna sa
ctis recipim? ē feliciter mortu
us. Lu. xxij. Saluator noster
post mltas tribulātōes mori
ens pti feliciter commēdauit
spīm. Johā. xix. Et optime pati
crisū et ita i gloriā itrotre. Lu.
xxij. Morte preciosa moriūt
hoies q; in mdo bñ vixerunt.
Nam ille non potest feliciter
mori nisi qui feliciter vixit.

De morte preciosa iustorum .86.

Quia scdm Augustinu[m] ma-
la mors no[n] est patanda quaz
bona vita precessit. Sic abis
laute enoch cum deo. sic et tu
sic cum deo. Gene. v. Abra-
am mortuus est in senectute
bona p[ro]uocetq[ue] etatis. Gen.
ppp. Completi sunt dies Isa-
ac. clxxx. annis qui consum-
ptus etate mortuus est. Gen.
pppx. Aaron cum exposuisset
se vestem iduit eleazar et obijt
Numeri. xx. Mortuus est ser-
uus domini moyses iubente
deo et cum dominus sepeliuit
Deute. xxxij. et ultimo. Car-
tus et equi ignei diuiserunt he-
lyam ab heliseo. heliam felicit-
er assumentes. itij. Reg. ij.

Morte preciosa moriuntur
homines qui cum bona cogni-
tione decedunt et eorum san-
ctitas instructores. Sicut Jacob
finita instructione filio[rum] colle-
git pedes supra lectum et obijt
Gen. vlij. Cum instruxisset io-
seph fratres q[uod] eius ossa depor-
tarent q[uam] egredere[n]tur de egi-
pto ad terraz p[ro]missionis mor-
tuitas est in pace. Gen. l. Sa-
uid post instructionem filij et fa-
cti oratione in bona obijt sene-
ctute. i. Para. xxxij. et. iij. Reg.

ij. Post ammonitionem filij ne-
potum di. vit thobias. Prox e-
t[er]ritus meus. Thobie plij
Nathana[el] post benedictionez
filio[rum] suoz appositus est ad pa-
tres suos. i. Macha. ij.

Capitulū. 89.

De multitudine malorum
Mal eo plures sunt pecca-
tores et damnati q[uam] saluati
Aduersantes castitati. vere
continentibus
Iuncci infidelitati firmiter
credentibus
Sacerd[otes] hostilitati iuste se tu-
entibus.

Multo plu-
res sunt damnati fi-
lij diaboli q[uam] filij dei. In cuius
figura plures fuerunt filij ys-
rahel te q[uam] filij ysaac. Bene-
xxx. Sexcenta tera milia q[uam]
quingentaq[ue] viroz nume-
rati sunt. Num. l. De quibus
soli duo Caleph et Josue rece-
p[er]unt p[ro]missionis inter. In cui-
us figura maior pars filio[rum]
israhel erat samarie. q[uod] decem
tribus. minor aut[em] in regno te-
rusalem. scz sole dur. iij. Reg.
vij. Multo plures sunt in

Capitulū. 89.

putosi & carnales q̄ honeste
casti. Nam tēpore dīlūij so-
lum octo inuēnti sūt honesti
sz noe et vxor eius & tres filij
& vxores filiorum eius omnis
alia caro corruerat vīam suā
Gen. vi. In cuius figura Ab-
raam plures filios habuit de
hethura q̄ de sara. Gen. ij. & v.
In quinq; ciuitate b^o sodomo
cum nō sunt inuēnti decē vi-
ri boni qui carnis vicio cōta-
minati nō essent. cū esset lūpu-
rosorū maxima multitudo. Gen.
xvij. Multo plures sūt ho-
mines infideles q̄ fideles deo
in tēpōribus dñis & prelatū fra-
tribus & amicis. Nā iter se-
ces. Joseph q̄ erāt vñdecī duo
fuerūt cum liberare volentes.
ceteri perantes eius mortes
Gen. xxxvij. Moyses misit ex-
ploratores duodecim ad terrā
pmissiōis. sz tm̄ duo Josue &
Caleph fideiter peregerunt.
Num. xij. Plures erāt eius
absoloni regnū patris vsurpā-
te. qm̄ cum dāuid iustez rōna
bilitate regnare debente. ij. Reg.
xx. Cū in ierusalem esset ma-
xima multitudo q̄ clamaret di-
mittere barnabā & dñm crucifi-
gandū est inuēntus vnus fidelis

q̄ peccet dñm relapset & dimitt
ti. Johan. xij. Quidā romanū
dixerunt romē paulo. Notus
est nobis q̄ vbiq; christianoz
secte contradicit. Actū. xxvij.

Multo plures sunt homi-
nes bellantes cōtra iusticiā p
tyrannos q̄ bellantes p̄ iu-
sticiā defendentes, oppressos.
Nam tantus erat bellatorū sy-
rie cōtra isrl exercit^o q̄ pulsus
samarie nō sufficeret. ij. Reg.
xx. Tantus erat exercitus ho-
lofernis vt sicut locuste terrā
cooperuerūt. Judith. ij. Nō re-
manserūt cū in da nisi octigē-
ti viri in exercitu bachidis &
alchimit p̄dicoris vīginti mil-
lia hoīm pugnatōz. i. Macha-
beorum. ap.

Capitulus. 90.

De obedientia et subiectōe
Obedire debet homo deo.
Non gentibus et oppositis
Et presidentibus sibi pre-
positis
Suis parentibus patris
oppositis
Factis patentibus atq; cō-
positis
Non deferentibus modis
propositis

De obedientia et subiectōe. 87.

Magna tubentibus sibi re
positis

Non obsequentibus malis
expositis

Obedire de

beatus deo magis q̄
hominibus q̄ nobis precipiūt
contra ad salutem. Dñi ma
thattas dixit nūcto regis an
thiochi. Et si omnes obediūt
regi anthiocho ego et filij mei
obedemus deo. i. Michab. ij.
Unus illor septem fratrum
q̄ noluerūt obedire regi ut car
nes contra preceptum Dñi co
mederent dixit. Parati sum⁹
mori prius q̄ transgredi legem
dei. ut dr. ij. Macha. vij. Pe
trus et iohannes principibus
sacerdotum precipientib⁹ ne
in nomine iesu loquerētur. ta
litter responderunt dicentes.
Si iustū est vos potius au
dire q̄ deū iudicare. Actu. iij.
Deinde cū arguerent a p̄cipi
bus dixerunt. Oportet obedi
re deo magis q̄ hominibus.
Actu. v. Obedire oportet
prelatis siue t̄pti siue boni siue
mali. Dñm modo t̄pti bona preci
piunt. Ideo dixit cristus. Si
per cathedram moysi sedebūt

scribe et pharisei omnia quecūq̄
q̄ dixerint vobis facite. Mat
th. xxij. Itz cornelius dixit
hēs petro que dñs prelatum re
liquerat. unnes nos in cōspe
ctu tuo sumus parati obedire
quecūq̄ precepta sunt tibi a
Dño. Actu. p. Paulus dece⁹
in societate barnabe perambulā
bat confirmās omnes eccle
sias et precipiens obedire p̄ce
ceptis apostolor. Actu. xv.
Obedire debet ho. no parenti
bus si nō precipiāt que disce
pant ad salutē. Jo dicit Pau
lus. Obedite filij parentibus
vestris in Dño. Ad Epheseos
vi. Ad Colo. ij. Sic ioseph o
bediūt patri nutrenti eum ad
fratres suos q̄uis prius accu
sasset eos ex quo timere sic po
terat. Gen. xxxij. Sic dauid
ductus in regē obediūt patri
fratrib⁹ victualia portās. i. re
gū. xvij. Thobias iunior di
xit patri. Oia q̄ precipisti faci
am p̄. Tho. v. Vester obediūt
i oibus mardocheo sicut qm̄ eū
paulū nutrebat. Hel. ij. De secū
dit pater iesus cū maria et Jo
seph i nazareth et erat sub. ill.
Lu. ij. Obedire dēt hō nō
solū lingua sed opere. Maur

Capitulū .90.

Magnam obedientiam p̄nt
ferunt filij israhel dicentes.
Omnia que p̄cepit nobis De
us faciemus & certius obediē
tes. statim postea contraria faci
entes. Exo. xxxij. De obediē
tibus verbo & non facto sine
verbo plus q̄ facto. p̄p̄nt sal
uator exemplam duoz filiorū
quoz unus dixit se iturum &
operaturum in vinea & nō uitē
Alius negavit & ait. Math.
p̄p̄t. Obediendū est p̄mptē
nō procrastinandū. Sic Noe
sponte obediuit D̄no in omni
bus que p̄cepit. Gen. vi. i. fi
ne. Ad p̄liatōes t̄ assumpti
d̄nt q̄tū possūt renuere ex hu
militate. Sed ad voluntates
maioris postmodū obediē. ex/
emplo moysi qui quinquies se
excusavit de ducatu populi &
tū postea humiliter obediuit.
Exo. xxxij. filij israhel ad p̄
ceptū D̄ni p̄mptē erigebāt
tentoria & ad eius imperium
estine & solite respōdebant.
Nume. ix. Cito & perfecte obe
diūt illi apostoli qui statim
relictis thronibus secuti sunt
saluatorem. Mat. iij. Simile
etiā legitur de mattheo qui re
lictis omnibus secutus ē eū.

Matth. ix. Luce. x. Paulus
audicus vocem Jesu p̄mptē
respondit dicens. S̄ne q̄d me
vis facere. ut patet p̄cor. ectio
& castigatio facit h̄m̄nē esse
obediētem ad omnia mā a/
ta. Actū. ix. Obedire de
bet homo quocūq; mandetue
sibi difficili. Nam Abrahā
mandatum circūcisionis h̄z
esset difficile nō distulit ad/
implere. Gen. xxij. Graue erat
abrae de filij unimolatiōe p̄
ceptum quod nisi deus aliter
ordinasset s̄n̄ morā voluisset is
plere. Ecce quanta obediētia
De. xxij. H̄c amonitōes fece
runt serui naaman dicentes.
Si rē grandem dixisset ti/
bi propheta certe facere debu
isses. ubi patet q̄ confortatio va
let ad obediendum. iij. Re. v.
Mirabilem et difficilem obe
diētiā implerunt rechā
rite nō bibere vinū donec edi
ficent domū in sempiternū
sicut a patrefuerat impetratū
ut haberet Jeremie. xxxv. Pre
dixerat dominus salomoni q̄
si eius p̄cepta seruaret i sem
piternum super israhel thron⁹
eius esset. iij. Regum. viij. Et
Parali. viij. P̄ceptum circū

De obedientia et subiectōe .88.

eisionis licet esset difficile. tñ saluator noster in se voluit adimplere. **Luce. ij.** Obedientes ad plenum victoriā temptati omniū, in mundo pro mercede recipiunt et exultatiōem in celo. Ideo dicit salomon. **Vt o/bediēs loquitur victoriā.** Pro uerbis. **xxi.** In cuius figura quādo cumq; filij israhel de mādato domini pugnauerūt pauci delinquentis victoriā habuerunt. **Numeri. xxxvi.** Propter hanc causam exemplum obediētie in saluatore nostro proponit apostolus dicens. factus est obediēs patri usq; ad mortem crucis. Et ponit fructū obediētie sequentē di. Propter quod et deus exaltauit illum et dedit illi nomen quod est super omne nomen. **Ad Philip. ij.** Obedire nolentes sed inobedientes grauitur puniūtur. Nam prima precepti transgressio in primis parentibus grauius maledictōibus est punita. **Gen. ij.** filij israhel cū contra mandatum dei terram pmissionis conarentur ascendere. et contra mandatum dñi euntes ad bellum fuerunt desellati. **Numeri. xliij.** Quia man-

datum Josue transgressus est Achior. ideo fuit a populo lapidatus. et Josue et populus ex illa inobediētia in bello fuerat superatus. **Josue. xij.** Saul q̄ contra preceptū samuelis sacrificium obtulit et agag regi in pinguibas contra preceptū dñi parere uoluit. fuit a dño reprobatus. ut habetur. **i. Reg. xv. et xvi.** Dixit dñs saluator q̄ si nō custodiret mādata dei deleteret de terre superfluit q̄ thronum eius. ut habetur. **ij. Paralip. xij.** Dixit dei contra preceptum dñi cū propheta māducans a leone exiit interfectus. **ij. Regum. xliij.** Similit̄ percussus est a leone ille q̄ de mandato domini percutere noluit unū de filiis prophetarum ubi ostenditur q̄ obediētia datur interdū etiam in his que uidentur sine ratione mādari. **ij. Re. xv.** Jonas q̄ re fugiebat domino obedire precipienti ut in Ninue urbē dei predicaret. in mari fuit domino disponente submersus. **Jone secundo**

Capitulum. 91.

De op̄ate que de accedōe

Capitulū. 91.

Operantem respicit Deus
Si peccatus sit operatioe
Si sit rectus intentione
Si electus executione

Operātem

Diligit deus. primo si sit bonus et Deo gratus. Nā si personam non acceptauerit feceritū nō acceptat. licet ei in politicis homo faciendo iuste offenditur iustus. i. gratuitis tñ non. quia qui facit iusta ē iustus. sed iusta facit quia iustus ē sēdm Crisostomū. Nō quia oculus videt acute. sed acute videt quia acutē ē. Per em̄ deus respicit operantes si est bonus anteq̄ acceptet vel recipiet eius opus. Cayn namq; malus et abel bonus muerā ambo obtulerūt. Sed deus respexit ad abel et ad eius muerā. sed ad cayn et ad eius muerā nō respexit. Gen. iij. Mirabilia fecerūt in egypto moyſes et Aaron. Sicut malefici pharaonis. sed p̄tor nō vltiorum miracula deo placuerūt. Ego. vij. Bethsanite viderūt et sacrificiū deo obtulerunt et tñ percussit eos dñs grati p̄fuga. q; p̄pter peccā eoz videre ac

eam dñi nō debebat. i. Reg. vii. Reprobabat dñs sacrificium qd iusserat fieri et hoc p̄pter ofſecentiā prauitatem. Iſaye i.

Operantē acceptat deus ex intentōe quā habet in operando magis q̄ in opere. Cū em̄ opus inordinabile peruerſi possit ex praua intentōe. ut dare elemosynā. retinere ora re p̄pter fauores vel questum. Malū etiā ex genere bene fieri possit ex bona intentōe ut horem ex iusticia exigente occidere oportet operantē et opus esse ordinatum recta intentōe. Nam sēdm Ambrosiū. Intēctio tua operi tuo finem ponit. Nā p̄missio a dño abrae filio nascituro de fara risit abraē. et risit fara. Sed risus abrae nō fuit a dño reprehensus. q; risit ex sciticia repromissionis. Sed risus fara ex diffidētia p̄missionis. ut dicit Gen. xvij. et xvij. Talia thucibula et forte nobiliora habuit chore et conuulſes quales habuit aaron et tñ in censionē aaron. p̄pter bonā intentōem habuit deo gratiā. Illos vero p̄pter intentōes pessimā reprobauit. Nu. xvi. Contulit deus duo miracula

De operāte quē deus attē. .89.

vidue pre numeribus diuitū
qz puriora intentōe donabat.
Luce. pvi. Desiderabat Zache
us videre. Jesum pura intenti
ōne bonitatis. Jō fuit a Domi
no cōsolatus. Lu. pvi. Deside
rabat etiā herodes videre iesū
z eo viso gausus est. sz praua
intentōe curiositatis. Jō de ei
visiōe fructū quē volebat nul
laten⁹ reportauit. Lu. pviij.

Exprante attendit si opus est
qd fecit ex officio sibi in cūbit.
alioqu si sibi usurpat qd. suuz
nō est nō placet deo. sed displicet
nec acceptat. sz reprobat ta
le opus. Nā saul expoliavit se
z fuit iter pphetas z ppheta/
re cepit. sz paz ei pfuit. qz non
erat sui officij pphetare. i. Be.
p. Oza. pcedit manū z tetigit
arcā ne caderet de plastro. sz
fuit percussus a dño. qz tāgere
arcā erat solū officij leuitarū
ij. Regū. vi. Utz offerre sacrifici
cū sit bonū. tñ nō nisi sacer
dotib⁹ cōuenit. Jō ozias percus
sus ē lepra. qz more p̄sbiterice
suz voluit adolere. ij. Pa. ppxvi.

Capitulum. 92.

De operatione bona.

Opus bonum

Dñs āplificat magnis do

cumentis;

Placet si edificat focum sa
cramentis.

Homines malos diuificat
cui impedimentis

Homines qualificat suis
incrementis

Homines magnificat ma
gnis donamentis

Quem hic nō fetificat ma
net in tormentis

Opus bo
nū placet dō z i quoli
bet statu illd p̄cipit cōsultit et
hortat Jō i statu inocētie posu
it ds hoies in paradisu volupta
tis vt oparet z custodiret illd
Be. ij. Sile p⁹ pctm misit de
hoiem de paradiso vt oparet tee
rā. Gen. ij. Laudabilia opa pa
trū p̄cepit dñs imitari di. Si
filij abrae estis opa abrae facite
Joh. viij. Propt hāc cām dz tu
oi gēte q̄ timet z opat iusticiā
accept⁹ ē illi. Actu. pxi. Vt dō
mō placeret paul⁹ māsit euz
aqla. Actu. pxiij. Op⁹ bonū
z vald deo acceptū ē edificare
eccias cui ds dat bonā perfe
ctōez. Nā salomō i modico tē
pore opus tēpli maximi cōsū
mavit. vt habetur. ij. Be. viij.

Ca. 92. de operatōne bona

Filij ifrahel ceperunt edificare templum anteq̄ alia opera seu domus incho. recire. Ne em̄. ij. vsqz ad. vij. Precepit Datus vt edificaretur domus Dei in ierusalem. z darent h̄s ptus de arch̄ regis ne impediretur opus. vt habetur. i. Esdre. vi. Opus em̄ bonū habet multos impeditores. Nā opera que filij tram sinigeatio h̄is faciebant in reditu baby bonis fuerūt sepe ab impediētibus molestata. i. Esdre. iij. Illud opus ptū quod magdalena exercuit in vngendo caput z pedes D̄ni. iudas cum alijs discipulis voluit impedire. Mat. xiiij. Opus bonū manifestat hōem. sicut fructus manifestat arborem. Ides dicit saluator. Attēdite a falsis pph̄e. zc. sequitur. a fructibus eoz cognoscetis eos. Mat. vij. Ipse em̄ dicebat de seipso. Opera que ego facio in nomine patris mei illa testimoniū perhibent de me. Et paucis interpositis. Si mihi nō creditis operibus credite. Johannis. p. Duo discipuli nō cognouerūt D̄nū seu Iesum donec fuerūt secum conuersati in verbis z

postmodū cognouerunt euz in fractione panis. vt habet Luc. xviij. Opus bonū largiter remuneratur. Quia nullū bonum terrenū remuneratur d̄initate Deus. vt dicit sanctus Augustinus. Ides ezechias qui fecit bonū coram D̄no valde prosperatus est. ij. Paral. xxxi. Accretur em̄ opus bonū per remuneratōem indulgentiā peccatorum. Nam vidit Deus opera iuuatū z misertus est eis. Jone ij. Serui qui acciperūt talenta z operati sunt in eis remunerati sunt duplo. Mat. xxv. Propter hanc causam apostolus comparat bona opera semini de quo modicū iacetur z fructus plurimus. cecatur dicens. Qui parce seminat parce et metet. ij. Cor. ix. Thabita propter bona que agebat meruit a petro misericorditer suscitari. Actu. p. Operari nolentes sed vacantes ociositati grauius facinorosa peccant. Et t̄deo reprehendunt z grauius z acriter puniuntur ac corriguntur. Nam tempore quo solebant reges ad bella consurgere d̄auto vacās ocios aduertunt z hominū diuis pe-

Ca. 93. de oppressi. bo. 7 ma. 90.

petrauit. ij. Regum. vi. Arguuntur a dño ociosi. qñ vocantur operarij ad mercedē Mat. pp. Seruus qui in dño calens eo noluit operari turpiter fuit a dño reprobatus. Mat. ppv. Paulus reprehēdit grauitē ociosos dicens. Qui nō vult operari nō manducet. ij. Thes salomōen. ij.

Capitulū. 93.

De oppressione bonorum
hominum

Opprimunt mali bonos.

Illis inuidentes de felicitate

Et lasciuientes in carnalitate

Illos persequentes ex malignitate

Illos audientes dicta veritate

voluit euz occidere. propter qd iacob est cōpulsus fugere ad laban. Gen. xxvij. Egyptij inuidentes filijs israhel. qz credebant oderant eos 7 grauitē opprēserunt. Eyo i. Saul ex sola inuidia persecutus est dauid eo qd sibi victoria Goliath erat ascripta. Dicebant eū. Percussit saul mille 7 dauid decem milia. i. Reg. xvij. Saluator noster ex inuidia fuit damnatus ab aima 7 Caypha 7 iudeis Mat. xxvi.

Opprimunt mali bonos propter eoz luxuriam quā bonis impediētibz exerece non possunt. vel quia eos de luxurie vicio comprehēderūt. Sic domina cui seruebat ioseph quia suā concupiscentiam exerece nō potuit eū opprimunt false voluit. Gen. xxxix. Sodomite propter eoz luxuriā animam loth multipliciter ei inferendo violentiā vexati sunt Gen. xix. Duo luxuriosi prosteri susannā propter eorum luxuriam neqte opprēbāt. Dan. viij. Herodes propter luxuriam ad peccatōem meretricis iohannē baptistam in carcere decollauit. Mat. vi. mat. xij.

Opprimunt mali bonos aliquando ex sola inuidia. quia vident illos feliciter prosperari. Sic Cayn ex inuidia preualuit in abel et cum nequiter 7 inuidiose opprimendo occidit. Gen. ij. Esau inuidus quia iacob patris benedictōes usurparet

Capitulū. 24.

Opprimunt mali bonos ppter eorū superbiam & ambitōem dominij. Sic abimelech am bies principatū fratres suos neq̄ter interfecit. Judi. iy. Abi solon ambiens regnūz patris ipsūm est acriter persecutus. ij. Regū. xv. Anon ex superbia pcuravit mardocheū occidere & iudeos. sed deus aliter ordi nauit. Deser. iy. Propter sup biaz nabuchodonosor fecit sta tuam aureā pueros vero non adorantes eos fecit proieci in fornacē & danielē in sacū se quum. Dan. iy. & vi. Trifon q̄ ppter domū suā anthiochū adolescentem occiderat p̄dico ete Jonathā & eius filios iter fecit. i. Macha. viij. Oppri munt mali bonos ex solā cor dīs neq̄tia & deprauatōe men tis. Sic impiā ysaabel oppri mebat helyam pphetā. iy. Re. p̄p. Rex ioram audiens famē esse in terra caput helisei p̄cece pit amputari. iy. Reg. vi. Ne quitissimus holofernes voluit iudeos opprimere nux̄ de cas p̄tuitate reuersus. Judith. ij. & sequētibus. Propter suā ne quitiam anthiochus in ierū salem hoim eodē fecit. p̄mo

Macha. i. Ex magna neq̄tia cordis herodes persecutus est castumz pueros interfecit. ut haberet Mat. ij. Sic herodes agrippa occidit iacobū & Per trum incarceratione. Actū. viij.

Opprimūt etiā mali bonos q̄ veritatē loquuntur quā ip̄i mali habēt odio. Sic ab impiō ioas lapidatus est zachari as q̄ ip̄m verissime instruebat ij. Para. xliij. Sic ieremias fuit a rege missus in carceres: qui nūciauerat veritatē. Jere mie. xx. Sic ananias falsus ppheta mēdaciō voluit cōfiri vere ieremiā pphetam verissi mū. Jere mie. p̄v. Principes sacerdotū cōsorcij incarceratione tūt ap̄los qui veritatē dei lo quebātur. Actū. v. Iudei la pidauerunt stephanū. q̄ non poterāt resistere sp̄it qui loq̄ batur. Actū. viij. Paulus q̄ predicabat publice veritatem multas oppressiones sustinuit a iudeis. Actū. xij. xliij. xvi

Capitulū. 24.

De oratione & deprecatione. Orare volentes debent at tendere pro quibus inquitur tū & qui deprecatur.

De oratōe et dēp̄catione .91.

Tempus quod exquiretur
his qui exorantur
Modus qui requiritur his
qui postulantur.
Causam que perquiret his
qui exaudiantur
Fruentis qui acquiritur et
que dona dantur

O Rare volē

tes debent primo accē

dere qui sunt illi q̄ debēt ora-
re. et p̄ quibus faciāt suas ora-
tōes. vbi sciendū est q̄ orare de-
bent presidentes singule p̄ su-
tis subditis vel subiectis. Eli-
gentes spēale pro suis electis.
om̄s gentes generaliter p̄ vt-
ris abiectis. Orare primo de-
bent prelati pro suis subditis
q̄ ipsorum officium est vt su-
tis orationibus a populo tra-
dantur. Sic cum post ado-
ratōem vitulē deus populum
vellet destituerē. moyses cor p̄-
lati p̄ eis feruēter orante venit
am mecum a dño iuente. Ex
odi. xxxij. Propter oratōes mo-
ysi absorpt̄ ē ignis q̄ deuora-
bat castra muniturātiā p̄ h̄-
bore. Nume. xi. Maxia p̄pter
petrā suā facerē ē leprosa. s̄ mo-
yses prelat̄ et orante ad dñm

et restituta ē pristina sanitate.
Nume. xij. Pro afflictio populo
ignitis serpētib⁹ orante moys-
ses et salubre remediū habuer-
ūt. Nūe. xvi. Samuel dixit
ad pplm. Absit a me hoc pctm̄
vt cessē orare p̄ vobis. ostēdens
gaudenter peccare prelatos q̄ p̄
suo populo nō exorēt. i. Regū. vii.
Bon⁹ platus erat paul⁹ q̄ de-
cebat thimothēo sibi subdito.
Sine intermissione habeo tut-
memoriā tu orōib⁹ meis. ij. ad
Thimo. i. Orare dñt electo-
res cū ad electōes aliam plati
cōuertūt vt d̄ illi p̄uideat d̄ p̄-
lato ydoneo q̄ pplm sibi subdi-
tū bñ regat. In cui⁹ figura tpe
dñs ad hoc volēs tales idu-
cere ait. Rogate dñm iuēssit vt
mittat oparios in vineā suā.
Mat. ix. Luce. x. Apostolus volēs
tes eligere in ap̄lacum vnius
de discipulis p̄missa orōe d̄-
xit. Tu dñe q̄ nosti corda ho-
minū orōe nobis quē elegeris
ex his. Actū. i. Cū dixisset do-
minus. Segregate mihi bar-
nabā et paulū in opus ad qd
assumpsit eos. s̄ in apostola-
tum. sequit. Erāt in orōne et i-
ponentes eis manus dñi ser-
uauit eos. vt h̄r. Actuum. xij.

Capitulū .94.

Orare debent omnes hoies
pro peccatoribus & inimicis.
vel qui pro se apertū nō sunt ad
orandū. Sic duodecim orauit ab
raam deū vt parceret sodomiti-
tis. Gen. xvij. Moyses multo-
tociens exorauit vt deus pla-
gam videret ab egypto. & licet
egyptij essent mali fuit a dño
plures exauditus. Exo. xij.
xv. & p. Saluator noster p in-
imicis orare docuit. Matthei
v. Et ipse pro crucifixorib⁹ su-
is exorauit. Lu. xxij. Feruen-
tius orauit stephanus pro sui-
is persecutoribus q̄ pro se ipso
q̄ pro se orans stetit. sed orans
pro suis persecutorib⁹ genua
flexit. Actū. viij. Apostolus
paulus pro persecutoribus or-
rabat vt deus eos ad peniten-
tiā vocaret. Iaco dicebat. O-
rauius pro vobis vt dignetur
vos deus vocare. vt dicitur. ij
ad thessalonicē. i. Orare
volentes debent attendere tē-
pus. scz qñ est orandum. Vbi
nota q̄ orandū est in omni tē-
pore. sed maxime et principale
qñ iter agentibus tē disponi-
tur loquit volentibus verbis
p̄ opponitur cenā querentibus
ci bus apponitur. cum pacien-

tibus mundis opponitur
Orare igitur primo delinuit
cum ad aliquem locum pergere
volumus. vt dñs tu vias pa-
cis dirigat pedes nostros. vt
custodiat nos angelus dñi. cū
tes comorantes et redeuntes
Judith. xij. Propter hanc cau-
sam dicitur. Oramus domi-
nū pro incepto itinere & securi-
tate nobis & prospere. i. Est re-
xij. Multū cōfēbat iudith
in oratōe qñ debebat ire ad ho-
lofernem. cū dicebat. Nihil a-
liud fiat pro me nisi oratio. Ju-
dith. xij. Recedens paulus a
fratribus de achēia post pul-
eros sermones diuinitus orauit
Actū. xxvij. Item paulus di-
cebat romāis obsecrans si quo
modo prosperum iter habeam
Ad Romanos. iij Orare de-
bet homo cū debet aliquā ver-
ba pponere vel ad interrogata
respondere. vt dñs tangat et
mūdet labia sua vt dignetur
ba pronūciat. q̄ labia Isate cal-
culo mandauit ignito. Isa. xli
Necitas rogauit dñm celi
cum deberet ad interrogata re-
spondere. Necit. ij. Hester so-
licitura ad regem assyriour ro-
gauit mar docheū vt congrega-

De oratione et deprecatione .92.

ret iudeos qui erant in iustis
ut ipse et ipsi dñm pro ea dep-
carentur. Hester. iij. Paulus
apostolus ista desiderans di-
cebat Colosē. Fratres orātes
pro vobis ut deus aperiat no-
bis ostium sermonis. vñd for-
te sumpsit origines q̄ predica-
tores in principio sermonis pe-
tunt orationes fieri. ut digne
proferant verbū dei. Colosē.
iij. Orare debet homo triplici-
titer. Primo cum debet cibum
assumere. et cum accepit gra-
tias referendo. largo modo su-
mendo orationem. Sic neemi-
as oravit dum daret regi bi-
bere. Neemite. ij. Saluator ho-
ster cū discumbere faceret mil-
ta milia hominum quos de
paucis panibus satiavit. pri-
usq̄ comederet oravit in celis
oculis levatis. Johannis. vi.
In cena cum christus suū cor-
pus sanctissimum cōsecravit
qñ de mensa cum discipulis
urgeret gratias redderunt. et
ymno dicto exierunt ad mon-
tan ostiū ad locum passio-
nis. Mat. xxvi. Orare debet ho-
mo omni tempore ut mundo se
nobis opponente recurreamus
q̄ nos de adversitatib⁹ liberet

Sic thobias cecus exortus in
propetis tribulatus confugit
ad orationis remediū. Thobie.
iij. filij israel tribulati ab ho-
loferne orātes ad dñm clama-
verunt. Judith. iij. Tribulas-
tus et afflictus marдохeus
p̄ ser populo dñs exoravit. He-
ster. iij. Azarias et socij eius in
tribulatione fornacis ad ora-
tionis remediū confugerunt
Dan. iij. Jonas afflic⁹ in vē-
tre ceti oravit et saluus a dño
est eductus. Jone. ij. Iudei in tri-
bulōne positi oraverunt et si-
cerunt a domino exauditi. ij.
Machabe. iij. Paulus ad ter-
ram pstratus et cecatus veni-
ens damascum oravit. et fuit
liberatus. Actuum. ix. Quan-
do petrus servabatur in carce-
re et tribulatus orō stebat sine in-
termissione ab ecclesia ad de-
um pro eo. Actuum. xij. Ora-
re volentes debent attendere
modum orandi. scz qualis de-
bet esse oratio. Circa qd sciēdū
est. q̄ digne orare volentes de-
bent orare cū sollicitudine oelo-
sitate. certitudine lacrimosita-
tis. cum promptitudine ve-
re unitatis. cum certitudine
sue visitatis. cū sollicitudine as-

Capitulū. 94.

solitudinis Quatio primo de
 bet esse solitaria & separata a tu
 multu & occupatōe humane so
 licitudinis. Nā iacob deuote
 orare desiderās se ab yuortb^o
 & ab alia familia sequestrauit
 Ge. p. p. y. Quatio sic solitaria
 & mentalis clamat in aures
 Dei. Sicut patet de Moysē
 mētaliter & solitarie deprecā
 ti dixit deus. Quid clamas
 ad me. Exodi. p. y. Deprecatu
 rus dāuid dñm pro pariuulo ī
 gressas seorsum tacuit in ter
 ra. ij. Regū. y. Dimissa tēba
 ascendit dñs in montē solus
 orauit. nos sile orare iustitue
 do. Alit. p. y. Ascendit petrus
 orare in superiōra dom^o ut pos
 set orare diuinitas ab alijs sepa
 ratas. Actū. p. Quatio de
 bet esse secundo lact. nōsa te
 nerunt deuotionis Ideo ezech
 ias conuertit se ad dñm & orās
 cū lacrimis fuit a dño exaudi
 tus. iij. Re. p. Et Iha. p. y. y. y.
 Item idem ezechias conuertit
 se & orauit cū lacrimis. Jo di
 xit et dñs. Audiuit orationes
 tuas & pidi lacrimas tuas ut
 habetur. iij. Regū. p. & Iha. p.
 p. y. y. y. Flens susanna aspe
 xit in celū & orauit ad dñm &

etus oratio exaudita est. Dan
 y. y. Magdalena in sua leuere
 sione nō legitur orasse uocati
 ter. sed credendū est eam orasse
 mētaliter. & fleuisse cum facer
 nis pedes dñi rigauit. Luce
 y. Quatio tertio debet esse
 unita in multitudine homi
 nū vinculo caritatis. Multū
 enī placet deo oratio asciuitis
 multitudinis uel societatis e
 orū q̄ sunt in caritate coniu
 cti. Ideo sacerdotes & uiri reli
 giosi unanimes uno ore & cor
 de caritative deu orare. debēt
 Nā sacerdotes et uiri unani
 mes cū multitudine resolutis
 crinibus dñm orauerūt. & ex
 tensis manibus dñm deprec
 bantur. ij. Macha. ij. Judas &
 q̄ cū eo erant simul dñm de
 precabantur. ut creperet eos ab
 impio nycanore. ut dicitur. ij.
 Macha. p. Saluator di. St
 dno ex uobis cōsensit de q̄
 cuiq; re peccetne fiet etc. ut
 Matthei. p. y. Post ascen
 sū orau erant omnes discipuli
 dñi in oratione cū mulierib^o
 perseverantes unanimes cū
 maria matre Iesu. Actū. l.
 Omnes fideles in penitētia
 ecclesia eant unanimes ī orā

De oratione et deprecatione ¶ 93.

tionem et doctrinam apostolorum. Actuum. ij. r. d. Cum orassent discipuli unanimitate una voce motus est locus in quo erat congregati. et repleti sunt omnes spiritu sancto. et loquebantur verbum dei cum fiducia. Actuum. vij. Oratio quarto debet esse humilis et sui status recognita. Nam miro modo fuit humilis oratio manasse. ut legitur ent. ij. Para. ultimo. Daniel intelligens opus captivitatis completum esse humiliter dominum exoravit. Dan. ix. Breuem et humilem modum habuit leprosus qui genuflectendo oravit dominum dicens. Domine si vis potes me mundare. Matthei. xij. Mar. i. Humiliter oravit centurio pro paralytico seruo indignum se reputans presentia Iesu christi. Mat. viij. Ad orandum nos humiliter inducat exemplum de humili publicano Luc. xij. q. breuibus verbis meruit remissionem omnium peccatorum dicens. Deus propitius esto mihi peccatori. ut habetur Lu. capi. pallegero.

Oratio quinto debet esse assidua siue continua. ut si statim cum petit homo non obtinet

inhiementibus adhuc orare debet. Nam orans Dacia pro plura cum puerum mitteret ad vendendum usque ad septem vicees in penitus apparebat. quomodo orationis instantia mirabiliter commendatur. Regum. xvij. Non dimisit Daniel propter decretum Daciarum qui oraret ter in die flexis genibus. sicut ante consueuerat facere. Dan. vi. Ad hoc idem hortatur nos dominus dicens. Oportet vos semper orare et nunquam deficere. ut clare habetur Luc. xvij. Ad orationis instantiam etiam ipse dominus nos inducit. exemplo vidue que iudicem cum impotentitate iudicare petebat. Et exemplo amici qui panes instantes sibi petijt commodare ut habetur Luc. xvij. Paulus apostolus qui orare sine intermissione monebat Thessalonicenses. hoc ipsum sollicitate faciebat dicens. Sine intermissione memoriam vestri facio in orationibus meis. ut euidentissime habetur Ad Thessalonicenses primo. capitulo.

Orate volentes debent attendere causas et modos quibus

Capitulū. 94.

exaudiantur. Vbi sciendum est q̄ sunt quidam qui s̄m ap petitiū suū laudāt. Quidam nō licite petūt nō exaudīantur. Quidā bonū concupitū presens assequunt. Quidā magis expeditū hoc adī p̄suntur. Ore volentes primo quidē exaudīantur s̄m eorū appetitū r̄ plāctū. Licet nō ad vtilitatem eorū. Nā petiit populus in deserto carnes. r̄ dñs iratus cōcessit eis propter quod patet q̄ non semper exauditis orationis est signum dñe dilectōis. Nummet. vi. Non placuit dñō q̄ filij israhel petierūt sibi regem et tñ eos exaudīuit ad votum. i. Regū. viij. Orantes et non exaudīantur. q̄ non petunt sibi bona r̄ licita. r̄ quia mali sunt r̄ indignt qui petūt. Sic dñs dauid orantem pro populo licet valde deuote orauerit nō exaudīuit. q̄ nō erat tunc dignus exaudīr. ij. Regū. vij. Magne reprobationis erat oratio tereunte q̄ dicebat ei dñs. Noli orare pro populo isto neccunas p̄ eis laudem vel orationē. q̄ non exaudīas eos. Ieremie. vi. Iacobus dicit.

Petitis r̄ non accipietis eo q̄ male petatis. Iacobi. iij. ca. Populo indigno et malo dicit dñs. Cum multiplicaueritis orationes vestras non exaudiam vos. q̄ manus vestre sanguine plene sunt. Iſaye. i.

Orantes etiā aliqñ exaudīantur ad votum r̄ ad vtilitatem. q̄ oratio eorū bona est r̄ sibi expedientia petunt. Sic exaudīuit dñs n̄uitas clamantes r̄ orantes ad dñm. peccata dimittentes a subuersione ciuitatis. liberati sunt. Ione. ij. Sic etiā exaudīuit. suū nam cū eam a morte r̄ infamia liberauit. Dan. xij. Hoc modo exaudīuit omnes. Quere infra de effectu orationis. ca. v.

Orante aliqñ exaudīr deus non ad votum. sed ad vtilitatem. Quia scdm suam sanctis sunt doctoris Augustini qui dicit. Proinde deus meliora quā petant. quod manifeste patet in paulo. qui patiens firmiter suū carnis vt ammoneret eum dñm orante. que nō amouit. sed melius sibi concessit sc̄ gratiam superadi dicēs. Sufficit tibi gratia mea. nā vtilis ex infirmitate p̄ficuit.

De oratione et deprecatione .94.

ij. Cor. vij. Orare volentes
Debent attendere orationis ef-
fectum vel fructum. quod effectus ex
oratione acquiritur. sciētes quod et
grue orantes a domino recipiunt
peccatorum remissionem gloriosam.
filiorum adeptorem gaudiosam.
adversorum deprecationem ruinosa-
m. temptationum repulsionem
victoriosam. et signorum porrectōem
fructuosam. Oratio primo
quod dem impetrat remissionem pec-
catorum. Sic per orationem moysi
dicentis. Dimitte eis domine no-
xam hanc. aut dele me de li-
bro in quo me scripsisti. Ad cuius
orationem dominus populo suo
peccatum dimisit. Exo. xxxij
Propter hanc causam docuit
nos saluator ut debitorum
id est peccatorum dimissionem in
oratione dominica peteremus di-
centes. Dimitte nobis debita
nostra. Mat. vi. et Lu. xi. In
cuius figura dimisit rex omne
debitum seruo quod cum rogauerat
licet postea ex sua nequitia sint
et que fuerunt dimissa repetita
Mat. xvij. Oratio hinc se-
cundo impetrat filios quod non pote-
rāt ex sua sterilitate filios na-
turaliter percreare. Nam Isaac
deprecatus est dominum pro uxore

re sterili. et filios meruit obti-
nere Gen. xxx. Anna similiter
deuote deum orauit cum factis
mensis. et filium a domino cum precibus
impetrauit. ut habet. i. Reg. i.
Helyseus hospite sue sterili et
petrauit a domino filium. quem se-
mititer suis orationibus resu-
scitauit. iij. Reg. viij. Zach-
arie et Elizabeth non erat fili-
co quod esset Elizabeth sterili et am-
bo peccassent in diebus suis
Angelus autem apparuit zacha-
rie dicens. Exaudita est oratio
tua. uxor tua pariet tibi filium
et vocabis nomen eius iohannes.
ut patet Luc. i. Oratio
tertio tribuit victoriam de ad-
uersariis et inimicis. Nam in
bello filiorum israhel contra ama-
lech plus fuit oratio Moysi
vel moyses orando quam ioseph
pugnando. Exo. xvij. Ideo pugna-
turi filij israhel contra philis-
teos rogauerunt Samuelem
orare pro eis. ut victoriam ob-
tinerent. ut habetur. i. Reg. vij.
Josaphat rex iuda timere
peccerit propter multum
dumque que uenerat contra eum
totum se contulit ad orandum
ut victoriam impetraret. ut ha-
bet. i. Reg. x. Paralip. xx. Judith

Capitulū. 95.

quādo deceptitate voluit ho
lofernem dñm pro victoria lex
oravit. Judeth. viij. Commissu
rus iudas bellum contra go
giaz oravit et exierit vicor. kel
ii. i. Macha. iij. Quia Judas
in bello cōtra antiochum nō
oravit. nō vicit. sed diverit. ij.
Machabeo. v. Item qz nō ora
vit in exercitu contra bacheidē
ipse fuit occisus et exercit⁹ dei
bellatus. i. Macha. ij. Judas
et quicum eo erāt invocato do
mino congressi sunt contra ex
ercitū nyranoris manu qdem
pugnantes. sed cordibus orā
tes keli victoriam obtinuerūt.
ij. Macha. xv. Dicebat pau
lus ofecro vos vt iuvetis me
in orationibus. vt liberet me ab
invidiabus. Romanoz. iij.
Oratio quarto expellit diabo
lum et eius temptationes. Jo
raphael monuit thobiam vt se
tribus diebus abstineret ab
vapore. et tam ipse q̄ ipsa oraret
continue ne diabolus haberet
in eis potestatem. Thobie. vi.
Propter assiduum ornes cha
nanee filia eius a demonio li
beratur. vt habetur Mat. xv.
Sunt discipuli quoddā demo
nium non possent eijere et mi

erentur. Dominus dixit et a
Hoc genus demoniorum nō
eijetur nisi in oratione et ietuz
nto. vt patet Mathe. xvij. c.
Marc. iy. Cum Paulus tres
ad orationem obviavit puelle
habenti spiritum phitonem
quem expulit orando in noie
Domini noster Jesu cristi. vtz
Actum. xvi. Oratio qui
to facit operari miracula. Nā
per orationem helise clausum est
celū ne plueret. et per orationes
eius ad pluviam est apertum.
ij. Re. xvij. Ad orationem devo
ti helie puer q̄ erat tā mortu⁹
suscitatur. ij. Reg. xvij. Ma
cha et maria dñm oraverūt et
imptaverūt lazaram suscita
ri. Johan. xi. Decem seprosi sa
cconite orantes ad Dominum
meruerunt recipere sanitates.
vt clare habetur Luc. xvij. c.
Petrus et iohannes ascendē
tes ad orationem liberauerūt
claudum ex vtero matris sue
vt patet Actum. ij. Similit
ter petrus et iohannes orave
runt pro illis de sanaria. et i
ponebant manus super illos
et spiritum sanctum accipere
faciebant. vt clare patet Actu.
vii. Patrem publici febabus

et dissenteria laborantem patris sua oratione fovuit. ut patet Actuum. xxxviiij.

Capitulū. 95.

De ornatu mulierum
Ornatus mulierum est
Ad personarum Deceptiones
Ad perfectorum reprehensionem.

Ornatus mulierum sepe fit ad Deceptionem hominum. sicut aliquando fiat ut ipse vitis placeant ornare se dicant. Nam Thamar volens de Juda facere suo concipere vestibus viduitatē Depositis ornate se concubitu patiens ab eodem. ut habetur Genesim. xxxviiij. Iesabel audito adventu Iehu depinxit oculos scilicet et ornate se. Nota historiam. Ith. Regum. ty. Propter ornamenta que Iudith assumpsit potentem hostem Iosericum Decepit. Iudith. p. c. Occurrit muliere iuvenis ornatu meretrico preparata ad decipiendas animas. ut habetur Proverbiorum. xij. Non sine causa dicitur. Auerte faciem tuam a muliere compta

quia sic excitat te ad peccandum. ut patet inveniēti Salomonem in Ecclesiastico. ty. Ornari non debent mulieres bone et honeste que solum deo placere desiderant. Ideo Hester quoniam debuit introire ad regem non quesivit cultum muliebrem sicut querebāt alie mulieres. ut habetur Hester. ij. Committitur dicitur. In die illa auferet Dominus ornamentum calceamentorum et sanulas et torques. ut clare habet Iſaye. iij. Mulierum non sit exornatio capillatura vel circumdatio auri vel vestium cultus. ut dicitur Petri. ij.

Capitulum. 96.

De patientia et mansuetudine.
Patientes ferre debent
Attinentes propinquorum
offensiones
Seruientes Dominorum
correctiones
Patientes tormentorum afflictiones
Beniuentes rectorum irascutiones.

Capitulū. 95.

Audentes benignorum re
sponsiones.
Audentes exemplorum
offensiones.

Patiente ferre debent in
iuris consanguinitate et contu
cti si aliquando vult ab alie
to offendere ne verberetur vel cor
rigatur. Sic patienter tulit ysa
aaz sine inuenire quā ab eaz
pater eius eum voluit in mo
lere. Gen. xxi. Joseph patien
ter tulit inuicem quā ei fratres p
prij intulerunt et saq postea il
lacum ab eisdem p̄fata intar
am clementer indulsit. vt de
citur Gen. xxxv. Ibdē. tii.
z. v. Cetero dixit moyses p̄ in
ria sorore sua que eum offende
rat in inuenire. Nume.
xii. Dauid persecutorem susti
nit quā ei pprius filius ife
rebat. ij. Reg. xv. Thobias pa
tenter tulit consanguinitatem
impropria patienter et vovis. vt
habet Thobie. ij. Patienter
sustinere debent seruitz sabdi
ei si alijs molestias recipiant
a dñis. z. prelati. Dñi et prela
ei patienter sustineant si etiā
aliquā a subditis offenditur.

Nā misphozeth patienter tu
lit in quā sitiam quā Dauid
tulit contra eā. ij. Reg. xv.
z. xv. Quia mulier in adulter
eio deprehensa scribarz z phact
seorum accusatorem patienter
sustinuit. z accusata nihil eni
dit. Dñs eā ne lapidaret misse
et corditer dilexit. Johā. viij.
Similiter prelati et dñi dñe
esse patientes si etiā aliquā
do offendant a subditis. Nā
moyses pro inuenire populi se
non crebavit. sed patienter su
stinuit z misit aaron interces
dere pro eis. Nume. xv. Sa
ra patienter sustinuit contume
liam ab ancilla sua sibi vici
perose illat. m. Tho. iij. Pa
tenter debet homo tribulatio
nes et penas a deo inflictas vt
pro eo vel pro eius fide susce
ptas ferre. Sic thobias exce
catus patienter sustinuit ceci
tatem. Thobie. ij. Job fuit pa
tens peccando sua. filiosz q̄ si
seipm peccare infirmitatem
quā habuit. Job. i. z sequētib.
Ab vovire z anticis plus infe
rentibus sibi desolatorem p̄ eō
solatorem. Job per totū. i. z. ij.
Alacrem patientiam habues
tunt tres pueri in fornace qui

De patientia et mansuetu. 96.

noluerūt ydolis immolare. vt
habetur. Dan. ij. Eleazarus
duros sustinuit patienter pro
legis obseruantia cruciatus. ij.
Macha. vi. Septem fratres
cū pia eorū matre in eorū cornes
tis mirabilem patientiā ha
buerūt. ij. Macha. viij. Pa
tienter fecentes iniurias non
debent querere vltiōem de offen
sis. licet ipsi valeant vindicari
re. Nā saul noluit sustinere q
dixit q̄ ei detraxerūt occiderent
in detractōnis v̄dicta. i. Re.
pi. Helysens etiā nō pmisit q
occiderentur v̄tū q̄ eū cape ve
nerunt. sed ipsos plene cecidit
libere abire permisit. itij. Re. vi.
Nō solū v̄ndictā non debet
homo querere de offensa. s̄ of
fendenti debet dimittere. q̄ cor
de. nō solum semel sed pluries
Nā petro querenti quotiens
dimitteret. p̄imo. en̄ dit' ch̄i
stus. Non solū septies. sed se
ptuagesies septies. i. Matthei.
xviij. Ad patienter portandū
est multociēs iniurias dimit
tendum adducit' r̄ducit nos
christus exemplo secūt nequaz
cui dimissa fuerant decē mil
lia talēta. vt patet Mat. xvij.
Patientiam confert homi

ni humil' & benigna responsio
Sic econtra duras aspera su
ferat furorē. Quia en̄sio mol
lis frangit iram. sermo dur'
suscitāt furorē. Prover. xv.
Dauid qui ad durā responsi
onem nabal fuerat perturbat
us. ad humilē en̄sionem aby
gail eodē mirabiliter est pla
catus. i. Regū. xvij. filij effra
ym iurgantes cōtra gedonem
sedati sunt p̄pter eius humilē
en̄sionem. Iudicū. viij. Sic
roboam si iuxta consiliū senū
humilē en̄sione; populo redi
set impatientiam & indigna
tōem populi non dixisset. ij.
Regū. vij. Patientie exem
plū habem' a christo maxime
vt cedamus furori. Nā ch̄i
st' q̄ patrenerat a iudeis plū
ries declinavit. Luc. iij. Joh
viij. Exemplū etiā paciētie ha
bemus a christo tpe passionis
q̄ patientiā conseruauit i ver
bis detractōnis. cōtradictōnis
& ostentioſis. in faccis & il
lusionibus & verberibus cru
cifigionibus blasphemis et
morte. Mat. xxvi. Mat. xviij.

Capitulū. 97.

De paup̄tate & inopia

Capitulū. 27.

Pauperes spū dñe possessi
onū pprietates despicere
Refectionem sobrietatis p̄
ficere

Exemplum mendicitatis
aspicere

Ditatoses sublimitatis aspicere

D Supertas

spiritualis siue pau
peres spiritu nihil debent pro
prie possidere. In cuius figu
ra iacob patriarcha fugiens r
ad laban vadens nec animal
nec famulum habuit. Sed in
baculo iordanē transiit r vo
lens requiescere lectus nō ha
buit, sed supponens lapidem
capiti sic dormiuit. Ge. p̄viii
Moyses pascebat oues yetro.
q̄ pprias nō habuit. Exod. iij.
Fili rechabitarū vinos non
hicabant. vinū r vineas non
habebant, nec tabernacula fa
ciebant. Jerem. p̄xxx. Adole
scenti dixit dñs. Si vis per
fectus esse vade r vende oīa q̄
habes r da pauperibus. Mat.
p̄x. In primitia ecclesia omīa
dabantur r tanq̄ coīa ab apo
stolis dñi habebātur. Actus.
iij. Paulus dixit fratribus
asyrie. Argentum aurū et ve

stes non cōcupit. Actū. p̄v.
Petr' vero pauper dixit clau
do. Argentū et aurū nō est int̄
hi. qd̄ aut̄ habeo hoc tibi do. vt
patet. Actū. iij. Pauperes
spiritu parce viuere debent et
de modo dicit viciu contentari
Nā satis parce viuēbat ruth
q̄ colligebat spicas post terga
metentū. Ruth. ij. Multum
parce r cū magna penuria vi
uebat helyas qm̄ petiebat buc
cellam panis r paululū aque
a sareptana vidua sibi daret. iij
Regū. p̄vii. filij p̄phetarū sa
tis temperate viuebant. quia
par de pane r pulmentū insti
ptū comedebāt nobis in exē
plum. iij. Regū. iij. Pauper
tatis exemplū habem' a cristo
q̄ est de paupe matre natus. a
paupere fabro nutrit'. in pau
pere loco reclinat'. pāns pati
xibus inuoluit'. pauperū obla
tōe in templo sez turture vl' co
lumba redempt'. duodenis in
templo solus sine familia est
reperitus. Nec oīa nobis in exē
plū paupertatis patiet' susti
nuit. Lu. ij. Ad pauperes nu
ptias vbi vinū defect' accessit
r aquā in vinū mutauit. Jo
han. ij. Caput vbi reclinet' ē

De paupertate et inopia .97.

cruce nō habuit. Lu. ix. Pau-
perem familiā oibus diebus
habuit. Mat. iij. In cruce pa-
tiens nudus pependit. et mor-
tuus in sepulcro alieno iacu-
it. Lu. xviij. Matthei. xxvij.

Pauperes spiritu vel pau-
peratē patēter differētes ex-
altantur ditant et remunerā-
tur a dño in presenti et in futu-
ro. Nā saul q̄ vno seruo contē-
tus longe q̄rebat asinas p̄tis
sui nō equos et cuius familia
minima fuit vnce⁹ in regē .i.
Re. v. David exōs in pascuis
et q̄si in nihilo reputatus fuit
per samuele vinctus in regem
quē etiā misit pater ad fratres
victualib⁹ oneratū .i. Reg. xvi
et xvij. In cuius figura Na-
buchodonosor pauperes dimi-
sit et dantes interfecit. vel ca-
ptivos duxit. Et significat dō
minū q̄ pauperes dimisit vel
dimittit. et dantes in infernū
deducit. Jeremie. xxxij. Inter
kattitudines quas posuit do-
minus prima ponitur pauper-
tatis. Mar. v. Mirāremine
eandem punire cecitas diti-
tias relinq̄ntibus p̄pter eum
Luce. xij. Mat. xix. Lazarus
pauper in sinu abate ab ange-

lis est portatus. Luc. xvi. Ob
hanc cām pauperes et debiles
ad magnā cenā per regis mī-
eros introducti sunt. Lu. xij.

Capitulum .98.

De pace et concordia.

Pax atq̄ concordia et vni-
tas inter homines.

Approbat⁹ ex complacē-
tia fraternae dilectionis.

Comprobat⁹ ex pietatis
externe questitionis

Rob⁹atur ex benivolētia
paterne dilectionis

Querubatur ex assistentia
interne correptionis

Consummat⁹ in excellen-
tia supernae dānationis

Pax. cōcordia et vnitatis inter ho-
mines sup̄ oīa alia opa dō p̄fer-
ret. In cui⁹ signū oīa alia aīa
sua p̄ter hoīes fecit duplicia. s.
māte et sciam. hoīes vero vni-
tate vnitatis pacis et cōcordie cō-
mēdaret. ge. i. Quāvis david
ecē scūs noluit tā dō q̄ edifi-
cāret ei domū. q̄ fuerat bellico-
sus. s. salomō q̄ itēptat pacifi-
c⁹ ut oīderet. solū pacificoz ac-
cepta seruitia reputat. ij. re. v
Diligite dō corda pacifica et

Ca. 98. de pace et concordia

In eis habitat. In cuius figur
ra offensum est helye q̄ domi
nus nō erat in cōmōtione nec
in grandineto. s̄ in sibilō au
re tenuis. t. in loco q̄eto. ij. Re
gū. xix. Q̄ datus pacē sic di
ligat patet ex hīs. q̄ in ei⁹ na
tūitate angeli pacem annū
ciauerūt. Luce. ij. Pacē p̄cepit
discipulis inter se h̄re. Johan.
xiiij. Pacē cōmisit apostolis
p̄dicare. Lu. x. Mat. v. pacem
in testam̄to reliquit Johā. xiiij
Et post resurrectōem suā pacē
discipulis suis nūciauit. ut
habetur Lu. xxiiij. Johan. xv.

Pacē debent querere q̄ p̄
uis fuerant inimici. et maxime
qui habent inimicos potētes
Ideo abymalech pacificat⁹ est
cum ysaac quē p̄sperari v̄de
bat. ut habetur Genes. xxxvi.
Gabaonite audientes ea que
fecerat Josue potentissim⁹ Je
richo venerunt secum facere
pacem. Josue. xix. Misit iona
thas legatos ad bachides ut
componeret pacē cū eor̄ bach
ides tamen fuerat sup̄ exerci
tus i quo Judas occubuit fra
ter eius. ut habet. i. Machab
ij. Rex Semerius misit ad io
nathan epistolam rogans pa

cem. i. Machab. vi. Pacem ū
ducunt inter homines furor
cedere vel respondere humili
ter. Furor em̄ malor̄ cedendū
est. Sic fecit iacob recedēs ab
esau. Gen. xxxv. Fines et ce
teri legati ad filios rubē mis
si in excusatoēs illor̄ benigna
humilitate discesserunt pla
sati. Josue. xiiij. De hac mate
ria quere in precedenti capitu
lo de patientia. etc. Pacem
perturbant et destruunt mul
ta. Nam aliquando pacē pe
turbat invidia. Nam fratres
Joseph invidentes ei non po
terant sibi quicq̄ pacifice loq̄
ut clare habetur Gen. xxxviiij
Avaricia seu copia temporā
lium rerum causa sunt turba
tionis et pacis. et fomentū dis
cordie et iugiorum. ut patet in
pastoribus Loth et Abrae Be
nestis. viij. Simile habetur de
ysaac et pastoribus Gerare p̄
pter causam predictam. Gen.
xxxvi. Ambitio et supbia domi
nādī pacē perturbant et guerras
et discordias suscitant inter p̄
p̄nquos. ut in David et abso
lone. ij. Regū. xv. ficta etiam
pap̄ turbat et impedit pacem
bonā et veram. Ideo Jonathas

Ca. 99. de pctō et eius effect. 98.

noluit recte pacem dimittere
 q: fecte pacificari querebat. ut
 habetur. i. Machab. vi. Pactis
 bonum ex gratia et dono dei p
 cedit. Vn bonitas gratiosi p
 lati et gratia et bonitas subdit
 eorum causa existit aliquā mut
 gne pactis. ut patet de onia et
 populo iudeorum. ij. Mach. ij.
 Propter hanc causam paul
 in suis epistolis paci preponit
 gratiam dicens. Gratia vobis
 et pax. Dans intelligere q: sn
 gratia nō potest esse pax. Nā
 non est pax impijs dicit dñs
 Jsa. lviij. De magno dono gra
 tie dñine pcedit pax. qm̄ ille
 qui recepit iniuriā vel offensa
 offendenti parcat ex animo. et
 pacē eius q: eū offenderat cona
 cipiscit. Sic dauid l3 ab Ab
 solone psecutus querebat pacē dicit.
 Et ne pax puero absolon. utz
 ij. Regū. xvij.

Capitulum. 99.

De pctō et eius effectibus.

Peccatum nocet homini

Ab interiori deprauando
naturam

Ab exteriori procurando la
cturam

A superioris exclamando pres

sumam.

Ab interiori deprauando se
guram.

Peccatū ex

sua turpitudine nocet
 hōi ab interiori. Q: hūanā
 naturā deprauat et extermiat.
 Tollit em̄ hōi audaciā. et cau
 sat erubescenciā. Nam p̄mit
 parētes q: in statu innocentie
 nudi non erubescēbāt. post pec
 catū erubescētes se perzonati
 bus cōtoperunt. Gen. ij. Itē
 aufert hōi sensum et infatuat
 eū Vn adam q: an pctm̄ tāta
 scia possit q: rebo oibus impo
 suit noia scdm̄ pprietates ipō
 rū. Post pctm̄ sic infatuat. E
 q: a facie dñi cui iuda et aper
 ta sunt oīa abscondere. se crede
 bat. Gen. ij. Salomonē etiā
 sapientissimū pctm̄ infatuauit
 maculās etas famā. ij. Re. vi.
 Narratio peccantium odiosa.
 Ecclesia. xxxij. Itē facit hōiem
 timidū auferendo securitatez
 Nā adam q: ante pctm̄ plures
 es audite vocē dñi nihil tē
 uēs post pctm̄ cōuocaretur a
 dño ait. Dñe audiat auditū
 tuū et timet. Gen. ij. Itē col
 lit q̄eram interiori. hōies nō

Capitulū. 99.

sinens quiescere. qz labore, stul
 torū affliget eos. Ecclesiastes
 p. Sile percussit dñs cor da
 uid postq̄ peccauit populū ni
 merando dicens. Peccauit. ij.
 Regū. xxiij. Peccatum no
 cet homin ab extensico. quia
 multoctēs pena corporali pu
 nitunt. vt p̄z in adam et Eua
 expulsis de paradiso cū male
 dictionibus z p̄ntis. suts. Pe
 naxiri fuit simplex. qz dixit do
 minus ade. In labore z sudore
 vultus tui deserts pane tuo
 Pena aut mulieris fuit du
 plex. dixit em̄ ei. In labore pa
 trices filios. z sub v̄rt potesta
 te eius. huius duplicationis
 causa fuit. qz ipsa v̄rtū induxe
 rat ad peccandū Gen. ij. So
 domite etiā pena ignis et sul
 phuris sunt puniti Gen. xxiij
 Vapor etiā loth quia peccauit
 contra preceptū dñi se verten
 do in salis statuā est conuersa
 Gen. xix. Pharao etiā ppter
 pctm̄ cognouit se flagellari de
 cans. Peccauit in deū verum.
 Ego. v. Qata filij israel mul
 toctēs deū offenderūt peccā
 do fuerūt ab eo sepius flagel
 lati. Name. Judi. Josue. Regū
 Judi. z p totū q̄si vet̄ testam̄

tū. cc. Deserta est ierusalem z
 omnis vrbs iuda ppter malit
 etiā quā fecerunt patet Jeremi:
 plij Peccatū nocet homin
 a superior. qz clamat v̄diticā
 z sp̄caliter pctm̄ enorme quoda
 cumqz. sicut illud de quo di
 xit dñs ad cayn. Vox sangui
 nis fratris tui clamat ad me
 de terra. Gen. iij. Sile dicit
 dñs abrae Clamor sodomorū
 z gomorreorū venit ad me. Ge.
 xvij. Clamor pctōz vestrorū
 in aures dei sabaoth itrouit.
 Jacobi. v. Pctm̄ nocet hoī
 ab inferiori rectā etis figuraz
 ad multa incommoda in curan
 do. Et specialē recidiuatio in
 pctm̄ q̄ multū debilitat hoīes
 sicut recidiuatio in egritudine
 debilitat corpus plus in
 ipsum plura picula inducen
 do. Vñ in hui⁹ figura dicitur
 Q postq̄ ambulauit totā vi
 uas pessimas. sic debilitatus
 est q̄ recessit ab eo edom. z no
 lite ei solacere tributa. iij. Re.
 vij. Seruus salomonis au
 sus est insurgere cōtra eū ppter
 pctā sua. iij. Regū. vi. Ad hoc
 facit christi parabola. Cum im
 mū dus spūs exierit ab homin
 ne. Mat. xij. Luc. xi. Ob hāc

De peccato et eius effecti. 99.

causam dixit dñs languido
crato. Vnde aplius noli pec
care ne deterius tibi contigat.
Egredē dixit mulieri in adul
terio deprehense. Johā. viij. Et
ideo ad hostem ppositus posse
mus predicta tera capitula cō
cludere cū quādā auctoritate
sanctissimū doctōris Augusti
ni ubi dicit. q̄ potm̄ est. Diffor
mitas quam Deus detestat.
iniquitas quam demon au
pleatur. infirmitas quā co
tus mundus dissipatur.

Capitulum. Ioo

De penitentiā peccatorū.

Pniam debet fieri cū accel
eratione omni caritate d
posita

Vera contritione lacrimo
sitate supposita

Pura confessione nudita
te appositā

Cum satisfactōne et auste
ritate inposita.

Iustificatiōne atq; sancti
tate composita.

Sic receptōner benignita
te prop. ca

nō differri vsq; ad senectutes
vel mortē. Non em̄ est curas
tee per desertū huius vite sine
amaritudine penitentie. In cis
ius figura p̄ditu permāste ma
ria soror Moysi ex castris nō
pcesserunt filij israel per deser
tū. Num. viij. Hoc est etiā cō
siliū sapientis. Ne tardes ve
nire ad dñm. r ne differas. De
die in die. Et dñs. ad peni
tā festinā induceret hoies. De
pit ep̄plū de q̄busdam super
quos cecidit turris. Et subdit
Nisi penitentiā feceritis oēs
simul peribitis. Luc. xij. Ad
hoc idem facit parabola de ser
uis vigilantibus. scz in peni
tentiā r expectantibus. Dñm
suū qm̄ reuertatur. q; die r ho
rā mortis penitus ignoram?
Nā s̄m Grego. Nichil certi
morte. nihil incertū hora mor
tis. Vñ dixit qdaz poeta. Hoc
scis q̄ mortor ubi quō nescio
qm̄. Querēdus qdam turdis
qd facturi essent in die peccas
Pniam agite. Actu. ij. Dve
rūt fideles. ergo de penitentiā
pniam dedit ad vitā r vita co
ercēdā. Actu. vi. Et ergo pniam
i hac vita ab hoib; differri nō
debeat; pot; cū celeritate fieri

Penitentiā

debet fieri celeriter et

Capitulū .Ioo.

Ob hanc causam dixit Sy-
lo magister vniuersitatis pa-
riensis istos versus. In quo
coap raris eroch coruis vana
qz vantis. Ad loycam pergo q̄
mortis nō tmet, ergo. Pen-
nitentia debet esse cum cōtri-
tōne cordis, cuius signū sunt
lacrimę fluētes ab oculis. Jō
audiens Dñs populum teat?
est ppter murmur eoz. Luxie
populus nimis: et tu mane pl?
p̄ deus preceperat faceret vola-
erūt. Numeri. xliij. Ad vōceꝝ
angeli p̄populam, increpantis
leuauerūt vocem pariter et fle-
uerunt. Iudicū. ij. Lamentan-
te esora pro peccatis dictū est
ei. Si est penitentia in israēl
p̄cutiamus, sedus cum dño
Deo nostro, ro. i. Esdre. v. Pec-
catorū multes penitens, sic sa-
crinis abundantē, p̄ de eis pe-
des domini lauit. Luce. vii. c.
Quia dñs vidit magnam in
muliere contritōem in adulle-
to deprehensam leuem et bre-
uem et penitentia dedit dicēs
Vade amplius noli peccare.
Johan. viij. Homo volens in
penitentia contritōem habere
debet a turba recedere. In cui-
tus signum petrus qui pecca-

uit in acrio foris extens fleuit
amare. Math. he. p̄pvi. Pe-
nitentia post contritōem req̄-
rit iudam et apertam confessi-
onem, ppter qd dñs, transiit
lit pctm a dauid, quia ad rep̄-
hensionem nathan se humili-
ter accusauit dicens, se pctm
commisisse. ij. Regū. viij. Post
pctm numeratōis ppuli con-
fessus est etiā dicens, Ego sū
qui peccauit. ij. Regū. xxij. Jō
dicebat tob. Si iustificare me
voluero os meū cōdemnabit
me. Job. ix. Unde dauid dixit
Confitebor aduersus me inu-
sticias meas dño et tu remis-
isti. psal. p̄pvi. In cuius figu-
ra dñs decem leprosis penitē-
tibus dixit. Ite et ostēdit eos
sacerdotibus, et sequit. Dū au-
tem teat mundati sunt Luce.
p̄xij. De hac materia quere in
capitu de confessione, c. p̄xvij.

Penitentia post confessio-
nem req̄rit integraz satisfacti-
onem que consistit in asperita-
te ieiuniorum, et deuotōne orō-
nis, et largitōne elemosynarū
vt per asperitatem et ieiunū
satisfaciamus pro his que cō-
misimus ut nos ipsos, per orā-
tōem his que in deum, per ele-

De penitentia peccatorum .Ioo.

mosynas his que in proximu
fecimus operati. Jo achab pu
sceleratissimus operuit carnes
sua alitero ieiunavit et dormi
uit in sacco et ambulavit di
missio capitee dñs temperavit
penam qua ei insuperat p pe
cato commisso. vt dicitur. Regum
pvi. Sacerdotes induerant se
a lictis et ieiunauerunt a timo
re hososeferus. Et est diaboli Ju
dith. iij. Viri nuntiate fecerunt
penitentiam. Inducti sunt sac
co et ieiunauerunt et Deus in
dulsit. Ione. iij. Machabeus et
qñ eo exane deprecabant do
minu. capita stante aspergen
tes et limbi accincti cistis
ad crepidinam prouoluerunt.
Macha. iij. Penitentiam
etiā debent facere vici iusti q
tuncq sine amice dei. Quia
ep hoc roz merita augmenta
tur. Ideo iob qñs esset vir sa
ctus dicebat. Ago penitentia
in. faulta et cinere. Job vltimo
Iohannes baptista sanctifica
tus in vtero fugit ab amice te
netis in desertu vbi tam aspe
re dixit et tanta pñiam egit q
dicebatur de eo. Nō mandu
cans neqz bibēs. Matthei. xi
Saluator noster qui peccatu

nō fecit in deserto quaduata di
ebus et quadraginta noctib
ieiunavit. Mat. iij. Peniten
tes deus benigne recepit coru
penitentiam acceptando. Naz
Manasses rex iuda qui ppter
peccata ductus fuerat in Ba
belonem qñ repenituit deus be
nigne recepit. et cum ad gaudi
um pristinum collocauit. vtz
ij. Paralip. vltimo. Vnd Au
gustinus. tanta est em dei mi
sericordia vt deus penitentes
intantu diligit sicut illu q
nunq peccauit. Libenter eniz
deus recepit peccatores ad pe
nitentiam. quia predicationes
suam a penitentia dicitur in
cepisse. Mat. iij. Magdalenā
benigne recepit et magnam fa
miliatitatem ostendens et eaz
multipliciter commendauit.
vt habetur Luc. xij. Ad hoc
idem facit exemplum de filio
prodigo qui benigne fuit rece
ptus a patre. Luc. xv. Sic as
sacriter deus recepit peniten
tes. vt dicat gaudium est in ce
lo super vno peccatore penitē
etiam agente magis q sup no
magitarouen iustos. Lu. xv.
Matthei. xvij. Libenter rece
pisset cistis penitentiaz iude

La. Io I. de peregrinis et hospiti.

ſequando fuit penitentia di-
ctus nō deſperāſſet nō ſeipm
ſaño ſuſpēdiſſet. Mat. xxvii

Capitulum. Io I.

De peregrinis et hoſpiti-
bus. Peregrini recipiendi ſunt.
Cū hylaritate det militias
Hoſpitantes liberalitate
Pias delicias miniſtrāces
De utilitate nouas letici-
as expectantes
Sed in paucitate veras
diuitias premonſtrantes

Peregrinos

Debet recipere homo hi-
ſariter. qz frequenter recipit cri-
ſtum et angelos in ſuū hoſpi-
tium recipiendo eos. Nā Ab-
raam celeriter recepit chriſtum et
angelos in hoſpicio quos cre-
debat eſſe homines peregrinos.
Gen. xvii. Lot hēpuitans ho-
mines eſſe angelos et peregrinos
nos tranſeuntes ſuſcepit ho-
ſpicio. et deſedit vt voluit a ſo-
domitis etis nephandā violē-
tiam volentibus interrogare. Be-
neſtis. v. In diſcipulis ſeipm
aſſertit recipi et contemni cū di-
cit. Qui vos recipit me recipit
et q̄ vos ſpernit me ſpernit. vt

habetur Mat. v. Lu. v. Paulus
ait hoſpitalitatē nolite obliu-
ſci. per hanc em placuerunt q̄
daz angelis hoſpicio receptis
Hebreoz vlti. Peregrinos
Debet homo recipere ſubēter le-
ta ſacte neceſſaria miniſtran-
do. Sic liberalis et prouida vi-
debat eſſe Rebecca q̄ ſeruo
abrae dixit Ingreſſere benedi-
ctio cur foris ſtans preparauit do-
mū et locū camelis tuis. Gen
xxvii. Sine magna pice et li-
benter moſes a tetro receptus
eſt hoſpicio. ex quo poſtea eius
filia et nepotes fuerūt magni-
fice honorati ſicut ipſe vellet
letanter et libenter recipi. Ido
d. v. moy. Dñs amat peregrinū
et dat ei victū amictū veſtitū
et vos debetis amare peregrin-
os. qz ipſi fuiſtis aduene. vt
Deute. v. Exploſatores quos
miſerat iofue raab libenter re-
cepit. Iofue. ij. Liberalis hoſpi-
talius fuit iob qui dicebat.
Foris non remanſit peregrin-
oſtium meum apertum remā-
ſit viatori. Job. xxxi. e. Ambu-
lās teſus per mundum nō ha-
bebat vbi caput ſuum reclina-
ret. ſed et martha eum libēter
ſuſcepit hoſpicio. Luc. v. Sic

Ca. Io 2. de permissiōe dīna .Iol.

filenter debent recipi peregrini
q̄ sunt cogendi intrare hospiti-
um. exemplo duorū discipulorū
cum euntium in emaus q̄ cer-
stum peregrinū coegerunt. ut
patet Luce. xxiij. Peregrinos
recipientes iustas a Deo reci-
piunt gratias & multa mira-
cula. Naz helias peregrinus
suscitauit filiū mulieris apud
quā hospitio ē receptus. iij. Re-
gum. xvij. Malteri sumamiti
filiū nō habentē Helise⁹ ab
ea receptus hospitio & filiū
impetravit & seorsus postea sa-
scitavit. iij. Regum. iij. Gau-
dens recepit zacheus in suo ho-
spitio saluatorem & ipse et gau-
dium duplicauit quando salu-
taria eius donum nunciavit
Lu. xij. Publius princeps. pau-
lū cum socijs de cōsecreta nauis
curas suscepit. hospitio. pau-
lus autem liberauit patre eius
a febrē & d̄ Dissenteria labo-
rātem. Actū. xvij. Peregrini
nos recipiunt hospitio paupe-
res & artifices magis q̄ nobi-
les & diuitijs abundantes.
Naz in gabaā beniamin nō
inuenit senita qui eum hospiti-
o receperet. nisi senem de o-
pere reuerentem. Iudicum. p̄ty

Helias in sacra stōne solū
a v̄dua pauperē la hospitio
est receptus. iij. Regum. xvij.
Pete⁹ apostolus est apud quē
dam symonem coriacum ho-
spitatus. v̄ptz Actū. xv. ca.
Paulus manebat apud pi-
scam & aquilam qui erāt eius-
dem artis. Actū. xvij. L̄s
da purpurata rogauit paulū
et socios suos secum in hospiti-
o habitare. ut clare p̄z Actū
iij. xvi.

Capitulū .Ior.

De permissione diuina
Permittit deus aliquā bo-
nos flagellari addens con-
solationem
Electos temptari subun-
gens deprauationem
Malos debellari iungēs
consolationem

Permittit
De bonos affligit ad
ipsos eos postea mirabile exalta-
do. Sic permisit iacob patri ab
esau q̄ postea repateriuit d̄ta-
tus abundatissime. Ge. xxvij.
Thobiaz exccare permisit quē
postea illuminatū gaudio am-
pliat. ut clare h̄ Thobie. ij.

Capitulum .Ioz.

Job genitice affligit et depauperari permisit. cui postea omnia duplicatae. Job per totum. Du-
m d. longo tempore permisit p. p.
ti persecutione sanctis quem i-
rege; postea sublimi iudic. i. Re-
gum. i. v. vij. et sequentibus. Fili-
os israhel affligi per Holofer-
nem permisit quibus postea vi-
ctoriam magnam dedit. Iudith
xij. per totum de victoria. De
hac materia require plura de
iudicis dei occultis. c. xvij
Permittit deus aliquos bonos
homines cadere in peccata gra-
uia. ut non gloriantur de sua san-
ctitate. nec confidunt de sua
constantia. ut alijs sciatur co-
pari quia in peccatis. Sic per-
misit cadere Sampson foris-
simum. Iudith. vi. David san-
ctissimum. y Regum. vi. Petrus
primus christi. Matthei. xxvi
De hac materia quere plura de
iudicis dei occultis supra. ca-
pit. xvij. Permittit aliquan-
do deus populum flagellari pro-
pter peccata prelatorum malorum.
Sic deus permisit quod filij is-
rahel de bellaculis filios benia-
min propter eorum scelus et pecca-
ta. Iudith. xv. Sic etiam pro-
pter peccata populi et filiorum he-

lypermisit a philistinis israhel
debellari. i. Regum. iij. De hac
materia quere plura de iudicis
dei occultis ubi supra. xvij
et xvij. Plures etiam diuision-
es et exempla quere ibidem
quia seorsum est materia vix
usque capi.

Capitulum .Ioz.

De permissione humana
Permittunt boni aliquid fieri
et non libenter ut emittent
eminentes defectus
Et consolentur subiacens
res affectas.

Permittunt boni aliquid fieri
et non libenter. et hoc ad-
vitandū malis malis quod
passet accidere. Sic permisit
Jacob beniamin predilectum
cum fratribus in egiptum
ne simeon remaneret in vnicu-
lis et ceteri filij secum fame et
inopia morerentur. ut patet Ge-
nesis. lviij. Sic permisit Abi-
raam quod Loth separaretur ab
eo timens pastorum iurgium ne
homicidium sequeretur. Gen-
xi. Moyses permisit populo da-
ti bellum repudiare populo

De permissione humana .Io 2.

Dum exerceant. Deuterono.
Pprij. Permittunt boni ho-
mines aliqui fieri aliqua no li-
benter ut socios seu subditos
contentent & consolentur. Sic
Dauid permisit no ire ad bel-
lum postq̄ vidit peccat popu-
lo gratis. & ait. Quod videtur
vobis rectum hoc faciam. vsz
ij. Regū. pprij. Helyseus de cō-
tentarentur filij pphetaz qui
certificari volebant de helysa
permisit eos ire ad querenduz
eum que tpe sciebat assumptū
tij. Regum. ij. Simon cogno-
uit p̄ trephon petere eum do-
lo suos filios Jonathe & tale-
ta argenti & tamen permisit
dari ut populum contentaret.
& ne populus crederet q̄ frem-
suum negligere liberare. vsz
primo. Macha. xij.

Capitulū. Io 4.

De peruersitate quorundā
Peruersitas hominum cō-
sistit in extollētia sublimita-
tatis superbiendo

In affluentia cupiditatis
in possedendo.

In edigenētia gulostitatis in
comedendo

In concupiscentia carnalis

tatis lasciuendo

In patientia ferocitatis in
decehendo

In negligentia sedulitatis
in excedendo

Deuersos.

facit homines superbia
et ambitio dominandi. **N**iz
vocati dachā & abrona moy-
se. qz dīnari volebant & nō po-
terant peruenire tēderunt. dicē-
tes. **N**am quis parū nobis ē
qui deduxit nos de terra filis-
ente hie et mel. **N**amque. p̄t.
Superbi & vane gloriofi. sūt
sic peruersi q̄ cauent a minis
ms & maxima scelera perpe-
trant. Sic christus dicit col-
lantes cistiam. & deglutientes
camelū. Mat. pprij. Tales sūt
similes balaam q̄ voluit ma-
ledicere populo dei & deo tēcō-
siliū quo a muliere bus popu-
lus est seductus. **N**am. pprij
pprij. & p̄p̄. Ita peruersi sunt
superbi ut si aliquis offerat
semel nō contententur nisi pe-
ius factāt. Tales similes sūt
regi filiorum amon q̄ videns
q̄ iuriam fecisset dauid ad
huc eius voluit impugnare. cū
eū potius placare debuisset.

Capitulū. 104

11. Re. x. Sic etiam pueri sunt
supbi q̄ nō timent mala cōmittē
tere vt vident aliqd nouit face
re. z si arguantur interficiunt
arguētes. Similes sunt tero
hoam q̄ sublimatus in regem
populum a cultu dei dēitare
fecit z capti fecit. prophetā qui
euz super hoc scelerē arguebat
11. Regū. vii. viii. Idolatria sa
cilegia. homicidia est diuersa
scelera manassen superbi habē
tur. iiii. Reg. ppi. 11. Parafipo.
pppvi. Solus mardoche nō
adorabat amon z tamē ip̄e oēs
iudeos conat̄ ē occidere. Hest.
xxx De hac materia q̄c pla
exempla de superbia ca. cxxx
per totum vsqz ad finem
Peruersos facit homines pe
catū auaricie. Nam auari di
tāt filios malos de spolijs bo
norum oppositi deo. qui ditau
it hēbreos de spolijs egyptio
rū. Eyo. vii. Magna peccati est
tas fuit iude p̄ditoris q̄ p̄pter
auariciā z cupiditatē tradidit
christū a quo beneficia innumē
sa receperat. Nat. ppxvi. Quo
modo auari sunt peruersi z di
scoli. quere exempla pulcra de
auaricia. qd̄ est ca. ppxvii. Quo
modo aut̄ peruerit iudiciāz

quere ibidem. Peruersos
facit homines tertium viciū
scilicet gula. Naz prima mu
lier ordinem nature peruerit
q̄ pomū vititū comedere vno
dedit. cum vire de buisset et in
ponere qd̄ deberet comedere
vitare. Ge. iii. Filij isrl̄ i deserto
gule peruersitate commoti me
morabant ossas carniū de egi
pto. sed de seruitute grauitia
de qua virtute domini fuerāt
liberati nō faciebant aliqua
mentōnem. Nume. pl. Hac ra
dem peruersitate idem popu
lus laborabat quando dice
bat. Recordamur piscium quos
comedamus. sed de māna esca
angelica nō curabant. Ex. pxi
Quomodo viciū gulae puer
tat hominū dēmet z dēmet
tet quere supra de gala. ca. lv.

Peruersos facit homines
quartum viciū scz luxuria
Nā amon peruersitate ductus
luxurie thamar forore suam ex
pellit fecit quam prius oppresse
rat violenter. 11. Regū. viii.
Sic igitur peruersum est in
gredi ad fororem vt prefatum
ostendit exemplū. Sic peruer
sum est etiā lectū patris polie
ere. Jo iacob attēdus peruer

De peruersitate quorundā .Ioz.

scitatz filij sui ruben q̄ ingres-
sus fuerat ad balam concubū
uaz patris sui. S̄m̄ .pp̄ij Ad
mortem veniens dixit ei. Nō
ecce factus. quia ascendisti cubile
patris tui. Gen̄. xliij. Absolon
uald̄ peruersus fuit q̄n̄ ad cō-
cubinas patris patenter itra-
uit. et fuit maior peruersitas q̄
si ad eas clam introisset. ij. Re-
p̄t. Duo senes vnde debebāt
honorare susannā quia noluit
frangere fidem vtro suo eis cō-
sentendo eā damnauerūt ad
mortem. Dan̄. xij. De m̄ltis
peruersitatibus et malis que
facit luxuria quere exēpla plu-
ra de luxuria. c. lxxv. per totū

Peruersos facit homines
quintum vitium scilicet lux-
Sic em̄ peruersi sunt iracun-
di vt nō parcant benefactori-
bus innocentibus vel prop̄i-
quis. Siles sunt sauli qui eis
Dauid et seruitens vt eum lect-
ficaret psalleret coram eo agi-
tatus ira ipsam in parete cō-
fingere procurauit. i. Re. xvij.
Anthochus per suam culpā
fugatus iratus culpā suā in
iudeos volebat retorquere. ij.
Macha. ij. Herodes puerus
iratus de natiuitate christi in

innocentes paruulos itā cō-
uerit. Mat. ij. De peruersita-
te iracūdorū quere exēpla plu-
ra de ira in omnibus diuisio-
nibus eius capitulo. lxxij.

Peruersos facit homines sep-
timum vitium scilicet inuidia.
Sic em̄ peruersus est inuidus
vt de eo qd̄ sibi nō nocet alijs
prodesse non velit. Similes
sunt regi Edomet seon regi az-
morecorū qui noluerunt. q̄ si
lij israhel per terram eorum su-
ne lesione transirent. Sic ne-
stre eis accidit vt qui noluerūt
concedere modica sine damna
multa cum suo desperdio per-
derunt. vt habetur Nume-
ri. xx. Inuidi peruersores sunt
sicut fuit balam qui voluit
maledicere populo quem crede-
bat benedicere a deo. S̄ ip̄i
plura mala dicunt de bonis
et iustis q̄ de peccatoribus et
malis. Numeri. xxij. Saul
peruersus voluit percutere io-
nathan. quia excusabat Da-
uid cui ipse nequiter inuide-
bat. vt clare habetur. i. Regū
xx. Principes pe. sarani inui-
diterunt danielē solam p̄
inuidiā q̄ eibus temporib̄
adoraret. vt habet Dan̄. vi. c.

Capitulum. Ios.

Iuudis sic peruersi agunt ut eo
patriotas quos rationaliter de
hrent diligere eo plus odient
et diffament. Similes sunt al
chimo qui cum esset de gente iu
dorum et iudam et iudeos debe
ret defendere eos peruerser ne
qter accusauit. ij. Machabeo.
xij. Iuudis omni sic persti sunt ut
nihil possit fieri quod ipsi no
peruertant et conuertant i ma
lum. Na sicut dicit Bernar
dus. Iuudus omnia opera pe
uertendo diffamat. Na si ier
tunas dicit ipocrita es. Si co
medas voracem te dicit. Si
ambulas inquietum. si quiescis
pigrum. si erogas tua ppria di
cit te fore uane glorie cupidum.
si tenes tua auarum. si taces in
sciū et ignarum. si loqueris gar
rulum. si gaudes dissolutum.
si maturescis dicit te melan
colicum. si sapiens superbum. hec
Bernardus Similes sunt isti
iudis sedm Johannem quos
nec austeritas uicti nec ma
dicatio decens saluatoris po
tuit contentare. Nat. xi. Et
militet Jesu eiciente demonia
pharisa iuudis miracula per
uertebant dicentes. In Beel
sebus pūape demonioꝝ agit

Demonia. Nat. xij. Lu. xi. De
hac materia quere plura de in
uidia capi. lxx. per totum De de
tractione supra ca. xxxij.

Peruersos facit homines se
primū uictū. sez Accidia. naz
accidiosi inconstantes et puer
si sunt. Na si eis aliqd intun
gitur operari nolunt. si autē
intungit conquerunt. Simi
les filijs israhel q auditis ex
ploratoribus nūc uolebant in
egiptum redire nunc cōtra uo
luntate dñi festinare. Nu. xi
filij effraym rogati noluerūt
ire. sū tepte ad bellum. sed tpo
redeunte cū uictoria inturga
u sunt contra eū quasi non es
sent uocati. Iudicium. xij. De
hac materia quere supra de ac
cidia ca. ij. per totum

Capitulum. Ios.

De perseverantia in proposito.

Perseuerare debet homo
In bonitate operando seruet
In castitate seruando decet.

Dicilitate plian dyaletice
Penalitate tolleranda patiet
Gratitate collaudanda do fre
quenter

A uanitate declinanda puer

De perseverantia in proposito Io 4

tenet.

Perseueran
dum est in bono ope
incepto. licet multa habeat hō
impedimēta. sed est operandū
frequēter et cōtinuē. In cuius
figura Neemias licet multa
impedimēta haberet nō cessā
uit ab opere donec mur hieru
salem totaliter cōpleret. Nec
mie. iij. r. vi. Si autē desistat
homo ab ope iam incepto. acci
dit exemplū de homine deci
dendo qui cepit edificare r nō
potuit cōsummare. Luce. xij
Non debet hō dimittere op
bonū licet ptingat eū tribula
tionē incurere. Naz thobias
remāsit in timore dñi. li es pla
ga cecitatis euenisset ei. Tho
bie. ij. Tales sic perseverantes
exaudiūtur a dño. Ideo dixit
Eliachim ad populum. Exan
diat dñs pces vras si in ora
tionib⁹ et ieiunijs perseveraue
ritis Judith. iij. Non dimit
sit Daniel ppter preceptū da
ri et decretū quā dñm vt ce
peat adoraret Dan. vi. Hoc ē
q̄ barnabas hortabatur an
tiochus in bono cordis propo
sito remanere. Actuum. xij.

Perseuerandū est maxime
in proposito et firmitate casti
tatis. Nam licet hō stimulet
interius a carne. r sollicitet ex
terius ad personā male dispositā
ta semp debet firmū ppositū
castitatis retinere. Exemplo
ioseph adolescentis quez caro
plus debuit stimulare. r tamē
q̄uis quotidie molestaretur
a dñā. firmū tamē seruauit p
positum castitatis. vt habet
Gen. xxxij. Conscia ter susāna
restitit duobus sens. b⁹. licet ip
sa esset sola cū eis. et ipsi eēt
iudices. et maiores et infans
mortis inferēt. nec tñ thesau
rū matrimonij violauit. Dan
ielis. xij. Maria firmus tes
nebat propositū castitatis. que
in conceptiōe tanti filij nō cō
sensit. donec auduit q̄ etas
conceptio nō esset humana sed
diuina Lu. i. Quomō ppositū
castitatis seruetur i societate
bonor. et pcedetur in societate
malorum. Quere supra de ca
stitate plura exempla bona ca
pitulo. xxxvi. Quō autē sit cas
titas diligenda et q̄liter reli
giosi et clerici et vidue debēt
eius ppositum retinere. Que
re ibidem. ca. iij. r. iij. et. v.

Capitulum. 104.

Perseuerandū est in p̄sjs
temporalibus ⁊ spiritualibus:
Quia scdm aplm nō corona
bitur nisi q̄ legitime certave
rit. Et scdm Grego. Si vos
desertat magnitudo premitoz
nō terreat certamen laboz. In
cui⁹ figura dauid dicitur rep̄e
h̄sus a fratre suo et diffus⁹
a saule rōnib⁹ nō desistit ab
incepto. s̄ cū philisteo virilit̄
pugnauit quē et vicit. i. Be.
p̄. 17. Quia ioab perseuerat̄ ī
obsidione ciuitatis rabat. Jo
eius munitōes obtinuit. ⁊ q̄
perseuerat̄ in bello cōtra absa
lō victoriā habuit. Et nota q̄
ioab ab incepto nō desistit q̄
victis esset absalon de bellat⁹. sed
persecut⁹ est eū donec herentem
querent p̄fodit eū trib⁹ t̄acetis
et occidit. 1. Regū. 27. ⁊. 28.
Sic perseuerat̄ eodē cōtra siba
obsidione abela nec desistit do
nec absalon carneret captat
eius. 1. Regū. 27. Perseuerā
dū est tolerādo perseuerācer ad
uersa siue a deo siue ab hoīb⁹
sint inflicta. Nā constāter et
perseuerāter perseuerat̄ Job su
stīnēdo ablationē rez mortem
subitā filioz ⁊ p̄. 17. corpis du
tissimas q̄ in h̄s. omib⁹ nō

peccat. Job. 1. Perseuerat̄
dū est multū in toleratōe tor
mentoz p̄ noīe iesu xp̄i et defen
sione fidei ch̄stiane. Exēplo
eliazari q̄ oīa tormētā perseuerā
ter sustinuit ne faceret contra
legē. 1. Macha. 6. Septē illi
fr̄es cū pia. eoz m̄re magnit̄
exēpluz cōstantie ⁊ perseuerātie
ostenderūt nobis p̄ fide xp̄i
na seruāda q̄ tot et tāta sust̄
nuerūt genera passionū ne pa
ternas traditōes. et leges trās
gressi egerent. 1. Macha. 7.
Stephan⁹ fienter perseuera
uit duos totus lapidū ala
criter sustinēdo. dones ch̄sto
p̄ cui⁹ patiebatur amore mortēs
sp̄itū cōmēdaret. Actū. 7.
Quare autē perseuerādum sit
in paciētia tribulationū. it̄ra
de tribulatōib⁹. q̄re ca. 1. p̄. 17.
per totū Perseuerandū ē in
virtute gratitudinis d̄ni p̄ re
ceptis b̄n̄ficijs siue interm̄s/
sione laudando deū. Sic eec⁹
natus a d̄no plures interro
gatus vt in laude dei defice
ret semp̄ in laude dei ⁊ cōfēs
sione et publicatōe miraculū
constāter ⁊ sine timore perseue
rauit. Johan. 10. In liberatōe
sueri et multi percipiebatur iesus

De perseverantia quorundam dā. 105

ne cui diceret. quanto aut magis
p̄ceptebat. tanto magis cla-
mabat et amplius laudabā
Mar. xij. Apostoli post christi
ascensionē erāt p̄seuerāces in
laudib⁹ cū maria matre iesu
Actu. i. Quale autē laudā-
sit de p̄ receptione b̄nficiōz et
curasione peccatorū z detectōe
triniticōz. et ad opatōez filioz
et sanatione infirmoz. et in as-
sumptōe ciboz. Quere exēpla
plura de gratijs agēdis caplo
lij. viij. vij. et xxxij. Per-
seuerandū est in maloz operū
declinatōe et detestatiōe. nec
receptiōdū est retro post egressū
de societate maloz. ne accidat
homi sicut yport loth p̄ egressū
de sodomis q̄ retro aspi-
ciēs in statuā salis ē cōuersa.
Gen. xij. Mar doche⁹ licz sciet
amon esse magnus ī cōspecu
regis. tñ p̄pter timorē ei⁹ non
dimisit q̄i p̄maneret in p̄po-
sito non ordinādi eū. ut habet
Hester. ij. Sotij danielis
muscū cōstātes et p̄seuerātes
fuerūt ne statuā quā ereperat
nabuchodonosor adorarent.
Dan. ij.

Capitulum. 106

De pietate mulierum.
Pietatē exēplo mulierū habe
Iuce agētib⁹ et (re. Debet.
necessitate constitutis.
Parum potentib⁹ ex parū
tate relictis.
Et attinētib⁹ cōsanguinitas
Cum patien/ (te astrictis.
tib⁹ z penalitate astrictis.
famam p̄cedētibus ex im-
pietate conuictis.

Et cum viuētibus viuās
astrictis.

Pietatē mu-

lier ad hec scripta ve-
teris testi z noni cōmēorāt ve-
hoies duos ad pietatē in di-
cat. Pro tgit exēplo eaz nos de-
cet ad paupes z regēs z mayt
me pegrīos. In cui⁹ exēplo Be-
becca vidēs seruū abiac pigrē
nū z aduenā habere postulatē
pietate cōmota nō solū sibi bē-
hēre tribuit sed ad aquit came-
los et sibi etiaz plurima repro-
misit. Gen. xxxij. Sed uia sacer-
ptan a pietate ostēdit q̄ pauit
helyam aduenā et inopem et
p̄egrinā. ij. Regū. viij. Tam-
tam pietatem ad heliseum p̄-
regium habuit mulier sumā
mittis ut dix suus induceret.

Capitulum .Ioc.

ut ipse aptum locū faceret ad
uanducandū. *iii. Regum. iii.*
Magna apparet hūilitas pie
tatis bē Marie pignoris ad
paupes. quia ad paupes ni
pietas ire voluit ut deficiente
vino verecundoz pauper corā
filio fieret aduocata. *Johā. ij.*
Largi etiā pietas beate marie
penditur q̄ cū in die epy
phantū aurū r̄ dona a magis
reciperet. postmodū in sui puri
ficatōe nō potuit emere agnū
q̄ differret p̄ filio. s̄obtulit ob
lationē pauper. s̄. par turturiz
aut duos pullos columbarū.
Quia illa munera erant tam
per ipam pauperibus erogata.
Matth. ij. Luc. ij. Saluatori
nostro pauperi. et peregrino ma
tha preparauit hospitium et ei
necessaria ministravit. *Lu. x.*
Multum pie fuerit ille mulie
res q̄s lica s̄ dicit ministras
se dño predicanti. *Luc. xij.*

Hanc pietatē hñt pauperu
le mulieres plus q̄ diuites.
et multo magis merentur.
Ideo deus p̄fert duo minuta
paup̄s vidue oblationibus di
uitum. *Lu. xvj.* Lidia p̄cipu
eretiā magnas pietatē ad pau
perum et ad doctos etus habuit

Aetia. xvj. Qualiter pietas
debet haberi ad peregrinos q̄
re de peregrinis supra cap. c.
Qualiter autē piissimus ad
paupes. q̄ re sup̄ de liberalita
te ca. *lx. r̄. lxxvj.* Pietas mu
lierum a quibus sumere debe
mus. exemplū est. ad pueros
paruos qui seip̄os iurare
non possunt. vide ē quasi pie
tas infirmoz. Sic pie fuerūt
obsecrantes egyptij que pietate
more cōtra pharaōis p̄ceptū
pueros paruos seruauerūt.
Eyo. i. filia pharaonis vidēs
puerū moysen paruulū in v̄
scella lacrimabiliter vagrantē
ip̄sus misera in p̄p̄tuz sibi
filij adoptando mulier habe
re tradidit ad nutriendū *Eyo
di. xv.* Cumathalia occideret
omnē semen reguz Josaphat
miserās ioas puero paruo
tulit ip̄m et ne cū alijs inter
ficeretur abscondit r̄ nutritū
iii. Reg. i. Pietatē ep̄plo
parū mulier habere deit hō
ad filios et sibi carne r̄ fide cō
iunctos. Sic aaron vidēs su
os spirituales filios ab ignis
incedio deuastari cucurrit ad
mediū multitudine de p̄cā de
um ut plaga cessat. *ii. Reg. i.*

De pietate mulierum .106.

Una illarū duarū mulierū cor habuit valde piū. cui⁹ viscerū ta super p̄prio filio quem falso mon diuidi p̄r mediuū iusse iat sunt cōmota. ij. Regū. ij. Mulier chanaanica tantā pietatē habuit erga filiā que vendebatur a demone q̄ illi⁹ venditionē p̄p̄riam reputabat dicens Dñe miserere mei Mat̄ thet. xv. Mater filioꝝ zelē pietā erat ad filios p̄ q̄b⁹ sic sollicitē dñm deprecabatur Mat̄ thet. xv. Multū fuit piā mat̄er iesu ad filiū et̄ p̄p̄m. quem cū perditū eū credidit in tēplo remansit sic sollicita et euz dolor requisivit. Luc. ij. Maxī mā pietatē aut̄ omnīū mulierum habuit beatissima virgo et mater maria circa salutē q̄ndo discipulis fugientibus ipsa se eū iurare possēt in aliquo loco iuxta crucez filij sui ex maxima cōpassione et pietate stetit. Johannis. vj.

Pietatē exemplo mulierū debet homo habere ad positos in tribulatōe et mortis periculo sine extranei fuerint siue p̄p̄inquit. Sic raab videns exploratores israel ad mortem q̄ pia misera cor abscondit et q̄

ventes eos subtiliter delu. it Josue. ij. Septia mater m. it et banuitt nuncios Dauidz quos absalon q̄rebat ad mortem pie abscedit in puteo es putei velantiē superposito conregendo. ij. Reg. xvij. In magno periculo posuit se Hester pia vt marocheū et pop̄ulū a mortis sententiā liberaret. Hester. iij. Mulieres ille mactū fuerūt pie q̄ christo partēti personaliter assisterunt. et secute sunt eū plangētes Duz duce ret ad cruce q̄n eū apostoli sequeunt Luc. xxij. Johan. xix. Ipso etiam posito in sepulcro vnguenta portātes pietatem cōndere voluerūt Luce xxij. Marci. xvi. Petz eductus de carcere quez herodes decreuerat decollare maria piā mat̄ Johānis pie recepit hospitio. vbi erat multitudo credentiū abscondita p̄pter metū turco eum. Actu. xij. Pietatē debet habere hō exemplo mulierū ad eos quez audiūt turpiter disse mari. detrahi. publice vel occulte. eos pie excusando. et si possunt veridice eos de hōis operibus cōmendando Ste nanqz blasphemātib⁹ et dep

Capitulum. 107.

stantibus iudeis christi in tra-
cula pia mulier extollens vo-
cem de turba dixit illi. Bea-
tus ventres qui te portavit &c.
Luc. vi. Accusantibus iu-
deis christum et eum coram py-
lato pluribus, diffamando.
p. pylati christo compatiens
tutissimam eius mortem voluit
impedire de iusticia enim, com-
mendando q. de nullo viro les-
gitur accidisse. Mathei. xxvii.
De hac materia que plura ex-
p. supra de liberalitate cap-
itulo. lxxvii. Pietatem ha-
bentes exemplo sanctarum mu-
lierum vitam corporalem et spi-
ritualem impetrant et consec-
runt sibi et suis sicut in mani-
feste apparet in abigail cuius
vitam propter eius crudelita-
tem dauid et socj eius vole-
bant occidere. sed ipsa propter
pietatem quam habuit ad da-
uid se et vicium suum a mortis
periculo liberauit. i. Reg. xxi.
Propter pietatem quam exerce-
bat martha dominum hospitem
do voluit christus eius ser-
vum. lazarium suscitare morti-
uum et tamquam quadrumanum. Jo-
hannis. vi. Thabitam propter
opera pietatis petrus aposto-

lus suscitavit a morte cum a
viduis et pauperibus que ipse
p. alebat devotis precibus vo-
garetur Actuum. xv. Simile
est hoc miraculum illi quod de
dustiana legit in legenda Jo-
hannis evangeliste.

Capitulum. 107

De populi nobilitate
Populus cito mouetur pro-
pterea malicia et perversitate.
Modica tristitia et penali-
tate.
Nesciens scrutata facta sa-
gittate.
Si accentur vitia cum acer-
bitate.
Signis et nequitia vices
bonitate.

Populus ci-
to mouetur ex p. p. ma-
litia et perversitate in va-
rias voluptates et varia veri-
ba contradicentes pluribus sibi
ipsis in operibus et verbis.
Nam filij israel quando habu-
erant manna petebant carnes ex
sua perversitate cepas p. p. nes-
et cucumeres postulabant Ex-
odi. xvi. Numeri. xi. Malicio-
sus populus in p. sentia domi-

De populi nobilitate. 107.

nam mōstrat se subiectum et obediēte paratū. sed in eorum absentia inobedientes et rebelles efficiūtur. Nam in p̄sentia moysi dixit populus cum cetera que precepit Dominus facemus. et cum moyses abesset recesserunt a Domino vitulū conflati se adorantes. ut habetur Eyo. xxvii. et xxxvii. cap. l. i. Audientes gentes p̄dicatores pauli et barnabe eos cum gaudio susceperūt. sed p̄uersi eos postmodū de suis sinibus expulerūt. Actū. viii. Homines de ciuitate listris paulum et barnabā voluerūt adorare ut deos. Et postea lapidauerunt eos occidisse putātes. Actū. xiii. Idem populus qui ad heresiam dixerat. Quine verbum ad quod misit te Dominus faciemus post decem dies dixerunt. Dominus te non misit. Hieremie p̄li. et. p̄lii. Similiter idem paulus qui obitiam saluatori clamabat osana post quatuor dies dixerūt clamātes magnis vocibus crucifige eum. Luce. p̄lii. Populus mouetur de facili in voluntates diuersas propter aliquas modicas tribulationes. Nam rediens moy

ses in egyptum narravit populo verba Domini quomodo eos descenderat liberare et crediderunt et letati sunt. Sed cito contra moysen ira moti loquuti sunt de eo et aaron cum afficerentur ab exactoribus pharaonis Eyo. v. Similiter filii israel contra holofernē se dixerunt et unanimiter parauerūt sed post modicum aliquantulum ter tribulati versi sunt contra ortam pontificem et dixerunt Iudicee Dominus inter te et nos. Judith. vii. Populus ideo mouetur de facili. quia de acceptis beneficiis et ingrat. Nam cum gedeon populum de manu madian liberaisset dixerunt damnare tu. nobis et filiis tuis. quo mortuo patris beneficio oblati de eius septuaginta filiis nullus eorum in Dominum eligere voluerūt Iudith. vii. Samuel recuperatis viribus de manu philistinorum populum liberauit et tamen ipsi ingrati contra voluntatem Dei et samuelis regem sibi tribu petierūt. ut h̄. i. Reg. viii. Licet dauidus bene ceperat populum dabitis multis victorijs. tamen ipsi omnium beneficiorum

Capitulū .108.

oblitit eū absolone eius aduer-
sario inirecepit magna ps po-
puli cūtea eam. ij. Regū. p. v.

Quando christus paterat
multiplicādo panes volūt eū
regem cōstituerē sup se sed str-
ctur beneficioruz oblitit signa
ab eo fieri postulat. iohā. v. t.

Populus mouet de facili
aliquādo propter correctōes
et inceperōdes vel propter ver-
ba aspectū dōmitorū. Nam po-
pulus israel sub salō moue ho-
nor et abundantia abūdauit.
et tamen ad vñū verbum dū-
tunt quod roborat ei? filius
dicit indignati vehementer
pro maior parte ab eius dōm-
ito recesserunt. iij. Regū. viij.
Furde satis bono animo dice-
bant oblitit q̄tur nazareth et
nitrate sua operaretur nitacu-
la. et tamen post inceperationē
eis factū a dño precipitari
eam de iudēis suspēctio volue-
runt. Lucē. iij. Populus
mouetur aliquā de malo i bo-
num licet vno. Et hoc propter
miracula que aliquādo vident
Nam apphenderet populus
hieremā dicens. morte morte
tue. Qui postea vñis signis
dixerunt. Non est dñg? mor-

te. hierē. p. vi. Quia populus
nimis cito sembas susannā
accusantib? credidit condē-
nauerunt eis morte. Sed vi-
so qd suscitauerat deus sp̄ritū
eius danielis reuersas est po-
pulus cū festinatione et libe-
rauit eam et senes ipsos occi-
derant. Dan. p. iij. filij israel
qui ditati et acmati epinerāt
de egypto. vtdente s egyptos
cōtra moysem et aarō murmur-
rare ceperunt. sed postq̄ deus
mare nitaclose diuisit r pha-
raonem summesit. sic dōmō
et moyse crediderūt. Eyo. p. iij
et. p. v. Cuz vīpera manū pau-
li apphēndisset omnes eum
esse hōmīcōdam crediderunt.
sed cum eū excaisset in ignē
et nihil lesionis sentiret quō-
libet eum asseruit seruū dñi
Actū. p. v. iij.

Capitulū. 109.

De preceptis dei.

Precepta dei seruāda sunt
Ex leuitate inuēctōis mā
datorum.
Ex fidelitate condictionis
sub ditorum.
Sedulitate ostensionis ex
emploium.

Acerbitate punitōis crās
gressorum.

Auctoritate implesitōis pre
latorum.

Ameuitate saluatiōis ser
uatorum.

Recepta do

Quoniam seruanda sunt.
quia leuita ut possint facili
ter adimpleri. Nam breue pre
ceptum ad obseruandū et bre
ue et memoriter retinendū de
dit dominus ad e. scilicet ne
de pomō ligni uetiti māduca
ret. Gen. ij. De filij israel le
uita precepta domini obserua
rent. iussit eos dominus san
ctificari cum ea deberent recte
pere. ut leues ab omnibus pec
catorum possent eis preceptis
leuitis conformari. Eyo. vij.
capitulo. Quia omnia leuita
tendunt sicut p̄cepit domi
nus filijs israel et vitas ita
circinctas ponent in angu
lis palliorū ut haberēt memo
riam celestium mādatorum.
Nunnet. xx. Quod hāc causā
conqueritur dominus q̄ filij
rechab p̄cepta patris eorū que
erant valde graua. scilicet nō
bibere vinū et non habere do

mos seruabant. sed populus
ei us dei precepta leuita cōtem
nebant. Hieremie. xxx. cap.

Precepta dei seruanda sunt
quia seruit et subdit eius su
mus. Ideo ea vsq̄ ad mortē
seruare debemus propter qd̄
balaam licet malus dixit rez
ge moab dixi tibi q̄ facerem
quicquid p̄ciperet mihi domi
nus Nunnet. xxij. Susan
na melius iudicauit in manu
hominū cadere q̄ derelinque
legem mandatorum dei in sa
nne et mortis periculo se expo
nens Danielis. xij. Cū tri
cidarent sub antiocho legis
obseruatores multi de populo
uoluerunt infringere legē dei
sed eligerunt potius trucidari
et. i. Machabeoz. ij. Que mu
lieres delate sunt filios cruci
dixisse iuxta dei preceptum.
que publice circūduce p̄ ma
ros infantibus suspensis ad
vbera sunt p̄cece ij. Macha.
vi. Eleazarus autē. quos du
ros cruciat sustinuit ne pre
cepta diuine legis infringeret.
et illud idem septē fratres cū
p̄ia matre eorum fecerūt inui
dita tormentā et cruciantia
sustinētes. ij. Macha. vi. z. vij

Capitulū .108

Precepta Dei ad implenda sunt et obedendum est eis ex p̄lo aliarum creaturarū. Nam eis p̄ceptis obediunt angeli boni. Quia cum numerasset Dauid populū p̄cepit Dominus angelo ut p̄cuteret populū et p̄cussit. et postea in p̄cauit desinere et cessauit. ij. Reg. p̄vii. i. Paralip. p̄vi. Nali etiā angeli p̄ceptis obediunt. Nam p̄cepit Dominus in mūdo spiritū ut exiret ab homine. Et sequitur. statim de montā exierunt Luce viij. Coruus p̄cepit Dñs ut pascere hēyam p̄phetam qui et carnes et panem mane semp̄ et vesperē deferebant. ij. Reg. p̄vii. Similiter ventis et mari p̄cepit et obediendo ventus et mare siliuit et quieuit Luce viij. Math. viij. Generaliter dicitur Preceptū posuit et nō p̄cabit. Igñis grādo nō glascies sp̄s p̄cellaz. Ps. cplvii. Precepta Dei debent generaliter obseruari a prelati et alios postea facere obseruare. Ideo specialem memoriā fecit Dominus Josue de obseruatiā mandatorū. quoniā ipsū p̄cipē suū popoli ordinauit. Jo-

sue. i. Rex Dauid institucōs salomonē regnaturū post se instituit eū dicens. Tunc proficere poteris. si custodieris mādāta q̄ p̄cepit dñs obseruari primi pallo. p̄vii. et. ij. Reg. ij. Ordinationi torade pontifices p̄suerūt filio regis dyadema dederūtq; in manu et teneūdā legem et regē sup̄ populū statuerūt. ij. Paralip. p̄vii. Rex persarū monarcha totius mūdi non verecūdabatur dicere p̄cepit mihi deus celi ut edificē sibi domum in hierusalē. i. Esdr. i. Pater totius hāntis baptiste qui erat pontifex p̄latus et vxor eius Elyzabetha erant sine querela in mādātis Domini. et dei iustificationibus incidentes. Luce. i. Precepta Dei seruāda sunt timore pene et maledictionibus que transgressoribus sunt parate. Nam dicitur in psalmo Maledicti qui declinant a mādātis tuis Domine. Grauius punitus est adam quia p̄ceptū dñi nō seruauit cuius ipse fuit de paradiso expulsus et ad mortē ipse eiusq; posteritas condemnati sunt Gen. ij. Dixit dei qui contra p̄cepit

Domini panem comedit fuit a leone occisus. ut habetur. in Regum. p. ij. De hac materia quere plura exempla de obedientia. cap. lxxxvij. Precepta dei adimplenda sunt propter remunerationem que datur obedientibus et custodientibus ea. Quia ut dicitur in psalmo. In custodiendis illis. supplicium mandatis retributio multa. Quia noe fecit omnia que precepit ei deus. sic fuit remuneratus a domino quod fuit saluatus ab aquis cum tota sua familia. consumpta omni creatura que contra dei preceptum corruerat viam suam. Gen. vi. vij. Adolescenti querenti a domino quomodo posset fieri saluus. Respondit christus. Si ad vitam eternam vis ingredi serua mandata. Math. 19. De hac materia que plura exempla de obedientia capitulo. lxxxvij. Quomodo autem diuinis mandatis obedientiam sit magis quam preceptis hominum. non solum lingua sed opere velociter atque prompte. que ubi supra.

Capitulum. 109.

De prelati et principibus bonis.

Prelati bonus et princeps debet esse.
 Preparator subditorum.
 Persecutor secretorum.
 Defensor communi suorum.
 Doctrinator infidelium.
 Ordinator agendorum.
 Confortator timidorum.
 Liberator oppessorum.
 Consolator afflictorum.
 Excitator tepidorum.
 Sustentator egenorum.
 Refrenator superbiorum.
 Visitator orphanorum.
 Verberator transgressorum.
 Excitator peruersorum.
 Cohortator peccatorum.
 Dispensator credendorum.

Prelatus debet primo subditos suos diligere. sive spiritualis sive temporalis prelati vel principes. Ideo moyses sic populum sibi commissum amauit quod respicit

Capitulum. 109.

maiores populum quam sibi
Dominus promittebat suo co-
tentus populo quem amabat
Exodi. xxx. Signum prelati a
subdito amoris est qd ipse dili-
gebat honores cuiuslibet sub-
diti sicut sui. Hoc signum ha-
buit moyses quando desidera-
bat qd omnis de suo populo
prophetarent. licet ex hoc eius
honor et fama diminuit vide-
retur Numeri. xi. Voluit do-
minus delere populum post re-
ditionem exploratorum. et sup ma-
iorem populum sibi commissum
recusante Numeri. viij. Sic
docuit dominus verbo bonum
pastorem diligere populum suum
vt animam suam ponat pro
his suis que sibi a dno com-
mittuntur Johannis. p. Exem-
plo etiam suo hoc idem nos
dñs docuit. qui cum dilexisset
suos. in finem dilexit eos Jo-
hannis. viij. Sic amabat pau-
lus suos subditos qd dicebat
Ego libenter impendam et sup
impedat pro animabus vestris
licet plus nos diligens. mi-
nus diligat. ij. Corinth. viij.

Prelatus et princeps de-
bet esse scrutator secretorum p sci-
entiam quam debet habere. Sic

enim instruitur prelati. Dilige
lume sapientie omnes qui
preestis populis. Sapient. vi.
Talis princeps fuit salomon
qui sua sapientia et scientia p-
scrutatus est cum dicitur un-
licum esse filius ille pro quo
mulieres ad iuramentum contende-
bant. propter quod auduit po-
pulus qd iuste iudicasset rex et
timuerunt eum. videntes in eo
sapientiam dei esse. iij. Reg. iij.
Signum est qd dñs diligit po-
pulum qm eis dat sapientiam
petinente vel prelati. Ideo dixit
regina Saba salomoni. Dili-
git dñs israel quia te dñs res-
gem constituit super eam. vera
enim sunt qd auduit de virtutibus
his et sapientia tua. vt ptz. ij.
Paralip. ij. et. iij. Reg. v. Hac
sapientiam paulus habuit qm usqz
ad tertium celum raptus fuit. vbi
auduit archana verba qd no
licet homini loqui. ij. Cor. xij.
Ideo de diuis et archanis at-
qz huius scientiis lac potius
et esca subditis suis dedit. vt
ptz. i. Cor. iij. Prelatus de-
bet esse defensor sibi commissi gre-
gis vt sit vel pastor nomen
cenerat qd amissis ouibus qm lupus
paspiciat veniente fugit. Joh. p

De prelatis & principibus bonis. iio.

Talis prelat' extitit moyses
qui defendit hebreu' iniurias
ab egypto patiente. Exod. ij.
Bon' princeps fuit Gedeon
qui de manu midian commissas
sibi populu' defendit vtiliter.
et prudenter Iudicū. vi. Sic
christus defendit magdalenā
a symeone de ipsa in sua con-
uersione nequiter dyabolice
cogitantē Lu. xij. Sic petrus
defendit discipulos a iudeis
dicentibus eos iusto esse re-
pletus ipsos a iudeis comb'
et autoritatibus defendēdo.
Actū. ij. Prelatus debet
esse doctor nescientiu' et impe-
rator' eos in necessarijs et vti-
libus instruēdo. Tales p'unt
tebatur nobis a dño. citz di-
cebat. Dabo vobis pastores in
pta cor meū, et pascēt vos in
scientia & doctrina Hier. ij.
Iddo artaxerxes monuit esdrā
et principes verba legis istene
re imperio 3. i. Esdr. vij. Iddo
iosue populu' sibi commissas in-
struxit q' cunctis dieb' q'bus
ipse v'xit popul' eius nō de-
stitit seruire verbo dō. Josue. xij.
Quia paulus verbo dō
cū scripto et exemplo. iō me-
rito doctor' gentiu' nominatur.

prima Thimo. ij. Ipse etiā sal-
uator: cū ascendisset in montē
cōgregatis discipulis docuit
eos Matth. v. Et turbe terue-
rūt in eū. Lu. v. Sedens do-
cebat d' nauicula turbas Lu-
ce. v. Prelat' debet ordina-
re omnia officia exercēda a sub-
ditis. vt oīa fiant scdm ordines
et honeste Sicut moyses q' cō-
silio Ietro ordinauit quāgenā-
rios & decanos. Exod. xv. ij.
Ipse etiā moyses i' populo suo
sic ordinat officia. vt Josue tū-
q' princeps tpalis t'et ad pur-
gationem. et ipse tanq' prelat' spi-
ritualis pro victoria exoraret.
Epo. xvij. Quādo pl. cū ali-
q' absentari cōtingat in su. &
subditis debet ordinare vica-
rios Exemplo moysi. q' cum se
absentaret a populo Aaron or-
dinauit in vicariū dicens. Na-
betis aaron vobiscū referatis
ad eū si qd notū fuerit q'stor-
uis Epo. xvij. Apostolus
dixit ad tytam que desunt cor-
rigas p' ciuitates presbyteros
ordinando Ad tytū. i. Prela-
tus vel princeps debet popu-
lum timidū confortare in tempo-
ralibus et spūalibus bellis.
Sic moyses autoris verbi.

Capitulū. 109

populum pusillanime confortauit dicens Nolite timere qz Dñs pugnat p vobis Eyo. viij. Simile audita magna potētia hōsoferentis heliachim sacerdos magnus adunauit omnem populum et eos mirabiliter confortauit Iudith. iij.

Ap̄stolus paulus timidus et pusillanmem populū in suis ep̄stolis plurimum confortauit dicens. Confortamini in Domino et in potentia virtutis eius. Ep̄he. vi. Prelatus debet quantum sibi est posse esse liberare oppressos. talis p̄latus excitauit moyses qui nunq̄ cessauit ad multa se ponēs pericula coram pharaone. vt oppressum populum liberaret ostendens q̄ eos volebat tam p̄ se q̄ p̄ alios liberare. vt patet Numeri. vi. et iustat. Ideo mandauit Dominus per prophetam q̄ rex israel inciperet prestari vt populum in samaria oppressum ab oppressionē regis syrie liberaret. iij. Reg. vii. Helyseus consolatus est mulierem debitis obligatam osentim augmētando. et sumantē tributam pro filio mortuo quando eum suscitauit a mor-

tuis. vt patet. iij. Regum. iij. Saluator noster confortatus est viduā cuius filius efferebat mortuus extra portaz dicens. Noli flere cui reddidit filius suscitatum. Luce. vii. Marterem in adulterio Deprehensam saluator noster pie et misericor dicitur fuit confortatus. Johānis viij. Prelatus bonus debet subditos excitare et incitare ad bonū. vt sicut patet archa Jacob qui audiens q̄ aliena vendebantur in egypto. pigritantes filios excitauit et incitauit eos dicens. quare negligitis. Gene. p̄liij. Quādiu vixit Joada propheta vel pontifex. quia toras principē incitabat ad bonū. Bonus fuit ipse ioras qui mortuo Joada toras carens excitatore pessimus ē effectus. iij. Regum. vii. Talis prelatus erat paulus apostolus qui in suis ep̄stolis pigritantes filios excitauit. et subditos dicens. Hora est iam nos d̄ somno surgere. quia prop̄ior est nostra salus quā cū crederimus. dies appropinq̄bit. Ad romanos vii. In huius figura angelus qui prelatus significat qui debet angelicam

De prelatiſ et p̄cipib' bōis. 102

Ducere vitam petriū dinctum
cathentis. et dormitene in car
cere liberavit. Accum. vii.

Prelatus bonus debet pa
ſcere et ſuſtentare pauperes et
egenos eos ſpūali et tempora
li ſubſidio reſouendo vt ſic al
ter ioseph qui fame pereunt/
bus i egypto manu laega ap
paruit horeca pharaonis Ge
neſis. xli. Talis prelatus ep/
titit heliſeus qui panes fecit
diſtribut filijs prophetarum.
tiij. Reg. iij. Saluator noſter
videns multitudinē deficientem
teimys ne in via. Defice
rent etſ multiplicatis pani
bus et piſcibus plures refici
entes ſatiarunt. vt patz Math.
xiiij. Johāis. vi. Quādo chri
ſtus petz inſtituit prelatum
dixit et ter Paſce oues me
as. Nō comede vel occide. qz
prelat' nō debet occidere oues
eis lanā. id eſt temporalia bo
na et carnes ⁊ ſudorem et ſan
guinem pauperuz auferendo
et nequitioſe conſumendo. ſed
potius debet oues paſcere tri
pliciſter. ſcilicet verbo dūm
ep̄m̄plo bono. et temporali ſub/
ſidio. Et talis paſtor conge
re ſt dicitur chriſti. Johāis

xxi. Paulus apoſtolus ſc̄ De
ſiderabat pauperem ſuſtenta
re. q' quando non habēba. De
ſuo vt tribueret alijs ab alijs
acquirebat. vt petz de collectis
t. ad Corinthios. xvi. ca. Dic
introducitur expectabilis ab
ſio in forum prelatozū qui nō
habēt unde pauperes ſuſten
tari poſſent. id eſt carē cloqu'
tia et ſapientiaſſ. qz q' ſunt
in ſci et ignari. non igitur ca
piūt ab alijs inquirere. ſed po
tius mutuo oues fame peei/
reperunt. tales merito
mercenarij quā paſtores vo
cantur. Johannis. v. caplo.

Prelatus bonus debet ver
bis et factis reſeruare et do
mare ſup bōs. Talis fuit moy
ſes qui reſeruaueſt ſuperbiam
chore dathan et abyron diceſ
Quare erexit intit. filij luit.

Numeri xvi. caplo. Ezechias
as rex volens inde reſeruare
ſuperbiaz factiſ excelsa deſtruit
ne ſuperbus populuz ydolis
immolaret. iij. Regum xviij.

Samuel prelatus pfectus
ſuſtēn ſuperbiū increpauit reſ
ſeruando. quia in uō dōtēs fuit.
pceptis que p̄ceperat ei de
i. Regū. xv. Sūm' pontifex

Capitulum. Io 9.

ontas supbo eliodoro restitit q̄
templū dñi exfoliare volebat
et aufere d̄posita v̄duatū. ij
Macha. ij. De hoc instruxit
apostolus Thimotheū dicens
Diuitibus precepte supba non
saxer. i. Thi. vlt. Prelatus
bonus debet sepe suos subdi
eos qui longe sunt positi r̄ di
spersi visitare vt bonos cōfor
tet in bono. et malos despera
tis malis corrigat puniendo p̄
pter q̄ dixit Jacob ad Joseph
q̄ fr̄s sui vt prelatū et p̄mici
pem adorare debebāt vade vi
sita fr̄es tuos si recte agunt.
et renuncia mihi qd̄ agatur.
Gen. xxxv. Talis plac̄ v̄siti
cās optat̄ samuel qui circū
bat ciuitates. r̄ loca vt qui eo
in aliquo indigeret posset ad
eius facilius habere recursum
i. Reg. vij. Quādo aut̄ prelat̄
nō potest p̄ seipm. visitare ab
sentes. debet alios mittere vi
sitantes. Sic eschias misit
cursores p̄ vniuersum israhel
vt reuertēretur ad dñm. ij. pa
ralip. xxx. Ipse etiā iesus circū
cūbat ciuitates r̄ castra. Et
vbiqz adesse p̄sonaliter non po
tuit illie discipulos suos ante
faciem suā mittere satagebat

Luce. xij. Prelatus bonus
debet transgressores corrigere
r̄ punire. Sic moyses q̄ popu
lum puniuit acerbe quādo cō
flatem vitulū adorante. Exo
xxxij. Saluator noster miq̄
legitur fuisse seuerus nisi con
tra delinquentes v̄dendo et
cūcōdo in templo q̄st ad puni
tionē excessus facto flagello d̄
fuiticulis et mēsas nūmula
tioz euerrens. eos de templo
tanq̄m excomunicatos eiecit
Johānis. ij. Ideo prelat̄ p̄ pro
phetā dicit. Reges eos in v̄te
ga ferrea et tanq̄ vas siguli
confringes eos. Ps. ij. Talis
prelatus exicit paulus q̄ d̄
cebat Arma militie nostre nō
sunt carnalia sed potētia dei
In virga enī ferrea ventas ad
vos. vt ptz i p̄logo sup libros
moysi. Prelatus bon̄ debz
excepere p̄uersos et rebelles r̄
cōtumaces ne quis morbida
astias presumat inficere. Et ser
cūdus August. in regula nō
fit crudeliter sed miserecordit
ne contagione p̄stifera pluri
mos p̄dat. Sic moyses cho
re procerū et complices suos
sz Dathan et abyrōn ne po
pulum inficerent exēpauit.

De p̄latis et p̄nci. bonis. 103.

Numert. xvi. Judas macha
bens. extirpauit ex suo populo
p̄uersos. sed eo mortuo exorti
sunt q̄ opabant iniuriā. i. Ma
cha. ix. Paulus ap̄lus consu
luit ⁊ mandauit chorinthijs
de p̄uerso homine q̄ uxore p̄is
sui tenebat exilli. De medio.
eo q̄ ipse adiudicauerat cū sa
thane et ī interitu carnis sue.
i. Cor. v. Sic petrus auant
am et saphiram dura extirpa
uit sentētia. ne discipuli alij
discerent mētē sp̄is sancto. ⁊
de agrorum precio defraudare.
Actu. v. P̄latura debet
orare pro se simul ⁊ p̄ subditis
ea que sunt necessaria ad salu
tem. et maxime p̄ redemptiōe
cuspaz. Sic moyses p̄latus
perfectus deuote et p̄fecte pro
populo q̄ peccauerat exorauit.
Epo. xxxij. Samuel dicebat
ad populum. Absit a me hoc
peccatū vt cessem orare pro vo
bis. i. Reg. xij. Videns autē
dauis angelum p̄uententem
populū rogauit vt punitio re
uocaretur in eū. ij. Reg. xxij
Orans p̄latus inducit pos
p̄lū ad orandum. Naz orante
esdra. sicut enim populus et
orauit. i. Esdre ij. et. p. De hac

materia q̄e p̄lura de oratione
caplo. xcm. P̄latis bo
nus debet distribuere benefi
cia que tradere debēt nō respe
ctu carnis et sanguis. s̄ respe
ctu mētē et virtutis. Exem
plo moysi q̄ distribuens p̄lati
stra leuitis nullum dedit cōi
sanguinis. M̄. i. xij. No
tando moyses nullum de cō
sanguinis vicariū dedit. q̄s.
Sed rogauit ⁊ rez. fide. liter et
deuote vt de bono duce popu
lo f. d. liter p̄nderet. Numert
xxvij. Saluator nostre null
lum de consanguinis quos
habebat apostolos hūano ges
neri vicariū reliquit. Sed pe
trum solūmodo qui nō de ele
ctione de practica nō de rheto
rica de facto nō de iure dicit
Symon petre diligit me pl̄
his. Et tunc cū pastore ad pa
scēdū ppl̄m. dedit. q̄e Joh. xxi.

Capitulū. 110.

De p̄latis ⁊ p̄ncipibus
malis.
P̄lati mali sūt cōsentien
tes in subditoꝝ errores nō
corrigendo.
Impedientes operatoꝝ erro
res in seducendo.

Capitulum .iiio.

Nō attendentes excusato
rā dolores ore fremendo.

Et destructores inferiorū labo
res sua conuictentes

Simonā sequētes p̄dicat
toꝝ terrores vitā spernendo

Distribūtes iocundandoz
honores licetā dolendo

Nā sustinentes sunt totū
totū h̄ errores puniendo.

Relati et p̄
cipue mali sunt illi q̄
consentiūt malis opibus r, p
peratis nō corrigendo. sed eoz
peruere volūtatē r operationi
prebendo consensum. Talis fu
it tunc aaron qm̄ ad populi vo
lūtatē fecit vitulū aureum
quē populus adorauit. Ideo di
xit moyses Quid fecit tibi po
pulus iste vt induceres sup euz
peccatū. Exod. xxxij. Hic d̄
cōsensisse filioꝝ peccatis. quia
eos nō correxit vt. debuit. et tñ
legit q̄ eos corripuit solo ver
bo. vt habetur. i. Regū. ij. Nā
his princeps extitit sedechias
q̄ misit Jereemā princ. pib̄ oc
cidōū. Jere. iij. xxxviij. Sed
bat pilatus q̄ iudei p̄pter iū
diciū tradidissent Jesum et tñ
eis p̄pter populi fauorem con

sensit. r ipsū crucifigendū
tradidit. Johan. xij. Prelat
ti mali bona nolētes agere ni
tūtur ad peccatū inducere. sic
roboam q̄ fecit vitulos aureos
eos fecit populū adorare. iij. Re
gū. vij. Amanasses eduxit iudā
r habitatores ierusalē ad ope
radū mala. Ideo princeps fu
it omnū maloz q̄ fecerūt. ij.
paralip. x. xxxij. Mali faciunt
prelati principes sacerdotum
qui cecit a naturate a Deo li
beratū ab eius laudibz vo
lebant retrahere. et eius seq̄lā
similiter impediūt. Johan. ix.
Similiter principes sacerdo
tum impediēbāt peccatū r Jo
hanne ne verbum predicatio
nis sentiret in populo mā
dantes eis ne in nomine dñi loq̄
rentur. Act. iij. Simile apo
stolis omnib̄ post ascensionē
et incarcerationē impedimentū
his tribuerunt. Act. v. Pre
lati mali excusatiōes subd̄ to
rum qui nō sunt culpabiles
audite sed eis aspice r peruere
ore fremētes loquunt. minas
terribiles infereutes. Foco sepe
faciunt subditos esse rebelles
Talis fuit hieroboā qui vocē
excusantis et lamentatis po

pauli audire noluit, tō fecit eos
 ab eo dñto delectari. iij. Re. viij
 Magistratus sine acceptione
 excusationis paulus et sylvan
 furtose fecerit carcerari Actu
 um. xvi. Ad primum verbum
 pauli princeps sacerdotum fe
 cit cū acriter verberati Actu.
 xxij. Felix et festus presides
 et prelati excusationes pauli
 noluerunt recipere. propter qd
 paulus ad cesarem appellavit
 Actu. xxx. Prelati mali
 bona subditort in rap. unt et
 furantur et destrunt ut non
 proximorū salutem. sed suam
 propriā utilitatem querentes.
 De talibus dicitur Omnes
 diligunt munera et infidèles
 scilicet furum. Esate. i. De nabu
 chodonosor principe dicit ter
 tam totam disperdidisti. et po
 pulum occidisti. Esate. xij.
 Per ezechiam dicitur malis
 prophetis. prelatiis et princē
 pibus. Qui non pascent gre
 gem sibi cōmissum. sed devor
 rant lac comedebatis et lana
 operiebamini. Ezechielis. xxx
 iij. Prelati etiam mali be
 neficia et dignitates sibi simi
 libus tribuūt. non attenden
 tes ad merita vel ad virtutes

et hęc propter pecuniā vel pro
 pter alia lucra. Talis fuit der
 inctus qui summū sacerdo
 tem constituit almachium.
 primo Macha. vij. Bach. des
 similiter elegit duos alios ve
 ros impios. et constituit eos
 dominos. i. Machabez. ix.
 Jason qui summū sacerdotū
 vinit ab antiocho fecit ritum
 gentiū. et ideo symonia here
 sis nuncupatur. ij. Macha.
 iij. De hac materia quere plu
 ra exempla supra de acceptiōe
 munerū. capitulo. ij. Itē alia
 exempla de auaricia ca. xxij.

Prelati et principes ma
 li habendi sunt in reuerentia
 et eis deferendus est honor. ra
 tione prelationis non ratione
 vite et tenenda est eorum bo
 na doctrina. licet sit eorū vi
 ta spernenda. Nam dauid
 percussit cor suum. quia prece
 detat oram clamidis saul nec
 ei fecerat quicq̄ mali. primo
 Regum. xxij. capitulo.

Eorum vita pessima non se
 querenda sed ne spernenda vce
 ba docet nos christus cū ait.
 Super cathedram moysi sede
 rūt scribe et pharisei oia q̄ vos
 his dixerint facite. sequitur

Capitulū .iii

Opera autē illorū nolite facere
Nah. viij. Prelati & prin-
cipes mali grauitate a Dño pu-
niantur etiā in pñti. precepit
Deus moysi suspendere omnes
principes contra solem. q. con-
fesserat populo in petris. Na-
meri. xxx. Quia saul fuerat
malus princeps pmissit Dñs
qđ totū pond' hēli iteraret su-
per eum. i. Reg. xvij. Rex sy-
rie dixit seruis suis p solū
cōtra regē israel pugnare. qm̄
erat malus unde qđaz eū int'
pulmonē et stomachū suū sa-
gittauit et miserrime occidit.
ij. Reg. viij. Sobria prepo-
situs cēpli qđ dñe credebat vt
uere et guardare arduū a dño.
Quid tu hic zc. sequit. epele &
lam te de statione tua. vt ha-
beret. Esate. xvij. Illi etiā in zc
li et liuoretosi p̄sbyteri qđ cōtra
susannā innocētē tulerūt sen-
tentā diuino iudicio fuerūt
a dño lapidati. Danielis. viij.
Non solum plures et princi-
pes puniunt de sed aliqñ dō fla-
gellat populū ppter malū pe-
cipem & prelātū. Nam qđ da-
uid contra uoluntatē domini
populū numerauit graui pla-
ga p̄lo percussus ē. ij. Re. xvij.

Capitulum .iiii

De prodicione & pditorib'.
Proditor in sua pditione.
Benefactentib' nescit amē
Carne attinen / (catt.
tibus q̄erit aduersari.
Signis fraudulentib' cre-
dit occultari.
Ambit et potentibus cre-
dit dominari.
Pacem q̄ credētibus uale
instaurari.
Dentis se torquentibus de-
bit mancipari.

Proditores

non parantur suis be-
nefactorib'. nec eis recerant
etia cōiungūtur inuidia uel
aliquo uicio stimulati Nam
patientiaz saul uexationē a
demone. Duid qđ eū liberare
eat de obprobrio goliath' p̄hē-
lister psalleret corā eo ut demo-
nis uexationē minueret saul
uifus est eū lancea p̄forare. i.
Reg. xvij. Saluta uit dauid
habitatores ceile. et tñ ip̄si p̄-
ditores saul inuicti sui eū ad
mortē tradere uoluerūt. i. Reg.
xviij. Miltum fideliter facie-
bit uitas bella. & relaxationem.

De pditōe et proditoribus. 105.

llest in cōspectu dauid . et tñ
fecit eum porcare licetetas mor
tis sue. ij. Reg. vi. Proditores
res cōuersatōibus prauis ad
uersariē cōsanguineis ⁊ carne
vntis. Nam cayn exiit cōtra
frēm proditose in agro quem
postea p iudiciā interfecit. Ge
nesis. iij. Licet diuina dispē
satione sit factū Jacob p bene
dictione paternā. eam pdtens
subplantauit. Gen. v. vij.
Amon vocauit thamar sororē
suā q̄si accepit abū d māu
eius quā postea vtolenter op
pressit. Ideo mulieres non de
bent verbis fallacib⁹ hominē
credere q̄cumq; cōsanguitate
iungātur ne decipiant. ij. Re.
vij. Absolon frēs suū pditose
se ad conuitiū inuitauit quē
postea tenuentū de eius prē
cepto pueri neq̄ter et pditose
occiderūt. ij. Reg. viij. Pro
ditores signis fallacib⁹ suas
pditōnes palliare nituntur.
Aliqñ falsis pmissiōib⁹. ali
quando fraudulenti⁹ osculis
Aliqñ falsis et simulatis la
cerinis. Nam saul pmissit da
uid filiā suā vt a philistis
occideretur. vt pz. i. Reg. xvij.
Promisit saul ionathe q̄ am

plius nō psequeretur dauid quē
postea corā se statim interfec
re conabatur. i. Reg. xv. Pallia
tur aliquando pditio lacrimis.
Nam postq; saul fferet quasi
doleret p psecutiōe dauid . et
intrauit eū nō psequit. ampli⁹
psecutus ē eū postea sicut pri
us. vt pz. i. Reg. xvij.

Dyo: samsonis ⁊ dalida sim
debāt multas lacrimas apd
eum. et ambeū postea decepe
runt. Iudiciū. xvi. Salutatio
ne et osculis ⁊ verbes p̄tendē
tibus aliquando suas neq̄
tias palliunt deceptores ⁊ p
ditores. Nam cum salutasset
toab anasa. et q̄si osculare vo
lens apprehenderet mentum
eius et diceret. Ate frater eius
percussit gladio in igne ⁊ oc
cidit. ij. Reg. xv. Illa nephāda
pditio saluatoris quaz iudas
pessimus p. xxx. denarijs p̄pe
trauit fuit salutatiōe p̄missi
et fraudulēt. osculo palliata.
Nathet. xxxi. Iudei paulo pa
rauerant insidias. et tamē ali
ud p̄cedebant. Actū. xvij.

Proditores p̄pter ambitio
nem dominiy portiones exerceēt
cupientes ex hoc alijs domi
nari. Siczambū p̄t appetitū

Capitulū .ii2.

domini helam suū dñm in
terfecit. .ij. Reg. .vii. Sellum
filio talis conceitavit azariam
dñm suū et interfecit eū. et re-
gnavit post eū tātamodo vno
mese. .iij. Re. .vii. Cū semmache-
rib in domo dñi sui adoraret.
Duo eius filij cū ppter ambi-
tionē domini occiderūt. sicut
neuter eorū regnauerit vt cre-
debāt. .iij. Re. .vii. Trifon cū
ambularec cāz antiocho dño
suo cū dolose et pditiose occi-
dit. et quod ille habuerat sibi
vsurpauit. .i. Machabeorū. .vii.

Proditores sub noie pacis
alios decipiūt et occidūt. Sic
quidā inimici necante secū vo-
luerunt amicitia facere vt eū
pditiose fraudarent. Neemie
vt. Ismael filio nathanie et alij
cum eo cū godolia in signis
pacis et amicitie comederūt et
post prandū cum cū malis
alijs occiderūt. Hieremie. .viii.
Antiochus pacē simulans pa-
cem pmisit. et muros hierusa-
lem postea dissipauit. .i. mach.
vi. Pacifici sunt princeps tri-
butorū locutus q̄ perussit pos-
tea ciuitatē. .i. Mach. .i. Tri-
phon sub noie pacis Jona-
than cōphendit quā pditorie

cū filijs suis interfecit. .i. mach.
vii. et .viii. Appolloni⁹ in hie-
rusalem simul as pacē venit
et vsqz ad diē sabbati requieuit
sed postea a iudeis festantib⁹
maximā multitudinē interfe-
cit. .i. Mach. .v. Proditor
res statim et grauiter puniūt/
tura deo. et sunt inter alia ge-
nera peccatorū grauitter ab orb⁹ ho-
minib⁹ puniēdi. sicut sunt pu-
nitus zambri qui post prodit-
tionē regnauit tātamō sepe
diebus. et postea incendio se per-
emit. .iij. Regū. .viii. Sic tanti-
tores asueri q̄ cōtra eū voluerūt
insurgere in patibulo sunt su-
spēs Hester. .ij. Judas macha-
beus illos q̄ p̄ eum iūmē-
tos pmiserūt occidere tanquā
pditores fratrum venditores oc-
cidit. .i. Mach. .v. Judas qui
p̄m tradidit p̄ modicā abies
laqueo se suspēdit. math. .xxvi

Capitulū. .ii2.

De prosperitate mūdana.
Prosperitas mūdana:
Est in delictis causa de lo-
ctorū male terminabilis
Est in diuitijs laqueo stuf-
torū vltio damnabilis.
Tacet in vicijs dignitas

De prosperitate mundana. io 5.

honor patrum peritabilis.

Sicut et felicis huius mundi
imphorum breuitas mortali
bilis.

Sed in amacione globus
dat in ultor dñi asperatur
stabilis zc.

Prosperitas

Prosperitas mundana que est in deli-
ctis corporis causa est multorum
peccatorum carnalium et male terminat
naturae. Episcopi in sodomitis cum
pauperibus quod fuit causa abundantia
panis et oculi. propter quod nephan-
da scelera commiserunt Gen. xvij
Ezech. vii. filij tui in die facien-
tibus nuptias venere turdet cum
Jonatha multitudine occidit
tes et conuersi sunt nuptie in
lamentum. et fontem misericordiarum in
luctum. et gardium in merorem.
i. mach. iij. filij et filia? iob
descendit? vniu. in domo pro-
geniti fratris. domus super eos ce-
cidit opprimens singulos et oc-
cidens. Job. i. finis delictorum est
mors rodium dei. sicut Neemi-
as dicebat episcopo manducare
erant et saturati sunt abundan-
ter de delictis et ad iracundiam
prouocantes. Neemie. iij. Ille
episcopo que epulabatur quotidie

splendore in breuitate portatus est
ad inferos. corquabatur in lingua.
Lu. xvi. Prosperitas mundana
na que est in diuitijs hominem infa-
tuat et ad damnationem eternam
inducit. Na argentum tpe salo-
mons non erat alicuius valoris
quia tanta erat in hierusalim
copiam argenti quanta et lapidum
Dñi Eccl. xlvij. Collegisti que
si aurum alicui aurum et de plumbis
complesti argentum. s. paulus no-
cane salomoni tanta res abundan-
tia que tanta sapientia profuissit
ij. Reg. vi. Abundantiam rerum
temporalium despicendam osten-
dit exemplum. que dominus
posuit de diuitie. cuius ager
vberetinos fructus afferebat
Luce. xij. Adolescens que erat
diues tristis recessit. a domo
no quando auditum ab eo que
opportebat eum pauperem fie-
ri si esse vellet de numero pre-
sectorum Matth. xij. Diues
ille qui est abundabat. diuitijs
ut bizzo semper et propter
eius profectur ad tantam diuitiam
inopia que gutta aque petens
non potuit obtinere neque obte-
nebit eternam. Luce. xvi.

Prosperitas mundana que est
in honoribus et dignitatibus

Capitulum.ii.2.

Homines ligat vinculis victor
sed parū durat. Naz saul au
tem effz in regia dignitate. fu
it bonitate decoratus q̄ acce
pto regno cūcta q̄si p̄cepta do
mini p̄terijt. i. Reg. xv. Da
uid p̄pter multitudinē subdi
torū sup̄bendo populū nūera
uit. ij. Re. xxviii. Jeroboam au
tem eēt rex puer bone indolis
excitasse legit. q̄ habito regno
vitalos adorauit et alios ad
orare fecit. iij. Reg. xv. Corrobo
ratus esset ostias eleuatū ē cor
eius et voluit adolere incēsus
et quia reprehensus et sacerdo
tibus desistere noluit. meruit
incurrere plagam lepre. ij. pa
ralipo. xxxvi. Manasses fuit
p̄ssimus tempe regie dignita
tis. Sz angustia? z vinculus
in babilone agēs p̄nitiam fuit
bonus. ij. paralip. xxxviii. Modis
cum durat honores et digni
tates et male plueritū tenit z
nātur. Nā amon q̄ erat sedes
a rege. et adorabatur ab oibus
post modicū temp? ē turpiter
suspes? . Vestre. xv. Statuā
quā vidit nabuchodonosor pe
cussim a lapide et in famulaz
redactā indicat p̄spicitē mū
danā in dignitatib? z hono

ribus nihil esse. Dan. ij. Ma
gnū fecerūt honore turdi dño
vincti. sed in sero reuersus est
in bethaniā. qz in hierusalem
nō inuenit hospitium. et p? di
ces paucissimos ē ab ipsis tur
piter crucifix? et occisus. Joh.
xix. Cum populus laudes di
uitas acclamaret herodi. ip
se herodes ab angelo est p̄cus
sus. Act. xij. Prosperitas mū
dana q̄ est i victorijs z trium
phis de q̄bus homines consue
uerūt letari frequenter ē occasio
p̄ctorū cito labitur. et in tristit
ciā cōmutabitur. Nam gedo
on excuties stumcū in area
fuit bonus. Ita qz et angelus
voluit apparere q̄ postea obte
ta magna victoria fuit mal?
Dauid primo fuit sanct?. post
multas victorias gloriosus
adulterū et homit̄ cridū p̄cep
trauit. Petholomeus debellat
to alexandro. et habito et ca
pite trib? diebus tantūmō vt
p̄t. i. Macha. vi. Prosperitas
mundana in p̄dictis oib? hoc
solum habet qz cōgregat ho
militudinē amicorū q̄ tribu
lationis et angustie tpe disp
gūtur iuxta illud poeticū. dū
zephyrus flabat multis comū

tantare amici. Hos ante aquas
 sicut turbinis flante fugat. Hoc
 patet in Thobia. qui quoniam erat
 pauper Thob. 11. Nota hystoria
 tunc cui non legitur ab aliquo
 consanguineo visitatum. sed
 postquam fuit illuminatus et de
 ues factus uenerunt ad eum
 consanguinei et congaudentes
 Thobie. xi. Job quod diu fuit af
 flicus non habuit amicum dei
 aliquid deseruentem. Sed con
 solatores habuit onerosos. sicut
 postquam deus dedit ei duplicia
 uenerunt ad eum fratres sui ferentes
 ouem unam & Job uetino.

Capitulum. 113.

De prudentia et sagacitate
 Prudentis officium est Ver
 ba aliquando fingere et se summa
 discordes restitui. Care
 gere eosque placare.

Fratri non impingere sed ab
 sentare.

Falsas artes astringere at
 que reprobare.

Ordinare deprimere ordi
 nata dare.

Antequam accingere opera pro
 bare.

Verbis in lea fingere. p
 caque monstrare.

Roboreque accingere et dissi
 mulare.

Prudencia
 magna est simulat
 re et fingere uerba
 et unum aliquando ostendere per alio.
 Nam abraham uentus in egyptum
 perit celauit ueritatem. uxores di
 xit esse sororem Gen. 12. Simi
 lare fecit ipse abraham quando
 uenit ad abimelech rege. Ge
 nesis. 20. Magna sagacitate
 usus est Josue simulando se gregem
 in obsidione urbis hay. Josue
 17. Callide cogitauerunt gal
 baonite simulantes se uenire
 se longiquo Josue. 10. Ayoth
 simulans se portare pecuniam
 uel munera. egson cum astute
 decepit. Iudicum. 17. Dauid co
 ram achis simulauit se fatu
 um ut possit ab eo fugere. 1. Re
 gum. 21. Iheu se finxit hono
 rare prophetas baal postea occi
 dit. 11. Re. 1. Stimulauit uel
 licus pietatem erga debitores.
 cuius prudentiam dominus comenda
 uit. Lu. 16. Prudentis offi
 ctum est per uerba dulcia pla
 care iratos et discordes. Sic
 prudenter placauit abraham
 loth. et sedauit iugum inter

La. iij. De prudētia ⁊ sagacitate

utriusq; pastores. Gen. xliij.
Nuncij missi ad filios rabē
prudēter locuti sunt. ⁊ illi pru
denter placarēt eos. Josue. xxij
Abigail prudēter placavit
David tratū contra nabal vi
rum suū. i. Reg. xpx. Verba
miltieris prudētis fecerūt re
uocare absolonē ad David. cō
tra cū tratū. ij. Reg. viij. Sa
piēs mulier debela fecit Jo
ab ab obsidione recedere. ij. Re
gum. pp. filij israel simulan
tes fugas caute debellauerūt
tribu beniamin. Iudicum. pp
Prudētia est recedere furori
Nun postq̄m rebecca consu
luit filio suo Jacob ut obine
ret benedictionem consultat
ut absente se ab ira fea
retis sui. Genesis. ppxij. caplo
Exploatores quos misit Jo
sue prudēter egerunt ut cede
rent furori. Josue. ij. Discrete
prohibuit ezechias ne popul⁹
responderet nuncijs regis as
syrorum loquētibus blasphe
mias. quia nō expedit iudeos
contra linguaces infideles li
tigare. iij. Regum. pxxij. cap.
Prudētes cognoscuntur
in verbis siue futura precon
lecturando siue precongruent

tes parabolas assumendo vel
discrete loquēdo. vel bonum
consilium dando. Naz ioseph
coram pharaone. somnia pru
denter exposuit. et ut sapiens
bonum cōsiliū sibi dedit. Ge
nesis. xli. Discretū et prudēs
consiliū dedit yero moyse.
ut prelatū eligeret in populo.
Exodi. xvij. Similitudinez
prudētē accepit nathan aet
guendo David de peccato suo
ij. Regum. vij. Roboam fuit
imprudens quī senū prudēs
consiliū nō adimplevit. sed
inuenit. iij. Regum. vij. ca.
Filius prophete prudētē st
militudine dedit quōdo achab
reprehendit et iosaphat cona
mendavit. iij. Regum. pxxij.
Magne prudētie verbum
dixit zorbabel de fortitudine
miltier et veritatis. iij. Esore
tij. Inter prudētia docimē
ta thobie fuit q̄ consiliū a
sapiente querecet. Thobie. iij
Visionē nabuchodonosor Da
niel prudēter exposuit Dan.
ij. etan. caplis. Alie prudē
tie et discretōis faciunt ver
ba Marie ad angelum et ad
elizabeth. Luca. i. capitulo.
Prudētie signū est diffi

mutare iniurias. licet cogno-
scat quid sit. Nam saul dissi-
mulabat prudenter nō audet
et male de seipso loquētes. ut
pater. i. Regum. p. in fine.

Cognouit iudas dōlū nicha-
nōis. et se prudenter exēpavit
ij. Machab. vij. Symō
cognouit dulum triphōnis.
et tamen fecit quod petijt ut
scandalū vitaret. i. Machab.
vij. Volens paulus ire in sy-
rtam cognoscens paratas in-
sidias caute declinauit. Act.
xxij. Paulus prudēter aduer-
tens fraudem volentium euz
ducere in hierusalē cesarem
appellauit. Actuum. xxx.

Capitulū. II 4.

De pueris bone indolis.

Pueri boni male agentib?
sunt dissentientes.

Suis parētibus sunt obe-
dientes.

Rebus decentibus sunt
se exēcutes.

Pueri bone
indolis sunt obedien-
tes parētibus. nec murmu-
rant quādo aliquid eis prece-
pitur. Nam isaac nō legitur

murmurasse quādo pater eū
voluit immolare et occidere.
Genesis. xxxij. Quādo da-
uid debebat vngt in regē erat
puer et pascens oues tanquāz
patri obediens. i. Regum. xvi

Pueri boni cogno-scunt que
sūt vicia et malas societates
odiuūt. Nam Joseph tanquā
crimen odiens accusauit frat-
res suos crimē pessimo. Ge-
nesis. xxxvij. Thobias cum
esset iunior sic pueritia vicia
odit q̄ nichil puerile gessit.
Thobie. i. Septem frater-
bus adolescentibus sic erat
odium sacrilegium ut eūdes
les sustinerent penas. secūdo
Machab. vij. capitulo

Pueri boni se ad bona ex-
tēnt. et ecclesias et loca san-
cta frequētant. Nam samuel
adhuc puer minister erat in
conspectu Domini ut pater. i.
Regum. ij. i. Machab. ij.

Joas erat septem annorum
cum regnare cepisset et fecit
bonum coram Domino. quār-
to. Regum. duodecimo caplo.
Daniel et socij eius sine ma-
gistro legem seruantes sobrite
et sancte inter pueros gene-
les vixerunt. Danielis. i. ca.

Capitulum .iij.

Johannes Baptistus confortabat spiritum et crescebat. et erat in deserto usque ad diem ostensionis sue. Luc. ij. Jesus puer duodennis tunc est in templo inter doctores et descendit cum parentibus suis sub die illis omnibus pueris in exemplum Luc. ij.

Capitulum .iij.

De punitione delinquentium.
Punit deus delinquentes propter peccatum transgressoris obediencie non sequendo.

Monstracionis inobediencie lascivendo.

Elationis et excellencie superbiendo.

Rebellionis sue potencie vana colendo.

Turbacionis impatientie iram sapiendo.

Detractionis et invidie invidiam ferendo.

Evansionis et affluentie in respectu appetendo.

et copulente in comedendo.

Presumptiois irreverentie in deservendo.

Ostensionis et preferentie se profereendo.

Omissionis et negligencie

non excedendo.

Punit deus

peccatum inobediencie.

Nam puniti patres gentium puniti sunt propter peccatum inobediencie que credebatur graviter puniti Gen. ij. Colliges ligno in sabbato contra dei preceptum fuit de deruita populo lapidat. Num. xv. Quia saul fuit inobediens deo in ce de anelech reprobatus a regno i. Re. xv. Dixit dei que voluisset. Dni comedit panem in domo prophete fuit a leone occisus ij. Re. viij. Civitas escam permisit deus desertum et populum captivum propter inobedienciam. iij. Reg. xv. Punit peccatum luxurie. Nam originaliter mundo non peccavit. sed peccato cum aquis delinuit. quia omnis caro corrumperat vitam suam luxuriose vivendo Genes. vi. et. vij. Quis civitates fecerit sulphure et igni deserti sunt propter peccatum contra naturam. Gen. xij. Propter peccatum commissum in voce sentite quasi tota tribus beniamin fuit destructa. Judic. iij.

Punit deus peccatum superbie.

De punitione delinquentium. 109.

Nam pharao cū egyptis sub-
meest sunt ppter superbiam.
Epo. viij. Septuaginta duo
milia hominū mortui sunt p-
pter superbiam dauid qui fe-
cerat numerare populū. ij. Be-
gū. p. vij. Anchochus supb-
fuit graui plaga percussus ita
vt vermibus scaturiret. vtz
ij. Macha. ij. Herodes super-
bus an populū acclamabat
honores diuis percausus ab
angelo a vermibus est come-
stus. Actū. vij. Punit de-
us peccatū ydolatrie. Naz. p/
pter ydolum quod adorauerūt
ydolatre ceciderunt dñi dievi-
gentitria milia hominū. Epo-
di. p. vij. Egressus est ignis z
deiorabat nadab z abiu. qz ob-
tulit ū ignem alienū. Leuit. i.
p. Punit deus peccatū ire.
Nā blasphemus qui blasphe-
maret dñm lapidatus est a
populo. Leuit. vij. Seruus
nequū qui noluit dimittere p-
pino suo missus est in carcerem
donec redderet vniuer. de.
Matth. x. vij. Punit de-
us peccatū murmuratōis. nā
murmurante populo egressus
est ignis z deuorauit castra. vt
patet Nume. xi. Maria peus-

sa est lepra. quia contra Moy-
sen murmurauit. Nume. xij.
Serpentes ignitos misit do-
minus in populū murmuran-
tem. Punit deus peccatū
auaricie. Nā achior cū super-
lecti sui perit. qz de anathe-
mate p auariciā tulit Josue
xij. Grauitex punitus est gis-
zi qui munerā a naaman pro-
pter auariciā cepit. iij. Reg.
v. Helyodor' fuit male flagel-
latus. quia thesaurum ydue
spoliare voluit. ij. Macha. iij.
Auaricia ananias z saphire fu-
it. propter peccatum graui pun-
itione punita. Actū. v.
Punit deus peccatū gula. vt
patet in pñis parentib' col-
medentibus pomū vetitum.
Gen. iij. filij hely qui violen-
ter tulerant carnes crudas vt
lactus pararent quos pater es-
orum nō corripuerat sicut dei-
bait grauitex cum patre sunt
puniti a domino. vt bñ patet
i. Regū. iij. Punit deus
peccatum irreuerentie ad deū
z ad homines. Nam ozan' re-
uerentex tangenti arcam
domini vt iuuaret percussus ē
a domino z miserabiliter mor-
tuis est. vt patet. ij. Regū. vi.

Capitulū. II. 6.

Qui idcirco dicitur pueri ab vi-
fis lacerati. quia irreuerentee
heliensem dixerunt tui. Reg
ij. Oritur quia admodum sacer-
dotum voluit prodesse nō. exhi-
bens sacrificio reuerentiaz est
factus leprosus. ij. Para. p. xv.

Punit deus peccatū vane
glorie. Nam ezechias qui om-
nia thesaurus suos nūcians res-
gis babilonite omnes dei sen-
tentia amittit. v. patet. iij. Re-
gum. p. x. Quia eleuare sūt fi-
lie syon erit pro summi odore fe-
tor. Isaye. iij. Punit deus pec-
catum accidit. Nam secum in-
uictilem qui talentis sibi co-
missam multiplicare non scit
dicit preceptum cum dominus in
tenebras mittit exteriores et au-
ditur punit. ut per Matthei
p. De hac materia quere plura
exempla de accidit videri
ca. iij. sed in ordinem

Capitulum. II. 6.

De pusillanimitate
Pusillanimes et timidi
Pauca timentes magna
fortiuntur
Pauca mordentes inuicem
ca sequuntur
Omnia p. nūcians timidi fe-

eruntur
Bellu gerentes sepius vici-
guntur

Pusillanimes

Dum timent nūcians vi-
cantur et erunt in magna peri-
cula. Naz loth qui debuit sal-
uari in monte cecidit postea in
incestum et stuprum filiarum
Gen. xij. Sedechias dum et
muit displicere principibus in
mortem Jeremie consensit. Je-
remie. p. xvij. Darius rex per-
saram timentis contradicere sar-
traps misit dantelem in lar-
cum leonum. Dan. vi. et vij.
Dum peccatis timuit vocem mi-
seris tunc contra saluatorem
excessit et christum negavit ve-
habetur Mat. p. xvi. Pusilla-
nimes inueniuntur sicut
filius israhel quando viderunt
egyptios vententes post se nō
attendentes in teacula dei ti-
mentes inueniuntur ceperunt
Ego. vij. Peritio ab explorato-
ribus cere promissiois cul-
tores esse fortissimos inuicem
vicit populus. Numeri. vij.
Pusillanimes omnia tunc
etiam non timenda. Nam si-
ly israhel audientes voces do-

minit dixerunt timentes moy
si. Non loquetur nobis dñs
loquere tu nobis. Epo. xx. Ba
laach timens israel misit ad ba
laam plus confidens in ver/
bis q̄ in armis. Nume. xxij.
Sabaonite dixerunt ad Josue
ad eum vententes ⁊ fecerunt
pacta que ipse voluit. Josue. xj.
Videns petrus ventum va/
lidum timuit quando sup ma/
re ad dominum ambulabat.
Mat. xij. c. Timuit seruidetur
nycodemus qui venit ad Je/
sum nocte quasi non audens
ire de die. Johā. iij. Arguit do
minus discipulos qui ipso pre
sente in mare fluctuantes ti/
mebant. Mat. xij. Discipuli
timentes christum reliquerunt
⁊ adolescens sindone nud⁹ au
fugit. Mar. xij. Ceci nati pa
rentes timidi responderunt. q̄
timebant extra synagogā fie
ri. Johan. iij. Pusillanimes
esse in p̄clis periculosum est.
Nam postq̄ filij hay fugave
runt filios israel ⁊ mortui sūt
triginta sex homines ex parte
cor populi. ⁊ aduistat aque liq̄
factus est. Josue. xij. Bedeu
pugnaturus dixit exercitui
suo. Qui formidolosus ē reuer

tatur. ⁊ reuersa sunt. Duodce
milia Iudicum septimo. Heas
helite audētes goliath timue
runt nimis ⁊ fugerunt p̄ te
more. i. Regum. xvij. Saul vi
dens castra philistinorum tim
uit et exruit cor eius. ⁊ ibi
occubuit. vt optime apparet. i.
Regum. xxvij. Roboam terri
dis ⁊ corde pauido nō potuit
resister exercitui Jeroboaz. vt
clare habetur. ij Paralipom.
xij. Mortuo Holoferne suus
exercitus est solo timore fuga
tus. Judith. xij. Videns tra
das Machabeus q̄ defluxit
exercitus eius et bellum vige
ret contra eum fractus est cor
de. ⁊ in bello illo cecidit nec a/
libi legitur timuisse. vt habet
p̄mo Machabeus nono ca
pitulo.

Capitulum iiij.

De sabbati obseruatio
ne.

Sabbati et festiuis di
ebus debent.

Quiescentes nihil ope
rari vanitatis

La. ii 7. de sabbati obseruatione

Delinquentes male torm-
tari pro peccatis

Attendentes verba predi-
cari veritatis.

Omnes gentes rebus oc-
cupari sanctitatis

Sabbatum

Interpretatur requies
quia in sabbatis seu festis de-
bet homo quiescere ab omni ope-
re seruuili & festi custodire. Quod
requeuit dominus die septimo ab omni
opere suo quod parauerat. Gen. i.
Ob hanc causam filij israel
colligebant manna die festo
in duplo ut sabbato festarent
Eyo. pvi. Inter precepta decalo-
gi solius mandati de obserua-
tia sabbati redditur. Eyo. pp.
Ita iudei custodiebant sabbat-
um quod nolebant se defendere ab
impugnatoribus. i. Macha. i.
Mulieres sancte parauerunt
aromata ad vngendum christum
sabbato siliuere. ut habet Mar-
ci. pvi. In huius figura rediens
dominus die sabbato in sepulchro.
Luce. pviij. Sabbatum non
obseruantes delent corrumpti et
puniti. Nam colligens ligna in
sabbato iussu domino fuit lapida-
tus. Nume. pp. Arguit Ne-

mitas calcantes torcularia et
portantes onera in die sabbati.
Neemte. viij. Sabbatum se-
storum nunciatio debet populo
nunciari & in festis verbum dei
predicari. Ideo hoc preceptum de
custodia sabbati frequenter re-
peteretur. Eyo. pp. Nicanore vo-
lente preliari die sabbati in-
de sequentes eum instruxerunt
sabbatum obseruare. ij. Macha.
pp. Ob hanc causam dixit ia-
cobus. Ignorantes voces pro-
phetarum que per omne sabbatum
leguntur. Moyses enim a tenu-
pouibus antiquis habet in sin-
gulis ciuitatibus quod cum pre-
dicent in synagogis ubi per omne
sabbatum leguntur. Actuu. pp.
Dicitur etiam quod apostoli loque-
bantur cum malitibus que con-
uenerant die sabbatorum. Actuu.
pvi. Sabbato vel festis dies
bus debet homo multa bona
facere vel plura quam ferialibus
diebus. Nam die sabbati of-
ferretur duo agni. & alij de-
ebus vnus. ut patet Nume.
pviij. Populus israel videns
quod hostes die sabbati eos im-
pugnarent melius cogitauerunt
se defendere. ut ostenda-
tur quod istis diebus magis re-

Ca. II. De sapientia mulieris. III.

stendum sit temperationibus
vel i pignationibus. i. Mach
ij. Ceterus multa miracula fe
cit in sabbato. ut patet per oia
euangelia. Est em ratio prima
ut se ostenderet Dñm sabbati
Dñs est fili' hominis etiã sab
bati. Mat. xij. Secunda ra
tio est ut intelligeretur qd etiã
a malo cessandũ sit. nõ a bono
sed sabbato benefacere. Mat.
xij. Luce. xij. Tertia ratio est
ut plures edificarentur ex ut
sione miraculi. ut patet in sa
natione inclinace feie. Lu. xij

Capitulũ. II.

De sapientia mulieris

Sapientes debent esse mu
lieres.

Filialem docentes ephor
tationem

Contingalem exercentes or
perationem

Diualem sustinentes de
solationem

Dignalem offerentes il
libationem

Copiosalem impediētes ut
elationem

Sapientes
mulieres sunt que fi

lios suos instruat et eos bene
corrigunt. Nam Sara prudēter
procureans intellexit iudā
ysmahelis cui filio suo ysaac
nõ esse bonum et voluit dñs qd
abraam acquiesceret volūta
ti eius. Gen. xxi. Rebecca fuit
valde argumētoſa ad instruē
dum iacob ut haberet benedi
ctionem. Gen. xxv. Caute es
tiam docuit ipsa iacob ut ab
sconderet se ab ira fratris sui.
Gen. xxxij. Bersabee mater sa
lomonis sapienter verba ppo
suit ut filius eius regnaret. iij
Regũ. i. Una illarum duarũ
meretricũ sapienter allegavit
salomoni ut filius eius nõ oc
cideretur. iij. Regũ. iij. Mulier
sunamitis libenter voluit p
pter griez dimittere heliseum
ut filium suscitaret. iij. Regũ
iij. Sapientes dñt esse mu
lieres contingenter prudēter vi
ris et alijs respondere. Nã del
bora vxor lapidoch sapienter do
cuit barach pplum liberare de
tinctis. Judicium. iij. Anna
vxor helchane sapienter se ex
cusauit coram hely sacerdote.
primo Regũ primo. Abygail
vxor nabal p sapientē eloquē
tiã suã liberauit vxrũ suũ a

Ca. II 8. de punitōe delinquenti:

morte. i. Reg. p. y. Oſſida vxor
ſellum ſapienter cōfortauit to
ſinaz ⁊ populo mala ventura
predixit. iij. Regū. p. y. Heſter
vxor affueri regis cū ſapienti
cauteſa fecit petitionem ſuam
regis Heſter. vij. ca. Elizabeth
vxor zacharte ſapienter cogno
uit aduentū matris Dei filij.
vt habetur Luce. i. Vxor Pi
ſaci ſapienter locuta ē. ⁊ purde
ter egiffet ſi ei credidiſſet. Mat.
p. y. Sapiencia debet eſſe
in viduis ad inſtruendū ali
os. Nā aſtuta fuit neemī vi
dua do cenis rith nurum ſuaz
alienigenā quo modo iubere
poſſet booz nobili ⁊ potenti. vt
habetur Ruth. p. y. Mulier vt
dua tecuites ſapienter iduxit
dauīd vt filium abſolou reuo
caret epulem. ij. Regum. p. ij.
Regina ſaba que poſt mortem
viri regnabat venit. videri ſa
pientiā ſalomonis ⁊ diſcere.
iij. Regū. p. v. Altam prudentiā
⁊ conſtantiā oſtendit Judith
populum dicens ⁊ hoſoſernē
occidendo. Judith. xij. ⁊. xij.

Sapientes multū oportet
eſſe vrgines in orando loque
do ⁊ conuerſando. Nā Sara
p. tgo filia raguis ſapienter

Dñm orauit. vt eam de obpro
brato liberaret. Thobie. iij. Tam
tacendo quā loquendo p. t. ſer
tam mariā ſuiſſe vrgine pri
dentem. nā parum ⁊ cur pau
cis locuta eſt. Primo cum an
gelo diſcrete quereōdo ⁊ diſcre
tius acq̄ſcendo dicēs. Quo
modo fiet iſtud qm̄ vtrum nō
cognoſco. ⁊ itez. Ecce ancilla
Dñi fiet mihi ſcdm̄ verbū tu
um. Luce. i. Secundo locuta ē
cū elizabeth antiqua ipam ſa
lutādo Et nota p. poſt magnas
laudes Elizabeth nihil ei en
dit. ſz deum laudauit dicens
Magnificat anima mea do
minū. Luce. i. Tertio locuta eſt
cum filio dulciter interrogā
do cum dicens. fili quid ſca
ſti nobis ſic. q. ego ⁊ pater tu
dolentes querebamus te. Lu
ce. ij. Quarto locuta eſt cur co
dem filio dulciter interrogan
do pro vercundis ⁊ paupribz
iuptijs dicens ex compaſſio
ne. fili vinum nō habent. Jo
han. ij. Quinto locuta eſt cur
miniſtris eos inſtruendo di
cens. Quodecunqz dixerit vo
bis facite. Johan. ij. Sapiē
tes ſunt aliqñ peccatrices. nā
raab meretrix nuncios Joſue

Ca. II. De sacra scriptura .II.

prudenter abscondit. Josue. ij.
Marta magdalena sapienter
ad pedes christi stetit. quia ibi
primo remissionem inuenit. Se-
cundo exhibuit christo debitam
et deuotam reuerentiam lau-
dando tergerendo unguendo pedes sal-
uatoris. Luca. vii. Tertio audi-
uit diuinam sapientiam. quia sta-
bat ad pedes domini et audie-
bat uerbum illius. Lu. x. Quar-
to obtinuit fructus sui Lazari
resuscitationem et uitam. Joh. vi.

Capitulū .II.

De sacra scriptura

Sacra scriptura continet
Testamentum uetus et co-
uentum figurarum.

Stamentorum nouitatis
expressum doctrinam.

Sacra scri-
ptura diuiditur in ue-
tus et nouum testamentum. Ve-
tus autem testamentum diui-
ditur in quatuor partes scdm
quattuor que pertinent ad ue-
tatem spirituales. in qua p scri-
ptura reformamur. Ideo quatuor
sunt partes scripturae ueteris te-
stamenti scz.

Lex preceptorum

Historia exemplorum
Sapientia monitionum.

Propheete pdicationū

Haec namqz spūalis in pre-
ceptis tribuitur.

In exemplis ostenditur

In monitionibus promouet.

In pdicationibus perficitur

Lex igitur preceptorum continet
quosqz libros sū quosqz q requi-
tur in pceptis. Prmo quosqz pre-
cepta te adiunt. Jo prmo ponitur

liber ubi lege recipiētis gene-
ratio scribit. scz Gen. v. Secdo

q pcepta tradūt. id ponit sedes
liber ubi pcepta legis tradūt

scz. Eyo. xv. Tertio q sūt obser-
uante. p uatores ubi ponitur

tertius liber. ubi ministri ecclesie
staturantur scz Leuiticus.

Quarto q sūt idonei executo-
res. id ponit qre? liber ubi ius

in a fortibus distinguit. s. Num.

Quinto q sūt dubiorum declara-
tores. id ponit qre? liber ubi pre-

moyses declarat dubia scz Deu.

Scripturae sacre ueteris te-
stamenti ps secunda scz historia

exemplorum diuiditur. Quia q
dam sūt exempla patorum. Et q

dam subditorum. Declaratorum
exemplarum scz. Nam dicitur

primo subditos in finem dei

Capitulum. iij.

et tunc quod offenditur per Josue qui populum dicitur in terram promissionis. Josue. ij. c. Secundo lites dissoluere. Josue. iudices dicitur in diversis temporibus ordinantur sub libro Iudicum per totum. Tertio subditos instruere. Ideo necni instruitur iudex quomodo nuxeret quod totum offenditur in libro Ruth. ij. c. Quarto subditos defendere. Ideo a bellis temporalibus reges protegent. quod offenditur in libris regum et a pluribus sed ab his qui leges defendunt ut Machabaei De quibus dicitur in libris Machabaeorum. Quinto destructa recedat. Ideo necitas recedificabat muros ierusalem. ut patet neemie. Et esdras recedificabat templum quod erat ab hostibus profanatum. ut patet. i. Esdre. ij. Sexto debent finaliter deo adherere. Ideo Job adhesit deo in prosperis et aduersis. In libro Job. Exempla vero subditorum ostenduntur in tribus. Nam debent subditi primo seruare patientiam in aduersis Quod docemur per thobias qui excecatus sustinuit patienter cecitatem ut patet Thobie. ij.

Secundo debent habere constantiam in aduersis. Ideo iudith ponens se in periculis confitetur hostes detecit. Iudith. xij. c. Tertio debent habere beniuolentiam in prosperis. Ideo hester sublimis populo beniuola fuit. Hester. iij. et infra. Scriptura sacra tertia pars est sapientie monitionum que dicitur. Quia quedam est ammonitio generalis qua mouetur vniuersi cuiuscumque conditionis existant. ut habet in libro Ecclesiastici Alia est ammonitio specialis. et hec est alia quando prelatorum qui debent seruare iusticiam. Et hoc ostendit Salomon dicens. Diligite iusticiam etc. Et hoc totum continetur in libro Sapientie Alia est ammonitio subditorum et hec est triplex secundum triplices differentiam subditorum. Nam prima est incipientium. Et hoc ponit salomon dirigens sermones suos ad paruulos. ut patet in libro Proverbiorum Secunda est proficientium. in qua ostenditur veritas temporalium quam dimittunt proficientes. Et hoc totum continetur in libro Ecclesiastes.

Tercia est pfectoz in qua vte
 pfectus in cōtemplatōibus
 erudit multis modis. Et hoc
 in libro Canticoz. Scriptu
 re sacre pars q̄ta. scz prophe
 tia dicitur. Quia aut predt
 cantur opa xpi que est p̄ma
 prophetia q̄ pdicit eius incar
 nationē dicens Ecce v̄tego cō
 clp̄et. Et hic est Esaias et ei
 passionē dicens. Ecce quasi
 agnus m̄sue q̄ portatur ad
 victimas. Et hic est hierem
 as Tertius ppheta pdicit ei
 ascensionē. Aquila grandis
 alarū magnaz v̄it zc. Et hic
 est Ezechiel. Quartus ei sp̄s
 eriuſsanct missionē dicens:
 Emitte sp̄itū tuū et creabū
 r̄ zc. et hic est dauid ī libro
 psalinoz. Quintus finalis tur
 diaj retributōne dicens Ape
 ti sunt celi z iudicati sūt mor
 tui. Hic est Daniel. Aut pdt
 cantur opa filioz christi. ideo
 opera duodecim tribū filioz
 r̄am pdicātur in libro. vij. p/
 phetaz. Scriptura sacra
 noui testam̄ti dicitur. quia
 in euāgelij cōtinētur opera
 christi et verba. Quia p̄tinē
 Describit eius hūanitatē di
 cens. Liber generatiōis iesu

christi filij dauid filij abraā.
 Abraam aut genuit ysaac zc.
 Hic est mattheus. Secundus
 predicat eius pdicationē di
 cens. Vox clamantis in deser
 to parate v̄tā dñi. Hic ē mar
 cus. Tertius sacrificij passio
 nem dicens fuit in diebus he
 rod̄is regis zc. Hic est Lucas
 Quartus eius diuinitatem
 dicens. In principio erat ver
 cū et verbū erat apud deum.
 et de erat verbū zc. Et hic est
 Johānes. Opa vero apostolo
 rū recitātur in libro que fecit
 lucas post christi passionē. Et
 hic est act̄ ap̄toz. Verba apo
 stolorū continētur in epistolis
 pauli et in canonicis vbi fz
 deles omnimode instruūtur.
 Futura pericula et amūcia
 tiones eoz in septē v̄sionibus
 iohānis. Et hic ē apocalypsis
 Et hec est sufficientia totius
 sacre scripture et oim suozum
 libroz. Nam cū ops tempta
 retur a diabolo tribus verbis sa
 cre scripture se defendit. mat
 thei. iij.

Capitulum 120.

De sepulchra.
 Sepulchra tempe mortis

Ca. 120. De sepultura.

est eligenda voluntate loco
venerabili.

Exercenda pietate ope lau
dabili.

Negligenda equitate vs
to in domab ist.

Exhibenda caritate paren
talia laudabili.

Sepultura

Debz homo eligere in
loco sancto et honorabili. et
diligenter ante mortem de ea
cogitare. Ideo abraham cum
diligentia emit agrum vt mi
licem tibi sepeliret. Genests
xxij. c. Noluit iacob sepelire
cū malis. sed dixit ad ioseph
vt cum eū patribus sepeliret.
Genests. xlix. Hoc spm petijt
instante morte ioseph a fratri
bus suis et filijs suis. Gene
sis. quinto dicens Visita bit
vos deus virtutū exportate
ossa mea hinc vobiscum. Hoc
moyses impleuit quando exi
ens d egypto tulit ossa ioseph
Exodi. xij. Apparet dominū
de sepultura creasse quando
dixit iude. Sine illam vt in
diem sepulture mee seruet il
lud. Johāns. xij. Nam tho
bias scitor dixit deo nunc z

domine fac et precipue in pa
ce deponi spiritū meum. Tho
bie. iij.

Sepelire mortuos
opus pietatis et cōmendabit
se est et op^o misericordie. Ideo
dauid cōmendauit viros Jas
bes qui fecerūt misericordiaz
cū saul et filijs sepelendo eos
vt habet. i. Reg. xxxi. et. ij. Be
gun. ij. Commēdatur thobi
as quia libenter sepeliebat oc
ctos in lēto. Thobie. i. et. ij.

Erga sepulturam mortuorū
impy menelat. iudei multum
liberales fuerūt. ij. Macha
beor. iij. Post prestum contra
georgiam pie venit Judas vt
defanctorū corpora sepeliret.
ij. Macab. xij. Ioseph et nicol
dem us qui sepelirent Iesum
in monumēto exciso de petra:
Mathei. xxvj. Vici timoran
ti sepelirent Stephanū. et
fecerunt planctum magnum
super eum Actū. viij. Se
pultura indigni sunt relictas
et inobedientes fides. Ideo vte
dei caritū sepultura vt habe
tur. ij. Regū. xij. Sepul
turam debent filij cum sollicit
tudine parētib^o exhibere. Nā
int munita q thobias dedit st
lio suo fuit hoc vbi dixit. Cū

Ca. 121. De silētio et ei' opa .ii. 4.

accepit deus animā meam
corpus meū sepeli. Thob. iij.
Ideo spirituales filij scilicet
discipuli Johannis sepelierūt
corpus eius. Math. viij. et
Marci. vi.

Capitulū. 121.

De silētio et eius operas
tione.

Silēre debent spectaliter
mulieres obloquentes no/
yam fugiendo.

Iurata nō ostēdentes se
creta tērendo.

Et comētia tenentes hīs
nō respondendo.

Clericaliter viuētes sacētis
assētendo hominesq; sapi
entes tēmpore tacendo.

Silētiū
tenere debent mu
lieres. quia eārū lo
quacitas periculosū est. Ideo de
dit dominus pceptum ad e
eū ut mulier minus loquēdi
materiam haberet. sed a vtro
distēdi. Hīs igitur pceptis
sis enā garrulādo et ser
penti respondēdo p nūmā

loquacitate paradisiū vērē
dit. Genes. iij. Vxor iob stul
te locuta est quando iob fuit
a deo percussus. Ideo iob repte
hendit eam. Job. ij. capitulo.

Silēre debent homines se
creta sua et aliorū. Nec ea reue
lare maxime mulierib;. quia
nesciunt secreta tacere. Nam
quia samson reuelauit vxori se
cretum ipsa in eius dāniū
manifestauit. Iudicium. viij.
Item quia ipse indicauit valē
de secretum fortitudinis ipsa
procedente fortitudine et vitauit
propter eius loquacitatē amī
sit. Iudicium. xvi. capitulo.

Silēre debet quilibet ad
obprobria dīcēdo nec ad dī
cta respondēdo. Nam quia
cham obprobrium patris fecit
tribus nūctant a patre ma
ledictus fuit. Genes. ix. ca.
Ob hanc causā silēbat saul
et dissimulabat se audire ma
le loquentes de eo ut non ee
spōderet eis. primo. Regū. pe
tu fine. Thobias auditis vēr
bis tūtuosis ab vxore nō et
rēdit ut non litigaret. Thob
bie. ij. Cū ancilla zara dixisset
et obprobriū ipsa tērat et ces
sit. Thob. e. ij. ca. Mandauit

Capitulum. 112.

zechias vt nō responderet ali
quis rapsacti cōtinuanti ee si
luerūt omnes Esate. xxxvi. c.
Falsis cōtinuab' susanna nō
rōdit sed flens in celū aspexit
et iō liberata fuit. Dan. viij.
Maria peccatrix in domo sy/
mons tacuit. ideo dñs ipsaz
cōmēdauit symont loquenti.
Luce. viij. Conq̄renti sorori ni
hil rōdit magdalena. iō xps
eius aduocat' fuit. Lu. x. Di
scipulis in eā fremētib' p̄p̄ce
effusione vnguet' etiā siluit.
et christus eā defendit Marc.
puij. Mulier in adulterio de
prehēsa accusantib' nō rōdit
ideo xps eam absoluit. Johā.
viii. Silentium obseruare
debent religiosi et clerici et vtri
spūales. et maxime in ecclesia
Dñ postq̄ locutus est dñs ad
moysen impeditoris et tradito
eis. si que fuit Ego. iij. Anna
mater samuelis in templo lo
quebatur. i. Reg. i. Job sanct'
rephendit se de locutōe dicēs
Insuper locutus suz q̄ vti/
nam tacuisset. Job vlt. Dierē
ntas in vtero sanctificat' ex
cusabat se dicēs. Nescio loq̄
quia puer ego suz. Dierente. i.
Locutus' paulus i synagoga

silentiū indixit vbi nō est au
ditus. nō debet offendi sermo
Actū. viij. Silere debent
sapientes vsq̄ ad temp' con
gruū. Nam cū abigail pla
cuisse dauid nō indicauit vt
eo suo verbū s̄ siluit vsq̄ ma
ne cū digessisset vinū. i. Regū.
xv. Qui tacuit Hester nō lo
quēdo de populo suo ne suspi
cetur regi sed suo tpe ē locu
ta. Hester. x. vi. et. viij. Beata
virgo Maria audita salutatio
ne pri' tacuit et cogitauit. post
ea modeste respondit Lu. i.

Capitulum. 122.

De societate bonoz
Societas bona habet ab
innuētib' iam liberatos
Conuenētib' lo (efficere.
cupscatos reficere.
Sancte viuētibus affo/
ctatos perficere.

Societas bo
norum liberat homines
a peccatis. Nam fuissent in
uenti decem iusti in quibz cui
tatis' sodomoz p̄p̄tisset de
us vniuersis et euasissent Be
nesis. xvij. Homines de lachis
occisi fuerūt qz nō habebant

De societate bonorum .115.

societatem cum aliquo bono
Iudicū. xxij. Raphaele societas
quā habuit thobias ipm
de multis periculis liberauit
Thobie. v. z infra. Occasione
Daniels boni z prudentis pe
percit nabuchodonosor ariolis
z sapientibus babilonis. vtz
Dan. ij. Propter societate pati
li omnes de nauī in naufra/
go sunt saluati. Actū. xxvij

Societas bona causa est a
bundantie Nam ditatus est
laban ppter societatem tacob:
Gen. xxx. Benedixit dñs do
mni egypti ppter ioseph z ml
tiplicauit substantiā. Genes
xxxij. Propter Josaphat bo
nuz impetrauit heliseus aqm
exercitū alioz maloz. iij. Be.
tij. In huius figura super di
scipulos cōgregatos spūssan
ctū abundāter descēdit. Actū.

ij. Societas bonozū bonos
facit homines. nā saul cum pi
phetis pphetare cepit. i. Reg.
p. Ideo homines deū timentes
volebat secū habere Thobias
vt patet Thobie. ij. Illi septem
fratres cū bona matre timēt
muticem se hortabantur ad bo
num. ij. Macha. vij. c. Quādiū
fuit pterus cum discipulis bo

nus erat. sz cū fuit iudeis asso
ciatus christū negauit. Mat.
xxvi Cecus illūtinatus a ppo
a synagoga eiectus fuit iter st
deles a christo receptus. Johā:
p. Paulus post suā conuersio
nem temptabat se tūgere, apo
stolis vt fieret melior. Actū. ix

Capitulū .13.

De maloz societate
Societas maloz est effectū
ua temptationū hūanaz.

Distractiua consolatiōnū
diuinaz.

Illatiua turbationum uiu
danarum

Causatiua perturbationū
illatarum

Inductiua detestationum
et cusparum

Destructiua federationū
perfectaz

Societas
maloz vitanda est
ne homo cū eis ma
lus efficiatur. Ideo salubriter
epiuit abraam de chaldeā vbi
erant homines idolatre. Gen:
xij. Nō solū corpore sed mente
debet q̄s vitare malā societate
Ideo dixit dñs abraam cum

Capitulū. 123.

tam exisset corpore. Egredere de
terra tua. & nota ibidem punit
siones. Gen. viij. Noluit iacob
ambulare cū fratre malo licet
esset placat⁹ & signa dilectōis
ōnderet. Gen. xxxij. Hostes fi
lioz israel voluerūt cū eis edi
ficare sed ipi bono vsi cōsilio
noluerūt. i. Esdras. Cū irent
oēs ad simulacra thobias fu
gitabat solus in ierusalē vitās
eoz consortia. Thobie. i. So
cietas mala cā est perendi cō
solatōnes diuinas. Nam do
nec abraā fuit inter chaldeos
eō legitur alio & consolatōes
habuisse. s; illis relicto habu
it plures. Gen. viij. v. v. ca.
Fugientē iacob malū fratrem
Dñs eū multipliciter confor
tauit. Gen. xxxij. i. Socie
tas maloz ducit homines ad
magna picula. Nā ppter soci
etate & habitatōem quā Loth
habuit cū illis de sodomis de
bellatus est. & capt⁹ fuit & plu
ra sustinuit. Gen. xij. Jo pce
pit moyses populo recedere de
tabernaculis impioz ne cū eis
perirent. Num. xvi. Ocasio
ne achio: q̄ tulit de anathema
te fuit populus in prelio supra
tus. Josue. vij. Propter quos

dā qui cōmiserūt facinus fue
rūt quasi oēs filij leuiani de
steucti. Judi. xv. Propter quos
dam malos de domo saul fact⁹
est fames in terra donec occisi
sunt. ij. Regū ppi. Josaphat bñ
nus fuit. fere occisus vadens
cū filio achab ad prelium. iij.
Regū. ij. Homo dei dixit ad
amrisam q̄ debellaretur si tee
cū israhel q̄ tunc erat malus.
ij. Para. xv. Quā iudas mach
abus fuit sociatus romanis.
tunc & nō prius debellatus fu
it. i. Macha. ij. Societas
maloz causa est multaz inira
ritaz. Nam loth multas in
iurias & iacturas sustinuit a
sodomis cum quibus habitas
bat. ut patet Gen. xij. Qui
dam mali sic concitauerūt bo
nos ut paulū facerent sū car
sa lapidari. Actū. xij. Dene
trius argentat⁹ in epheso oēs
homines bonos & deuotos ma
licitose turbauit. Actū. xij.

Societas mala causa est
peccatozū multozum. nā am
icitia quā habuit amon cū Jo
ab dedit ei vitas ut opprimeret
thamar sorore suam. Nota hē
storia. ij. Regū. ppi. Multi pri
us nescientes rebellatōne post

De societate malorum .116.

¶ ad hescerūt absolon regi suo
rebellauerūt. y. Regū. xv. Ost
as fecit malū coram dño. quia
erat gener & socius dom^o ach
abpessunt. y. Para. xxvi. Ami
ticta duoz maloz senium fuit
causa falsi impositi criminis
susanne & mortis. Dante. xij.
Petrus qñ fuit cushmanisteris
iudeorum christū negauit. sed
quando fuit cum discipulis ē
cōfessus. Mat. xxvi. Helymas
magus querebat auertere. pro
consulem a fide ideo et associes
batur. Actū. xij. Socie
tas maloz facit eos concordēs
in malo vt nocent bonis. nā
balaach et balaam leon cordas
uerunt se ad male teendū po
pulo dei vt habetur. Nume.
xxij. Adoniboseth & quattuor
reges concordis fuerūt contra
gabaonitas qui fecerūt paces
cum iosue. Josue. x. Jabin rex
eglon qui reges contra Josue
& filios israhel pugnauerunt
qui omnes ab eis percussi & ni
merantur triginta viuis. qui
perierunt ab iosue. Josue. xij. c.
Madian & Amalech et ceteri
orientales contra populum do
mini. Iudicum. x. In passione
domini maledicti homines.

sz herodes & pilat^o facti sūt
amici. vt optime patet Luce
xxij. caplo.

Capitulū. 124.

De spe & longanimitate
Sperare debent homines
peritorum promissiones q̄
uis differantur.

Aduersorum consolaciones
qñ tribulantur.

Triumphoz coronaciones
qñ prestantur.

Sperare de
bet homo bonam re
promissum licet differatur. nā
multis annis expectauit abra
ham filium. quia centē annis
erat quando natus est et ysaa
ac. Gen. xxi. Ad promissiones
factam abrae vsqz ad ingresi
sum seminis sui in terram p
missionis stiperūt ant. cccc. xl
Gen. xv. Erat symeō in ierusa
lē expectās cōsolatōes israhel. i.
aduentū xpi. Lu. ij. Ascensue
xps i celū cepit aplis ne dis
cederēt sz expectarēt pmissuz
p̄ris. Actū. i. Sperare de
bent hoīes tribulati recipere cō
solatōes. nā p̄misit ds isrl fla
gellari sōgo tpe i egiptoz in de

Capitulum. 125.

seruo anq̄ ventect ad terrā pro
missionis q̄ erat patrib⁹ repro
missa. vsz Eyo. p totū. 2. Nu
meri p totū Afflictus corpore
spoliat⁹ rebus oribatus filijs
sic dicebat iob. Si occiderit
me in ipso sperabo. Job. viij. ca.
Parentibus thobie ieridenti
bus eū 2 dicētib⁹. Vbi est
spes tua. tñdit filij sanctoruz
sum⁹ 2 vitā illaz expectamus
quā daturus est dñs his q̄ si
dem nō mutauerūt. Thobie. ij
Cū susanna essz morti cōdem
nata erat cor eius in dño fēdit
tiam habēs. Dan. xij. Vnus
illoz septē fratrē cruciatus a
tyranno ait. De celo membra
ista possideo. sed ppter leges di
ipsa despicio. quia tpa me rece
pturā spero. ij. Macha. vij
Sperare hz hōvictoriā cū est
in bello. nā filij israhel contra
teibū beniamin pliantes de
bellati sūt. sed tandē speran
tes in dño victoriā habuerūt
Judicū. xv. Dixit dauid philis
tino. Tu ventis ad me cum gla
dio et hasta. ego autē venio ad
te in noie dñi i. sperabat em sic
mice p deum victoriā obtine
re. 2 sic factū est. vt habetur. i.
Regū. xvij. Dñ psal. Melius

est sperare in dño q̄ sperare in
pncipibus.

Capitulum. 125.

De stragibus hominuz d
uersis

Strages facte sūt multae.
De delinquentibus p ma
festis vt puniantur

De non credentibus veris
iudicis vt confundantur.
De innocentibus dei iudic
is q̄ ignorantur

STrages ho
minū concedit deus
fieri ppter peccm. nā terribilis
strages hoīm 2 animalū facta
est tpe diluuij qñ solum octo
antne remāserūt rōnales. vsz
Gen. vij. Q̄ hoies peccerunt
diuersis plagis in egipto 2 in
mari rubro. quere supra. d. c. m̄
libus hoīm bellatoz viginti an
tis 2 supra numeratis. Nu
me. i. Nō intrauerūt terram p
missionis nisi duo. scz caleph
2 iofue. sed alij omēs peccerūt
in deserto ppter peccata. eozuz
Nume. xij. Occasione xpo
ris leuite. xv. milia hoīm pre
ter mulieres 2 paruulos oēs
sunt occisi. Judicū. xv. Prope

De stragibus hoim diuersis .II 7.

supbiam numeratōis populi
dauitō ceciderunt. lxxij. milia
hoim. ij. Regū. p. viij. id est vl
timo Strages magna fa
cta est in infidelibus a fidei
bus adiuvante deo. nam ma
guam cedē fecerūt filij israhel
de madianitis qd patet in p
da quā fecerūt q̄ tute. xij. milia
virginū. omnes aut mulieres
corrupte et vitē fuerūt occisi.
Nume. p. p. Tempore. ioseph
erunt occisi infanti hoies iust
des tam in ciuitatibus q̄ in
castris. Iosue p. totū. Tempori
bus delboze gedeonis et Iepse
militi fuerūt occisi. vtz Judic.
tij. viij. pt Interfecto goliath
malti philisti fuerunt occisi
i. Regū. p. viij. Aduersus gorgi
am sey milia hoim peremerūt
viginū milia p auxilium eis
dātū a deo. ij. Machabe. viij.
Propter prelia q̄ commisit Ju
das machabeus cōtra appolo
nū et seron p̄ncipē exercitus
etius milia peremerūt. de qui
bus habetur. i. Machabe. iij.
Legitur duodecim habuisse vi
ctorias iudas ab. viij. c. Mach
abe. ij. vsqz ad finē in quibus
milia milia hoim perierant.
In primis ceciderūt de istis q̄

erant cū nycanore nouē milia
ij. Macha. viij. Postea de his
q̄ erant cū thimotheo et bacht
de duodecim milia. Cōsequē
ter q̄ cū thimotheo. p. x. milia
Deinde de iudeis viginū
qz milia. Item lissia duodecim
milia. postea in quodā presidio
thimothei decē milia. Jec̄ cas
anchocho tredecim milia. itē
in carnou fortissima ciuitate
duodecim. Jec̄ in ephou viginū
tiqz milia Jec̄ cas nycanore
viginūtiqz milia. Jec̄ in ca
stris anchochi imperatoris q̄
tuor milia. Nume' occisō
ec̄gypt. milia. Strages ho
minū aliqñ facta est iusto dei
iudicio et occulto aliqñ de bo
nis. Nā magne strages fuerūt
qñ illi q̄ tuor reges. zordunias
debellauerūt et soth ceperūt. de
bellauerūt licet eoz numerus
nō p̄notatur. Gen. p. vij. In die
b' hely qñ fuit capta arca. ces
ciderunt de israel triginta mil
lia pugnator. i. Regū. iij. A
sa rex iuda habuit i exercitu suo
d. p. vij. milia pugnator. Et h
opes. vero decies centena mil
lia. et venerūt ethiopes ad ius
teritaz. ij. Para. p. vij. Phacee
filius romelie occidit vna die

Capitulum .126.

De iuda. cxx. milia, bellatorū. ij
Para. xxxvij. Tempore super-
bi amon ceciderūt in regno as-
suert. lxxv. milia de hostibus
iudeor. Hester. iy. Quādo an-
thiochus cepit ierusalem i tri-
duo fuerāt interfecti octogin-
ta milia. r quadraginta milia
vincti r vno minus venditi.
ij. Macha. v. Occisus est Jus-
das cum multis. r reliqui sui-
gerunt. i. Macha. iy.

Capitulum .126.

De superbia et iactantia
Superbi r vane gliosi sūt
suis maioribus iobediētes
Asperioribus cito descen-
dentes

Summis in honorib' glo-
riam querentes

Maleis factoribus cau-
sam inducentes

De dignantis animi mo-
ribus resistentes

Superbi sūt
inobediētes deo r sui-
tis maioribus. Nā cura ppter
excellentiā quā appetunt. Cū
audisset. critis sicut dñ de lu-
gno vctro comedit. Et tdo in-
obediens fuit. Gen. iy. Agar

videns concepisse dixisset do-
minā suā zc. Gen. xvi. Pha-
rao superbus nolens deo obed-
ire dixit. Nescio dñm et is-
rael nō dimittā. Exo. v. Rebel-
lio r inobediētia chorez com-
plicitū eius ex superbia magna
processit. Name. xvi. Sur-
perbia r humiliatio ducit ho-
minē ad locum sibi deputatū
Nam q se humiliat exaltabitur.
Mat. xxij. Luce. xxij. et
eiusdem. yij. Ideo volētes su-
peredificare turrim habuerūt
diuisionē linguarū. Gen. xi.
Strangete fuit punitū peccatū
elationis dauid quando popu-
lum numeravit. ij. Reg. xxij
Amon q volebat ab omnib'
honorari fuit in patibulo sus-
pensus. Hester. xij. Nabuch-
odonosor p supbtiam depositus
est de solior gloria sua ablata
est. Dan. iy. Balthasar per su-
perbtiam interfectus est r Sa-
rius successit ei. Dan. v. My-
canor ita erat superbus q ven-
debat iudeos anteq̄ eos in cā-
po vinceret r tñ fuit delictat'
i. Mach. vij. r. ij. Macha. xv.
Fugatus turpiter anthiochus
de perfidia superbie locutus est
sed deus percussit eū insanabi-

De superbia et iactantia .n̄.8.

li plaga. ij. Machab. tp. Hero
des superbe iroutus cum po
pulus clamaret et laudes di
utinas ab angelo est percussus
Actu. vij. Superbi deside
rant gloria z honores. Nam
saul petijt coram samuele po
pulis z senioribus honorari.
vtz. i. Regij. xv. Positi ad cu
stodia turris dixerunt. Facie
mus nobis grande. i. Macha
v. Contra gloriantes. De p̄ia
gentura. i. q̄ cayn natus ē an
te abel. Gen. iij. Esau ante iā
cob. Gen. xxvij. Manasses fi
lius ioseph anteq̄ effraym q̄
tamen habuit benedictōz deo
tre. Gen. xlviij. Dautō fuit
mīnūmus inter fratres. i. Re
gū. p̄vi. Adontas natus ē an
te salomonē. z tñ Salomō re
gnauit. ij. Regū. iij. z. iij. Re. ij.

Superbia est causa multoz
peccatoz. N̄ volūtas dñan
di quā habuit teroboā timens
ne populus rediret ad domuz
fecit eū ydolatreare. iij. Reg. vij
Post victoriā habitam de ar
phayat nabuchodonosor am
plius eleuatum est cor eius z
multas gentes z regna destruxit.
Judith. i. Antiochus fir
perb' iteant in sc̄ificatiōem

cū supbia z accepit altare atre
uz vt habet. i. Macha. i. Alchē
mus superber false accusante
turam z populum iudeozum
p̄mo Machaboz. vij. Disci
puli cum gloriarentur dicen
tes. Etiam demonia subjeti
untur nobis. christus respon
dit Videbam sathā quasi sul
gur de celo cadentem. sc̄ilicet
vt vos ad peccata traheret vt
clare habetur Luc. p. Su
perbi sunt dedignantis natu
re. Nam Abimelech percussus
a muliere vocauit armige
rum dicens. Percute me ne di
catur q̄ a femina sum occisus
Judicium. ij. Micanor iudeis
dicentibus. Est deus in celo
qui iussit agi diem septimum
Indignatus respondit. Et ego
potens in terra qui impendo
tō est iudeo negocia regis im
plet. ij. Mach. xv.

Capitulum 127.

De suspitiōe z falsa credu
litate.

Suspictosi sunt vpor zelatores male cogitantes

Fallos creditores atqz ap
bonoz p̄ceso q̄ v̄bates
res p̄auē comittantes.

Ca. 127. de suspi. et falsa credu.

Suspiciosi sunt zelotipi. De suis vrbibus. Nā cogitauit abraam q nō erat timor in gerara z q occideretur pro xpoze sua. Gen. pp. Postq turbatus est assuetus cōtra amon z ille taceret super lectū hester rogans eū p salute sua. Dixit rex q reginā volebat opprimere. Hester vii. Suspiciosi sunt plurimum sunt falsa credentes. Nā suspicatus laban q iacob furatus esset dios suos z scrutatus est suppellectile suā z tñ erat rectū. Gen. xxxi. Jacob vidēs tuncā tinctā sanguine credit Joseph esse mortuū. Gene. xxxvii. Fratres Joseph ducti ad comedendū crediderunt q vellet eos subire seruituti. Gen. xlii. Cū iussit sampson in domū patris sui parentes illius crediderūt q odio repudiasset eā z tradiderūt eā alte et. Iudt. viii. Videntes discipuli ambulare dñm supra mare putauerūt eū esse fantasma. Mat. xiiii. Discipuli timebāt laud ad herere suspicantes eū nō fore conuersum. Actū ix. Suspiciosi oīa bona con-

uertunt in malū. nā hely videns annā z verbū nō ferentē estimauit eam ebriosam esse. t. Regū. i. Misit dauid nūcios ad consolandū regem amō su per mortē patris. principes autem suspicati sunt q cā explo ranti venisset. ij. Regū. v. Cum Jeremias iret ad portas bentamin custos porte ei? inposuit q ad chaldeos iret. Jeremite. xxxvii. Pharisus qui christū inuitauerat vidēs muricem flentē suspicatus ē murmurant. Luce. vii. Alius pharisus videns publicanū orātem suspicatus est. et credidit de eo malū. Luce. xviii. De apostolis varijs linguis loquētibus dicebant iudei q esset ebrj a musto potato. Actū. ij. Barbari videntes vixrā pendentem ad manū pauli z non aliqd mali habere crediderūt eum esse homicidam z magū. Actū. xxvii.

Capitulū. 128.

De temptatōne z pbatio
ne hominum
Temptat deus homines
Si in voluntate sint obsequentes et credendo

Ca. 128. de tēpta. et proba. ho. 119

In p̄speritatibus se corrigētes
sine viuendo.

In aduersitatibus sunt patientes
nō conquēndo

Temptat deus aliquā hōiem ut pro-
bet illum si sit et obediens vel
sibi credat. Sic temptauit ab-
raam et dixit ei. Tolle filiū tu-
um quē diligis et offer illum.
Gen. xxij. Dixit dñs ad p̄hētā
Ippū. Nū enīcimus panes ut
manducent hi. hoc autē dice-
bat temptans eū. ipse uero sci-
ebat qd esset facturus. Joh. vi.
Temptat deus homines ī
p̄speritatibus t̄p̄alibus et sp̄i-
ritualibus ut bonum faciant
Sic temptauit pplm in deser-
to dicens. Ego p̄lūx̄ uobis pa-
nē de celo. colliget q̄s̄idēt q̄c̄as
sufficere possit. ut temptet po-
pū utrum ambulet in v̄is
meis vel nō. Epo. p̄xt. Loquen-
te moysē populo cūctus p̄ls
audiebat voces. v̄debat lam-
pades ardētes. et montē fūm-
gantē dixit moyses ut p̄barct
nos uenit deus ne peccaretis
Epo. pp. Temptat deus ho-
mines seu p̄bat tribulatiōib⁹
v̄trū paciētiā et uirtutē ha-

beant. Jō nō desēuit pentus
homines de terra p̄missiōis
ut p̄barct p̄e ip̄sos israhel si
seruaret eius mandata. Judi-
ij. Dereliquit deus ezechīā ut
temptaretur nō fierent om̄ia
q̄ erant in corde eius q̄n uen-
tū nūc̄y regis babilonis ad
eū. iij. Regū. pp. Postq̄ thob-
as fuit cecatus sustinuit tem-
ptatōem. Jō p̄misit deus eues-
nitre illi ut p̄sterius exemplū
eius paciētiē daretur. Thob.
ij. Judith dixit t̄p̄e obsidiōis
holofēntis. Memores esse dele-
tis quō temptati sunt patres
ut p̄barerent si uere colerēt de-
um. Judicij. xij. Job p̄pter mi-
tas tribulatiōes dicebat. Pro-
bante me dñs q̄si aurū qd p̄e
ignem transit. Job. p̄xij. ca.
Temptauit deus petrum am-
bulantē supra mare p̄ uentus
uālidū s̄z tribulatiōē. Mat-
thet. p̄xij.

Capitulū. 129.

De temptatione hoīs a deo
Temptare nō dēkt hō dē
Se exponēdo ad magna p̄-
ricula cum despratis
Semp p̄dendo tēp̄tis cum
ricula cū obstinatis.

Ca. 129. de temptatōe hoīs a deo

Temptare nō debet homo deū exponendo periculis cū despectatione dicens. Si deus nō permiseric nō nocebunt mihi. Ido ab arā ingrediens egyptū prudenter erant sarauisse sitam yporē ne se r illam in discrimen p.ereret. Gen. vii. Si nile fecit deus ab arā. Gen. xv. Et ysaac fecit illud idem. Gen. xxxi. Nisi cū sic fecissent deum quodāmodo temptassent: ut dicit sanctus Augustinus super Genesim. Quia semel superatis filijs israel iterum se periculis exposuerūt temptatores deū. r dicentes arca dñi fuit arca capta r ipsi delictati. ut patet. i. Regum. iij. Si erat datus se regnaturus post saulē. quia vincens erat a saulē. Nō tamē cōmittēbat se ut d. deb. r. i. Regū. xxxi. c. Cum p. f. in trā sisset thobā a nō exspectauit ut angelus eum eriperet. sed ipsemet se traxit. r brachia apprehendens tenuit p. f. n. cū cū angelus eum cito liberare potuisset. ut habetur. Iob. vi. c. Sicut

tor temptatus ut se de p. n. culo precipitaret respondit. Dia bolo. Nō temptabis dñm deum tuū. r. Scriptū est enim Angelis suis mandauit de te ut custodiant te in oībus vijs tuis. potuisset em aliter descēdere r non ponere se periculo. ut habetur Matthei. iij. Luc. ce. iij. Paulus cū posset expecare r miraculo se euadere voluit tamē p sportā submittere d. mare. Actū. iy. Item cum certum vellet eū facere torque ei dixit se esse ciuem romanū. Actū. xviij. Itē cum haberet iniquū iudicem cesarem appellauit. ut habetur Actū. xxv. Temptat deus obstinatos r peccatores tempas eorum perdentes. sicut populus israhel multoctiens temptauit deum in deserto. Numer. viij. ca. Quia qui statuit populo cece minū reprehendit Iudich dicens. Qui estis vos qui temptatis deum. Iudich. vtiij. Iudichs q. uentibus. si liceret ceterum dare cesari ut Iesus caperent in sermone. reprehēdit eos Iesus dicens. Quid me temptatis ypocrite. Ostendit mihi manifestis censuris. cor

La. 130. de tēptatōe diaboli. 120

grouerat em̄ corum nequitia
vt patet Mat. p. 17. Cum eis
esset Iesus demoniu z. locu
tus est mutus. qdam tempta
tes cum querebant signuz de
celo. Mat. p. 16. Petrus ince
pans dicit dicit zaphire vxo
ri ananie. Quid conuenit vos
temptare spiritū sanctum. vtz
Actuum. 5.

Capitulus 130.

De temptatione diaboli

Temptationi diaboli

Non est credendum qz. sa
gaciter cum fraudulencia
habet offerre

Non ē credendū qz. mēda
citer verba latētia hz pferre

Non est obsequenduz quia
tenaciter cum vtolencia ha
bet inferre

Sed resistendū pertinact
ter vt cum prudentia; illaz
referre

Q Emptat di

aboli? sagacit z cū frau
dulencia. Nā i serpēte callide
hūanū gen? tēptas icēpit a p
te d. bilitoz. s. a muliere. Ge. 3.
Itē explorādo a lege incepit et
nō ex obrepto comedere p. m. ū

suasit Gen. 3. Itē non tēpta
uit mulierē de peccatis ad que
nullam haberet inclinatioens
sed de esau p. m. ū suasit vt de
curiositate sciendi bonū z ma
lum. z de dignitate maior. vt
p. 17. Gen. 3. Sagaciter con
surrexit sathan contra israhel.
cum incitauit dauid vt faces
ret popolū numeratū. Para.
p. 17. z. 17. Regū. vlti. Sagacia
ter pcurauit diabol? mortem
p. 17. cū misit in cor inde vt tra
deret eū. Johan. p. 17. Tem
ptat etiā diabol? mētendo z
vniū p. alio ondendo. Naz ne
gavit penā trāsgressiōis d. icēf
Neq. p. mortem. z p. m. ū bor
na ex trāsgressiōe. z subitūte
sz eritis sicut dy. Genes. 3.
Saluatori etiā ondit omnia ee
gna mūdi d. mentidō. Hec
oia dabo tibi si cadens adora
ueris me. Mat. 23. Luce. 17.
Ob hāc cām dixit pete? ana
nie. Cur tēptauit vos sathan
nas mētū spū sancto. Actus
v. Tēptat etiā diabol? tēpta
tōes israhel. sicut p. m. ū tēpta
re iob i reb? filijs z p. s. a. Job
1. 17. 17. istate passiōe dixit iesus
petro. sathāas exptūit vt vos
tribzaz sic eritis. Luc. p. 17.

Capitulum .XIII.

Temptationes volentes vitare sapientia vti dñe in resistendo. et nõ debent alicui uelare homini quẽ credat de eodẽ vel simili. vel maiori esse tentatũ. sed alicui discreto vel sancto viro q̃ confortet eũ in bono. Nã illi duo senes tẽptatõem sibymitocẽ reuelãtes ad petrus p̃. vocati sunt. Dñi. p̃. iij. Temptatões nos docent vixere christus in sua tẽptatõne quã fuit temptatus a tribus. scz gula. sapbia. et auaricia ad q̃ possunt omnes alie temptationes reduci. ipse ostẽdit nõ per potentia sed sapientia. et scripture verba vixit ṽcere nos docuit. Mat. iij.

Capitulũ .XIII.

De timore Domini
Timere debet homo Deum
Ut possit subsistere in p̃fectione ne decipiatur.
Ut possit desistere ab offẽsione ne illaqueatur
Ut possit persistere in p̃fectione ne lex impleatur
Ut possit resistere ne punitiõne graui puniatur

Timere de

bet homo semp deus. qz vsqz ad beatitudinẽ confirmatus nõ potest esse homo secure. nã angeli in celo et p̃m̃i patres in terre. paradiso peccauerunt vsz Gen. iij. Et Iay. p̃. iij. ca. Loth q̃ inter p̃ssimos peccatores fuit bonus. tñ postq̃ exiuit inebriatus cũ filiis peccauit. Gen. xix. Timor dñi facit hoĩem a peccato desistere et peccata cauere. Ido credidit abraãq̃ ab ymelẽch faceret eũ occidi p̃pter sacam dicẽs. Cogitauit q̃ nõ esset timor dei in loco isto. Gen. pp. Obsterices dei timuerũt. ideo nõ necauerunt filios hebreorũ. Epo. i. ca. Junior thobias qui exercebat nuptias cũ timore dei nõ t̃ruit ad ṽuorẽ vsqz ad diem tertiu. Thobie. viij. Eleazarus noluit vetita manducare. sed conuẽtatur ait. Dñe p̃pter timorẽ tuũ. libenter hec p̃tor. ij. Macha. vi. Timor domini causa est q̃ homo bene operetur. et diligat deũ. Ido voluit dñs filijs israel timorẽ incutere et legem eũ conuenire et igne dare. Epo. pp. Post trãsitum maris rubri qz timuit populus dñm crediderũt deo et

moysi seruo eius. Exo. xliij. c.
 Abdias dispensator domus
 achab q̄ timebat dñm absco
 dit pphetas & pauid eos cum
 Jezabel volebat eos occidere.
 iij. Regū. xvij. Josaphat do
 cuit iudices vt timor dñi ec̄t
 inter eos si hinc vellent regere
 populū dicens. Consule obse
 cro in p̄sentia sermonez dñi.
 ij. Para. xv. ij. & iij. Regū. xij
 Plus timens thobias demit
 nā quā regem captabat corpo
 ra occisorū & sepeliebat eos. vtz
 Thobie. ij. Judith vidua quia
 timebat dñm sic exorabat vt
 nullus sequer̄ de ea malum
 verbū. Judith per totū. Itē ali
 qua de q̄bus cōmendat Job
 q̄ esset bonus iustus & timēs
 deū. Job. i. Vtri timorati sepe
 licitū stephanū gest opus mi
 sericordie. Actū. viij. De cō
 uersione corneliū dixit petrus
 In om̄i gente q̄ timent deum
 operatur iusticiā. Actū. m. p.

Timorem dñi non habētes
 grauit̄ puniuntur. Nā oēs
 quos misit rex babilonis in
 habitandū samariā nō timue
 rūt deū. & misit deus leones q̄
 interfecerent eos. iij. Re. xvij.
 Jonas qui deum non timuit

temp̄statē meruit q̄ nauē ex
 dentes timuerunt deū. Jone. i.
 Ob hanc causam dixit dñs.
 Timeate cū q̄ potest corpus & a
 nimā perdere in gehennā. vtz
 Mat. v. Si tam grauit̄er pu
 nit̄s est seruus qui nō timēs
 deum non multiplicauit tas
 sentū. Quid fiet de illis que
 omnia bona sua viuē. do sū
 p̄tiose dissipant. vtz Mat. xij
 xv. Valde grauit̄er puniunt
 tur illi q̄ opera iniquitatis pe
 petrauerunt deum non timēs
 tes. ex quo sic puniuntur qui
 opera pietatis & misericordie
 non exercent. Mat. xxv.

Capitulū. 132.

Timor maloz de bonis.

Timent mali bonos.

Scientes adesse pugnatoz
 eis presentiam

Videntes inesse punitōis
 sententiam

Timent mā
 si bonos. q̄ sciūt deū
 esse cur̄ eis & pro eis pugnare.
 iō dixit abimelech ad Abā.
 Dñs tecum est in cunctis q̄
 agis iura ne noccas mihi. vtz
 Gen. xxi. Egiptij insequētes

Capitulum .133.

filios israhel dixerunt. Fugiamus
inuis israel. q. d. n. s. pro eis pu
gnat contra nos. Eod. viij. ca.
Ordens saul q. d. n. s. esset euz
David cepit timere eum. Regu
vlij. Herodes timebat euz. scz
Johanne sciens eum esse iustu
z sanctum z amicu dei. Mat.
vlij. Mar. vi. Timent ma
li bonos ppter vltudictas z vl
tiones quos vident fieri tps
vel a deo p eis. N. princeps
q. dragenatus q. tertio veit ad
heliun reuertere locus est et.
qd q. no fecerunt alij. d. s. fue
runt ab igne consumpti. itij. Be
gu. i. Cum cōpletus esset mi
rus in ierusalē timuerūt oēs
gentes p circuitum. Nec. vi.
Cecidit timor turce z fatrem
eius ppter eoz victorias sup
omnes gentes. z puenit ad re
gen. i. Macha. ij. Audierunt
adit sarij que operatus est Jo
nathas in d. d. z timuerunt.
vz. i. Regu. itij. Post p. listas
fuit d. d. litas a iuda voluit
eū eo pacem facere. p. mittens
o. n. a se facerit. vz. ij. Mach
pi. Post morte terribile An
nie z saphire erāt discipuli in
portica salomonis. ceteroz au
tem ne. no. auderet cōiunge

re se illis. sz honorabat eos po
pulus. Actu. v. Facto terret
mota p. ulso z. Sola existenc
bas in carcere custos carceris
trementus cecidit. Act. p. vi.

Capitulum .133.

De tyrannoz nequitia
Tyrannoz nequitia apparet
Cum intūtur exēpare ex
cellentes eos deprimendo
Mentiantur se amice sub
iacētes multa p. mittendo
Mollītur facere impo
tentes eos occidendo
Persequūt eos clare coru
gentes peias infecundo
Amplexantur valde e. re. de
linquētes iustos affligendo
Illabunt torm. rei innocen
tes malis complacendo.

Tyranno
rum nequitia est
quintantur om
quos regnare z p. sperari timē
opprimere. Ideo ph. rias varias
vias intēdit vt possit exēgue
re filios israhel. homines affli
gendo laboribus z filios corū
submergendo. vt patet. Eod. i.
Abimelech filios Sedonis.

De tyrannorum nequitia .122.

ut solus dñate occidit septu-
aginta fratres suos. Judt. .ix.
Post multa beneficia a Dal-
uid pcepta saul querebat euz
ad mortē. z occasione ipsius oc-
cidit lxxxv. sacerdotes. i. Reg.
p. xij. Tyranni delectantur
in crudelitate. Nam septes re-
ges amputatis manuu et pes-
dum summitatibus faciebat
ad umbrosos colligere sub mē-
sa reliquias. Judic. i. Manas-
ses rex iuda effudit sanguinē
innocentium z impieuit Jeru-
salem cruore occasorum inno-
centium. iij. Regū. p. x. Quā-
uis habitatores vrbū exirent
honorare holofernē. ferocitatē
tñ eius nō mutauerunt. Judt
cum. iij. Amon magis crudeliter
pcurabat omnes iudcos
occidere q̄ soli maudocheo par-
cere. Hester. iij. Nabuchodos-
nosor fecit crudeliter socios, da-
nielis mitti in fornacē. Dan.
ij. Effusionis sanguinis et
multa alia z crudelia legunt
De anthiocho. vtz. t. Macha-
primo. Comprhenso anthio-
chum z lissiam demetrius nol-
uit viderē. sed iussit occidi. t.
Macha. vi. Nimia crudelita-
tem fecerūt tyranni iussi ab

anthiocho in cleazarum et ses-
ptem fratres. ij. Machabe. vt.
z. vij. Tyranni pditores sūt
z que promittunt nō seruant.
Nam pharaom multa nequitie
moysi promisit que postea non
seruant. sed in contrariū ver-
tit. Exo. vi. vij. viij. Nequitie
ex prodicione trifyon occidit
ionathas cum duobus filijs
i. Machabeoz. xij. Herodes si-
milans se velle adorare cristū
sed eū volebat occidere. z occa-
sione ipsius occidit omnes pi-
eros qui erant in bethleem et
in omnibus finibus eius. vt
clare patet Matthei. ij. Ty-
rannorum iniquitas est exor-
dine in reprehendentes z corri-
gentes eorum peccata. Nam p̄-
cepit terosolō. comprehendit vs-
tum qui arguebat eū. iij. Reg.
xij. Occidit baasa rex israhel
Jehu prophetā arguentē eum
sicut factum erat et verbum
a domino. vt optime patet. iij.
Regum. p. x. ca. Salmanasar
percussus plaga propter super-
biam suam et blasphemiam rea-
tus multos occidit. vt optie
habetur Thobie primo capt.

Tyranni bonos opprimunt
et malos absolunt. Nam

Capitulum. 134.

Jezebel fecit Helyam queri ad
mortē et pphetas baal fecit sal
uare quos tñ Helvas occidit
in. Regū. pty. Naboth bonus
mortuus fuit pante Jeze
bel. sed nō facti testes qui fures
erunt contra eū. in. Regū. pty.
Antiochus menceus sacer
legum accusatum abscondit
et accusatores occidit. in. Mach
in. Tyranni ad petitionem
pncipū innocētes occidit et
opprimūt. sicut pcepit sedechi
as Jeremā in carcerari. Jeremā
ppty. Andronic⁹ rogatus et
apprecatus a menceo occidit
omnīa sumnū sacerdotē. ut pty
in. Macha. in. Herodes Johā
nē iustum ad petitionem salta
telis in carcere decollari pce
pit. qd et factus est. Mat. pty.
Marc. vi. Pilatus in cristo
causam nō inueniēs mortis
ad petitionem sacerdotū illum
flagellauit et occidit Machet
ppty. Occidit herodes Jaco
bū et vidēs qd placeret iude
is in carcerari petrū. Actū
pty. Ad petitionē questuatiōū
magistrate fecerunt paulū
et solum flagellari. Actū. pty.

Capitulū. 134

De tribulationibus et eius
effectibus.

Tribulationū effect⁹ sunt
Patientes confortare ad
ducendo consolationem
Delinquentes demonstrat
re ostēdendo deuotiones
Penitentes animare indu
cūdo contentiōem
Sustinentes exortare remo
uendo indignatiōem.
Promerentes coronare cō
ferendo premiatiōem.

Tribulatio
Quē patienter et patienter
patientes sequitur consolatio et p
speritas. Nā ioseph plus cre
uit et pspertus est in exilio q̄
q̄ fuisse inter fratres suos in
domo Gen. pty. Quātomagis
pharis filios israel affligebat
tāto plus multiplicabāt et cre
scebant. Exo. i. Helyā psecutū
a iezabel āgelus confortauit et
pauē et aqm ostēdit. in. Reg. pty
Excecutū et derisum thobiam
Dns multūple consolatus est.
Thob. ij. et. p. Job sustinuit tri
bulationes in reb⁹. in filijs. et
in ppro suo corpore. Nā in re
bus fuit spoliat⁹. filijs fuit or
bat⁹. in psona vel in corpore suo

De tribulatōib' et eius esse. 123.

it a diabolo flagellat' In aia
verbis xporis r amicos tntu/
rias. r q' hec oia patietet por/
tauit multas uite consolatio
nes diuinas. r tpales recepit. vt
p'tz Job p totū. Ezechiel in me
dio captiuoz vdit mirabiles
visiones. vbi fuit multipl' le
tat'. Ezech. i. Pueri in canio
receperūt angelicā consolatōez
cū q'bus nabuchodonosor vi
dit filēm filio dei. vt apparet
Dū esset euz tribulatis. Dan.
ij. Dñ p psalmistā dicit dñs
Cum ipso sum in tribulacōez

Tribulacōes veniūt pro
ptē peccā hoim. Jō fratres Jo/
seph dixerūt. Nedito hec pa
timur. Gen. xliij. Q' post obi
tium iude machabei surrexerūt
in q' r peccōes facta est fames
magna. i. Macha. iij. Tribu
laciones inducūt hoies ad pe
nitentiā r contritōem. Nā si
lij isracl afflicti a serpētib' di
pererūt. Peccauim'. Num. xxi
Vidēs dautō contritōem p'
ptē peccā elacionis sue huius
liter cognouit culpā suā r egit
pñiam. ij. Be. xxiij. Nabuch
odonosor cōmutat' in bestiaz
recapauit sensum. r penitens
laudauit deū quē an' blasphemē

in auerat. Dante. iij. Ant' hō
ch us dū esset sanus fuit hō
mici da. sed percussus penituit r
deū laudauit. ij. Macha. vi.

Tribulacōnū remediū est
orō. Nā in tpe tribulacionis
clamauerunt ad te r exaudisti
eos. vtz Neente. iij. Susana
in dānatōe mortis posita nō
hñs recursū ad humanū
adiutorū flens orauit r susce
pit in celum. sicut autē a can
bus circūdata r in terra posi
ta nō habet refugium. nō eleuet
se in altū r volet versus celus.
Dan. vi. Tribulacōes pmitte
deus sustinere bonos a malis
vt magis mereant. Nā p ve
ritate quā terent. as p'lo predi
cabat fuit percussus r incarcer
atus. Jeremie. xxxij. r xxxviiij.
Secerūt iniquiz erat factum
ab ipis vt oēs cruciarent quē
sacrificare volebāt. ij. Macha
vi. Mar' in mō dñs cito est
passus p'ssurā ab ipis qñ con
pulsus ē fugere in egiptū. vtz
Mat. ij. Lapidato stephāo sa
cra ē p'scraio in aplis r dñs p
si sūt p mundū ad p'dicandū.
Actu. viij. Post suā cōuersio
ne paulus passus est multas
tribulaciones a iudeis. Marz

Capitulum .135.

prius noluit cōprehendi & sub
missus est in spora per murez
Actū. iij. Corinth. vi. in fi
ne Ierem paulus & Barnabas
eiecte sunt de finibus per side
excussio puluere de pedibus.
Actū. viij. In ciuitate listris
prius receperūt humo: em. p
stra lapidatus est paulus ut
per Actū. viij. Occasione pu
elle curate paulus istas sūt
cesi & incarcerati. Actū. xvi.
Multas tribulaciones alias &
psecuciones eius rege in aet.
bus apostolorū vsq; ad finē tē
bi. Ab aduentu spūsancti vs
q; ad psecucionem iohānis sub
domitriano fluxerunt anni cre
citer hora. Et isto tpe iohānes
nō habuit tot & tantas rebel
laciones & tribulaciones. nec tā
cum ecclesie p fuit grā qn̄ fuit
it in exilio in pachimōs religa
tus. Apca. p. totū.

Capitulum 135.

De veritate que odiū parit
Veritas parit odium
Si de odietibus quis lo
na loquatur
Si de delinquentib⁹ quis
p̄ contigatur
Si peruersis gentibus q̄s

conuiscatur

Veritas parit odiū. qn̄
quāto bonus dicit bonū d̄ mi
nico illius cui loquitur. Nam
balaath rex moab multus do
lebat qn̄ balaam b̄ndicēbat de
populo israel. licet hoc verum
esset nec tm̄ cū honorauit q̄
tum decreuerat honorare. vsz
Nume. xxij. Iratus est saul
cōtra ionathā. qz veritatē dice
bat excusando dauid. i. Regū
xx. Cum veritatē dixisset ach
tor de populo israel. indignas
tus holofernes voluit euz occi
dere. Judith. v. Veritas
parit odiū qn̄ reprehenduntur
contigūt mali. iō ionathā feli
gedōtis fuit iter fecer ab abime
lech qn̄ dixit veritatē arguēdo
eū. Iud. x. Cū ppheta iccepisset
regē asa. i. i. r. v. expulisset eū mit
ti in neruū. ij. Para. xvi. Se
dechtas incarcerauit ieremā
& arguebat eū & predica bat ve
ritatē. Jere. xxxvij. Qz iohan
nes baptista arguebat herodē
Jo p veritate iussus est decol
lari. Mat. xij. Mar. vi. Odie
bāt pharisei veritatē cristi lo
quantis & rephendentis ipos

De veritate que odiū parit .124.

celas. Luc. viij. Mat. v. xij.
 Veritas parit odiū in ma-
 lis hominibus ppter eorū pce-
 nescitatem. Nā qn̄ tērentas p̄-
 dicabit veritatem missus est
 a peruersis in lacum vbi non
 erat aqua. Jerem̄. xxxvij. Pro
 eo q̄ Daniel ostendit bel̄ & dra-
 cones nō esse deos missus est
 a peruersis inter leones. Dan̄
 viij. Ex verbis veris eleazari
 in iram versi sunt impij q̄ in
 eum fuerant intiores. vt patz
 Macha. vi. Principes sacerdo-
 tum cesis demunctauerūt apo-
 stolis ne in nomine iesu verit-
 atem loquerentur. Actus. v.
 Audientes pharisaei & iudei ue-
 ba stephani dissecabātur cor-
 dibus & stridebant dentibus
 in eum. Actum. vi. Multos
 aduersarios habuit paul̄ pro
 veritate quā pdicabat. act. iy

Capitulum .136.

De unitate et concordia et
 cōmuni consensu
 Unitas et concordia
 Est deo placabil̄ atq; gr̄iosa
 Malis est odibilis bonis
 preciosa.
 In bello terribil̄ victoriosa
 Si q̄s eligibilis nec ē fru-

ctiosa.

Dicit pfectibilis et refugiofa

Veritas mul-
 tum placet deo sibi plē-
 nū gratiosa est. Id̄ ex vno ho-
 mine voluit humanū genus
 exire ad ostendū p̄tū gratuz
 sit et veritas ī plurius? Dñ̄ de
 cit Auḡ. Creare voluit vñū
 vñ multitudē ppagaretur vt
 hac munitōe veritas in ml̄tis
 feruaretur. Gen. i. Vultū de-
 bent esse hoies ad bonū & non
 ad malū. Dñ̄ popul̄ israhel
 vñū fuit ad recipiēdū legē.
 Eyo. iy. Auditis a moysen ver-
 bis legis t̄ndit cūcē populū
 vna voce. Cuncta q̄ locut̄ est
 Dñs faciem? vt Eyo. xij.
 Ad faciēdū tēplū & vestes sa-
 cras miseritōz obcauit popul̄
 vnamitē nocaria. Eyo. xxxvi
 Cōgregat̄ ē ois isrl̄ q̄strōxū
 ad plateā & dixerit esora vt af-
 ferret librū legē. Nec. viij. Cū
 exposuiss̄ achior verba. holo-
 ferus ois p̄ls cōi locutōne &
 lamentōe & fletu Dño pces ef-
 fūdebat. Judith. vt Mitti
 et nō diuisi sunt hoies in bel-
 lo tyali et spūali. Nā cōgrega-
 tus est ois israhel quasi vir-

Capitulum. 127.

vnus ad succurrendū & preli
andū & vindicandū stuprum
vporis leuite. Judi. xx. Egrees
si sunt omnes quasi vte vnus
ad succurrendū fratibus in
talibus & galath. i. Reg. vi. Vni
ti debent esse clerici & seclares
in electione. Ideo venerūt vni
uerfi tribus israel ad dauid i
ebion. vt vngerent eū super is
rahel regē. ij. Regum. v. Post
mortē iude congregati sūt oēs
vnanimitē & dixerunt tona
the. Te elegimus nobis hodie
in principem. i. Machabeo. iy.

Vniti & vnanimes debent
esse clerici & apostolici vti. Jō
post ascensionē Dñi erant oēs
discipuli in oratione. & sic in
uenit eos spūs & intrauit cor
da eorū. Actū. i. Omnes q̄ cre
debant erant omnes simul pa
rtiter & habebant oīa cōmunita
Actū. ij. &. iij. Punitis anar
ma & sa phira factus ē timor
in ecclesia. & erant vnanimes
in porticu salomonis. Actū. v

Capitulum. 137.

De voto & eius consensu
Votum & eius obseruātia
Beplecto tormentorum ha
bet reficere

Discretio fons dōmū ha
bet afficere.

Implectio promissorum ha
bet proficere.

Votum vo
tū debet i tribulati
onibus oppressi. vt a tribula
tionibus liberent. Nā Jacob
fugiens persecutōem votum
voutit sicēs. Si fuerit mecum
Gen. xxxij. Delectato Is
rahel & ablato eo precam vo
tū voutit israel deor postearū
etor fuit. Numeri. xxi. & Jud.
xx. Vtri q̄ erant in nauī cum
tona tpe tēpstatōis timētes. i.
molauerūt hostias & vouerūt
votū Dño. Jone. i. Antioch?
postq̄ percussus est a Dño insa
nabili plaga voutit se intrabi
lia factū. ij. Mach. iy. Vo
tum indiscretum non debet
homo facere. & si faceret nō de
bet seruare. Tale votū fecit te
pte qñ pmissit immolari quod
pūo sibi occurrerit. Judi. vi. Pro
idiscrēta & mala cā voutit Ab
solon vofēs relligare pū. ij. Be
gū. xv. Crudele votū & impiū
fecerūt iudei sicētes. Denotti
one dei votum? nos nihil gu
stare donec occidam? paulum
vt clare habetur Actū. xxiij

Dotum facientes Dñt votū reddere. id̄ anima q̄ vouit p̄ filio obediēdo statim cū obenuit filiū adimpleuit votū qd̄ vouerat. i. Reg. i. Letat̄ est p̄ls cum votam sp̄ōe p̄mitteceret q̄ toto corde q̄ vouerat do of̄ ferebāt. vtz. i. Para. vlti. Aza rex iuda q̄ vouerat pater suus obenuit in domū Dñi aurum z argētū vt oñdatur p̄ vota patrum Dñt reddere filij z heredes. vt hr. ij. Para. xv. Rex artarpesefes p̄cepit of̄dier̄ populo vt facerēt munera q̄ p̄miserāt Dño. i. Esdr. viij. z. viij. Om̄s p̄ls post victoriā venit in Ierusalē z tulerūt holocausta et vota sua. Judith. xvi. Delphodius flagellatus z per orationē sanatus hostias oblatas votis reddidit. ij. Macha. iij.

Capitulum .138.

De zelo bono cōtra peccatores
Zelus bonus est acriter arguere peccatam delinquentes.
Gaudente ire in transgressientes

Zelus bonus est arguere acriter publice de-

liquentes. Nā vt dēs necnias onera porantes z vices ducētes alienigēas obiurgauit eos z acriter arguit. Neminē. xij. Confidenter arguit helyas errantē populū z pphetas Barafecit occidi. iij. Reg. xvij. Quis sacerdos vicititer arguit et rostitit symoni volenti aliquid in ciuitate molli. ij. Macha. iij. Nitro zelo feruebat iohannes baptista. i. Genimina vipera. iij. Mat. iij. Lu. iij. Et etiam arguēdo herodē d. cēs. Nō licet tibi fructus tui vponem. z. Mat. xij. Mar. vi. Dux in crepauit dñs scribas z phariseos di. De vobis scribe z pharisei. Mat. xij. Exardēti zelo stephanus arguebat iuduos d. cēs. Dura cecurē. Act. viij. Paulus cū feruore rephardē helymā qñ dixit. O plene cōdolo z oī fallacia. Act. xij. xij.

Zelus bonus est etiam viciari z puniri acriter iniquā dei delinquentes. Jō seruēbat filijacob obstuprā dyne oppresse z acriter sycham z oppressores punierūt. Gen. xxxij. Moyses iratus est p̄ vitulo factō a populo. z tabulas cōfregit z populum arguit. et eos acriter puni-

Capitulum .139.

uit. Exo. xxxij. Multū placuit zelus dñi quez habuit phetees qñ trāssodit adulterates. Nu. xxx. Precepit iosue achit or lapidari: suppellectilē comburi. qz tulerat de anathemate. Josue. vij. Grauitter vindi cauerūt filij israel zelus i xpo rem seuite. Iud. pp. Licet iehu rex fuerit malus tñ laudatur qñ dñm achab destituerat. z arā baal deleuit. vtz. iij. Be gū. p. Magn? erat zelus matharie q̄ trucidabat hoies sup arā. i. Mach. ij. Ples eiecit dñm? vendentes z emētes de templo facto flagello de sunticulis. Johan. ij. Luce. xij. Grandi zelo accensus est Petrus in ananā z saphirā vtz Accuum quinto

Capitulum .139.

De zelo indifcreto.

Zelus indifcretus est.

Qñ pcedit nō ex leticia ciuitatis. s; ex inuidia

Nō ex iusticia equitatis s; ex displicentia

Ex amicitia vanitatis nō ex prouidentia

Zelus indifcretus est. qñ non ex

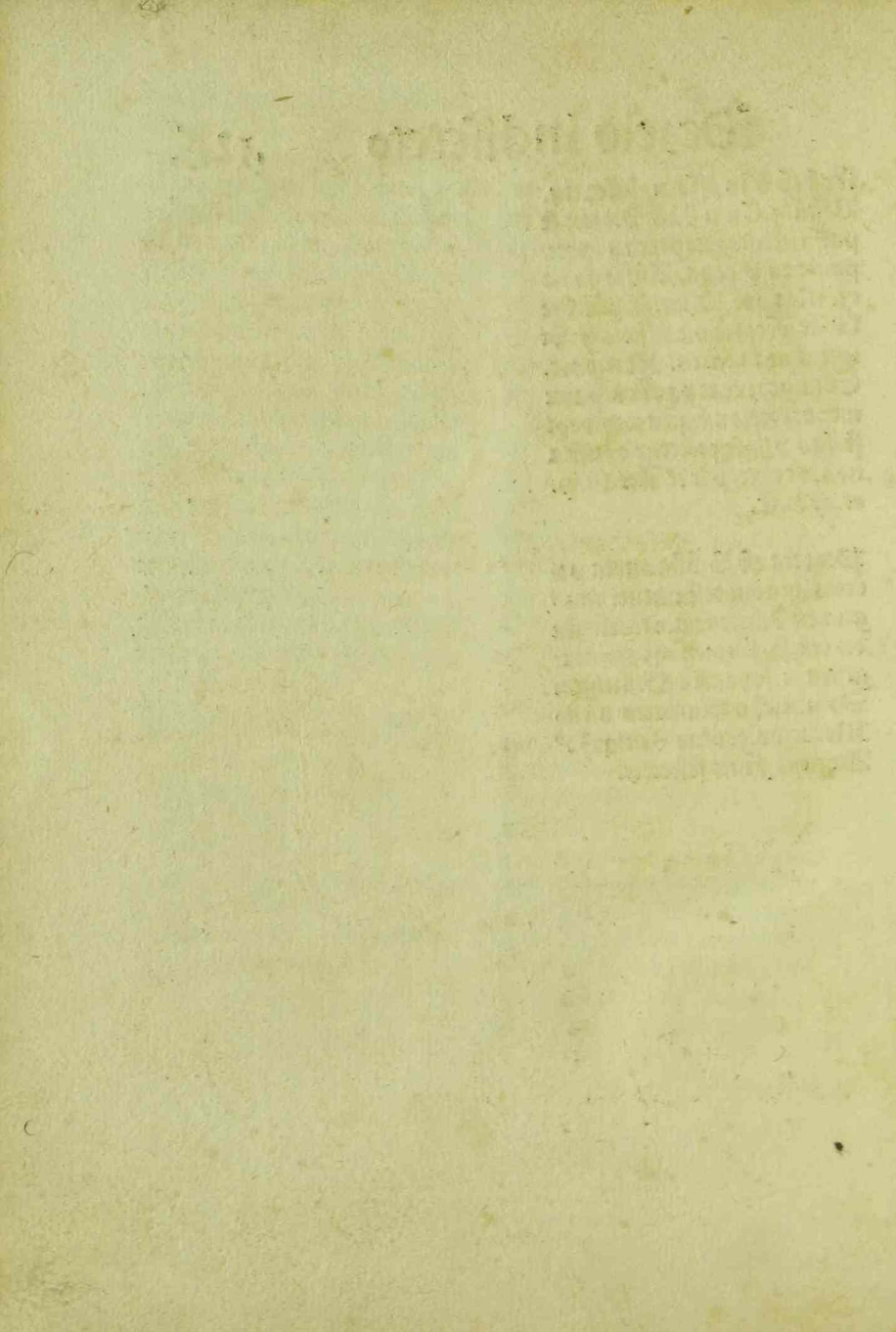
caritate sed ex inuidia mouet.

Sicut iosue vtdens duos pphetates in castris voluit q moyses prohiberet eos. Num. xi. Male zelabāt pharisei pro obseruatione sabbati qñ ex inuidia arguebāt xpm curante egrotos. Mat. xij. Lu. xij. Johānes euāgelista phibuit quendā ciente dēmonū. qz nō sequebatur xpm Luce. ix.

Zelus indifcretus z malus est qñ correctio nō pcedit ex iusticia. s; ira vel ex vtdicta. sic abisay q̄ voluit amputare caput semey maledictis dauid. sed dauid nō permisit. ij. Be. xvij. Jonas irat? ppter cōeram desiccata volebat q̄ de? destrueret ciuitatē. Jone. iij. Jacobo z tohānes irati qz nuncij dñi nō fuerūt recepti voluerunt q̄ ignis de celo descēderet z consumeret nō recipiētes. sed xpi stus reprehendit eos. Luce. ix. Arguit? xps petru q̄ amputauit auriculaz seruo. qz nō erat tempus vindicte. sed paciēte. Mat. xxvi. Zelus indifcretus est. qñ est inordinat? amor ad psonā vel ad ritū. filij nā qz pphetaz faciebāt queri heriam in aliquo mōte vel i val

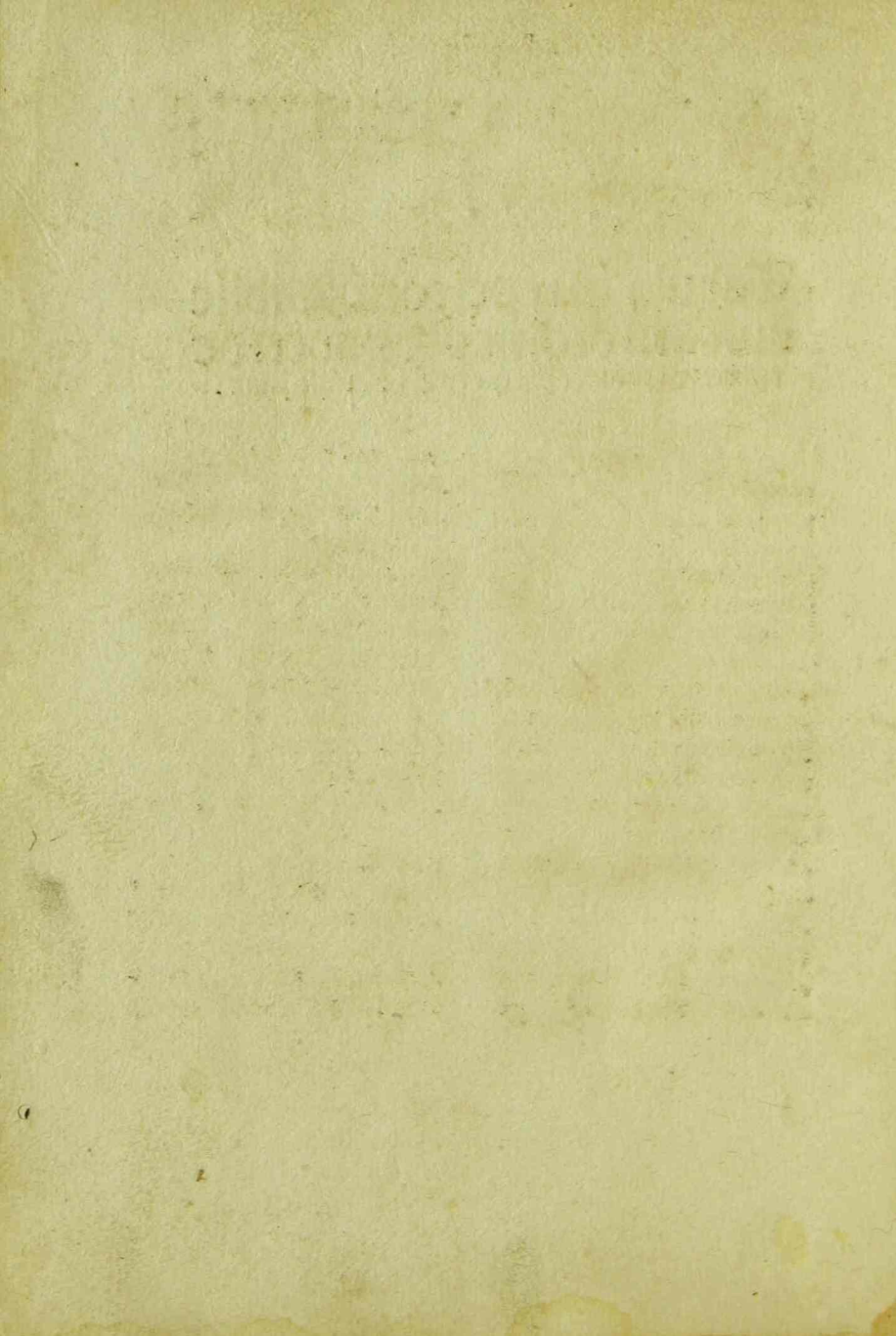
le cū eū dñs. assumpsisset. itij.
Regū. ij. Cum dñs diceret se
passurū audiat petrus incre-
pauit eū dicens. Absit hoc a
te. Mat. xvi. Phariset plus ze-
libāt de refectionib' suis q̄ de
uiniis mandatis. Mat. xxiii.
Emulator erat paulus pater
naz traditionū qñ accepit epi-
stolas vt psequeretur christia-
nos. vt clare patet Actū. iy.
et. p. xvi. zē.

Peracta est Biblia aurea ve-
teris ac noui testamenti ma-
gna cū diligentia. ⁊ fidei stu-
dio reuisa. Impress. qz per ma-
gistrum Johannē Grūniger.
Dominice natiuitatis anno
Mccccxx. octauo deniqz Id'
Augusti fuit feliciter.

Tabula in repertoriū Bible
aureum ordine alphabeti de
signata. Et primo de his que ab A littera incipiunt.

Tabula

Incipit tabula

in ordine alphabeti per quam
vniuersusquisque vult facilius
est reperire capitula et titulos
per numerum foliorum ut infra pate-
bit suis in locis

De

Abſtinentia et ieiunio	fol.
Acceptione munerum	iiij.
Accidia	iiij.
Adoratione Dei	iiij.
Adulacione et blandicione	vi.
Ambitione	vi.
Amitia	vii.
Amore Dei	viiij.
Amore proximi	viiij.
Amore carnali	ix.
Angelis bonis	ix.
Angelis malis	xi.
Aie resur. et immortal. a	xi.
Apparitionibus factis	xiiij.
Aspectu incauto	xiiij.
Astucia et callidi. falsa	xiiij.
Auaticia et cupid. terre.	xv.
Auditu verbi Dei	xvi.
Auiditate misericorum	xviiij.
Aupilio Dei	xviiij.
De	
Baptismate	xxij.
Benedictione Dei ad hominem	xxij.
Benedictione hominis ad Deum	xx.

Benedictione hominis ad hominem	xx.
Benignitate Dei	xxi.
Blasphemia	xxiiij.
De	
Castitate et continencia	xxiiij.
Casu peccati	xxiiij.
Confessione	xxv.
Confidentia	xxv.
Compassione ad proximum	xxvi.
Consilio bonis	xxviiij.
Consilio malis	xxviiij.
Consolationibus divinis	xxix.
Contempcione ad Deum	xxx.
Correctione fraterna	xxxiiij.
Curiositate humana	xxxiiij.
De	
Decimis et primitiis	xxxviiij.
Derisione et conuitio	xxxviiij.
Detractione et susur.	xxxv.
Discordia et lite	xxxvi.
Duricia et obstina.	xxxvi.
De	
Ecclesia vel templo	xxxviiij.
Electiōne prelatorum	xxxix.
Exhortatione et predicat.	xxxix.
De	
Falsacione mulierum	xl.
Fide ad Deum	xli.
Fide magna mulierum	xliij.
Fidelitate seruanda	xliij.
Filijs audiendis	xliij.
Fortitudine bona	xliij.

Tabula

Fortitudine mulierum	xlvi.	Loquacitate mulierum	lxxviiij.
Fortitudine mala	xlvi.	Luxuria et incontinentia	lxxviiij.
De		De	
Beatitudinis agendis	xlviij.	Maledictio de qua dicitur male	lxxv.
Beatitudinis seruanda	xlviij.	Maledictio de qua dicitur homo male	lxxvi.
Bisulca et ebrietas	xlviij.	Mateimonio	lxxvi.
De		Mendacio	lxxviiij.
Homicidio et occisione	xlviij.	Miraculis dicitur potest	lxxv.
Honore parentum	li.	Morte euectus cor	lxxviiij.
Humilitate	liij.	Morte hereda ma	lxxviiij.
De		Morte petosa iustorum	lxxv.
Incontinentia	liij.	Multitudine malorum	lxxvvi.
Incontinentia et gloriacione	li.	De	
Inolentia	li.	Obedientia et subiectio	lxxvvi.
Impacientia et incontinentia	li.	Operatio de qua dicitur iacobus	lxxviiij.
Ingratitudine bonifactorum	liij.	Operatione bona	lxxv.
Inimicitia et odio	liij.	Oppressio bonorum a malis	pc.
Intentione recta	liij.	Oratio et deprecatio	pc.
Inuidia et emulacione	li.	Oratio mulierum	pc.
Inuidia et stimulacione	li.	De	
Ira dei contra delinquentes	liij.	Patientia et mansuetudo	pc.
Ira hominis per zelum	liij.	Pauitate et inopia	pc.
Ira hominis per odium	liij.	Pax et concordia	pc.
Iudicium dei occultis	liij.	Pecunia et effectus	pc.
Iudicium hominis veris	li.	Penitentia peccatorum	pc.
Iudicium hominis falsis	liij.	Peregrinis et hospitibus	c.
Iuramento	lxxviiij.	Pemissione diuina	ct.
Iusticia et equitate	lxxviiij.	Pemissione humana	ct.
Iustus latet in terra peccatorum	lxxv.	Persuadere quod non dicitur	ct.
De		Persuadere in propositis	ct.
Incontinentia et fletu	lxxv.	Petite mulierum	ct.
Inberalitate et curia	lxxviiij.	Populi inobedientia	ct.

Alphabeti

Preceptis Dei .cviij.

Prelatiis et principi. hōis .cviij.

Prelatiis et principibus multis
quere in littera t.

Proditione et proditoribus. q̄
re t. ij.

Prosperitate hūana. q̄rest. iij.

Prudentia et sagacitate. que
re v. primo

Pueris bone idolis. q̄re v. ij.

Punitiōne delinquentiū. que
re v. ij.

Pusillanimitate. quere v. iij.

De

Sabbati obseruatiōe .cviij.

Sapientia mulier .cviij.

Sicra scriptura .cviij.

Sepultura .cviij.

Solatio et opatione .cviij.

Societate bonor .cviij.

Societate malorum .cviij.

Spe et longanimitate .cviij.

Stragib' hōim diuer .cviij.

Supbia et tactantia .cviij.

Suspitiōe et fal. credi .cviij.

De

Temptatione et probatiōe ho
minum .cviij.

Temptatiōe hōis a dō .cviij.

Temptatione diaboli .cviij.

Timore domini .cviij.

Timore malor de hōis .cviij.

Tyrannor nequitia .cviij.

Tribulatiōe et ei' esse .cviij.

De

Veritate que odiū pte .cviij.

Veritate et consensu .cviij.

Voto et ei' obserua. .cviij.

De

Zelo bono contra peccō. .cviij.

Zelo inuiscreto .cviij.

Finis p̄fectus hui' Tabule

